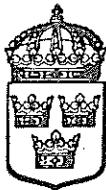

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1964–65

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1966

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN

FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY

1964-65

THE NATIONAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSTRÖMS TRYCKERI AB
STOCKHOLM 1966

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den fjortonde årgången av Skogsstatistisk årsbok. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma principer som sina föregångare 1951—1963/64, dock att de s.k. skogliga huvudområdena I—V i anslutning till riksskogstaxeringens nuvarande praxis vid redovisning av större riksområden ersatts med den vanliga indelningen av riket i Norrland, Svealand och Götaland.

Under kapitlet A, I »Ytvidd» redovisas i föreliggande årsbok skogsmarkens arronderingsförhållanden i ett särskilt avsnitt författat av universitetslektor Ingvar Fridell.

Under kapitel A. IV »Skogens förnyning och vård» lämnas i avsnittet om skogsgödsling en mera utförlig redogörelse för verksamheten än i tidigare årsböcker.

I den mån uppgifter varit tillgängliga har statistiken förts fram så att den även omfattar hela år 1965. Detta gäller huvudtabeller beträffande skogsbränder, avverkning, virkesmätning, flottning, skogsindustrins förbrukning av rundvirke (delvis), export och import, bruttopriser för rundvirke, sysselsättning inom skogsbruket, arbets-

förmedlingsverksamhet inom skogsbruket, under året fällda älgar och bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder även som texttabeller och tablåer avseende beviljade införselstillsänd för plantor och frö av skogsträd, skogsgödsling, skogsbränder, inrikes fartygstransporter av oförädlat virke, export och import, rotpriser och exportpriser, sysselsättning inom privatskogsbruket samt den skogliga undervisningen.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter och anstalter samt av enskilda institutioner och organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet. I detta sammanhang vill styrelsen emellertid framhålla att i enstaka fall tidsutdräkten vid uppgiftslämnandet varit så betydande, att detta medfört en allvarlig försening av tidpunkten för årsbokens utgivande, vilket beklagas. Stockholm i november 1966.

Fredrik Ebeling

Zachris Tamminen

Bert Hellberg

INNEHÄLLSFÖRTECKNING

	Sid.
Förord	3
Innehållsförteckning	5
Förkortningar	16
Karta	18

CONTENTS

	Page
Preface	3
Contents	5
Abbreviations	16
Map	18
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	19
I. Ytväld	19
1. Ägandeförhållanden	19
2. Arronderingsförhållanden	28
II. Bonitet, tillväxt och virkesförråd	38
III. Mark- och skogsvärden	42
IV. Skogens föryngring och vård	47
1. Frö- och plantillgång m. m.	47
2. Reproduktionsåtgärder	52
3. Röjning	56
4. Gallring	56
5. Skogsgödsling	56
V. Skador på skogen	59
1. Skogsbränder	59
2. Snöbrott, storm- och torkskador	60
3. Viltskador	61
4. Insektskador	62
5. Svampskador	63
B. Skogstekniska arbeten	64
I. Skogsvägbyggnad	64
II. Skogsdiikning	71
III. Flottledsbyggnad	73
IV. Skogsindelningsarbeten	73
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	74
I. Avverkning, transport m. m.	75
1. Utsyning	75
2. Avverkning	75
3. Virkesmätning	76
4. Flottning	80
5. Järnvägstransporter	83
6. Lastbilstransporter	84
7. Fartygstransporter	85
8. Havsfloftning	87
II. Virkesförhrukning och produktion m. m.	87
1. Sågverksindustrien	87
A. Forest-land and forest capital	19
I. Area	19
1. Ownership	19
2. Re-allotment of forest land	28
II. Site quality, annual growth and timber resources	38
III. Value of forest-land and forests	42
IV. Regeneration and tending of for- ests	47
1. Availability of plants and seed etc.	47
2. Sowing and planting	52
3. Cleaning	56
4. Thinning	56
5. Forest soil fertilizing	56
V. Damage to the forest	59
1. Fires	59
2. Windfalls, snow-breaks and drought damage	60
3. Wild animals	61
4. Insects	62
5. Fungi	63
B. Technical activities	64
I. Roadbuilding	64
II. Draining	71
III. Building of floatways	73
IV. Management plans	73
C. The utilization of forest capital ...	75
I. Felling and transport	75
1. Marking	75
2. Logging	75
3. Timber measuring	76
4. Floating	80
5. Railway-transport	83
6. Lorry-transport	84
7. Sea-transport	85
8. Sea-rafting	87
II. Timber-consumption and produc- tion	87
1. Sawmill industry	87

	Sid.		Page
2. Fanér- och plywoodindustrien	89	2. Veneer and plywood industry ...	89
3. Massaindustrien	89	3. Pulp industry	89
4. Wallboardindustriien	89	4. Fibreboard industry	89
5. Spånskiveindustriien	90	5. Particle board industry	90
6. Förbrukning av brännved m. m.	90	6. Consumption of fuelwood etc.	90
III. Export och import	91	III. Foreign trade	91
1. Obearbetade trävaror	91	1. Unprocessed wood	91
2. Sågat virke	92	2. Sawnwood	92
3. Fanérskvivor	94	3. Veneer and plywood	94
4. Massa, papper och wallboard ...	94	4. Pulp, paper and fibreboard	94
5. Trätjära och träkol	96	5. Wood tar and charcoal	96
6. Förbrukat rundvirke och eksporterade träprodukter	96	6. Roundwood consumption and exports of wood products	96
7. Sammanlagt värde	96	7. Total value	96
D. Virkespriser och omkostnader	98	D. Timber prices and production costs	98
I. Rotpriser	98	I. Prices of timber on root	98
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved	101	II. Prices of cut timber	101
III. Drivningskostnader	102	III. Costs of logging	102
IV. Priser på sågade trävaror och massa	104	IV. Prices of sawnwood and pulp	104
E. Arbetarförhållanden	107	E. Labour-market conditions	107
I. Löner och avtal	107	I. Wages and collective wages agreements	107
II. Sysselsättning	110	II. Employment	110
III. Olycksfall och arbetarskydd	118	III. Accidents and protection against accidents	118
F. Vilttillgång och jakt	124	F. Wild animals and hunting	124
G. Övriga skogliga frågor	129	G. Other matters relating to forestry	129
I. Administration	129	I. Administration	129
1. Domänverket	129	1. The Swedish State Forest Service	129
2. Skogsstyrelsen	130	2. The National Board of Private Forestry	130
3. Skogsvårdsstyrelserna	131	3. The County Forestry Boards ...	131
II. Skoglig utbildning	132	II. Forestry training	132
III. Föreningar och organisationer ...	138	III. Associations and organizations ...	138
1. Ideella föreningar	138	1. Non-profit-making associations	138
2. Föreningar för skoglig växtförädlning	141	2. Associations for forest tree breeding	141
3. Ekonomiska intresseföreningar	142	3. Business organizations	142
4. Arbetsmarknadens föreningar ...	144	4. Labour market associations ...	144
5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering	146	5. Associations for rationalization in forestry	146
IV. Anslag för skogsvårdande ändamål	147	IV. State subsidies for silviculture ...	147

Sid.		Page	
V. Investeringar och underhåll i skogsbruket	151	V. Investments and maintenance costs in forestry	151
VI. Årsavverkningarnas penningvärde 154		VI. Value of annual cuts	154
H. Internationell översikt	157	H. International review	157
L Sammanfattning på engelska	167	L. Summary	167
J. Källförteckning	176	J. Literary sources	176
<i>Tabeller i texten</i>		<i>Tables in the text</i>	
Sid.		Page	
Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägaregrupper 1964. Län. (Sammandrag av huvudtab. 2 och 3.)	20	Tahle A. Productive forest area distributed by owner and by county in 1964. (Summary of tables 2 and 3)	20
Tabell B. Antal brukningsenheter 1962—64 inom det enskilda skogsbruket (exkl. aktiebolag och allmänningar) grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar. Efter RLF:s jordbruksregister	23	Table B. Number of agricultural units in private possession (excl. companies and common units) in 1962—1964 by field area and forest area. Main parts of country	23
Tabell C. Antal brukningsenheter och skogsmarksareal 1962—1964 inom privatskogsbruket efter åkerareal och skogsinnehav. Efter RLF:s register	28	Table C. Number of agricultural units and forest area in private possession in 1962—1964 by field area and forest area	28
Tabell D. Skogsbruk i och utan för ening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962—1964. Län. Efter RLF:s jordbruksregister	30	Table D. Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common units) in 1962—1964. By county	30
Tabell E. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennes procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riks-skogstaxeringarna 1938—1944	31	Table E. Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner in all river basins in Northern Sweden	31
Tabell F. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beständens ålder (enl. riksskogstaxeringen 1953—1962)	32	Table F. Forest area in per cent by age of growing stock. (According to the National Forest Survey 1953—1962)	32
Tabell G. Skogsmarksarealens procentuella fördelning på bonitetsklasser (enl. riksskogstaxeringen 1953—1962), Län	37	Table G. Forest area in per cent by site quality according to the National Forest Survey 1953—1962. Counties	37
Tabell H. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark (inkl. hagmark), Län ...	39	Table H. Average ideal site quality by owner and by county	39

Sid.	Page
Tabell I. Virkesförråd på bark (exkl. torrskog o. vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar. Milj. m ³ sk.	40
Tabell J. Total årlig tillväxt (inkl. bark) i milj. m ³ sk. för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar. Skogsmark. Enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar	41
Tahell K. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1952 och 1957	43
Tabell L. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden per hektar på landsbygden	44
Tabell M. Skogsbruksvärde i kronor per hektar inom olika skogsågargrupper på landsbygden enligt 1957 års taxering	45
Tahell N. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1960—1964 utklängt skogsfrö. Län	48
Tahell O. Under 1965 beviljade införstillsstånd för plantor och frö av skogsträd	51
Tabell P. Under 1962—1964 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län	54
Tabell Q. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962—1964	55
Tahell R. Utförd skogsgödsling 1965. Hektar	57
Tabell S. Skogsbrändernas antal, välslade skador m. m. 1956—1965	61
Tabell T. Antal skogsbränder, total avbränd areal och avbränd areal per hrand efter månad 1964 och efter skogsbrandperiod 1965	62
Table I. Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DBH) and species. Main parts of country. Million m ³ sk.	40
Table J. Total annual growth (incl. bark) in million m ³ sk. and annual growth per hectare of all species on forest land. Main parts of country	41
Table K. Values of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in 1952 and 1957	43
Table L. Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest ...	44
Table M. Value per hectare in Sw. crowns of forest land and growing forest by owner in 1957	45
Table N. Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1960—1964. By county	48
Table O. Import licenses given in 1965 for plants and seed of forest trees	51
Table P. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1962—1964. By county	54
Table Q. Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962—1964	55
Table R. Soil fertilizing of forest land completed in 1965. Hectares	57
Table S. Number of forest fires, damage etc. in 1956—1965	61
Table T. Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire. By month in 1964 and by forest fire period in 1965	62

Sid.	Page		
Tahell U. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S enl. riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963. Regioner. Km	65	Table U. Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Inventory 1957—1963. By region	65
Tabell V. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963. Regioner. Procentuell fördelning	66	Table V. The hardened breadth of the private permanent roads with road-character S according to the Road Inventory 1957—1963. By region. Percentages	66
Tabell X. Allmänna vägar enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963. Regioner. Km	66	Table X. Public roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963. By region	66
Tabell Y. Motorbasvägar enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963. Regioner. Km	67	Table Y. Seasonal truck roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963. By region	67
Tabell Z. Vägtäthet i meter per ha utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 avseende allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S samt motorbasvägar. Regioner	68	Table Z. Road network density in metres per ha outlying land of public and private permanent roads with road-character S and seasonal truck roads according to the Road Inventory 1957—1963. By region	68
Tabell A. Permanentäta vägar med väg-karaktär S fördelade på län samt vägtäthet i meter väg per hektar utmark enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963	70	Table A. Permanent roads with road-character S and road network density in road metres per hectare outlying land according to the Road Inventory 1957—1963. By county	70
Tahell Å. Skogsväghygnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per 1 000 ha produktiv skogsmark) 1964 Län	71	Table Å. The relative extent of forest road building and draining (metres per 1 000 ha productive forest land) in 1964. By county	67
Tabell Ö. Avverkning i milj. m ³ sk. under drivningsåren 1952/53—1964/65 enligt stubbainventeringarna. Samtliga ägoslag	77	Table Ö. Total fellings in million m ³ sk. during felling-seasons 1952/53—1964/65 according to the Stump Enumerations. All types of land	77
Tahell AB. Lastbilstransporter av rund-virke 1961/62—1964/65. Kvantiteter i milj. ton, transportarbete i milj. ton-km och medeltransportlängd i km ...	85	Table AB. The lorries' transports of roundwood in 1961/62—1964/65. Quantities in millions of tons, transport work in millions of ton-kms, average transport length in kms	85
Tabell AC. I rikets hamnar och lastage-platser 1964 och 1965 lossade kvan-titeter av oförädat virke (endast inrikes fartygstransporter)	86	Table AC. Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1964 and 1965	86
Tabell AD. Sågverkens harrvirkespro-duktion 1958 och 1965. 1 000 stds ...	87	Table AD. Production of coniferous sawnwood at saw mills in 1958 and 1965. 1 000 stds	87

Sid.	Page		
Tabell AE. Sammansättning, medelpris m. m. för stämplingsposter, sälda på rot från privat skogar drivningsåret 1964/65	99	Table AE. Composition, average prices obtained etc. of stauding timber on farmers' forests in the cutting year 1964/65	99
Tabell AF. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rot- poster 1960—1964	100	Table AF. Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1960—1964	100
Tabell AG. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa, 1960— 1965	105	Table AG. Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1960 —1965	105
Tabell AH. Löneutvecklingen 1955— 1964 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk och trä-, massa-, pappers- och pappersvaru- industri och hela den egentliga in- dustrien samt för manlig kontors- personal inom hela industrien	109	Table AH. Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood, pulp and paper industry and in total mining and manufacturing and of salaries of male clerical personnel in the whole industry in 1955—1964	109
Tabell AI. Den förvärvsarbetande be- folkningen inom samtliga näring- sgrenar samt i skogsbruk 1960. Läns- vis. Enligt folkräkningen 1960	111	Table AI. The economically active population in all industries and in forestry in 1960. By county. Accord- ing to the 1960 Census of Population	111
Tabell AJ. Den förvärvsarbetande be- folkningen inom skogsbruket 1960 fördelad efter detaljgrupp till nä- ringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960	112	Table AJ. The economically active population in forestry in 1960 by subgroup of industry and by status. According to the 1960 Census of Population	112
Tabell AK. Den förvärvsarbetande be- folkningen inom skogshstruket 1950 och 1960 fördelade efter tjänsteställ- ning och ålder. Relativa tal	113	Table AK. The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures	113
Tabell AL. Antal i privat skogsbruket utförda dagsverken 1964 och 1965 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar resp. lejd arbets- kraft (uppräknade tal)	115	Table AL. Evaluated number of day- works performed in farmers' forests in 1964 and 1965 according to sur- veys of employment. Owners with members of their families and hired labour	115
Tabell AM. Antal i privat skogsbruket utförda dagsverken 1964 och 1965 fördelade efter landsdel (uppräkna- de tal)	116	Table AM. Evaluated number of day- works performed in farmers' forests in 1964 and 1965 according to sur- veys of employment. By main part of country	116
Tabell AN. Arhetsolycksfall 1962 i pro- cent samt per 1 milj. arbetstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	121	Table AN. Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1962. All employers (incl. public service)	121

Sid.	Page
Tabell AO. Skoglig yrkesutbildning läs- året 1964/65	134
Tabell AP. Av riksdagen anvisade me- del under de särskilda skogsvårds- anslagen	150
Tabell AQ. Investeringar och under- hållskostnader inom skogsbruket 1951—1964. Hela riket	152
Tabell AR. Den svenska totalavverk- ningens beräknade storlek och pen- ningvärde 1951—1964	155

Tabeller

Tabell 1. Rikets landareal vid 1964 års slut fördelad på produktiv skogs- mark, inägor, impediment och vat- ten. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Län	181
Tabell 2. Skogsmarksareal under för- valtning eller tillsyn av olika stat- liga myndigheter vid 1964 års slut. Län	182
Tabell 3. Skogsmarksareal under skogs- vårdsstyrelsес till syn samt total skogsmarksareal vid 1964 års slut. Län	184
Tabell 4 a. Virkesförråd på bark för- delat på trädslag och diametergrup- per (brösthöjd) enligt riksskogstaxe- ringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Län. Milj. m ³ sk.	186
Tabell 4 b. Virkesförråd på bark, per hektar skogsmark, inom skilda ål- dersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl. torrskog och vindfällen. Län	192
Tabell 5. Total årlig tillväxt, på bark, fördelad på olika trädslag enligt riks- skogstaxeringen 1953—1962. Skogs- mark. Län	195
Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1964, fördelade på skogsägargrupper. Län	196

Page	Page
Table AO. Professional training in forestry in the year 1964/65	134
Table AP. Subsidies granted to silvi- culture by the Swedish Parliament	150
Table AQ. Investments and mainte- nance costs in forestry in 1951—1964. Entire country	152
Table AR. Estimated volume and value of annual fellings in Sweden in 1951 —1964	155

Tables

Table 1. Productive forest area, other productive land, unproductive land at the end of 1964. Productive forest area per inhabitant and per ha culti- vated land. By county	181
Table 2. Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards at the end of 1964. By county	182
Table 3. Forest land under the super- vision of the County Forestry Boards and total forest area at the end of 1964. By county	184
Table 4 a. Growing stock incl. bark on all ground by species, size-group and county according to the National Forest Survey 1953—1962	186
Table 4 b. Growing stock per ha forest land by age and owner according to the National Forest Survey 1953— 1962. All species excl. dead standing trees and windfalls. By county	192
Table 5. Total annual growth, incl. bark, by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. By county	195
Table 6. Silvicultural measures taken in 1964, by owner. By county	196

Sid.	Page		
Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m.m. 1964. Län	198	Table 7 a. Number of forest fires, area destroyed, and costs of extinguishing fires in 1964. By county	198
Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m.m. 1965. Län	199	Table 7 b. Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1965. By county	199
Tabell 8 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1964, fördelade efter brandorsak. Län	200	Table 8 a. Number of forest fires and area destroyed, by cause, in 1964. By county	200
Tabell 8 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1965, fördelade efter brandorsak. Län	201	Table 8 b. Number of forest fires, area destroyed in 1965, by cause. By county	201
Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1964, med fördelning på skogsägargrupper. Län	202	Table 9. Forest roads completed in 1964, by owner. By county	202
Tabell 10. Under 1964 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Län	203	Table 10. Draining ditches completed in 1964, by owner. By county	203
Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1955/56—1964/65	204	Table 11. Estimated annual fellings, by assortment in the felling-seasons 1955/56—1964/65	204
Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1955—1964	205	Table 12. Fellings in State forests, dioecesan forests, other public forests, and companies' forests, total and per ha in the years 1955—1964	205
Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1964. Län	206	Tahle 13. Fellings in State forests, dioecesan forests and other public forests in 1964. By county	206
Tabell 14. Av virkesmättningsföreningarna eller under deras tillsyn inmättta virkeskvantiteter säsongerna 1962/63—1964/65	207	Table 14. Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1962/63—1964/65	207
Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmättningsföreningarna under drivningssässongerna 1963/64 och 1964/65	208	Table 15. Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1963/64 and 1964/65	208
Tabell 16. Virkesmättningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1960/61—1964/65	209	Table 16. Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling-seasons 1960/61—1964/65	209
Tabell 17 a. Flottningsföreningar och flottleder 1964	210	Table 17 a. Floating associations and floatways in 1964	210
Tabell 17 b. Flottningsföreningar och flottleder 1965	211	Table 17 b. Floating associations and floatways in 1965	211

Sid.	Page
Tabell 18 a. Flottat och levererat virke 1964	212
Tabell 18 b. Flottat och levererat virke 1965	213
Tabell 19 a. Utflottnings- och skilj- ningskostnader m. m. 1964	214
Tabell 19 b. Utflottnings- och skilj- ningskostnader m. m. 1965	215
Tabell 20—23 Utgått	
Tabell 24. Skogsindustriernas förbruk- ning av rundvirke 1961—1965	216
Tabell 25. Produktion av sågade och byvlade trävaror samt flis år 1964. Län	217
Tabell 26. Massa- och wallboardfabri- kernas huvudsakliga produktion 1964. Län	218
Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1961—1965	219
Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1961—1965	222
Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustri- produkter med fördelning på export- resp. importländer 1964 och 1965 ...	225
Tabell 30. Rånettovärden för virkes- uttagen å kronoskogar 1955—1964. Län	229
Tabell 31 a. Bruttopriser och omkost- nader för drivningsåret 1963/64. Såg- timmer av furu och gran	230
Tabell 31 b. Bruttopriser för drivnings- året 1964/65. Sågtimmer av furu och gran	233
Tabell 32 a. Bruttopriser och omkost- nader för drivningsåret 1963/64. Mas- saged av barrträd	235
Tabell 32 b. Bruttopriser för drivnings- året 1964/65. Massaved	236
Table 18 a. Wood floated and delivered in 1964	212
Table 18 b. Wood floated and delivered in 1965	213
Table 19 a. Floating and sorting costs etc. in 1964	214
Table 19 b. Floating and sorting costs etc. in 1965	215
Table 20—23 Expunged	
Table 24. Annual consumption of round- wood by forest industries in 1961— 1965	216
Table 25. Production of sawn and planed goods in 1964. By county ...	217
Table 26. Pulp and fibreboard produc- tion in 1964. By county	218
Table 27. Exports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1961—1965	219
Table 28. Imports of roundwood, sawn wood, veneers, board and pulp in 1961—1965	222
Table 29. Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by country of destination and origin in 1964 and 1965	225
Table 30. Net value of wood cut in State forests in 1955—1964. By county	229
Table 31 a. Gross prices and costs in the felling-season 1963/64. Coniferous timber	230
Table 31 b. Gross prices during the felling-season 1964/65. Coniferous timber	233
Table 32 a. Gross prices and costs during the felling-season 1963/64. Coniferous pulpwood	235
Table 32 b. Gross prices during the felling-season 1964/65. Pulpwood ...	236

Sid.	Page		
Tabell 33 a. Brutto priser i kr/m ³ t för drivningsåret 1963/64. Diverse vedsortiment	237	Table 33 a. Gross prices in Sw. cr. per m ³ t. during the felling-season 1963/64. Other wood	237
Tabell 33 b. Brutto priser i kr/m ³ t. för drivningsåret 1964/65. Diverse vedsortiment	238	Table 33 b. Gross prices in Sw. cr. per m ³ t. during the feling-season 1964/65. Other wood	238
Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster i kr (vägda genomsnitt), avverkningssäsongerna 1960/61—1964/65. Län	239	Table 34. Average daily wages (weighed averages) of forest workers in the felling-seasons 1960/61—1964/65. By county	239
Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1964 och 1965 vid domänverket och 54 större skogsholag	240	Table 35. Number of forest workers in State forests and in 54 of the largest companies' forests in 1964 and 1965	240
Tabell 36 a. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal där fullgjorda dagsverken 1964	241	Table 36 a. Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1964	241
Tabell 36 b. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal där fullgjorda dagsverken 1965	242	Table 36 b. Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1965	242
Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket 1963—1965	243	Table 37. Labour-exchange activities in forestry in 1963—1965	243
Tabell 38. Antal arbetstimmar samt arbetsolycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1962. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	245	Table 38. Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1962. All employers (incl. public service)	245
Tabell 39. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental arbetstimmar (svårhetstal) fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall i skogs- och flottningsarbete 1962. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)	246	Table 39. Number of working-days lost per one thousand working-hours (severity rates) for industrial accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accident per 1 million workinghours, and number of working-days lost per accident in forest work and floating in 1962. All employers (incl. public service)	246
Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt per år 1961—1965. Län	248	Table 40. Number of elks killed during legal shooting season during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in the years 1961—1965. By county	248
Tabell 41. Antal dödade villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt under åren 1960—1964	249	Table 41. Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in the years 1960—1964	249

Sid.	Page
Tabell 42. Under budgetåret 1964/65 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogsvårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Län	250
Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per in- vånare och i procent av landarealen i vissa länder 1964	252
Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning 1963 och 1964	253
Tabell 45. Export och import av ruud- virke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1964	254
Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa be- tydande producentländer 1964	255
Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vis- sa länder med betydande handel med trävaror 1964	256
 <i>Diagram</i>	
1. Antal plantskolor och plantskolor- nas areal 1915—1965	50
2. Skogsodlad areal i riket 1955—1964	53
3. Leveranspriser för timmer och mas- säved	102
4. Löneutvecklingen 1955—1964 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom hela egen- liga industrien	108
5. Den svenska totalavverkningens be- räknade värde per m ³ sk. under pe- rioden 1954/55—1963/64	154
 <i>Diagram</i>	
1. Number of nurseries and corre- sponding areas in 1915—1965	50
2. Planted and sown areas in 1955— 1964	53
3. Delivery prices of timber and pulp- wood	102
4. Development in 1955—1964 of cut- ters' and hauliers' wages compared with the development of the wages of male farm workers and of male workers in total mining and manu- facturing	108
5. Estimated value per m ³ solid volume incl. bark of total fellings in Sweden in 1954/55—1963/64	154

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Mindre än $\frac{1}{2}$ av enheten	$\frac{1}{2}$
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mätt	m ³ f.
Kubikmeter travat mätt	m ³ t.
Kubikmeter löst mätt	m ³ l.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el.
Tum (")	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Utskott (» » » VI)	VI
Cirka	ca
Kronor	kr
Stycken	st
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredniugar	SOU
Svensk förfatningssamling	SFS

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil	
Magnitude less than half of unit employed	
Not availahle	
Logically impossible	
Provisional or estimated figure	
Centimetre	
Metre	
Kilometre	
Hectare	
Square kilometre	
Cubic metre	
Cubic metre solid wood	
Cubic metre piled wood	
Cubic metre stacked volume	
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)	
Foot (English)	
Inch (English)	
Cubic foot (English)	
Floating cuhic foot	
Cubic foot by measuring on the top of the log	
Cubic foot by measuring on the top and the bottom of the log	
Standard (Petersburg)	
Kilogramme	
Completely barked	
Unbarked	
On (or with) bark	
Under (or without) bark	
Measured at the middle of the log	
Breast height	
Unsorted	
Quinta	
Sixths	
Approximately	
Swedish crowns	
Pieces	
Food and Agriculture Organization of the United Nations	
Swedish Official Statistics	
Investigations by the Swedish Government	
Swedish statute register	

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (läns).

Nb	Norrbottens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län			Gbg	Göteborgs och Bohus läns
Vnr	Västernorrlands län	Sdm	Södermanlands län		
Gvl	Gävleborgs län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Kpb	Kopparbergs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Vrm	Värmlands län	Äbg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Ör	Örebro län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Vstm	Västmanlands län	Krb	Kronobergs län		

I vissa tabeller är länen sammanslagna i tre grupper (se karta s. 18):

In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 18):

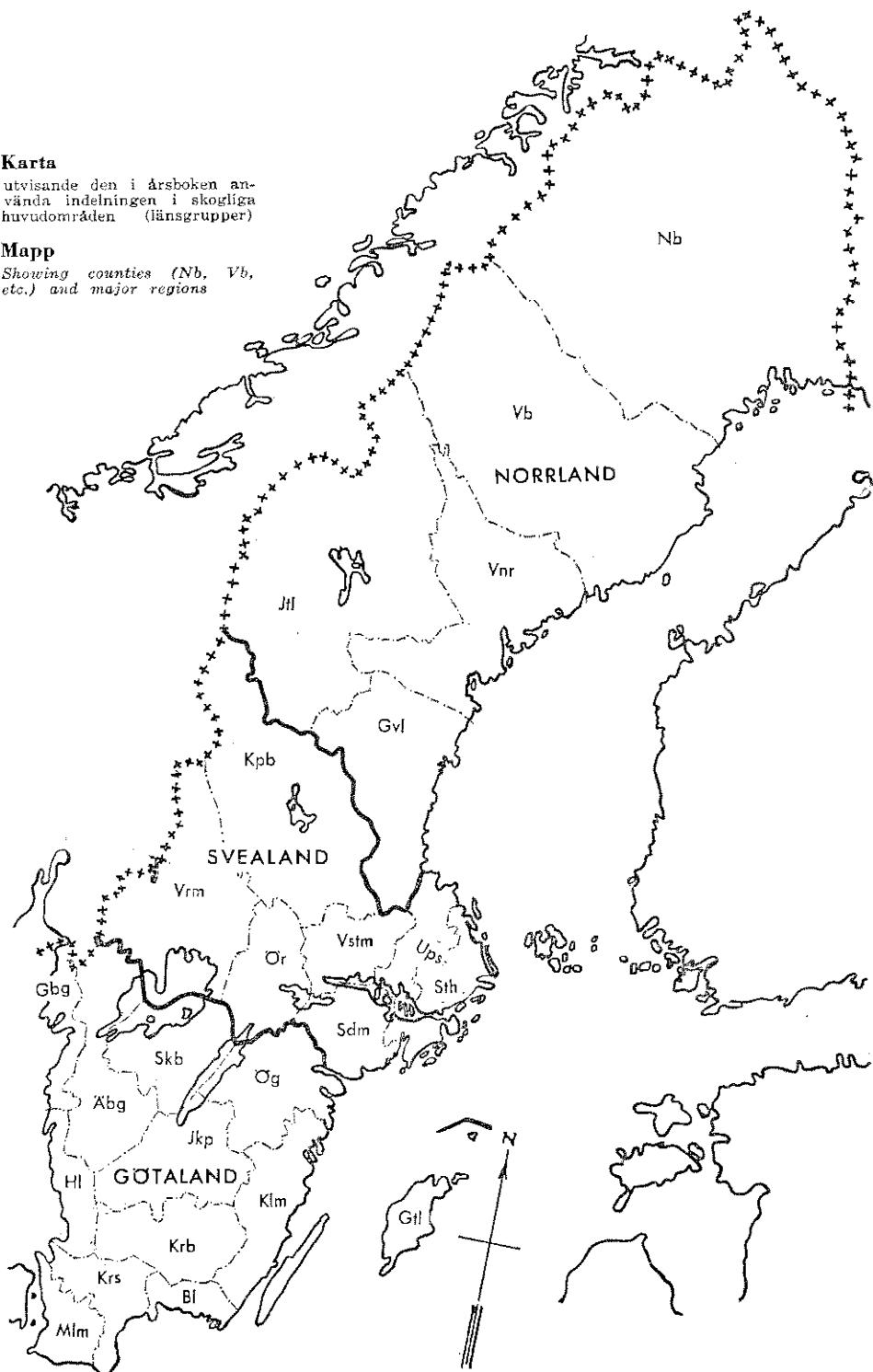
I Norrland	Nb, Vb, Jtl, Vnr och Gvl
II Svealand	Kpb, Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth och Sdm
III Götaland	Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb, Klm, Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

Karta

utvisande den i årsboken använda indelningen i skogliga huvudområden (länsgrupper)

Mapp

Showing counties (Nb., Vb., etc.) and major regions

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvärd

1. Äganderättsförhållanden

Rikets skogsmarksareal redovisas länsvis i tabellerna 1—3 (sid. 181). Enligt dessa tabeller, grundade på slutgiltiga beräkningar från tredje riksskogstaxeringen, uppgick den totala arealen produktiv skogsmark till 22 794 000 ha, vilket för närvarande får gälla som den mest korrektta arealuppskattningen. Denna areal understiger den vid andra riksskogstaxeringen redovisade produktiva skogsmarksarealet med 124 000 ha eller 0,5 %. Denna minskning beror dels på arealomföringar av skogsmark till andra ägoslag, dels på att marker med låg produktionsförmåga, som tidigare hänförlts till skogsmark, nu i viss utsträckning redovisas som impediment. Minskningen skulle emellertid ha varit större, om den ej motvägts av den ökning av skogsmarksarealet, som skett genom den i vissa områden ganska betydande igenplanteringen av gammal åker.

1956 års jordbruksräkning beräknade skogsmarksarealet till 22 505 000 ha och 1957 års allmänta fastighetstaxering till 21 815 000 ha (exkl. skogsmark inom städerna och inom områden för vilka fastighetsskatt icke erlägges, sammanlagt 736 000 ha). Såväl fastighetstaxeringens skogsmarksareal inkl. städernas skogsmark som arealen från jordbruksräkningen understiger den vid tredje riksskogstaxeringen erhållna arealen med drygt 1 %. Delvis beror detta på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i de

nordligaste länen, vilka vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda, delvis på att riksskogstaxeringen innehåller all slags hagmark vilket icke varit fallet vid de övriga undersökningarna.

Enligt en av lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen efter samråd med jordbruksutredningsinstitutet år 1958 utförd specialundersökning om överföring av jordbruksjord till skogsmark kan totalt ca 575 000 ha jordbruksjord tas ur produktion utan konflikt med uppsiktstagens bestämmelser. Struktur- och befolkningsutredningen (SOB-utredningen) utförd av jordbruksutredningsinstitutet fann att årligen ca 30 000 ha odlad jord togs ur produktionen under tiden 1951—1961. Strukturgruppen inom 1960 års jordbruksutredning har framräknat åkerarealet 1975 efter två alternativ, vilka innebär att 400 000 respektive 650 000 ha åker skulle tas ur produktionen under perioden 1961—1975 d. v. s. per år 27 000 respektive 43 000 ha. En del av den nedlagda åkern användes mer eller mindre övergångsvis för foderproduktion — mångåriga vallar och bete — och en del disponeras för bebyggelse, vägar m. m. Enligt lantbruksstyrelsens och skogsstyrelsens utredning utlades till skog under åren 1951—1958 totalt ca 32 000 ha åker. Sedan 1959 års och senare års riksstäder beslutat ökade anslag för utlämnande av bidrag till överföring av sämre åkerjord till skogsmark har denna verksamhet ökat betydligt. Under budgetåren 1959/60—

Tabell A. Rikets produktiva skogsmarksareal fördelad på ägargrupper 1964. Länsvis. (Sammandrag av tabellerna 2 och 3)
Productive forest area by owner and by country in 1964. (Summary of tables 2 and 3)

Län och landsdel <i>County</i>	Allmänna skogar <i>Public forests</i>				Enskilda skogar <i>Private forests</i>				Samtliga skogar <i>All forests</i>	
	Kronoskogar <i>State forests</i>		Övriga allmänna skogar <i>Other public forests</i>		Aktiebolags-skogar <i>Companies' forests</i>		Privatskogar ¹ <i>Other private forests</i>			
	Areal 1 000 ha	i % av hela skogs-area- len in % of total forest area	Areal 1 000 ha	i % av hela skogs-area- len in % of total forest area	Areal 1 000 ha	i % av hela skogs-area- len in % of total forest area	Areal 1 000 ha	i % av hela skogs-area- len in % of total forest area		
Nb	2 123,4	54	287,8	7	386,0	10	1 159,8	29	3 957,0	
Vb	1 033,6	32	154,5	5	781,0	24	1 232,9	39	3 202,0	
Jtl	127,6	5	144,2	5	1 185,0	47	1 092,2	43	2 549,0	
Vnr	135,6	7	59,8	3	843,0	44	860,6	46	1 899,0	
Gvl	86,9	6	84,1	6	610,0	42	673,0	46	1 454,0	
Kpb	270,0	13	223,2	11	667,0	33	870,8	43	2 031,0	
Vrm	28,5	2	52,0	4	480,0	38	710,5	56	1 271,0	
Ör	82,2	15	97,6	7	148,0	28	267,2	50	535,0	
Vstm	46,1	12	43,3	12	90,0	24	191,6	52	371,0	
Ups	7,6	3	44,3	15	104,0	35	137,1	47	293,0	
Sth	23,2	6	55,6	14	45,0	12	267,2	68	391,0	
Sdm	22,7	7	38,5	11	22,0	7	254,8	75	338,0	
Ög	43,8	8	50,3	9	79,0	14	378,9	69	552,0	
Skb	40,5	11	27,0	8	25,0	7	258,5	74	351,0	
Äbg	30,3	5	33,2	5	40,0	6	544,5	84	648,0	
Jkp	32,4	5	34,3	5	34,0	5	565,3	85	666,0	
Krb	31,6	5	32,5	5	72,0	12	470,9	78	607,0	
Klm	68,5	10	27,9	4	43,0	6	549,6	80	689,0	
Gtl	4,8	4	10,5	8	6,0	4	115,7	84	137,0	
Gbg	10,7	7	16,7	11	3,0	2	120,6	80	151,0	
Hl	11,3	6	13,9	7	5,0	2	169,8	85	200,0	
Bl	4,7	3	7,6	4	6,0	3	154,7	90	173,0	
Krs	19,0	7	11,4	4	7,0	3	227,6	86	265,0	
Mlm	4,7	7	6,0	9	1,0	2	52,3	82	64,0	
Norrland	3 507,1	27	730,4	6	3 805,0	29	5 018,5	38	13 061,0	
Svealand	480,3	9	494,5	9	1 556,0	30	2 699,2	52	5 230,0	
Götaland	302,3	7	271,3	6	321,0	7	3 608,4	80	4 503,0	
Riket ...	4 289,7	19	1 496,2	6	5 682,0	25	11 326,1	50	22 794,0	
<i>Entire Country</i>										

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »Övriga enskilda skogar».

1964/65 skogsodlades sålunda med ett sammanlagt statligt bidrag av 21,0 milj. kr respektive 6 930, 6 730, 8 440, 11 360, 11 960 och 12 060 ha gammal åker. Till detta kommer den åkerplantering som utförts utan statligt bidrag. Denna har de senaste åren uppskattats till 3 000 à 4 000 ha.

I tabell 1 kolumn 7 redovisas skogsmarksarealens andel i totalarealen länsvis. Av tabellen framgår att variationerna mellan olika län är betydande. I Västernorrlands län är nära 74 % av totalarealen bevuxen med skog, i Malmöhus län endast 13 %. Skogsmarksarealen per invånare är störst i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län. Dessa tre län har också den största arealen skogsmark per ha inägomark (åker och äng). Medan det i Norrbottens län går nära 46 ha skogsmark på en ha inägomark är motsvarande relation för Malmöhus län 0,2 ha skogsmark på en ha inägomark. Vid jämförelser av skogsmarksarealer bör dock ihågkommas de stora skillnaderna i produktionsförmåga per hektar mellan olika landsdelar.

Skogsmarken brukar med hänsyn till äganderätten indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs), bolagsskogar och privatskogar. Som framgår av tabell A, där den absoluta och relativta fördelningen på ovan nämnda ägarkategorier redovisas länsvis och för hela riket, omfattar de allmänna skogarna och bolagsskogarna vardera 25 % av den totala skogsmarksarealen, medan den återstående hälften tillkommer privatskogarna¹.

Tabell A har sammanställts på grundval av huvudtabellerna 2 och 3. I dessa

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar» d. v. s. enskilda skogar exkl. aktiebolagsskogar.

huvudtabeller redovisas den produktiva skogsmarks- och impedimentarealen fördelad på olika tillsyns- och/eller förvaltningsorgan samt på län. Domänverkets arealuppgifter i tabellerna har erhållits från verkets årliga officiella statistik, medan arealuppgifterna för övriga allmänna skogar grundar sig på till skogsstyrelsen årligen inkomna rapporter från berörda myndigheter. Bolagens arealuppgifter har hämtats från tredje riksskogstaxeringen. Arealuppgifterna för övriga enskilda skogar har slutligen framkommit som en restpost mellan den totala arealen, som grundar sig på tredje riksskogstaxeringen och de tidigare uppräknade ägarkategorierna.

Som framgår av tabell A råder stora olikheter mellan skilda delar av riket ifråga om arealfördelningen på ägargrupper. Således upptar de allmänna skogarna i Norrbottens och Västerbottens län 61 resp. 37 % av den totala skogsmarksarealen. Relativt hög andel allmänna skogar, 20–24 %, uppvisar vidare Kopparbergs, Örebro och Västmanlands län. Förhållandevis låg andel allmänna skogar upptar Värmlands och Blekinge län med 6 resp. 7 % av totala skogsmarksarealen. Bolagsskogarna har sin tyngdpunkt framför allt i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. Övriga enskilda skogar d. v. s. gods- och bondeskogar har i Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län ungefärligt samma omfattning som bolagsskogarna. I Svealand och i ännu högre grad i Götaland är gods- och bondeskogarna helt dominerande. I Värmlands och Uppsala län uppgår bolagskogarnas areal till drygt en tredjedel av totala skogsmarksarealen.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna

skogar. Tillsynen för övriga statliga skogar utövas av fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och sjöfartsstyrelsen, för de ecklesiastika boställsskogarna av stiftsnämnderna samt för samtliga andra skogar, allmänna och enskilda, av skogsvårdsstyrelserna med skogsstyrelsen som centralmyndighet. Följande schema visar skogsmarkens indelning i administrativt avseende. De arealer, som hänföres till de olika grupperna, återfinns i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen

A. Kronoskogar (Kronoskogsförordningen den 10 maj 1935 nr 157)

1. kronoparker
2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m. m.
3. kronoholmar och skär
4. kronoöverloppsmarker
5. oavmätta kromarker

B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn.

1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
4. vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
5. allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehålls med stadgad äborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
6. nationalparker

II. Andra statliga myndigheter

A. Fortifikationsförvaltningen

B. Vattenfallsstyrelsen

C. Lantbruksstyrelsen

D. Sjöfartsstyrelsen

- III. Stiftsnämnder (ecklesiastik, boställsordning den 30 augusti 1932)
- IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237)

A. Allmänna skogar

1. häradssällmötningar (lag den 18 april 1952, nr 166)
2. allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)
3. skogar tillhöriga landsting, hushållningssällskap — även skogar förvaltade av landsting men ägda av donationsfonder — skogsvårdsstyrelser o. d.
4. skogar tillhörande städer och övriga primärkommuner
5. kronohemman och kronolägenheter, vilka innehålls med stadgad äborätt
6. skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o. d.) med undantag av dem, som nämnts ovan under I B:5

B. Enskilda skogar

1. bolagsskogar
2. privatiskogar
 - a. skogar tillhöriga föreningar, stiftelser, enskilda personer o. d.
 - b. gods- och bondeskogar¹.

Av skogssällskapet förvaltade skogar redovisas under vederbörande ägargrupp, medan skogssällskapets egna skogar hänförs till ägargrupp IV B:2 enligt ovan.

Som framgått tidigare omfattar det enskilda skogsbruket, förutom bolagskogarna, hälften av rikets produktiva

¹ Gränsen mellan godsskogar och bondeskogar har satts till 400 ha skogsmark inom Svealand och 200 ha inom Götaland.

Tabell B. Antalet brukningsenheter 1962—64 inom det privata¹ skogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Landsdelar. Efter RLF:s jordbruksregister.

Number of agricultural units in private possession (excl. companies and common units) in 1962—1964 by field area and forest area. Main parts of country. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Landsdel och åker-areal i ha	Antalet brukningsenheter med eller utan skogsmark i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) fördelade efter skogsmarksinnehav i ha										
Main part of country, field area in hectares	Number of agricultural units with or without forest land in private possession (excl. companies and common units). By size of forest area in hectares										
	0	1—5	6—10	11—25	26—50	51—75	76—100	101—200	201—400	400	Summa Total
Norrland											
0 saknar åker, no arable land	—	1 032	912	1 611	1 423	812	629	953	434	207	8 013
åkern ntarr. arable land on lease	—	544	549	1 058	954	463	289	541	218	88	4 704
0,1— 1,0	3 671	1 133	630	837	578	259	161	260	75	19	7 623
1,1— 2,0	6 023	2 164	1 364	1 602	1 189	483	350	534	193	40	13 942
2,1— 5,0	5 833	2 463	2 593	5 267	4 370	2 102	1 518	2 280	787	141	27 354
5,1— 10,0	1 618	578	1 035	4 242	5 901	3 276	1 983	2 587	774	172	22 166
10,1— 15,0	324	64	126	817	1 837	1 298	874	1 098	287	70	6 795
15,1— 20,0	121	5	19	191	513	415	302	476	144	22	2 208
20,1— 30,0	109	6	4	58	186	170	127	262	82	22	1 026
30,1— 50,0	56	—	1	7	22	17	30	59	34	15	241
50,1—100,0	34	—	—	—	3	3	2	7	5	6	60
>100,0	17	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18
Summa Total	17 806	7 989	7 233	15 690	16 976	9 298	6 265	9 057	3 033	803	94 150
Svealand											
0 saknar åker, no arable land	—	2 170	1 660	1 949	1 063	374	170	229	69	36	7 720
åkern ntarr. arable land on lease	—	2 960	3 046	4 733	3 102	1 214	572	686	221	118	16 652
0,1— 1,0	666	1 534	976	1 100	476	153	41	46	12	5	5 009
1,1— 2,0	1 401	1 732	932	1 230	709	265	128	101	23	8	6 529
2,1— 5,0	2 206	2 105	1 703	2 574	1 807	589	327	409	88	17	11 830
5,1— 10,0	1 971	1 095	1 570	2 929	2 023	758	354	397	107	21	11 225
10,1— 15,0	1 329	414	739	2 053	1 367	371	169	155	33	14	6 644
15,1— 20,0	1 173	278	425	1 388	1 163	370	135	109	23	7	5 071
20,1— 30,0	1 669	259	417	1 319	1 314	492	176	145	20	7	5 818
30,1— 50,0	1 573	138	203	688	890	444	210	187	28	5	4 366
50,1—100,0	981	36	66	208	299	236	143	239	57	19	2 284
>100,0	332	4	4	36	44	46	39	139	140	142	926
Summa Total	13 301	12 725	11 746	20 207	14 257	5 312	2 464	2 842	821	399	84 074

* Se sida 81.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Götaland											
0 saknar åker	—	1 310	1 298	1 812	1 008	333	150	189	78	17	6 195
no arable land											
åkern utarr.	—	4 292	3 281	5 294	4 257	1 801	968	1 137	396	151	21 577
arable land on lease											
0,1— 1,0	1 813	1 009	451	334	99	33	14	7	2	—	3 762
1,1— 2,0	5 045	2 591	1 514	1 212	343	71	23	19	3	1	10 822
2,1— 5,0	8 079	5 024	4 069	6 931	3 897	771	235	141	8	5	29 160
5,1— 10,0	10 016	4 358	4 148	8 449	7 407	2 279	795	541	59	4	38 056
10,1— 15,0	7 782	2 379	2 167	3 975	3 038	1 162	470	303	31	4	21 311
15,1— 20,0	5 187	1 340	1 125	2 157	1 606	630	321	204	28	8	12 606
20,1— 30,0	5 612	1 042	941	1 743	1 351	513	237	243	46	5	11 733
30,1— 50,0	4 128	536	417	926	820	347	188	241	73	19	7 695
50,1—100,0	1 866	167	139	282	275	173	100	179	75	38	3 294
>100,0	580	33	32	72	82	49	63	106	67	125	1 209
Summa Total	50 108	24 081	19 582	33 187	24 183	8 162	3 564	3 310	866	377	167 420
Riket											
Entire country											
0 saknar åker	—	4 512	3 870	5 372	3 494	1 519	949	1 371	581	260	21 928
no arable land											
åkeru utarr.	—	7 796	6 876	11 085	8 313	3 478	1 829	2 364	835	357	42 933
arable land on lease											
0,1— 1,0	6 150	3 676	2 057	2 271	1 153	445	216	313	89	24	16 394
1,1— 2,0	12 469	6 487	3 810	4 044	2 241	819	501	654	219	49	31 293
2,1— 5,0	16 118	9 592	8 370	14 772	10 074	3 462	2 080	2 830	883	163	68 344
5,1— 10,0	13 605	6 031	6 753	15 620	15 331	6 813	3 132	3 525	940	197	71 447
10,1— 15,0	9 435	2 857	3 032	6 845	6 242	2 831	1 513	1 556	351	88	34 750
15,1— 20,0	6 481	1 623	1 569	3 736	3 282	1 415	758	789	195	37	19 885
20,1— 30,0	7 390	1 307	1 362	3 120	2 851	1 175	540	650	148	34	18 577
30,1— 50,0	5 757	674	621	1 621	1 732	808	428	487	135	39	12 302
50,1—100,0	2 881	203	205	490	577	412	245	425	137	63	5 638
>100,0	929	37	36	108	126	95	102	245	207	268	2 153
Summa Total	81 215	44 795	38 561	69 084	55 416	22 772	12 293	15 209	4 720	1 579	345 644

Förändring i procent i antal brukningsenheter med fördelning på storleksgrupper efter åker- och skogsmarksareal

Åkerareal ha	Skogsmarksareal ha				
	0—25	25—50	50—100	100—	Summa
Relativ förändring 1956—1961					
2—10	—17,1	—10,6	— 2,5	— 7,8	—13,9
10—20	—11,6	— 3,3	— 7,0	+19,4	— 7,8
20—30	— 1,2	+ 7,3	+25,9	—16,7	+ 1,9
30—	+ 4,1	+ 4,4	± 0,0	± 0,0	+ 3,3
Totalt	—12,9	— 6,7	— 1,7	— 1,4	—10,1

skogsmarksareal. Ur skilda synpunkter är denna grupp förtjänt av speciellt intresse. Skogsstatistiska uppgifter ingick endast i begränsad omfattning i 1961 års jordbruksräkning. Vissa bearbetningar och jämförelser avseende skogsmarksarealerna mellan jordbruksräkningen och RLF:s jordbruksregister har dock gjorts och publicerats i Statistiska centralbyråns meddelande J 1964:31, ur vilket följande tabeller B, C och D sammanställts.

Enligt tabellerna B och C, som framför allt ger en bild av bondeskogsbrukets samband med jordbrukenet, uppgick 1962—64 antalet jordbruksenheter utan skogsmark i riket till 81 215 (enligt 1956 års räkning 102 400). 78 % av dessa låg i Svealand och Götaland. Som jämförelse må nämnas, att i samma områden låg 68 % av totala antalet jordbruksfastigheter med skogsbruk i enskild ägo (exkl. aktiebolag). Av tabellerna framgår också att antalet brukningsenheter med skogsmark i enskild ägo (exkl. aktiebolag) nämnda år uppgick till 264 429 (283 000 1956) varav dock 64 861 (53 000 1956) utgjordes av brukningsenheter utan jordbruk d. v. s. rena skogsfastigheter eller jordbruksfastigheter, där ägaren arrenderat ut jorden men behållit skogen, vilket i

regel är fallet vid utarrendering. Andelen brukningsenheter utan jordbruk i procent av totala antalet brukningsenheter med skogsmark utgjorde för de olika landsdelarna: Norrland 17 %, Svealand 34 %, Götaland 24 % samt för hela riket 25 %.

I samband med den strukturomvandling som jord- och skogsbruket för närvarande genomgår nedläggas eller sammanslås ett betydande antal brukningsenheter. I »Lantbrukets strukturutveckling» (SOU 1964:37) lämnas länsvisa på jordbruksräkningarna baserade uppgifter om förändringarna i antalet brukningsenheter 1956—1961, vilka ligger till grund för tablån på sid. 26.

Som framgår av tablån sker minskningen av antalet brukningsenheter mycket snabbt i rikets samtliga län. För hela riket uppgick denna minskning till 35 172 enheter eller 13,1 % under femårsperioden 1956—1961. Denna utveckling bör uppmärksammas i samband med tolkningen av uppgifterna i tabellerna B, C och D, vilka baseras på 1961 års jordbruksräkning. I detta sammanhang är de relativta förändringarna i antalet brukningsenheter fördelade på åker och skogsmarksareal av speciellt intresse. Ovanstående tablå, som baseras på utredningar före-

Förändring av antalet brukningsenheter med över 2 ha åker 1956—61

Län	Förändring		Län	Förändring	
	absolut	relativ		absolut	relativ
Nb	-1 607	-12,4	Ög	-1 113	-11,4
Vb	-1 691	-9,1	Skb	-2 037	-11,4
Jtl	-1 190	-12,2	Äbg	-2 344	-11,8
Vnr	-2 157	-14,5	Jkp	-1 659	-12,1
Gvl	-1 727	-15,6	Krb	-1 272	-11,0
Kpb	-2 391	-23,2	Klm	-1 323	-12,1
Vrm	-2 584	-15,4	Gtl	-565	-11,9
Ör	-1 424	-17,3	Gbg	-1 092	-12,0
Vstm	-694	-11,8	Hl	-842	-8,3
Ups	-761	-14,4	Bl	-687	-14,4
Sth	-1 013	-18,4	Krs	-2 281	-14,7
Sdm	-904	-15,4	Mlm	-1 814	-12,1

tagna av Jordbruks utredningsinstitut, ger även en bild av dessa förändringar 1956—1961.

Övergången till allt mera mekanisrade driftsformer kräver i regel stora brukningsenheter. Som en följd härav har lönsamheten för mindre brukningsenheter blivit så försämrad att en nedläggning av dessa eller en sammanslagning med närliggande brukningsenheter ofta blivit nödvändig. Nämnda tablå ger också vid handen, att minskningen av antalet brukningsenheter framförallt drabbat de små fastigheterna medan antalet brukningsenheter, speciellt inom arealgrupperna mellan 10—20 ha åker med över 100 ha skogsmark och 20—30 ha åker och 25—100 ha skogsmark, ökat. Däremot har förändringarna i antalet stora brukningsenheter med över 30 ha åker och 50 ha skog varit så små att de ej gett utslag i beräkningarna.

Den sammanlagda arealen skogsmark, tillhörande de ca 200 000 (230 000 år 1956) jordbruksenheterna med skogsmark, omfattade år 1961 enligt tabell D 8,4 milj. ha (9,0 milj. ha 1936) eller 75 % (79 % 1956) av totala skogsmarksarealen inom ägargruppen »privatskogar». Av tabellen framgår även

att skogsbruk utan kombination med jordbruk, omfattade inom gruppen ifråga ca 2,75 milj. ha i vilka såsom ovan sagts, också ingår skogsmark sammanhörande med utarrenderade jordbruk, men där skogen disponeras av ägaren. Sistnämnda kategori uppgår till ca 1,8 milj. ha inom denna ägargrupp. De största sammanlagda skogsarealerina i enskild ägo innehålls, som tabell D utvisar, av jordbruksfastigheter med 5,1—10,0 ha åkerareal, för vilka 1961 redovisas en sammanlagd skogsmarksareal på ca 2,5 milj. ha. Av tabell D framgår emellertid att en avsevärd del av den privatägda skogsmarken är knuten till fastigheter med ingen eller obetydlig åkerareal. Skog hörande till enheter utan åker, med åkern utarrenderad eller med en åkerareal mindre än 2 ha motsvarar nära en tredjedel av den totala privatskogen. Medräknas även gruppen 2,1—5,0 ha ökar andelen till hälften.

Tabell E redovisar en sammanställning av skogsmarksarealen inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde med procentuell fördelning på olika ägargrupper.

I tabell F redovisas skogsmarksarealens procentuella fördelning med hän-

syn till beständens ålder. För de olika länen anges procentuella fördelningar enligt den tredje riksskogstaxeringens resultat. Den bild som det framlagda taxeringsresultatet ger, kännetecknas framför allt av skogarnas ojämna ålderssammansättning. Plantbestånd förekommer enligt uppgift från riksskogstaxeringen endast till i genomsnitt 3 % av skogsmarksarealen. Bristen på skog under 20 års ålder är påtaglig inom flertalet län. I södra och meliorsta Sverige domineras de medelålders bestånden under det att i norra Sverige föreligger en stark anhopning av arealer bevuxna med äldre skog. I Norrbottens och Västerbottens län upptar skog över 120 års ålder en fjärde del av skogsmarksarealen. En schema-

tisk beräkning av den arealvägda beståndsmedelåldern — kalmarkerna undantagna — ger nedanstående resultat för olika ägarekategorier. Från första till tredje riksskogstaxeringen har kalmarksarealen ökat endast inom Norrbottens och Västerbottens län, där skörden av den övermogna skogen under de senaste 15 åren skett i form av mera målmedvetna föryngringshuggningar, men återväxtarbetena på grund av klimatiska förhållanden m. m. kräver förhållandevis lång tid. Gallringsbeståndens (20—80 år) andel i skogsmarken har minskat i Norrland och Dalarna men ökat i södra Sverige. Den mogna skogen i åldern 80—120 år har ökat betydligt i hela landet.

Landsdel, län	Krono-skogar	Övr. all-männa skogar	Bolags-skogar	Privat-skogar
Beståndsmedelålder, år				
Norrbottens och Västerbottens län	105	110	85	85
Norrlandslänen i övrigt	90	100	85	80
Svealand	85	75	70	65
Götaland	55	55	55	50

En omarbetad jordförvärvsdrag trädde i kraft den 1 juli 1965. Till sin allmänna uppläggning liknar den nya lagen jordförvärvslagen från den 3 juni 1955. Den skiljer sig dock från 1955 års lag genom sin positivare inställning till bolagen som köpare av jordbruks- och skogsfastigheter, varigenom dessa givits avsevärt ökade förvärvmöjligheter. Jordbruks- och skogsfastigheter får som tidigare inte förvärvas utan tillstånd av lantbruksnämnd. Från denna regel göres dock åtskilliga undantag exempelvis för stat, kommun och bolag. Lagen upptar inga obligatoriska förvärvhinder utan i stället anges olika

fall då förvärvstillstånd må vägras. Ett sådant är när egendomen i fråga bortas i anspråk för att underlättा bildandet av bruksenheter med ändamålsenlig storlek och ägoarrendering.

Förvärvstillstånd må vidare vägras om det finns anledning anta att förvärvarens huvudsakliga syfte med fånget inte är att själv yrkesmässigt och varaktigt ägna sig åt jordbruk på egendomen eller driva skogsbruk där som stöd åt förvärvaren tillhörigt jordbruk. Denna regel får dock inte utan särskilda skäl tillämpas gentemot förvärvare som industriellt förädlar jordbruks- och skogsprodukter eller handlar med jord-

Tabell C. Antal bruksenheter och skogsmarksareal 1962—1964 inom pri-register.

Number of agricultural units and forest area in private possession (excl. companies and com-Union's agricultural register.)

Med skogsareal. Skogsbruk i och utan kombination med jordbruk

With forest area. Farm forests in and without combination with agriculture

Åkerareal i ha. Field area in hectares	Antal brukningenheter och summa skogsareal fördelade efter skogsinnehav i ha Number of units and area of forest by size forest area							
	1—10 ha		11—25 ha		26—50 ha		51—100 ha	
	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000	antal number	ha 1000
0 saknar åker (with no arable land)	8 362	46	5 372	92	3 494	129	2 468	177
0 åker utarrenderad (arable land on lease)	14 672	79	11 085	192	8 313	305	5 307	376
0,1—2,0 ha	16 030	87	6 315	120	3 394	136	1 981	156
2,1—5,0 ha	17 962	104	14 772	271	10 074	386	5 542	421
5,1—10,0 ha	12 784	75	15 620	284	15 331	575	9 445	678
10,1—30,0 ha	11 750	67	13 701	243	12 375	458	8 232	588
30,1—50,0 ha	1 295	7	1 621	29	1 732	65	1 236	88
50,1—ha	481	3	598	11	703	27	854	62
Total	83 356	468	69 084	1 242	55 416	2 081	35 065	2 546
Per cent	31,5	4,2	26,1	11,2	20,9	18,7	13,2	22,9

bruksprodukter och vars huvudsakliga syfte med fänget är att varaktigt tillgodogöra sig egendomens alster i rörelsen.

2. Arronderingsförhållanden

a. Innebördens i vissa arronderingsbegrepp

Innebördens i begreppet arrondering

torde kunna variera något. I stort sett avses emellertid därmed, då det gäller skogen, de särskilda skogsskiftenas storlek, form och inbördes belägenhet. Av betydelse är emellertid också skiftenas belägenhet i förhållande till och uppdelning genom vattendelare, vattendrag, impediment o. dyl. samt avstånd till vägar, flottleder, bosättning för arbetskraft, avsättningsorter för virke m. m.

vätskogsbruket grupperade efter åkerareal och skogsinnehav. Efter RLF:s
(mon units) in 1962—64 by field area and forest area. According to the National Farmer's

										Utan skogsareal <i>Farms with no forest area</i>	Antal enheter <i>Number of units</i>	Procent <i>Per cent</i>		
101—200 ha		201—400 ha		401— ha		Summa <i>Total</i>		Procent <i>Per cent</i>						
antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	antal <i>number</i>	ha <i>1000</i>	av enhe- ter <i>of units</i>	av skogs- areal <i>of forest area</i>					
1 371	194	581	158	260	188	21 928	984	8,8	8,8	—	—	—		
2 364	329	835	228	357	256	42 933	1 765	16,2	15,9	—	—	—		
967	149	308	93	73	57	29 068	798	11,0	7,2	18 619	22,9			
2 830	413	883	254	163	113	52 226	1 962	19,7	17,6	16 118	19,9			
3 525	497	940	258	197	120	57 842	2 487	21,9	22,4	13 605	16,8			
2 995	412	694	188	159	119	49 986	2 075	18,9	18,7	23 306	28,7			
487	66	135	35	39	64	6 575	324	2,5	2,9	5 757	7,1			
670	94	344	98	331	125	3 981	720	1,5	6,5	3 810	4,6			
15 209	2 154	4 720	1 312	1 579	1 312	264 429	11 115	100,0	100,0	81 215	100,0			
5,8	19,4	1,8	11,8	0,7	11,8	100,0	100,0							

Förutom av de förhållanden, som i de nämnda avseendena gäller för de särskilda skogsskiftena, har också skogsbruksföretagens och fastigheternas storlek och karaktär i övrigt betydelse för arronderingen. Naturligt nog ställer exempelvis ett stort företag större krav i fråga om bl. a. skogsskiftenas storlek än ett litet företag.

Arronderingsförhållandena förbättras genom olika slag av omarrondering i form av byten av mark. Man brukar därvid bl. a. skilja mellan intressearrondering och ägoarrondering. Med intressearrondering eller regional omarrondering förstår härvid i stort sett åtgärder som syftar till ett särskiljande av olika ägarkategorier innehav och av

Tabell D. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Areal skogsmark till jordbruksenheter av olika storlek i enskild ägo (ej aktiebolag och allmänningar) 1962 —64. Länsvis. Efter RLF:s jordbruksregister.

Forestry in and without combination with agriculture. Areas of forest land of agricultural units in different sizes in private possession (excl. companies and common forests). By county. According to the National Farmers' Union's agricultural register.

Län och landsdel County and group of counties	Hela arealen skogsmark i enskild ägo (exkl. aktiebolag och allmänningar) fördelad på jordbruk av olika storleksgrupper efter åkerareal i hektar. Forest land of agricultural units in private possession (excl. companies and common forests) distributed according to the field area in hectares of agricultural units											Summa Total	
	Ingen åker- areal No arable land	Åkern ut- arren- derad Arable land on lease											
			0,1— 2,0	2,1— 5,0	5,1— 10,0	10,1— 15,0	15,1— 20,0	20,1— 30,0	30,1— 50,0	50,1— 100,0	>100,0		
Nb	80 088	44 051	209 390	375 021	300 965	86 692	29 019	10 301	6 079	—	—	1 141 606	
Vb	137 432	79 809	109 798	360 309	395 792	124 791	31 536	13 533	4 133	1 353	—	1 258 486	
Jtl	234 454	86 741	115 430	259 997	248 464	88 413	27 854	25 476	6 628	175	—	1 093 632	
Vnr	93 447	40 316	39 126	177 556	286 832	89 087	27 913	15 723	4 812	5 447	—	780 259	
Gvl	45 182	61 504	22 614	57 200	153 405	134 176	79 976	48 626	17 141	8 770	965	629 559	
Kpb ¹	106 758	208 683	113 329	133 473	112 327	37 647	26 087	20 565	13 665	3 791	25	776 350	
Vrm	57 993	88 138	76 682	151 150	152 777	60 894	37 940	27 988	22 500	13 809	18 207	708 078	
Ör	30 207	46 879	4 918	14 968	24 603	20 946	14 737	19 769	15 969	11 877	39 678	244 551	
Vstm	4 410	49 582	1 270	2 434	8 461	14 066	20 035	32 953	29 933	19 888	23 796	206 828	
Ups	2 372	29 601	2 507	1 704	6 449	10 727	11 238	15 859	14 766	14 044	30 362	139 629	
Sth	15 087	76 144	3 222	6 987	12 595	16 994	15 911	19 693	18 409	21 479	62 248	268 769	
Sdm	1 577	88 581	643	2 516	8 017	11 082	9 896	14 565	13 298	19 253	82 067	251 495	
Ög	7 196	176 629	2 581	8 179	23 545	19 409	17 907	21 042	27 982	23 567	54 030	382 067	
Skb	10 284	64 850	2 950	9 722	27 722	26 397	20 271	21 439	17 709	16 194	34 064	251 602	
Äbg	33 935	95 516	27 088	95 270	137 399	66 859	30 409	25 589	16 003	10 942	7 415	546 425	
Jkp	26 219	159 785	14 582	92 180	148 676	53 121	24 296	14 569	8 286	5 519	3 674	550 907	
Krb	30 022	72 296	16 942	86 929	149 842	37 847	13 488	8 514	7 784	7 357	9 459	440 480	
Klm	17 900	187 496	9 220	36 492	101 148	58 339	34 823	33 372	28 584	27 120	42 653	577 147	
Gtl	3 317	8 972	2 278	4 526	8 840	13 365	15 759	23 624	24 807	8 136	2 502	116 126	
Gbg	3 605	16 371	3 527	16 279	39 660	23 805	14 544	9 062	4 959	3 460	662	135 934	
Hl	8 180	23 314	4 204	28 330	46 437	22 359	18 769	8 850	4 861	2 702	11 477	174 483	
Bl	8 843	20 000	7 430	20 808	46 244	16 983	12 588	10 124	8 017	5 545	8 930	165 512	
Krs	22 388	28 570	7 186	19 175	43 542	28 828	16 265	12 641	5 605	3 135	25 225	212 560	
Mlm	4 118	9 724	523	983	3 578	3 939	4 951	2 883	2 944	2 000	26 743	62 386	
Norr- land	590 603	312 421	496 358	1 230 083	1 385 458	523 159	196 298	113 659	38 793	15 745	965	4 903 542	
Svea- land	218 404	587 608	202 571	313 232	825 229	172 356	135 844	151 392	128 540	104 141	256 383	2 595 700	
Göta- land	176 007	863 523	98 511	418 873	776 633	371 251	219 070	191 709	157 541	115 667	226 884	3 615 629	
Riket ¹	985 014	1 763 552	797 440	1 962 188	2 487 320	1 066 766	551 212	456 760	324 874	235 563	484 182	11 114 871	
Entire coun- try in %	8,9	15,9	7,2	17,6	22,4	9,6	5,0	4,1	2,9	2,1	4,4	100,0	

¹ Exkl. Mora köping med ca 76 000 ha skogsmark i enskild ägo.

Tabell E. Skogsmarksareal (exkl. bonitet IX) och dennes procentuella fördelning på ägargrupper inom samtliga flodområden i Norrland samt i Dalälvens flodområde. Enl. riksskogstaxeringen 1938—1944

Forest area excl. site quality class IX and percentage distribution of the same by owner in all river basins in Northern Sweden. According to the National Forest Survey 1938—1944

Flodområde <i>River basin</i>	Taxe- ringsår <i>Year of survey</i>	Samtliga skogar Areal i 1 000 ha <i>All forests Area in 1 000 ha</i>	Därav i % <i>There of in per cent</i>			
			Allm. skogar <i>Common forests</i>		Enskilda skogar <i>Private forests</i>	
			Statens skogar <i>State forests</i>	Övr. allm. skogar <i>Other com- mon forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Övr. en- skilda skogar <i>Other private forests</i>
Nedre Torne älv och Keräsjoki ...	1941	530	42,1	8,7	0,9	48,3
Övre Torne älv, Sangisän o. Kalix älv	1941	1 071	49,9	7,5	8,3	34,3
Töre älv, Vitän, Råne älv o. Alter- sundet	1941	372	42,9	4,7	27,8	24,6
Lule älv och Alän	1941	803	52,8	7,4	16,4	23,4
Alter- och Rosåarna, Pite- och Lill- pite älvar samt Rokån	1941	723	74,3	1,1	6,7	17,9
Summa för flodområdesgrupp I ...		3 499	53,7	6,0	10,8	29,5
Jävreåen, Aby-, Byske- o. Kåge älvar	1941	430	48,3	4,4	10,7	36,6
Skellefte älv	1941	549	42,1	5,4	11,4	41,1
Summa för flodområdesgrupp II ...		978	44,8	5,0	11,1	39,1
Bure älv, Mångby-, Kolaboda-, Rick- le-, Sävar- och Tavelåarna	1941	403	9,4	0,1	33,2	57,3
Umeälven	1941	1 184	47,0	4,6	14,4	34,0
Hörncån, Öreålv, Leduån o. Lödge- älv	1941	424	19,5	1,2	40,5	38,8
Husumån, Gide älv, Idbyåu, Moäl- ven och Nätraån	1938—41	603	18,4	0,5	42,5	38,6
Summa för flodområdesgrupp III		2 614	30,2	2,4	28,0	39,4
Ångermanälven och Gådeån d.v.s. flodområdesgrupp IV	1938—39	1 896	15,0	7,1	41,3	36,6
Indalsälven	1938—39	1 300	5,9	6,2	31,2	56,7
Selångersån och Ljungan	1938—39	923	5,8	1,2	48,7	44,3
Summa för flodområdesgrupp V ...		2 223	5,9	4,1	38,5	51,5
Gnarps-, Harmångers-, Delångers-, Öränge- och Norralåarna	1938, 1942	404	5,2	1,6	40,7	52,5
Ljusnan	1940, 1942	1 292	6,3	3,5	50,8	39,4
Summa för flodområdesgrupp VI ...		1 637	6,1	3,0	48,3	42,6
Skärj-, Hamränge-, Testbo- och Gavleåarna	1942—43	350	3,8	5,6	52,0	38,6
Dalälven	1943—44	1 844	14,6	10,1	29,7	45,6
Summa för flodområdesgrupp VII		2 194	12,9	9,4	33,2	44,5
Totalsumma		15 041	26,0	5,3	29,1	39,6

Tabell F. Skogsmarksarealens procentuella fördelning med hänsyn till beståndens ålder (enl. riksskogstaxeringen 1953—1962).

Forest area in per cent by age of growing stock. According to the National Forest Surveys 1953—1962.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Areal (1 000 ha)	Beståndens ålder, år <i>Age of stands, years</i>						Summa Total
	Area	Kalmark 0—2	3—20	21—40	41—80	81—120	121 o. däröver <i>121 and over</i>	
Nb	3 957	9	5	9	20	27	30	100
Vb	3 202	9	5	10	22	34	20	100
Jtl	2 549	8	4	5	26	35	22	100
Vnr	1 899	6	4	10	35	33	12	100
Gvl	1 454	7	8	12	39	26	8	100
Kpb	2 031	8	5	8	33	29	17	100
Vrm	1 271	9	10	12	41	23	5	100
Ör	535	4	10	16	48	20	2	100
Vstm	371	6	9	15	50	18	2	100
Ups	293	6	12	17	45	16	4	100
Sth	391	8	8	15	45	20	4	100
Sdm	338	6	11	23	42	14	4	100
Ög	552	6	12	17	45	16	4	100
Skb	351	6	11	21	46	14	2	100
Äbg	648	6	8	18	50	17	1	100
Jkp	666	5	10	22	49	13	1	100
Krb	607	5	11	27	47	9	1	100
Klm	689	4	10	24	47	13	2	100
Gtl	137	9	5	9	36	31	10	100
Gbg	151	7	9	24	47	13	0	100
Hl	200	7	14	31	41	6	1	100
Bl	173	5	12	34	45	4	0	100
Krs	265	5	13	28	45	8	1	100
Mlm	64	7	16	26	35	14	2	100

vissa större markägares innehav till skilda intressezoner. Med ägoarrondering eller lokal omarrondering förstås i stort sett åtgärder som avser att leda till förbättrad utformning av varje särskild fastighet.

Såsom framgår av definitionen av begreppet arrondering påverkas denna också av bl. a. byggande av skogsvägar. Omarrondering har också nära samband med storleksrationalisering av fastigheter och företag. Arronderingsbyten brukar också ofta kombineras med åtgärder av dessa båda slag. De inräknas emellertid normalt inte i omarrondering i begränsad bemärkelse.

b. Nuvarande arronderingsförhållanden

På grund av bl. a. olikheter ifråga om de naturliga förhållandena samt sättet för uppkomsten av det nuvarande fastighetsbeståndet varierar arronderingsförhållandena starkt i olika delar av landet. I stort sett gäller följande.

I södra Sverige samt mellersta Sverige söder om Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län är till den övervägande delen arronderingen i skogen god eller godtagbar. De mest framträdande bristerna i strukturhänseende består inom detta område i för små fastigheter och företagsenheter inom privatskogsbruket. Strövis förekommer emellertid områden med dålig arrondering. Detta gäller främst sådana byar som inte huvit föremål för laga skifte eller enskifte. Också tilltrasslade lagfarts- och äganderättsförhållanden föranleder här och var behov av fastighetsrationaliseringsåtgärder av omarronderingstyp. Dessutom förekommer inom det större skogsbruket på sina håll behov av intressearrondering.

I mellersta Sverige utom angivna delar och nordligaste Dalarna samt i Norrlands kustland är arronderingsför-

hållandena ofta dåliga, på sina håll mycket dåliga. Skogsskiftena är här ofta smala och ibland mycket långa — av s. k. skobandstyp — samt utan anpassning till vägar, vattendrag, vattendelare o. dyl. Som närmare kommer att framgå av de sifferuppgifter som lämnas nedan är arronderingen, sedd i relation till länens arealer produktiv skogsmark, sämst i Kopparbergs, Västernorrlands, Värmlands, Gävleborgs och Norrbottens län. I Kopparbergs län, där arronderingen är mycket dålig inom stora arealer, komplickeras förhållandena ytterligare av tilltrasslade samäganderättsförhållanden, oklara fastighets- och äganderättsförhållanden samt stor förekomst av utpräglat små fastigheter. Speciellt i Västernorrlands län medför de talrika skogsservituten ofta särskilda problem. Inom privatskogsbruket är fastighetsstorlekarna inom hela området ofta mindre än vad som är önskvärt med hänsyn till modernt skogsbruk. Innehavenhörande till företag inom det större skogsbruket ligger ofta blandade med varandra och med privatskogsbrukets, vilket föranleder behov av intressearrondering. — Att arronderingsförhållandena särskilt är dåliga inom stora arealer inom detta område, får emellertid inte undanskymma det faktum, att arealerna med god eller godtagbar arrondering trots detta överväger.

Inom de inre delarna av Norrland samt i nordligaste Dalarna är arronderingen till övervägande delen god eller godtagbar. Här domineras de stora sammanhängande områdena tillhörande Kronan och vissa andra företag inom storskogsbruket. Ibland ligger emellertid storskogsbruksföretagens innehav blandade med varandra och med privatskogsbrukets. Redan utförda intressearronderingsbyten har dock avlägsnat åtskilligt härav.

Arronderingsförhållandena samt behovet av fastighetsregleringar har under senare år belysts genom ett par undersökningar.

Vid en inventering som utfördes av lantmäteriet i samråd med bl. a. lantbruksnämnder och skogsvårdsstyrelser 1957 uppskattades bl. a. behovet av fas-

tighetsreglering i skogsmark.¹ Uppdelning skedde därvid i områden med trängande behov och mindre trängande behov av fastighetsreglering. I nedanstående tabell återges vissa resultat för länen med de största omregleringsbehoven samt för hela riket.

Län	Behov av åtgärder, areal skogsmark			
	trängande		mindre trängande	totalt
	1 000-tals ha	% av total- areal prod. skogsm.	1 000-tals ha	1 000-tals ha
Kopparbergs	1 128	56	133	1 261
Västernorrlands	665	35	589	1 253
Gävleborgs	228	16	305	533
Norrbottens	376	9	126	502
Värmlands	349	27	116	465
Västerbottens	117	4	169	286
Övriga	318	4	275	595
Riket	3 181	14	1 713	4 895

Med hänsyn bl. a. till ändamålet med inventeringen torde de angivna uppgifterna rörande fastighetsregleringsbehovet närmast avse behovet av omarrondering av större objekt, i regel bestående av ett större antal fastigheter. De särskilt i södra och mellersta Sverige vanliga mindre objekten där behovet av storleksförbättring överväger torde sålunda endast till mindre del ingå i materialet. Ej heller torde huvuddelen av behovet av intressearrondering inbegripas i uppgifterna över omregleringsbehovet.

Genom en stickprovsundersökning 1958 bland de objekt som uppgivits vara i trängande behov av fastighetsreglering verifierades i stort sett riktigheten av de vid inventeringen gjorda bedömningarna.

Genom en undersökning som utförts under 1963–66 av lantmäteristyrelsen

i samråd med Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har arronderingsförhållandena i skogsmarken blivit föremål för ytterligare belysning.² Arronderingen har därvid uttryckts i objektiva mått för s. k. sekundärskiften, varmed avsetts de särskilda ägoskiftena eller sådana delar av dessa, som kan anses utgöra relativt sett självständiga enheter i förhållande till återstoden av samma ägoskifte. Främst har följande data framräknats för sekundärskiftena, nämligen dessas areal, produktionsförmåga

¹ Undersökningen finns närmare redovisad i Lantmäteriets och kartverkets organisation, SOU 1959:30 sid. 82–89.

² Se Meddelande nr 3:1966 från lantmäteristyrelsen. En kortfattad redogörelse för undersökningen finns också intagen i tidskriften Skogen nr 14–15 1966. Utredningen har av generaldirektör Lars Öjborn presenterats vid VI världsskogskongressen 1966.

per år, bredd och inbördes spridning. Resultaten har beräknats dels totalt för hela riket, dels för fyra delområden av landet, dels för olika ägarekategorier och dels också för olika avstånd till bruksningscentrum eller bygd med tillgång till arbetskraft för skogsarbetena.

En redovisning av det omfattande tabellmaterial, som utgör resultatet av undersökningen, är ej möjlig i detta sammanhang. Här återges i stället blott vissa avsnitt av den sammanfattning som ingår i undersökningsredögörelsen.

Det undre kvartilvärdet i fråga om sekundärskiftenas areal är totalt för landet ca 40 ha. Detta innebär m. a. o. att 25 % av den i undersökningen ingående arealen tillhör sekundärskiften med en högsta areal av 40 ha. Motsvarande tal är för delområde 1 (Götaland och Östra Svealand) 25 ha, delområde 2 (västra och norra Mellansverige) 23 ha, delområde 3 (Norrlands kustland) 50 ha och delområde 4 (Norrlands inland) 130 ha.

Det undre kvartilvärdet i fråga om produktionsförmågan i m^3 sk. per år och sekundärskifte är totalt för landet ca 140 m^3 sk. Motsvarande tal för de olika delområdena är för område nr 1 130 m^3 sk. för nr 2 90 m^3 sk., för nr 3 160 m^3 sk. och för nr 4 220 m^3 sk. För det egentliga storskogsbruket (Kronan, övriga allmänna skogar samt aktiebolag omfattande minst 1 000 ha skogsmark) är motsvarande tal ca 500 m^3 sk. och för det övriga skogsbruket ca 75 m^3 sk.

Det undre kvartilvärdet i fråga om sekundärskiftenas bredd är ca 250 m. Motsvarande tal för delområde 1 är 190 m, för nr 2 165 m, för nr 3 280 m och för nr 4 420 m. För det egentliga storskogsbruket är det undre kvartilvärdet ca 730 m och för det övriga skogsbruket ca 160 m.

Skogsmarkens fågelvägsavstånd i km

till bruksningscentrum eller bygd med tillgång till arbetskraft för avverkningarna framgår av nedanstående tabell.

	Det egentliga storskogs- bruket	Det övriga skogsbruket	Totalt
Undre kvartilvärdé ...	8,0	0,9	1,5
Medianvärdé	11,0	1,9	4,8
Övre kvartilvärdé	20,0	5,0	13,0

Det verkliga avståendet överstiger i genomsnitt med ca 30 % fågelvägsavstådet.

Försöksvis har också gjorts vissa beräkningar av hur stor andel av skogsmarken som inte uppfyller vissa minimikrav ifråga om arronderingen. Dessa krav har därvid fixerats med utgångspunkt från vad som kan anses erforderligt för att godtagbar ekonomi i skogsbruket skall vara möjligt. Genom att underlaget för att fixera dessa krav ännu så länge är osäkert är de sistnämnda beräkningarna närmast att uppfatta som räkneexempel som har till ändamål att belysa sättet för användning av tabellmaterialet för beräkningar av dessa slag. Beräkningarna har differenterats för dels det egentliga storskogsbruket och dels det övriga skogsbruket. För vardera gruppen har räknats med två alternativ, det ena representerande ett lägre och det andra ett högre krav. För storskogsbruket innebär båda alternativen väsentligt högre krav än motsvarande alternativ för det övriga skogsbruket.

För följande procent av skogsmarken uppfylls enligt dessa beräkningar ej de uppställda kravene. Se överst sid. 36!

Beräkningar av detta slag torde leda till något för höga resultat för privat-

	Lägre krav	Högre krav
För det egentliga storskogsbruket vid utgångspunkten		
produktionsförmåga/år	3 %	15 %
skiftebredd	2 %	9 %
För det övriga skogsbruket vid utgångspunkten		
produktionsförmåga/år	12 %	27 %
skiftebredd	11 %	35 %
För hela skogsbruket vid utgångspunkten		
produktionsförmåga/år	8 %	21 %
skiftebredd	7 %	23 %

skogsbruket, beroende på de möjligheter som där finns att genom samverkan undanröja en del av olägenheterna av mindre god arrondering. För storskogsbrukets del torde å andra sidan behovet av omarrondering bli underskattat, beroende på att behov av intressearrondering kan föreligga även i de fall då skogsskiftena är tillräckliga för att tilllåta godtagbara behandlingsytor. Också det behov av fastighetsreglering som föreligger på åtskilliga håll till följd av tilltrasslade samäganderättsförhållanden samt oklara fastighets-, servituts- och äganderättsförhållanden verkar i höjande riktning för både ägarekategorigrupperna och sannolikikt mest för privatskogsbruket.

Inom betydande delar av skogsbruket, främst privatskogsbruket, föreligger behov av storleksförbättring av fastigheterna. Detta behov, som ej tas upp till behandling i denna undersökning, torde till en del inkluderas, till en del ej inbegripas i de uppgifter rörande omregleringsbehovet, som här lämnats.

c. Omfattningen av verksamheten med omarrondering av skogsmark

Någon statistik, som direkt anger den totala omfattningen av omarronderingsverksamheten i skogsmark, finns f. n. ej. Omfattningen belyses dock bl. a. av uppgifter som insamlats i samband med avgivande av årsredogörelser från lantmäteriets förrättningssenheter. Följande uppdelning har därvid tillämpats.

1. Mera genomgripande fastighetsregleringar som genomföres genom fastighetsbildningsförrättning, vanligen laga skifte eller ägoutbyte, och berörande minst 10 sakägare eller minst 100 ha.

2. Byten huvudsakligen berörande storskogsbruket, som genomföres genom fastighetsbildningsförrättning, där parterna till väsentlig del själva svarar för bl. a. planläggning och värdering.

3. Övriga fastighetsrationaliseringsförrättningar.

I dessa uppgifter ingår ej rationalisering genom byte av hela fastigheter.

Arronderingen i skogsmark påverkas

	År					
	1958—60 medeltal	1961	1962	1963	1964	1965
Genomgripande fastighetsreglering	14	24	28	21	20
Storskogsbruksbyten	53	35	27	37	6
Övriga fastighetsrationaliseringsförrättningar	15	17	16	26	25
Summa	73	81	76	71	85	51

Tabell G. Skogsmarksarealens procentuella fördelning på bonitetsklasser (enl. riksskogstaxeringen åren 1953—1962). Län

Forest area in per cent by site quality according to the National Forest Survey 1953—1962. Counties.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Areal (1 000 ha) Area 1 000 hectares	Idealbonitetsklasser enligt Jonsson. Procent Site quality groups. Per cent								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Summa Total
Nb	3 957	—	—	—	2	17	42	30	9	100
Vb	3 202	—	—	—	6	35	37	17	5	100
Jtl	2 549	—	—	1	10	28	35	20	6	100
Vnr	1 899	—	1	7	23	37	23	7	2	100
Gvl	1 454	—	1	13	36	32	13	4	1	100
Kpb	2 031	—	2	12	24	28	22	10	2	100
Vrm	1 271	1	10	27	29	20	9	3	1	100
Ör	535	1	8	44	31	11	3	2	0	100
Vstm	371	1	10	40	32	11	3	2	1	100
Ups	293	—	7	40	41	8	3	1	0	100
Sth	391	0	7	33	36	16	5	2	1	100
Sdm	338	1	13	44	31	7	3	1	0	100
Ög	552	2	14	43	29	8	3	1	0	100
Skb	351	2	15	49	24	7	2	1	0	100
Äbg	648	2	15	41	27	9	4	2	0	100
Jkp	666	2	17	45	26	6	2	2	0	100
Krb	607	1	16	47	26	7	2	1	0	100
Klm	689	1	13	42	32	9	2	1	0	100
Gtl	137	0	0	4	21	33	25	13	4	100
Gbg	151	3	14	32	27	15	7	2	0	100
Hl	200	4	20	43	22	8	2	1	0	100
Bl	173	4	30	49	13	3	1	0	0	100
Krs	265	8	27	47	13	3	1	1	0	100
Mlm	64	24	36	31	6	2	1	0	0	100

givetvis också av storleksförbättring av skogsbruksföretag och fastigheter. Ej heller denna verksamhet ingår i de nämnda uppgifterna annat än möjligent till en mindre del.

Omfattningen av verksamheten av angivet slag under senare år framgår av tablån på föregående sida.

I genomsnitt har sålunda verksamheten under perioden 1958—65 omfattat ca 73 000 ha skogsmark per år. Härav har i genomsnitt under de senaste fem åren ca 21 000 ha utgjort genomgripande fastighetsreglering, ca 32 000 ha stor-

skogsbruksbyten och ca 20 000 ha övriga fastighetsrationaliseringsföräckningar. Det låga talet för 1965 för storskogsbruksbytena, som också påverkar totalarealen för detta år, torde huvudsakligen vara beroende av tillfälligheter, sammanhangande med hur tidpunkten för det formella avslutandet av vissa större byten råkat infalla i förhållande till årskiftena.

Förutom de angivna arealerna, som avser produktiv skogsmark, har i byten ingått också impediment och inägor. Som nämnts inbegripes i uppgif-

Skogsstatistisk årsbok 1964—1965. Rättelseblad. 15 febr.
1967

Rättelse I. Sid. 37. Tabell G. (A. II Bonitet, tillväxt och virkesförråd.)
Står (i tabellhuvud): »Idealbonitetsklasser enligt Jonsson».
Skall stå: »Bonitetsklasser enligt Jonsson».

Rättelse II. Sid. 37. Tabell G. (A. II Bonitet, tillväxt och virkesförråd.)
Tabell G kompletteras med nedanstående tabell G1.

Tabell G1. Skogsmarkens genomsnittliga produktionsförmåga beräknad på grundval av »Riksskogstaxeringens produktionsöversikter». Län.

Average producing capacity estimated on the basis of »Yield Tables from the National Forest Survey». Counties.

Län <i>County</i>	Produk- tionsförmå- ga, m ³ sk. per ha och år <i>Producing capacity, m³sk. per ha and year</i>	Län <i>County</i>	
Nb	1,82	Ög	5,40
VB	2,32	Skb	5,70
Jtl	2,46	Äbg	5,80
Vnr	3,23	Jkp	5,50
Gyl	3,85	Krb	5,50
Kpb	3,45	Klm	5,40
Vrm	4,90	Gtl	3,10
Ör	5,50	Gbg	4,90
Vstm	5,30	HI	6,20
Ups	5,40	Bl	6,80
Sth	5,10	Krs	7,00
Sdm	5,60	Mlm	8,50
		Riket	3,60
		<i>Entire country</i>	

Rättelse III. Sid. 38. (A. II. Bonitet, tillväxt och virkesförråd.)

Spalt 2, rad 5. Står: »Tabell H».

Skall stå: »Tabell G».

rad 6. Står: »idealbonitetsklasser»

Skall stå: »bonitetsklasser»

rad 9. Står: »från den antagna produktionsförmågan»

Skall stå: »från den av Jonsson antagna produktionsförmågan»

rad 11. Står: »en genomsnittlig idealproduktionsförmåga i m³sk.»

Skall stå: »en genomsnittlig idealbonitet».

Rättelse IV. Sid. 39 (A. II. Bonitet, tillväxt och virkesförråd.)

Spalt 2, rad 4. Står: »tabell G».

Skall stå: »tabell G1».

Jämte förtydligande: »Riksskogstaxeringens produktionsöversikter för den i slutenhetsavseende bättre hälften är upprättade bonitetsklassvis för skilda tillväxtregioner. Vid beräkningen har förutsatts varierande växttider för olika regioner och boniteter».

Rättelse V. Sid. 197. (Tabell 6. Röjning.)

Nb län, grupp IV. Står: 8 217

Skall stå: 12 707

jämte ändringar i tabell enligt nedan:

	1	20	21
Nb	12 707	36 206	
Norrland ...	37 040	124 320	
Riket	85 784	236 670	

Rättelse VI. Sid. 250—251. Tabell 42 efter korrigering av uppgifter avseende
Vstm, Ups, Krb och Mlm län se omstående sida.

terna icke byten avseende hela fastigheter.

Här nedan återges vissa uppgifter som hämtats från ett av rationaliseringssavdelningen inom lantbruksstyrelsen upprättat sammandrag av lantbruksnämndernas uppgifter om den ytter rationaliseringen under kalenderåret 1965.

Samtliga lantbruksnämnders förvärv resp. försäljning av fastigheter eller

delar därav omfattade under åren 1961—65 följande antal ha skogsmark.

	1961	1962	1963	1964	1965
Förvärv	23 631	31 493	43 170	51 578	43 674
Försäljn.	22 901	26 238	33 720	27 175	43 970

Under 1964 och 1965 överlätt lantbruksnämnderna till, respektive övertog från, vissa ägarkategorier följande antal ha skogsmark.

	1964	1965
Till bolag, förening eller stiftelse överlåten mark	4 068	4 597
Från bolag, förening eller stiftelse övertagen mark	5 427	4 330
Till annan statlig myndighet överlåten mark	317	742
Från annan statlig myndighet övertagen mark	1 637	1 528

II. Bonitet, tillväxt och virkesförråd

Skogsmarkens produktionsförmåga eller bonitet brukar anges såsom den möjliga produktionen, uttryckt i m³sk. per ha och år i medeltal under 100-årig växttid. Man skiljer på den produktion som anses praktiskt möjlig att uppnå, *normalboniteten*, och den ideala produktion som bedömes kunna erhållas under gynnsammast tänkbara produktionsförhållanden, *idealboniteten*. Beräknas den ideala produktionen icke uppgå till 1,0 m³sk. betraktas marken som impediment.

Idealboniteten kan ej exakt uppskattas, varför markerna vid bonitering i allmänhet endast hänförs till vissa bonitetsklasser. Klassindelningen och sättet för bonitetsuppskattningen kan ske efter olika system. Vid riksskogstaxeringarna — liksom i allmänhet inom praktiskt skogsbruk — användes JONSON:s boniteringsschema. Med ledning

av tabeller med ingångsvärden efter beständens medelhöjd och ålder bedömes härvid produktionsförmågan i klasser, betecknade med romerska sifferor. I tabell H redovisas de produktiva skogsmarkernas fördelning på idealbonitetsklasser vid riksskogstaxeringen åren 1953—1962. Med utgångspunkt från den antagna produktionsförmågan i medeltal för de olika klasserna kan en genomsnittlig idealproduktionsförmåga i m³sk. beräknas. Detta har i tabell H gjorts för olika län och ägarkategorier.

På grund av att produktionsundersökningar ännu inte har genomförts i tillräcklig omfattning är emellertid underlaget för den tillämpade idealboniteringen enligt JONSON alltjämt mycket osäkert, särskilt gäller detta såväl de högproduktiva markerna söderut som de lågproduktiva höjdläges-

**Tabell H. Genomsnittlig idealbonitet för olika skogsägarkategorier enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogs-
mark inkl. hagmark**

*Average ideal site quality by owner and by county. According to the
National Forest Survey 1953—1962.*

Län <i>County</i>	Skogsägarkategori <i>Owner group</i>				
	All- männa skogar <i>Public forests</i>	Aktie- bolags- skogar <i>Compa- nies' forests</i>	Gods- skogar <i>Estate forests</i>	Bonde- skogar <i>Farmers' forests</i>	Samtliga skogar <i>All forests</i>
Nb	2,3	2,5	—	2,5	2,4
Vb	2,6	2,8	—	2,9	2,8
Jtl	2,5	2,8	—	2,9	2,8
Vnr	3,2	3,4	—	3,7	3,5
Gvl	3,6	4,0	—	4,1	4,0
Kpb	3,1	3,7	—	3,9	3,7
Vrm	5,0	4,6	—	4,9	4,8
Ör	5,2	5,0	5,6	5,4	5,3
Vstm	5,1	5,4	5,3	5,2	5,2
Ups	5,2	5,2	5,4	5,1	5,2
Stb	4,8	5,1	5,0	4,9	4,9
Sdm	5,2	5,2	5,7	5,5	5,5
Ög	5,4	5,3	5,6	5,6	5,5
Skb	5,6	5,4	6,1	5,7	5,7
Äbg	5,7	5,3	5,6	5,5	5,5
Jkp	5,5	5,6	6,0	5,8	5,7
Krb	5,7	5,6	5,7	5,7	5,7
Klm	5,4	5,4	5,3	5,5	5,5
Gtl	3,0	3,0	3,2	3,3	3,2
Gbg	5,2	5,2	5,4	5,2	5,2
Hl	6,1	6,1	6,6	5,8	5,9
Bl	6,7	6,7	6,7	6,4	6,5
Krs	6,9	6,9	7,3	6,8	6,6
Mlm	7,6	7,6	8,5	7,0	7,6

markerna i Norrland och Dalarna. Alla jämförande bedömningar av produktionsförutsättningarna mellan län och länsgrupper med ledning av tabell H måste därför ske med stor försiktighet.

Den praktiskt möjliga produktionsförmågan, normalboniteten, kan beräknas ur den uppskattade idealboniteten med hjälp av vissa reduktionstal, olika för olika geografiska områden. Vid

regionsvisa beräkningar får det emellertid anses betydligt säkrare att använda den beräkningsmetod som utgör underlag för tabell G. Den i tabellen redovisade produktionsförmågan överensstämmer med vad som bedömes kunna uppnås, om hela arealen vore bevuxen med skog med jämnn åldersklassfördelning och av samma slutenhet och beskaffenhet som den nuvarande

Tabell I. Virkesförråd på bark (exkl. torrskog o. vindfällen) fördelat på diametergrupper (brösthöjd) och trädslag enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar. Miljoner m³sk.

Growing stock incl. bark (excl. dead standing trees and windfalls) by size (DHB) and species according to the National Forest Surveys 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country. Million m³sk.

Grovlek Size	Trädslag Species	Landsdel <i>Main part of country</i>				% Milj. m ³ sk.
		Norrfjord	Svealand	Götaland	Hela riket <i>Entire country</i>	
a) grovlek (diameter i cm vid brh) size (cm DBH)						
0—14,9 cm	1953—1962	365	145	109	619	28
	1938—1952	335	155	102	592	31
15—24,9 cm	1953—1962	440	253	202	895	40
	1938—1952	368	232	177	777	41
25 + cm	1953—1962	273	197	239	709	32
	1938—1952	205	163	178	546	28
samliga All	1953—1962	1 078	595	550	2 223	100
	1938—1952	908	550	457	1 915	100
b) trädslag species						
tall Pine	1953—1962	436	256	205	897	40
	1938—1952	350	235	184	769	40
gran Spruce	1953—1962	475	271	245	991	45
	1938—1952	402	252	190	844	44
björk Birch	1953—1962	144	51	57	252	11
	1938—1952	132	49	49	230	12
övr. löv Other broad-leaved	1953—1962	23	17	43	83	4
	1938—1952	24	14	34	72	4
samliga All	1953—1962	1 078	595	550	2 223	100
	1938—1952	908	550	457	1 915	100

bättre hälften inom respektive område enligt riksskogstaxeringen. Under dessa förutsättningar och beräknad på basis av i tabellen angivna värden erhålls en latent produktionsförmåga av storleksordningen 80 miljoner m³sk. för rikets samtliga skogar.

Den årliga tillväxten har vid riks-skogstaxeringen 1953—1962 beräknats

till 78 miljoner m³sk. eller 3,4 m³sk. per ha. Motsvarande tal vid andra riksskogstaxeringen var 63 miljoner m³sk. respektive 2,7 m³sk. Den totala årliga tillväxten var alltså 24 % större vid den tredje än vid den andra. Tillväxtintensiteten är mycket olika i skilda landsdelar och stiger ju längre söderut man kommer. Detta framgår av

Tabell J. Total årlig tillväxt på bark i miljoner m³sk. för samtliga trädslag samt årlig tillväxt per hektar. Skogsmark. Enligt riksskogstaxeringarna 1953—1962 och 1938—1952. Landsdelar.

Total annual growth incl. bark in million m³sk. and annual growth per hectare of all species on forest land according to the National Forest Surveys 1953—1962 and 1938—1952. Main parts of country

Landsdel <i>Main part of country</i>	Årlig tillväxt, miljoner m ³ sk. <i>Annual growth, million m³sk.</i>	Årlig tillväxt per hektar m ³ sk. <i>Annual growth, per hectare, m³sk.</i>
Norrland 1953—1962	32,6	2,6
Norrland 1938—1952	24,5	1,8
Svealand 1953—1962	21,6	4,1
Svealand 1938—1952	19,3	3,7
Götaland 1953—1962	23,5	5,2
Götaland 1938—1952	19,1	4,3
Riket 1953—1962	77,7	3,4
Entire country 1938—1952	62,9	2,7

Grovlk, trädslag <i>Size, species</i>	Taxeringsår <i>Survey year</i>	% <i>Percentage</i>			
		Norr- land	Svea- land	Göta- land	Riket
0—14,9 cm	1953—1962	34	24	20	28
	1938—1952	37	28	22	31
15—24,9 cm	1953—1962	41	43	47	40
	1938—1952	40	42	39	41
25 + cm	1953—1962	25	33	53	32
	1938—1952	28	30	29	28
samtliga All	1953—1962	100	100	100	100
	1938—1952	100	100	100	100
tall	1953—1962	41	43	37	40
	1938—1952	39	43	40	40
gran	1953—1962	44	46	45	45
	1938—1952	44	46	41	44
björk	1953—1962	13	9	10	11
	1938—1952	14	9	11	12
övr. löv	1953—1962	2	2	8	4
	1938—1952	3	2	8	4

följande tal, som anger årlig tillväxt i procenten för hela riket beräknades vid %: Norrland 3,2, Svealand 3,7 och Götaland 4,4. Den genomsnittliga tillväxt-

III. Mark- och skogsvärden

För beskattningsändamål o. d. bestäms värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste företogs 1965. Tidigare har fastighetstaxeringar ägt rum 1928, 1933, 1938, 1945, 1952 och 1957.

I det följande lämnas kommentarer och några definitiva resultat från 1957 års fastighetstaxering hämtade ur »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetsupplysing» (SOU 1963:14), till vilken hänvisas för utförliga uppgifter.

Vid 1957 års taxering tillämpades en helt ny beräkningsmetod, enligt vilken bl. a. de tidigare bonitetsklasserna ersatts med s. k. godhetsklasser, i princip ej innebärande någon skillnad mot den gradering av skogsmarken som tillämpades 1952, utan bonitetens i den nya metoden är endast en klass vars värde ej är omedelbart knuten till en benämning uttryckt i m^2 . I den nya metoden har vidare rotvärdet ersatts med omkostnadsklass som karakteriseras av samma avverknings- och transportkostnader och sålunda är ett direkt uttryck för avsättningsläget. Klassen kan även omföras till en rotvärdesklass och avser då nettovärdet per m^3 för 30 cm:s trädet av resp. barr- och lövskog. Begreppet relativ skogstillgång enligt 1952 års fastighetstaxering har dessutom helt bortfallit i den nya metoden. Denna förutsätter även kännedom om virkesförrådets storlek. Uppgiften behöver dock ej sättas i relation till ett normalförråd och sedan dessutom multipliceras med en jämkningsfaktor utan ingår direkt i värdeberäkningen. Skillnaden mellan den gamla och nya metoden består sålunda i princip endast av att

relativa skogstillgången ersatts med direkta bestämmningar av virkesförrådet och dess sammansättning. Frånseit redovisningen av de ovan angivna primära värdefaktorerna föreligger en betydande skillnad mellan den gamla och den nya metoden i fråga om beräkningen av delvärdena, mark- och skogsvärde. Till skillnad från den gamla metodens markvärde, som utgjorde en fast andel av totalvärdet vid normalt skogstillstånd, är den nya metodens markvärde differentierat med hänsyn till bonitet och tillväxtområde och har beräknats fristående från skogsvärden som ett kapitalvärde av 0-årig skog. Härigenom kommer markvärdets andel av totalvärdet att öka med stigande bonitet och nivån ändras med vid taxeringen tillämpad räntefot under det att den gamla metoden redovisade konstant andel.

Vid en jämförelse mellan taxeringsvärdena vid 1952 och 1957 års fastighetstaxeringar måste sålunda beaktas att de framkomna skillnaderna i respektive skogsmarks- och skogsvärde till stor del sammanhänger med olika beräkningssätt.

Den avgörande skillnaden i taxeringsvärdena mellan fastighetstaxeringarna 1952 och 1957 beror dock på den prisnivå som legat till grund för beräkning av rotvärdet. Vid 1957 års taxering baserades rotvärdet på prisnivå under åren 1950 samt 1952–1954 (vid 1952 års taxering perioden 1945–1949). Medelpriserna under dessa år reducerades med 20 % (20 % 1952) och avdraget för allmänna omkostnader (förvaltningskostnader) fastställdes till 33 % (33 % 1952). Räntefoten var vid båda taxeringarna 5 %.

Före taxeringsarbetets igångsättande

Tabell K. Värdet av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1952 och 1957

Values of forest ground and growing forest in the rural country at the Real Property Assessments in Sweden in 1952 and 1957

Län County	Skogsmark Forest ground			Växande skog Growing forest			Summa Total					
	Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns	Värdesteg- ring Increment of value	Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns	Värdesteg- ring Increment of value	Värde, milj. kr Value, mil- lion crowns	Värdesteg- ring Increment of value						
	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %	1952	1957	milj. kr mil- lion Sw.cr.	i %
Nb	32	12	— 20	—63	119	473	355	299	151	485	334	221
Vb	57	18	— 39	—69	210	538	328	156	267	555	289	108
Jtl	47	12	— 35	—75	184	416	232	126	231	428	197	85
Vnr	55	21	— 34	—62	202	470	268	132	257	491	234	91
Gvl	62	34	— 28	—45	306	729	423	138	369	763	395	107
Kpb	78	40	— 38	—48	352	811	459	131	430	851	421	98
Vrm	87	99	12	14	374	826	453	121	461	925	464	101
Ör	37	40	3	7	172	361	189	110	209	401	191	91
Vstm	27	29	2	9	129	237	107	83	156	266	110	70
Ups	23	23	1	2	110	204	94	86	133	227	95	71
Sth	124	24	0	0	103	176	73	71	127	200	73	57
Sdm	30	34	5	15	156	267	111	71	185	301	115	62
Ög	49	71	22	45	252	483	230	91	301	554	258	84
Skb	33	50	17	50	156	289	133	85	189	339	150	79
Äbg	55	87	32	58	239	512	273	114	294	599	305	104
Jkp	63	104	41	65	257	554	297	115	320	658	337	105
Krb	59	95	37	63	218	458	240	110	276	553	277	100
Klm	71	111	41	58	307	602	295	96	378	714	336	89
Gtl	6	3	— 3	—47	26	45	19	74	32	48	16	51
Gbg	13	18	6	45	48	78	35	82	56	97	41	74
Hl	19	42	24	127	58	116	58	100	77	158	81	106
B1	19	39	20	103	60	114	53	88	80	153	73	92
Krs	27	57	30	111	87	156	68	78	114	213	99	86
Mlm	10	18	8	84	31	46	15	49	40	64	23	58
Norrland ...	253	97	—156	—62	1 021	2 626	1 606	157	1 274	1 723	1 449	114
Svealand ...	306	290	— 16	— 5	1 396	2 881	1 486	106	1 702	3 171	1 469	86
Götaland ...	424	697	273	—64	1 734	3 452	1 716	99	2 158	4 149	1 991	92
Riket	1982	1 084	101	10	1 4151	8 959	4 808	116	1 5134	10 043	4 909	96
<i>Entire country</i>												

¹ Exkl. Frösåkers kommun (48 611 hektar skogsmark) som mellan 1952 och 1957 inför-
livats med Östhammars stad.

Tabell L. Jämförelse mellan 1938, 1945, 1952 och 1957 års fastighetstaxeringars skogsbruksvärden (skogsmarksvärde + skogsvärde) per hektar på landsbygden.

Comparison between the Real Property Assessments 1938, 1945, 1952 and 1957 regarding values of forest ground and growing forest.

Län <i>County</i>	I skogshruksvärde per hektar <i>Total value of forest ground and growing forest per hectare</i>						
	kronor <i>Sw. crowns</i>				index (1938 = 100)		
	1938	1945	1952	1957	1945	1952	1957
Nb	23,2	29,0	42,6	136,7	125	184	589
Vb	44,7	52,2	84,2	174,9	117	188	391
Jtl	53,5	71,8	89,3	166,0	134	167	310
Vnr	75,7	104,1	142,0	271,5	138	188	359
Gvl	116,7	178,5	264,9	549,7	153	227	471
Kpb	83,2	148,4	217,4	427,4	178	261	514
Vrm	150,9	252,4	378,0	754,8	167	250	500
Ör	154,9	288,3	440,4	885,1	186	284	539
Vstm	163,7	279,0	474,4	756,7	170	273	462
Ups	149,4	261,2	465,3	796,7	175	311	533
Sth	146,5	236,3	396,7	641,8	161	271	438
Sdm	187,5	320,7	573,7	941,3	171	306	502
Ög	175,6	281,9	558,3	1 035,9	161	318	590
Skb	204,9	301,3	580,0	1 023,7	147	283	500
Åbg	155,7	240,4	463,7	948,1	154	298	609
Jkp	176,4	240,4	542,8	1 114,9	136	308	632
Krb	154,8	251,9	491,4	976,1	163	317	631
Klm	169,6	261,5	555,2	1 040,3	154	327	613
Gtl	124,0	168,7	231,7	341,1	136	187	275
Gbg	132,8	189,3	352,8	617,9	143	266	465
Hl	146,2	210,6	375,8	777,1	144	257	532
Bl	165,6	235,4	439,0	832,7	142	265	503
Krs	203,6	321,5	454,1	825,4	158	223	405
Mlm	321,6	482,2	604,1	950,5	150	188	296
Hela riket	92,7	141,6	236,0	460,4	153	255	497
<i>Entire country</i>							

Not till tabell M å sid. 45.

¹ Omfattar kronoparker, statens utarrenderade jordbruksdomäners skogar, statens flygsandsfält, kronolägenheter, civila boställens skogar, kronoöverloppsmarker och oavmätta kronomarker d.v.s. staten tillhöriga under domänverkets förvaltning ställda skogar, vars avkastning tillföres domänfonden.

² Omfattar kyrkofondens, biskopslöneregleringsfondens och övriga ecklesiastika skogar.

³ Omfattar statens till bergshanteringens understöd anslagna skogar, renbetesfjällens skogar, härads- och soekenallmänningar, allmänna inrättningars och stiftelsers skogar, städernas skogar belägna inom landskommun, skogar hörande till skogssällskapet, kommuners skogar, kronohemman med uppläten åborätt m. fl. samt vissa staten tillhörande skogar av relativt liten omfattning, vilka förvaltas av annan myndighet än domänverket, såsom vattenfallsstyrelsen, fortifikationsförvaltningen, lantbruksstyrelsen, sjöfartsstyrelsen, lantbruksnämnderna m. fl.

⁴ Omfattar skogar tillhörande fideikommiss, gods, bondehemman och enkla bolag samt s. k. kronohemman och krononybyggen i Norrbottens och Västerbottens län.

Tabell M. Skogsbruksvärde inom olika skogsägargrupper på landsbygden enligt 1957 års fastighetstaxering. Kronor per hektar
Value of forest land and growing forest by owner according to the Real Property Assessment 1957

kunde det därför förutsättas, att taxeringsvärdena skulle komma att stiga rätt avsevärt enär enbart höjningen av prisnivån beräknades resultera i en ökning av taxeringsvärdena med ca 70 % i södra Sverige och 85 % i Norrland.

Ytterligare orsak till de hölda taxeringsvärdena är en ganska väsentlig ökning av virkesförrådet. Ökningen har framför allt skett av den grövre skogen och en högre skogsprocent medför automatiskt högre värden.

Även om metoderna för uppskattningen blivit ändrade vid 1957 års allmänna fastighetstaxering bestämmes dock fortfarande fastighetstaxeringsvärdet av skogsmark och växande skog som ett avkastningsvärdet vid uthålligt skogsbruk.

I tabell K redovisas länsvis värdena av skogsmark och växande skog dels var för sig, dels sammanlagda till ett särskilt skogsbruksvärdet vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1952 och 1957. Skogsmarksvärdet uppgick för rikets landsbygd till 1 084 milj. kr vid 1957 års taxering mot 982 milj. kr vid 1952 års taxering, vilket innebär en ökning från 1952 till 1957 med 101 milj. kr eller 10 %. Enligt vad ovan sagts verkar den ändrade värderingsmetoden höjande på markvärdet på skogar med goda boniteter och sänkande på sämre boniteter. Av tabell K framgår också att skogsmarksvärdet sjunkit i de skogliga huvudområdena I—III d. v. s. Norrland och Dalarna men ökat i övriga Sverige utom på Gotland. Enligt tabell K har skogsvärdet vid 1957 års taxering uppskattats till 8 959 milj. kr mot ca 4 151 milj. kr vid 1952 års taxering. Ökningen uppgår således till ca 4 808 milj. kr eller 116 %. De faktorer, som påverkat förändringarna av markvärdet, är även bestämmande för skogsvärdet, som dess-

utom baseras på virkesförrådets storlek och sammanställning. Skogsvärdessstegringen var enligt tabellen störst i Norrbottens län med 299 %, därnäst i Västerbottens län med 156 % och Gävleborgs län med 138 %. Den minsta ökningen redovisades av Malmöhus län med 49 % och Stockholms och Södermanlands län båda med 71 %.

Då mark- och skogsvärde ingår med olika andelar av totala skogsbruksvärdet vid 1957 års taxering jämfört med tidigare taxeringar är emellertid delvärdena ej fullt jämförbara. En mer likvärdig och även mera väsentlig jämförelse kan göras av totala skogsbruksvärdet. Enligt tabell K ökade detta värde för rikets landsbygd från 1952 till 1957 med 96 %. Som jämförelse kan nämnas att mellan taxeringarna 1933 och 1938 ökade totalvärdet med 16 %, mellan 1938 och 1945 med 52 % och mellan 1945 och 1952 med 65 %. Av länen hade Norrbottens län den största ökningen i totala skogsbruksvärdet med 221 % och sju å åtta län redovisade fördubblade totala skogsbruksvärdet 1957 jämfört med 1952. Minsta ökningen uppvisade Gotlands län med 51 %, Stockholms län med 57 % och Malmöhus län med 58 %.

Med hänvisning till vad ovan sagts beträffande delvärdenes bristande jämförbarhet redovisas i tabell L totala skogsbruksvärdet per hektar vid de fyra senaste fastighetstaxeringarna 1938, 1945, 1952 och 1957. Indextalen i tabellen visar ökningen av dessa värden i länen under perioden 1938—1957. För hela rikets landsbygd hade under perioden totala skogsbruksvärdet femdubblats. I tabell M redovisas de totala skogsbruksvärdarna i länen fördelade på skogsägarekategorier enligt 1957 års fastighetstaxering. Tabellen synes bland

annat visa att skogsbruksvärdet är genomsnittligt avsevärt lägre i Norrland och Dalarna än i övriga Sverige, att detsamma är högre för enskilda skogar än för allmänna skogar i Norrland och Dalarna men högre för allmänna skogar, särskilt kronoskogar, än för enskilda skogar i övriga Sverige. Huvudparten av de allmänna skogarna finns i Norrland och där delvis på marker med låga boniteter, vilket bör nppmärksamas i detta sammanhang.

Taxeringsvärdena bestäms av vissa grundfaktorer, vilka emellertid ej behandlas i detta avsnitt. För närmare upplysning om dessa hänvisas det därfor till ovannämnda »Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering» (SOU 1963:14). Av dessa grundfaktorer har den tidigare tillämpade normalboniten som ovan påpekats ersatts med en klassificering av skogsmarken i godbetsklasser. (Se SOU 1963:14, tab. 44, IX och bilaga 1.) Enligt utredningens mening har inom vissa områden en alltför svag differentiering av godheitsklasserna tillämpats, vilket på sina håll medfört en koncentration av 90 % på en godhetsklass. Vid undersökningar av taxeringsutfallet vid 1952 års fastighets- taxering konstaterades en underskattning av virkesförrådets storlek och det samma var fallet vid 1957 års taxering inom flera redovisningsområden, vilket även kunnat konstateras vid jämförelse med förrådsuppskattningar vid den nu pågående tredje riksskogstaxeringen. Skogsvärdet bestäms ej enbart med ledning av virkesförrådets storlek utan av dess trädslags- och dimensionssammansättning, och enligt nämnda »Undersökning av taxeringsutfallet» har såväl lövskogsförrådet som grovskogsprocenten underräknats vid 1957 års fastighetstaxering. (Se SOU 1963:14 tab. 40 och XI.) Som tidigare påpekats har begreppet relativ skogstillgång enligt 1952 års fastighetstaxering helt bortfallit i den nya metod som tillämpades vid 1957 års taxering. Rotvärdet, såsom detta redovisades i taxeringslängderna vid tidigare fastighetstaxeringar, har utgått och vid 1957 års taxering ersatts av omkostnadsklasser. Med hänsyn till den stora variationen i fastigheternas avsättningslägen som förekommer i Norrland har där tillämpats upp till 25 klasser under det att i de sydligaste länen fördelningen skett endast på 4 klasser. Redovisning av omkostnaderna återfinns i SOU 1963:14 tab. 45 och X och i tab. IV redovisas uppgifter kommunvis rörande skogsmarksareal, skogsmarksvärde per hektar, skogsbruksvärdet, virkesförrådets storlek och sammansättning samt omkostnads- och godhetsklass.

De i detta avsnitt redovisade uppgifterna om fastighetstaxeringsvärdet avser rikets landsbygd, och skogar inom städernas områden ingår alltså icke.

IV. Skogens föryngring och vård

1. Frö- och planttillgång m. m.

Primäruppgifterna angående skogs- trädens blomning och fruktsättning in-

samlas sedan 1962 i samband med riks- skogstaxeringen. Tillgången på kott för nästkommande insamlingsperiod inven-

Tabell N. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket 1960—1964 utklängt skogsfrö. Länsvis

Production of pine and spruce seed by the County Forestry Boards and by the State Forest Service in 1960—1964. By county.

Mättenhet: kg
Unit of measurement: kg

Län <i>County</i>	Utklängt skogsfrö <i>Production of seed</i>											
	1960		1961		1962		1963		1964			
	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>		
Skogsvårdsstyrelserna <i>County Forestry Boards</i>												
Nb	1 646	2	142	10	1 113	—	—	—	—	—	—	—
Vb	1 460	—	510	54	—	55	—	264	—	—	—	—
Jtl	102	—	777	—	568	—	—	—	—	167	—	—
Vnr	656	—	471	—	50	—	93	—	—	47	—	—
Gvl	696	—	546	—	327	—	—	—	—	120	—	—
Kpb	75	—	150	—	250	—	—	—	—	—	—	—
Vrm	1 264	—	131	—	2 122	—	—	994	—	33	—	—
Ör	290	—	18	—	—	—	—	5	135	83	23	—
Vstm	62	—	7	—	31	—	20	47	—	227	—	—
Ups	227	—	10	—	52	—	24	—	—	3	—	—
Sth	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sdm	12	—	—	—	40	—	40	369	—	134	—	—
Ög	354	—	384	—	57	7	—	—	—	—	—	—
Skb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Äbg	91	—	—	—	—	—	—	116	—	—	—	—
Jkp	710	—	104	—	708	—	114	416	—	922	500	—
Krb	345	—	—	—	205	—	4	51	—	430	—	—
Klm	3 698	128	—	—	—	—	122	106	1 699	—	—	—
Gtl	55	—	—	—	—	—	3	—	61	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Hl	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	5	—	—	—	4	—	—	—	—	22	—	—
Krs	184	—	—	—	—	—	—	14	1	89	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa <i>Total</i>	12 046	130	4 530	64	5 586	7	703	2 245	4 039	523	—	—
Domänverket	7 400	25	4 800	340	15 170	—	70	100	480	—	—	—
Riket	19 446	155	9 330	404	20 756	7	773	2 345	4 519	523	—	—

Tall

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1956 ...	5	44	88	38	40
1957 ...	59	30	121	59	77
1958 ...	36	126	28	127	65
1959 ...	97	58	129	123	196
1960 ...	62	18	40	55	36
1961 ...	128	170	200	100	90
1962 ...	78	50	64	80	110
1963 ...	104	82	52	98	98
1964 ...	32	12	36	33	38
1965 ...	110	90	110	90	130

Gran

År	Länsgrupp				
	I	II	III	IV	V
1956 ...	36	48	46	60	35
1957 ...	0	0	9	13	20
1958 ...	40	41	13	42	49
1959 ...	0	20	37	25	15
1960 ...	29	40	32	21	27
1961 ...	9	9	0	0	0
1962 ...	0	10	29	35	27
1963 ...	19	12	0	0	14
1964 ...	27	13	19	58	58
1965 ...	20	5	5	15	10

teras med hjälp av kikare i vissa slumprövningar utvalda träd. Sammanställning och publicering omgesörjes av skogshögskolan.

Enligt 1964 års inventering var tillgången på kott hos tall synnerligen svag i så gott som hela landet. Genomsnittssiffrorna hör till de lägsta som registrerats.

Beträffande gran rapporterades att kottproduktionen genomsnittligt var dålig inom Norrland och Kopparbergs län medan landet söder därom delvis hade god produktion och insamlingsvärdar kvantiteter.

Av ovanstående framgår den genomsnittliga tillgången uttryckt i antalet kottar per träd länsgruppvis åren 1956—65.

Vid skogshögskolan och Föreningen

skogsträdsskötsel förfördes under hösten 1964 en analys av kottprover från olika höglägen i skilda delar av landet. Denna analys visade att fröutbytet per hl talkott i genomsnitt var mindre tillfredsställande, 1 000-kornvikten i allmänhet medelgod, groningsprocenten tämligen jämn och god samt fröets mognad likaså tämligen jämn och god.

Beträffande granfrö var utbytet flerstädes något högre än medelmåttigt. Stora lokala variationer beroende på svåra insektsskador förekom dock. 1 000-kornvikten var i stort sett låg, groningsprocenten i allmänhet näjaktig utom i höglägen på nordliga breddgrader där den var låg och fröets mognad medelgod.

Genom skogsvårdsstyrelsernas försorg insamlades 1964 7 343 hl talkott och 2 260 hl grankott. Insamlingen av ek- och bokollon ökade starkt och uppgick till 11 765 kg.

Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket utklängt skogsfrö framgår av tabell N. Här skall endast framhållas att i den under 1964 klängda kvantiteten kott kan ingå en större eller mindre mängd kott som insamlats före detta år.

Enligt inom skogsstyrelsen tillgängliga uppgifter uppgick 1964 antalet fröklängar tillhöriga skogsvårdsstyrelser, skogsholag och enskilda företagare till 44 st med en sammanlagd kapacitet av ca 1 000 hl kott per dygn. Den totala klängningskapaciteten per sässong torde uppgå till 150 000 hl kott, då på grund av svårigheten att lagra den oklängda kotten klängningarna vanligen ej kan drivas mer än 150 à 175 dygn per sässong. Frökällare tillhörande nämnda ägare hade en kapacitet av ca 200 000 kg frö.

Av plantskolearealen i landet, vilken 1965 uppgick till ca 1 500 ha, innehade

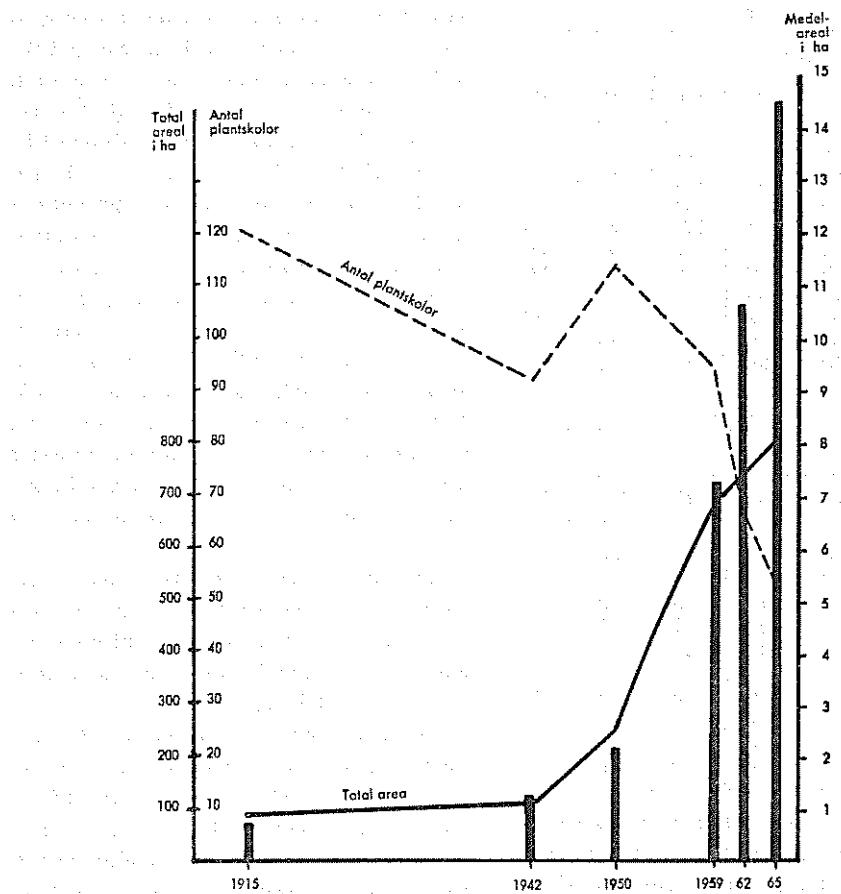

Diagram 1. Antal plantskolor och plantskolornas areal 1915—1965.

Kg frö utlämnat av	År	Tall	Gran	Ek och bok	Övriga lövträd
Skogsvårdsstyrelserna ¹	1959	4 911	8 163	9 836	262
	1960	5 742	6 973	1 728	301
	1961	5 327	5 404	6 297	168
	1962	4 253	5 035	1 129	147
	1963	3 798	4 415	138	326
	1964	6 095	6 131	795	198
Domänverket	1959	1 939	2 207	17 620	112
	1960	1 849	1 644	1 266	122
	1961	1 700	1 360	1 398	116
	1962	1 892	962	—	46
	1963	1 553	1 054	—	22
	1964	1 428	709	—	146

¹ Viss dubbeldredovisning kan föreligga enär domänverket brukar erhålla en del frö av skogsvårdsstyrelserna.

Tabell O. Under 1965 beviljade införseltillstånd för plantor och frö av skogsträd

Import licenses given in 1965 for plants and seed of forest trees

Exportland <i>Exporting country</i>	Tall Pine <i>Pinus silvestris</i>		Gran Spruce <i>Picea excelsa</i>		Övr. barrträd ¹ <i>Other conif.</i>		Ek och bok <i>Oak and beech</i>		Övriga lövträd ² <i>Other broadleaved</i>		Summa	
	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>	plantor <i>plants</i>	frö <i>seed</i>
	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg	1 000-tal	kg
Västtyskland	1 100	—	15 012	557	15	5	43	1	73	1	16 234	564
Danmark	1	—	10 796	98	755	96	108	40	470	27	12 130	261
Norge	—	—	8 530	30	—	—	—	—	—	—	8 530	30
Polen	250	—	940	2 381	—	26	400	600	—	—	1 590	3 007
Holland	—	—	—	—	37	—	16	—	14	—	67	—
Finland	2	—	10	1 700	—	—	—	—	—	—	12	1 700
Belgien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—
Rumänien	—	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	300
Sovjet	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	200
Canada	—	—	—	—	—	194	—	—	—	—	—	194
Tjeckoslov.	—	—	—	112	—	—	—	—	—	—	—	112
Japan	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	7
USA	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Summa <i>Total</i>	1 353	—	35 288	5 378	807	329	567	641	567	28	38 582	6 376

¹ Vissa abies-, pica- och pinusarter, lärk, douglasgran m.m.

² Al, avenbok, ask, b jörk, lind, lönn, vissa poppelarter m.m.

skogsvårdsstyrelserna drygt 800 ha, domänverket ca 150 ha, bolagen ca 350 ha, privata merkantila plantskolor ca 115 ha, godsplantskolor ca 35 ha och övriga ca 40 ha. Den stora utökningen av plantskolearealen som framför allt pågick under 1950-talet har sedan avstannat något. Utvecklingen mot färre plantskolor med större medelareal fortsätter dock med oförminskad intensitet. Detta framgår vad beträffar skogsvårdsstyrelsernas plantskolor av ovanstående diagram 1, vilket omfattar åren 1915—65. Medelarcalen har exempelvis från 1950—1965 stigit från ca 2 ha till 14½ ha. Under samma tid minskade antalet plantskolor med ungefär hälften.

I början av 1960-talet förekom lokalt besvärande plantöverskott. Detta berodde delvis på konjunkturläget för skogsbrnet och tillämpningen av större förband vid planteringarna. Samtidigt hade de under 1950-talet utökade plantskolorna kommit i full produktion. Under 1965 förekom ingen överproduktion. Beträffande gran var efterfrågan större än tillgången inom landet, men bristen kunde täckas genom import.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1959—64 för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat frö och ollon i kg enligt nedanstående tabell.

I nedanstående tabell redovisas i 1 000-tal antalet plantor som utlämnats från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor samt antalet plantor som utsatts genom domänverkets försorg.

Plantimporten nådde 1963 ett bottenvärde med 17,7 milj. plantor, men har sedan dess fortgående ökat och uppgick 1964 till 31,7 milj. och 1965 till 38,6 milj. plantor, det högsta antalet importerade plantor sedan 1960. Ökningen faller till största delen på gran, men även importen av tall har stigit

Utlämnat av	Tall	Gran	Övriga
1000-tal			
Skogsvårdsstyrelserna	1959	171 200	2 675
	1960	194 201	2 934
	1961	179 461	2 692
	1962	176 958	2 721
	1963	170 984	1 930
	1964	198 659	1 725
Domänverket	1959	28 000	15 000
	1960	35 500	17 900
	1961	31 400	21 400
	1962	26 900	23 100
	1963	23 500	21 100
	1964	32 200	20 000

något. Fördelningen av plant- och fröimporten på länder och trädslag återfinns i tabell O.

Beträffande importen av granplantor svarade skogsvårdsstyrelserna för 33 %, bolagen för 7 % och övriga importörer för 60 %. Det bör uppmärksamas att från den senare gruppen en stor del av plantorna levererades till skogsvårdsstyrelser och bolag.

Intresset för granfrö av mellaneuropeiska provenienser har ökat. Under 1965 beviljades införseltillstånd för 5 378 kg, den högsta mängd som införts under något av åren 1950—1965.

2. Reproduktionsåtgärder

Enligt statens skogsforskningsinstituts beräkningar 1958 uppskattades den areal som under en 20-årsperiod borde årligen skogsodlas till ca 152 000 ha. Här inkluderades såväl äldre som ny tillkommande kalmarker.

Omfattningen av återväxtåtgärderna under 1964 framgår av tabell 6. Enligt denna planterades och såddes under året 136 822 ha inklusive s. k. åkerplantering, vilket är den största skogsodlingsareal som redovisats för något år. Den ökade intensiteten torde bland flera orsaker kunna inräkna den uppmärksamhet som skogsstyrelsens s. k.

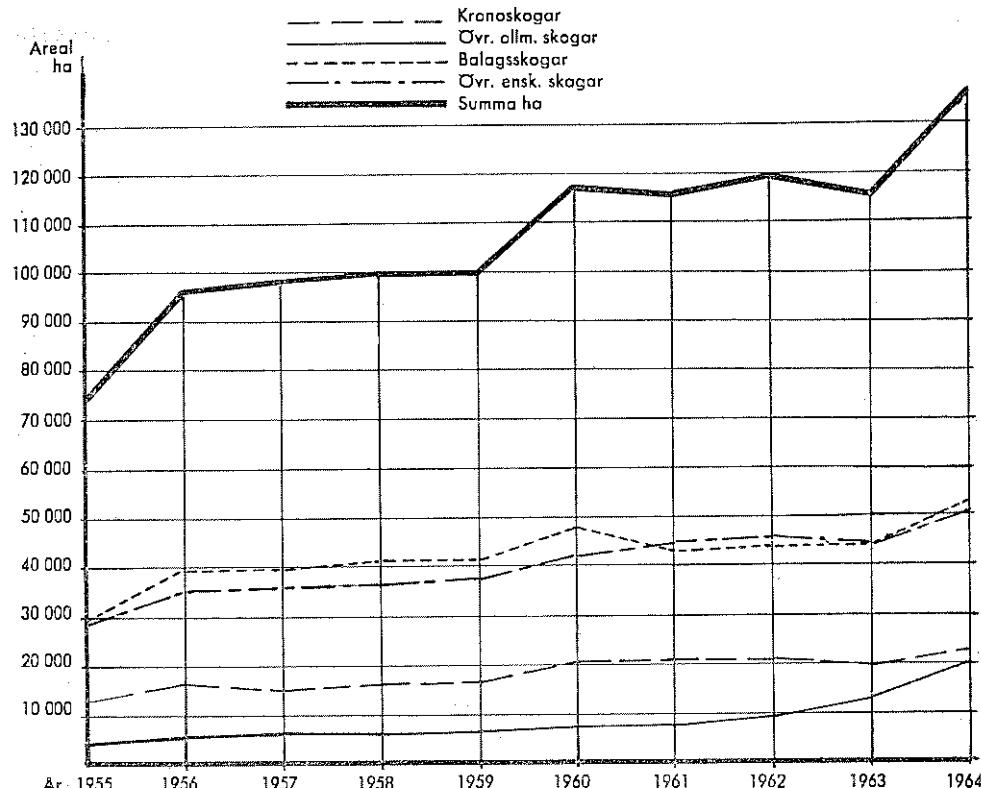

Diagram 2. Skogsodlad areal 1955—1964.

återväxttaxering väckt. Hur skogsodlingsverksamheten varierat under åren 1955—1964 framgår av diagrammet här ovan, till vilket uppgifter hämtats ur tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok.

Diagrammet visar en klart positiv trend, men betydande ökning måste ytterligare till, om den inledningsvis angivna årsarealen — 152 000 ha — skall uppnås.

Skogsodling på f. d. jordbruksmark — åker och betesmark — har alltför en i förhållande till jordbrukets nedläggning låg omfattning. Under 1964 torde ca 16 000 ha f. d. inägomark ha planterats. Särskild redovisning av detta slags skogsodling har hittills ej förekommit, varför uppgiften är skattad

med ledning av skogsvårdsstyrelsernas rapporter om beviljade statsbidrag till resp. slutavsyningar av skogsodlingsföretag på åker. Till dessa bidragsarealer har lagts en bedömd areal för storskogsbrukets del. Till detta utgår nämligen i regel ej statsbidrag. Under åren 1960—1964 kan inägoplanteringarna enligt samma härledning bedömas ha omfattat 10 000, 10 000, 12 000, 14 500 och 16 000 ha.

Den relativt omfattningen av skogsodlingsverksamheten redovisas länsvis i tabell P. Liksom tidigare år var denna verksamhet mera omfattande i de södra och mellersta delarna av landet än i de norra. Detta förhållande överensstämmer väl med de resultat som framkommit ur skogsstyrelsens återväxttaxering.

Tabell P. Under 1962—1964 utförd skogsodling per 1 000 ha produktiv skogsmark. Län

Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1962—1964. County

Mättenhet: ha
Unit of measurement: ha

Län <i>County</i>	Skogsodling 1964 <i>Sowing and planting in 1964</i>					Skogsodling <i>Sowing and planting</i>	
	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övr. allmänna skogar <i>Other public forests</i>	Bolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Privat-skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga All <i>All</i>	1963 Samtliga All <i>All</i>	1962 Samtliga All <i>All</i>
Nb	4,5	2,4	2,6	1,4	3,1	2,3	2,7
Vb	5,8	2,7	8,4	3,9	5,5	4,6	4,8
Jtl	6,7	3,4	7,7	2,6	5,2	4,1	3,7
Vnr	9,7	3,4	8,5	0,8	4,9	3,3	3,2
Gvl	8,1	6,0	7,6	1,3	4,6	3,7	4,4
Kpb	4,1	3,7	8,1	1,3	4,2	4,2	4,0
Vrm	9,5	10,7	13,9	3,6	7,9	4,1	4,6
Ör	6,0	4,9	14,3	4,2	7,3	16,0	15,6
Vstm	5,9	6,7	14,4	3,3	6,7	7,5	9,0
Ups	12,5	12,8	13,8	5,4	9,7	3,9	3,8
Sth	9,7	5,9	14,6	3,9	5,8	6,4	6,3
Sdm	8,5	7,5	19,6	10,9	10,9	7,6	9,2
Ög	13,0	17,4	18,5	10,4	12,4	11,2	11,6
Skb	15,1	20,2	17,0	9,4	11,5	10,5	11,3
Äbg	17,7	18,9	18,1	5,8	7,8	8,0	7,8
Jkp	13,3	21,2	24,5	7,7	9,5	8,3	8,5
Krb	11,0	9,9	21,2	8,6	10,3	8,2	7,7
Klm	11,6	8,9	23,2	6,9	8,5	6,9	7,4
Gtl	0,2	9,1	0,0	4,2	4,3	2,7	3,1
Gbg	22,0	12,0	26,7	6,8	8,8	5,4	5,2
H1	9,4	15,4	25,4	16,0	15,8	9,8	8,1
Bl	13,2	5,4	36,2	8,1	9,1	10,7	11,0
Krs	19,4	23,3	29,7	13,2	14,5	14,9	17,1
Mlm	38,1	17,2	17,0	16,0	17,8	23,9	20,4
Riket	6,1	6,4	9,4	4,6	6,2	5,2	5,4
1963	5,3	5,5	7,8	3,9	5,2		

Utöver allmänt gynnsammare förutsättningar för lönsam skogsproduktion torde den intensivare verksamheten med igenplantering av gamla åkrar, fäladsmarker och dylikt i de förra delarna

av landet medverka till det nämda förhållandet. Av ägarekategorierna utförde skogsbolagen 1964 liksom under de föregående åren de mest omfattande skogsodlingarna, 9,36 ha per 1 000 ha

Tabell Q. Reproduktionsåtgärder och röjning under perioderna 1942/46—1957/61 i årsmedeltal samt åren 1962—1964.

Silvicultural measures taken during the periods 1942/46—1957/61 (yearly averages) and in the years 1962—1964

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

År Year	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedlings and young stands</i>
1942/46	76	11	23	46
1947/51	108	26	37	63
1952/56	174	60	69	160
1957/61	202	73	107	221
1962	202	63	119	235
1963	210	94	116	239
1964	222	77	137	232

produktiv skogsmark (f. å. 7,8 ha). Uppgifterna i tabell P måste emellertid ses mot bakgrunden av bl. a. sådana faktorer som skogens åldersstruktur, möjligheten att erhålla naturlig återväxt, skogsintuchavets arrondering m. m.

Hyggesrensningarna har 1964 enligt uppgift omfattat totalt ca 222 400 ha, vilket innebär samma storleksordning som föregående år. Enär större delen av detta slags arbete på övriga enskilda skogar utföres av markägarna själva, och alla dessa arealer givetvis ej kommer till skogsvårdsstyrelsernas kännedom, är uppgifterna om åtgärden ifråga osäker för denna skogsägaregrupp i tabell 6.

Markberedning inklusive hyggesbränning utfördes under 1964 på 77 000 ha (f. å. 94 000 ha). Minskningen beror främst på att våren och sommaren i stora delar av landet var regnig och därför ej medgav hyggesbränning i planerad omfattning. Som framgår av uppgifterna i tabell 6 ligger minsk-

ningen så gott som helt hos storskogsbruket, som ju också normalt svarar för den helt övervägande delen av hyggesbränningarna. Av olika delrapporter synes för övrigt framgå att bränuingarna allmänt tenderar att minska i omfang, medan den maskinella markberedningen ökar.

Återväxtåtgärdernas omfattning under åren 1942—1964 redovisas i tabell Q. Enligt tabellen har allt större arealer behandlats under den nämnda tidsperioden trots enstaka års nedgång. I detta sammanhang bör dock nämnas att uppgifterna i tabellerna Q och 6 icke redovisar den behandlade nettoarealeu; en eller flera av dessa åtgärder kan nämligen ha utförts på samma yta, som således kan förekomma på flera ställen i tabellen.

Mekanisering av återväxtarbetena har blivit nödvändigare under senare år. Utöver tidigare använda maskinella markberedningsaggregat och planteringsmaskiner för inläggplantering har

nu en maskin för helmekanisering av sådd i skogsmark utexperimenteras. Försöksarbeten har under 1964 bedrivits av bolag i mellersta Norrland.

Skogsstyrelsens återväxttaxering beskrevs i årsboken 1963—64. Redögörelsen för tillvägagångssättet upprepas därför ej här. Taxeringsmaterialet har bearbetats under 1964 och resultaten beräknades kunna framläggas under 1965. Vissa viktiga resultat kan emellertid redovisas.

Skogsodlingarna har lett till avsevärt bättre återväxter än självföryngringarna. Av de förstnämnda har 80—90 % bedömts nöjaktiga enligt skogsvårdslagen gentemot ca 50 % av de senare. Skogsodlingar utförda 1957 och senare har som regel lyckats sämre än tidigare anlagda. Av 100 utsatta plantertorde i södra Sverige i medeltal högst 70 kunna växa upp till ungskog, medan i norra Sverige endast ca 50 planter beräknas nå upp till samma stadium. Självföryngringsytorna har visserligen ett högt totalantal plantor, men luckigheten är ofta stor, så även andelen lövplantor. Endast i ett fåtal län och där på de bättre boniteerna överstiger nöjaktighetsandelen hos självföryngringarna 70 %.

För mer än var femte skogsodling har taxatorerna ansett hjälplantering erforderlig. Behovet är något större för bondeskogar än för övriga skogar. Söder om Kopparbergs län är nästan varannan självföryngring i bebov av hjälpkultur. Lövröjning och plautgallring samt avverkning av fröträd förekommer också allmänt bland de åtgärder som taxatorerna bedömt såsom erforderliga.

3. Röjning

Enligt uppgifterna i tabell 6 och Q verkställdes under 1964 plant- och ung-

skogsröjning på totalt ca 232 180 ha, vilket innebär en minskning från föregående år med ca 3 % (f. å. 239 000 ha). Röjningarna med beredskapslag minskade 1964 och omfattade detta år 25 400 ha mot 39 188 ha 1963, d. v. s. en nedgång med ca 35 %.

Vid bedömandet av nämnda röjningsarealer bör beaktas att i redovisningen ingår såväl plantröjning som röjning i något äldre bestånd (tidigare stundom benämnt röjningsgallring), där visst utbyte av klenmassaved eller motsvarande sortiment erhållits.

4. Gallring

Omfattningen av de årliga gallringarna, d. v. s. de huggningar där större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner och tillvaratas, kan inte statistiskt belysas. Särredovisning till Skogsstatistisk årsbok av olika huggningsformer göres ej av flertalet uppgiftslämnare. Under 1940—50-talen har avverkningarna i stort sett bedrivits så att ca 50 % av den årliga avverkningskvantiteten tagits ut vid slutavverkningar, medan 50 % härrört från gallringar. Under senare år har slutavverkningars andel av den årliga virkesfångsten ökat och enligt olika delrapporter torde den 1964 ha uppgått till mellan 55 och 60 % av årets virkesfångst. Samtidigt förelijger en tendens till färre men något starkare gallringar.

Gränsen mellan gallring och röjning i äldre ungskogar är oklar.

5. Skogsgödsling

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens kommitté för skogliga växtnäriugsfrågor har år 1965 för fjärde året i rad insamlat uppgifter för utarbetande av statistik över skogsgödslingens

Tabell R. Utförd skogsgödsling 1965. Hektar.
Soil fertilizing of forest land. Completed in 1965. Hectares.

Län <i>County</i>	Fastmark <i>Solid ground</i>	Torvmark <i>Peat land</i>	Plantskola <i>Nursery</i>	Fröplantage <i>Seed-brechard</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	4 890	40	21	—	4 951
Vb	5 819	120	84	77	6 100
Jtl	10 208	—	37	—	10 245
Vnr	5 151	20	93	4	5 268
Gvl	2 772	175	64	51	3 062
Kpb	1 093	—	48	—	1 141
Vrm	1 868	11	212	10	2 101
Ör	358	—	38	5	401
Vstm	292	—	10	—	302
Ups	3 997	3	47	8	4 055
Sth	—	5	22	—	27
Sän	1 900	—	74	—	1 974
Ög	320	17	79	10	426
Skb	154	—	10	—	164
Äbg	80	3	87	—	170
Jkp	340	—	35	—	375
Krb	572	326	53	—	951
Klm	319	—	37	—	356
Gtl	—	—	7	—	7
Ghg	28	—	20	—	48
Hl	34	41	3	—	78
Bl	11	—	37	—	48
Krs	2	3	94	4	103
Mlm	—	—	20	—	20
Riket	40 208	765	1 229	170	42 372
<i>Entire country</i>					

omfattning i Sverige. Underlaget för denna statistik har erhållits genom rapporter från skogsvårdsstyrelser, domänverket, skogsbolag, m. fl. Dessa rapporter har bl. a. innehållit uppgifter om den länsvisa förbrukningen av olika handelsgödselmedel och kalk för användning till skilda gödslingsobjekt liksom objektens areal. Detta material har efter sammanställning jämförts och kompletterats med uppgifter från Svenska Lantmännens Riksförbund och flygföretag. Resultaten av denna sammanställning framläggas i tabell R, varav

framgår, att totalt mer än 42 000 ha skogsmark har gödslats under 1965. Motsvarande areal 1964 var 13 000 ha. För 1966 har gödsling enl. uppgifter planerats för drygt 100 000 ha. Av den egentliga skogsgödslingen (d. v. s. fränsatt plantskolor och fröplantager) har 98 % av arealen berört fastmarker och endast 2 % torvmarker.

a. Fastmark

Av totalarealen under året gödslad fastmark ligger 72 % i Norrland, 23 % i Svealand och 5 % i Götaland. Före-

gående års procenttal var resp. 94, 5 och 1 %.

Praktiskt taget uteslutande kvävegödselmedel har använts och av dessa har urea (46 % N) varit i det närmaste allenarådande. Något kväve har också tillförts som kalkammonsalpeter (25 resp. 31 % N) och en mycket ringa del som NPK-gödselmedel.

Den genomsnittliga givan för hela landet har varit 91,2 kg N per ha. Variationen för olika landsdelar är påfallande liten: Norrland 92,5, Svealand 85,8 och Götaland 90,3 kg N per ha: för olika län är variationen större. Den använda medelgivan, drygt 90 kg N per ha får i stort ses som tillfredsställande. Utspridningen av gödsel på fastmark har väsentligen utförts med flyg. Till en mindre del har traktordragna aggregat och manuell spridning använts. Vid ovan redovisade givor har gödslingskostnaden inkl. spridning i medeltal uppgått till ca 125 kr/ha.

b. Torvmark

För den tid under vilken skogsgödslingsstatistik föreligger kan för torvmarkerna en starkt avtagande relativ

andel av totala gödslingsarealen registreras, resp. 14, 13, 8 och 2 %. Av totalarealen under år 1965 gödslad torvmark ligger 46 % i Norrland, 3 % i Svealand och 51 % i Götaland. Föregående års procenttal var resp. 71, 1 och 29 %.

Det är egentligen bara två gödselmedel som har kommit ifråga för torvmarksgödsling, Skogs-PK Mikro 24-16, företrädesvis i södra Sverige, och Skogs-NPK Mikro 12-18-12 mest i landets norra del.

De tillförda mängderna motsvarar 56 kg N (för den areal som fätt kväve), 84 kg P₂O₅ och 56 kg K₂O per ha. Kvävegivan motsvarar vad som f. n. anges som lämplig storlek vid en första gödsling av torvmarker. Fosforgivan ligger något under rekommenderad nivå och den använda kaliumgivan utgör knappt hälften härav. En förutsättning är därfor att en ny kaliumgiva tillföres inom inte alltför lång tid.

c. Plantskolor

Antalet olika preparat använda för plantskolegödsling har minskat något under 1965 jämfört med året före, men

Medelförbrukning, kg per ha, av olika växtnäringsämnen åren 1962—1965

Växtnäringsämne	År	Fastmark	Torvmark	Plantskolor
			kg per ha	
Kväve (N)	1962	61,0	48,4	56,6
	1963	63,8	42,1	61,0
	1964	66,9	41,6	82,4
	1965	91,2	31,4	79,6
Fosfor (P ₂ O ₅)	1962	3,2	85,7	63,9
	1963	1,8	94,5	46,6
	1964	1,6	91,5	42,9
	1965	0,2	83,7	40,3
Kalium (K ₂ O)	1962	1,6	57,5	110,5
	1963	1,6	66,9	91,8
	1964	1,2	61,6	91,8
	1965	0,1	56,2	90,6

uppgår ändå till närmare tjugo stycken. Större delen av växtnäringen har dock i likhet med 1964 tillförts på följande sätt:

Kväve: Ammonsulfat, 21 % N

Fosfor: Superfosfat, 19/20 % P₂O₅

Kalium: Kaliummagnesia, 26—30 % K₂O (snlfat) och 6,5 % Mg.

En betydande del kväve har dessutom tillförts som kalkammonsalpeter och kalksalpeter. En del av växtnäringen har även tillförts i form av sam-

mansatta gödselmedel, främst som Kalisuper PK 15-25, NPK Mikro 7-7-14 och Väx-Upp 10 10 15.

Medelgivorna för de olika växtnäringssämnen har varit 80 kg N, 40 kg P₂O₅, 91 kg K₂O, 19 kg Mg och 140 kg S per ha. Den i fjolårets statistik observerade höga svaveltillförseln, 147 kg per ha, har sålunda sjunkit något men är alltjämt påfallande hög i jämförelse med tillförseln av andra växtnäringssämmen. Det är framför allt med ammonsulfat, kalimagnesia och NPK-Mikro 7-7-14 som svavlet tillförts.

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

I Sverige är skador genom skogsbrand numera av ganska begränsad omfattning, vilket främst torde få tillskrivas en effektiv brandbevakning och brandbekämpning samt det förhållandet att väderleken och skogs- och marktyperna endast mera sällan föranleder ödeläggande brandrisker. I vissa andra länder har däremot speciella åtgärder (anläggande av särskilda vägar, »overdriven» bredd på skogsbilvägar etc.) ansetts nödvändiga för att minska skadeverkningarna.

Följande redogörelse för skogsbränderna under 1964 och 1965 (tab. 7, 8, S och T) har sammantälts på grundenval av uppgifter inkomna från Statens brandinspektion, vars redovisning omfattar samtliga landets skogar såväl allmänna som enskilda.

Skogsbrandstatistiken grundar sig på av brandcheferna resp. skogsbrandfogdarna insända skogsbrandrapporter, på av länsbrandinspektörerna gjorda sam-

manfattningar över skogsbrandbevakningens omfattning och kostnader och — ifråga om flygbevakningen — på av flygbascheferna insända månadsrapporter. Fr. o. m. 1961 redovisas beträffande brandskada endast densamma för växande skog, vilket värde beräknas efter en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan (se brandinspektionens meddelande 1963:5 om skogsbrandstatistik).

Numeru omfattar skogsbrandstatistiken alla bränder, som kan betecknas som skogsbränder, hur liten den avbrända arealen än är. Alltsedan 1957 rapporteras emellertid för småbränder, s. k. B-bränder, (tillbud under 0,1 ha) endast antalet och ej arealer eller beräknad skada. Kännedom om småbrändernas frekvens möjliggör studium av brandorsaker, meteorologiska faktorers inverkan på brandfrekvens och brandspridning samt brandbekämpningens effektivitet. Småbrändernas (s. k. B-bränder) sammanlagda areal är, liksom det beräknade värdet av deras skada,

obetydlig i jämförelse med den avbrända arealen och de värdemässiga skadorna vid skogsbränder med en avbränd areal överstigande 0,1 ha (s. k. A-bränder). I nedanstående tablå har sammanställts antalet småbränder i procent av totala antalet skogsbränder under tioårsperioden 1956—1965.

År	%	År	%
1956	56	1961	74
1957	68	1962	71
1958	68	1963	68
1959	77	1964	67
1960	70	1965	73

Antalet rapporterade skogsbränder uppgick 1965 till 2 196 (f. å. 3 099) varav 73 % utgjordes av s. k. B-bränder (f. å. 67 %). Den avbrända arealen var 1965 enligt rapporterna 2 070 ha (f. å. 5 042 ha) varav 956 ha produktiv skogsmark (f. å. 2 245 ha). Antalet skogsbränder under år 1965 motsvarar det årliga genomsnittet under perioden 1955—1964, medan den avbrända arealen samma år understiger med 25 procent det årliga medeltalet under nämnda period.

Fr. o. m. 1965 redovisas skogsbränderna fördelade efter brandperioder. Perioderna 2, 4 och 6 under år 1965 (se tab. T) var torrperioder med sammanlagt endast 34 dagar, under vilka emellertid 65 % av alla skogsbränder inträffade och 80 % av årets brandskadade areal brändes av. Huvuddeleu av storbränderna över 10 ha (27 av 32) inträffade också under nämnda torrperioder. Dessa 27 bränder svarade för 53 % av den under året avbrända arealen.

I nedanstående tablå redovisas skogsbrändernas procentuella fördelning på brandorsaker.

Av orsakerna att döma i här nämnda tablå torde gräs- och risbränning,

»lusteldars» och barns lek med eld vara de vanligaste brandorsakerna. Bränder orsakade av barn är många, men i allmänhet upptäcks de snart varför avbränd areal per brand i detta fall blir liten.

Brandskadan på växande skog, beräknad enligt en schablonmetod utarbetad vid skogshögskolan uppgick 1965 till 1 176 000 kr och 1964 till 2 527 000 kr.

Statsverkets kostnader för släckning uppgick 1965 till 0,98 milj. kr och 1964 till 1,44 milj. kr och kostnad per ar-

Orsak	Antal i %		Avbränd areal per brand ¹ ha	
	1964	1965	1964	1965
Äskslag	4,0	1,8	2,09	0,95
Järnväg	3,7	5,0	1,59	0,18
Hyggesbränning	2,4	2,6	9,23	4,10
Andra arbetseldar	19,6	12,9	1,33	2,16
Camping	2,0	2,4	1,24	1,54
Minderåriga	16,1	19,7	0,27	0,19
Tobaksröking	3,5	2,6	1,46	0,55
Annan känd orsak	22,8	20,2	1,42	1,07
Okänd orsak	25,9	33,9	2,12	0,76
Summa	100,0	100,0	1,63	0,94

¹ Exkl. tillbudsareal. — *Excl. area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.*

bestimme för brandkår utgjorde 1965 21,40 kr och 1964 17,00 kr.

Från och med 1964 sker skogsbrandbevakning enbart från flygplan och 1965 företogs dylik i de tio nordligaste länen, där ca 76 % av landets produktiva skogsmark finns. Av 704 bränder i dessa tio län upptäcktes av flygplan först 73 bränder. Bevakningskostnaden för flygbevakat område uppgick 1965 till ca 2,50 kr per km².

2. Snöbrott, storm- och torkskador

Uppgifterna i detta avsnitt samt i det följande om viltskador har liksom tidi-

Tabell S. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. 1956—1965.

Number of forest fires, damage etc. in 1956—1965.

Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna skogsbränder.

År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha <i>Burnt area ha</i>		Skada Damage	Släcknings- kostnad <i>Costs of ex- tinguishing fires</i>	Bevaknings- kostnad <i>Fire watch- ing costs</i>
		produk- tiv skogs- mark <i>produc- tive forest area</i>	impedi- ment <i>unpro- ductive forest area</i>			
		1 000 kr <i>in 1 000 Sw. cr.</i>				
1956	1 455	1 255	586	1 135	655	258
1957	1 501	712	418	357	479	209
1958	1 607	1 123	484	739	566	345
1959	7 093	4 501	4 526	4 654	3 766	609
1960	2 480	2 103	1 205	..	1 836	455
1961	1 360	601	485	516	618	379
1962	1 254	401	323	387	292	343
1963	1 904	2 199	1 149	1 730	836	405
1964	3 099	2 245	2 797	2 527	1 436	372
1965	2 196	956	1 114	1 176	979	444
Medeltal 1956—1965 ...	2 395	1 610	1 309	1 469	1 146	382
Average						

gare är hämtats från skogsvårdsstyrelsernas årsberättelser i vilka ingår kortfattade omnämningen av de olika skador på skogen som uppmärksammats under året.

Endast få skogsvårdsstyrelser hade något att nämna angående de rubricerade skadetyperna under året 1964/65. Väderleksförhållandena var i stort sett gynnsamma under året undantagandes tidig snö och dålig tjälbildning under vintern. Torkskador hade ej uppmärksammats någonstädés, endast sommarfrost hade av skogsvårdsstyrelsen i Jämtlands län ansetts besvärlig för grankulturer framför allt inom silvormrådet.

Lokala skador genom stormfällning i november och december rapportera-

des från Småland, där de på sina håll var ganska betydande, från Hallands, Älvborgs, Västernorrlands och Norrbottens län, där framför allt Jokkmokksområdet blev utsatt för betydande stormfällningar.

3. Viltskador

Skadegörelsen på skogen genom älgens betning synes ha varit mindre år 1964/65 än under tidigare år av skogsvårdsstyrelsernas berättelser att döma. Till denna utveckling har hårdare avskjutning men även ökade hyggesarealer bidragit.

Endast från Stockholms län inrapporterades skadegörelse av rådjur som

Tabell T. Antal skogsbränder, total avbränd areal¹ och avbränd areal per brand¹ fördelade efter månad 1964 och efter skogsbrandsperiod² 1965.
Number of forest fires, total burnt area and burnt area per forest fire¹. By month in 1964 and by forest fire period² in 1965.

Månad Month	1964					Skogsbrand- period Forest fire period	1965					
	Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare				Antal bränder No. of fires		Avbränd areal, ha Burnt area, hectare			
	totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire		totalt total	%	totalt total	%	per brand per fire	
Mars March	641	20,7	838	16,6	1,81	1. 1/1—30/3	30	1,4	0	0,0	0,00	
April April	1 091	35,2	1 253	24,8	1,15	2. 31/3— 5/4	155	7,0	42	2,0	0,27	
Maj May	547	17,6	2 299	45,6	4,20	3. 6/4—28/4	259	11,8	68	3,3	0,24	
Juni June	250	8,1	346	6,9	1,34	4. 29/4— 8/5	705	32,1	710	34,3	1,07	
Juli July	196	6,8	160	3,2	0,82	5. 9/5—21/5	210	9,6	72	3,5	0,34	
Augusti August	170	5,5	79	1,6	0,46	6. 22/5— 8/6	571	26,0	906	43,8	1,59	
Sept. Sept.	100	3,2	51	1,0	0,51	7. 9/6—31/12	266	12,1	272	13,1	1,02	
Övriga månader Other months	104	3,4	16	0,3	0,15							
Summa	3 099	100,0	5 042	100,0	1,63	Summa	2 196	100,0	2 070	100,0	0,94	

¹ Exkl. tillbuden areal. — *Excl. area of forest fires less than 0,1 hectare burnt.*

² Perioderna nr 2, 4 och 6 var »torrperioder». — *Periods no. 2, 4, and 6 were "dry periods"*

rätt vanlig i föryngringar och plant-skogar av tall.

Efter den kraftiga decimering av kaninstammen, som myxomatosen var orsak till för några år sedan, anses stammen åter igen börja öka på Gotland och i Skåne.

Inga sorkskador på bl. a. åkerplanteringar och gräsrika hyggen uppmärksammades under året.

4. Insektsskador

Sommaren 1964 kan karakteriseras som normal med avseende på skadeinsekter i skog.

I Gästrikland förekom en del smärre angrepp av tallusen (*Pineus pini*) på tallkulturer. Likaså uppträdde barkstinkflyet (*Aradus cinnamomeus*) i övre Norrland på torra och magra marker.

Angrepp av snythaggen (*Hylobius abietis*) hade ej större omfattning. Märgborren (*Blastophagus piniperda*) uppträdde och skadade tallkronor i anslutning till platser där maskinbarkning utförts.

Än fjällkedjan uppträdde fjällbjörkmätaren (*Oporinia autumnata*) och kalmätaren (*Oporinia calmaria*) delvis stora områden.

I stora delar av Götaland förekom skadegörelse av frostfjärilar (*Cheimatobia* sp.) och ekvecklaren (*Tortrix viridana*). Angrepp på grankott av grankottvecklaren (*Laspeyresia strobiella*) uppträdde flerstädes.

Lilla tallstekeln (*Diprion pallipes*) uppträdde endast i någon nämnvärd omfattning i Norrbotten (Arjeplog). De under några år rapporterade häringarna av röda tallstekeln (*Diprion*

sertifer) fortsatte även under detta år, dock synes en klar minskning av angreppsintensiteten förekomma. Rapporter härom inkom från Mellansverige och Svealand.

Barrträdkvalstret (*Paratetanychus ununguis*) förekom liksom tidigare år i en del plantskolor i södra Sverige.

5. Svampskador

De under året till Skogshögskolan insända proven av skadesvampar ger vid handen att speciellt de fuktighetskrävande svamparna blivit gynnade av den nederbördssrika sommaren. Helhetsbilden för landet framgår dock ej av följande, eftersom de värsta skadorna förorsakas av välkända parasitsvampar, som mera sällan behöver insändas för diagnos.

Sålnnda inrapporterades angrepp av gråmöglet (*Botrytis cinerea*) från plantskolor i Hallands, Värmlands och Västerbottens län.

Tallens skyttesvamp (*Lophodermium pinastri*) orsakade skador i plantskolor i Skaraborgs, Kopparbergs, Jämtlands och Västerbottens län samt härfjade i planteringar i Värmlands och Kopparbergs län.

En svamp med skyttekaraktär (*Sclerophoma pithyophila*), som är vanlig på tallris och försvagade planter, påträffades på hyggen i Kopparbergs län.

Tallens gråbarrisjuka (*Hypodermella sulcigena*), vilken huvudsakligen angriper unga träd, konstaterades i 10- resp. 15-åriga bestånd i Malmöns, Östergötlands, Uppsala och Kopparbergs län

samt på *Pinus mugo* i en plantskola i Kopparbergs län.

Scleroderris lagerbergii (*Crumenula abietina*), tallens gren- och granens topptorka, en skadesvamp, som under de senaste åren orsakat stora förluster, förekom på tall i plantskolor i Skaraborgs och Älvborgs län. Svampen förorsakade även skador i ungbestånd av tall i Jämtlands och Västerbottens län.

Tallens vridrost eller knäckesjuka (*Melampsora piniatorqua*) är en obligat värväxlare mellan asp och tall, och gynnas även den av fuktig väderlek. Angrupp konstaterades i 10- resp. 15-åriga bestånd i Södermanlands, Kopparbergs, Västmanlands och Västerbottens län. Vidare uppmärksammades, att skadebilden kan kompllicerats av samtidig närvoro av bl. a. fallsjukessvampen *Fusarium*.

Norrländsk tallkräfta (*Dasyscypha fnscosanguinea*) är en särparasit, som huvudsakligen angriper tall i en ålder av 3–30 år. Svampen påträffades på hyggen i Kopparbergs län samt i bestånd och ungskog i Norrbottens län.

Honungsskilingen (*Armillaria mellea*) hittades i tallbestånd i Östergötlands län, samt på gran i Hallands och Östergötlands län.

Tallens törskaterost (*Peridermium pini*) konstaterades vid två tillfällen i parkanläggningar i Örebro och Värmlands län.

Cenangium ferruginosum, som ger upphov till greutorka hos tall, uppträdde i ett 60-årigt bestånd i Kopparbergs län.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

Ett väl utbyggt skogsvägnät möjliggör mekanisering av transportarbetet och verkar därigenom nedbringande på kostnaderna för drivnings- och skogs-vårdsarbeten. Den viktigaste typen av skogsvägar är den permanenta skogs-bilvägen, men även enklare vägar förekommer, av vilka de flesta är avsedda att trafikeras endast då marken är väl uppstorkad eller tjälad.

I rapport nr 8/1965 från Institutionen för skogstaxering vid Skogshögskolan »Skogsbruks vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963» refererad i föregående årsbok redovisas uppgifter om väglängd, vägtäthet m.m. för såväl permanenta bilvägar som motorbasvägar och med de permanenta bilvägarna uppdelade enligt vägens karaktär ur skoglig synpunkt i tre grupper. I föreliggande årsbok refereras väginventeringen mera kortfattat än i föregående årsbok men med tabellerna ånyo införda i årsboken.

Väginventeringens definitioner:

»Med *permanentä bilvägar* avses året runt (i förekommande fall exkl. tjällossningsperioden) med tunna lastbilar trafikerbara; där så behövs dikade och grusade eller på annat sätt hårdgjorda bilvägar. Vid tveksamhet, huruvida en väg kan trafikeras med tunga lastbilar även under regnperioder (hösten) och vägen ejdest närmast är att betrakta som permanent bilväg, beskrivs denna på samma sätt som en sådan utom att slitlager ej anges.»

»Till *motorbasvägar* härfördes vinter-

tid med lastbil eller traktor trafikerbara, ytplanerade (stubbröjda och grov-sprängda) basvägar.»

Med avseende på den permanenta vägens karaktär ur skoglig synpunkt: S = vägar, som i skärningspunkten går över skogsmark eller så nära skogsmark, att virke kan lunnas till och uppläggas vid dem. Då vägen går över annat ägo-slag än skogsmark, skall den betraktas som S-väg om lunningssträckan förkortas genom att virket lägges vid vägen. Överstiger avståndet till närmaste skogs-kant ca 200 m antecknas dock T enligt nedan.

T = vägar, på vilka transport av virke sker från skogen och till vilka virke ej köres direkt. Det underförstås att S-vägar enligt ovan även användas för transport från skogen.

Ö = övriga vägar på vilka transport av skogsprodukter ej bedömes ske.»

Som S-vägar betraktas således vägar med direkt betydelse för skogstranspor-ter i och med att de direkt påverkar transportavståndet från stubbe till väg.

Enligt tabell U uppgick den totala längden av enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S 1957—1963 till 164 500 km därinom innehållande, 12 % i genomsnitt, sådana vägar om vilka tveksamhet rått, huruvida de kan trafikeras med tunga lastbilar även under regnperioder, men som ejdest är att betrakta som permanenta. Standar-den på de enskilda vägarna kan i viss mån belysas av vägarnas hårdgjorda bredd, vilken redovisas i tabell V. I ge-nomsnitt för riket hade 79 % av de

Tabell U. Enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S enligt riks-skogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km

Private permanent roads with road-character S in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp Owner group	Skogligt huvudområde ¹ Major region ¹					Riket Entire country
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar <i>State forests</i>	5 640	720	2 420	6 970	1 500	17 250
Eckl. och övr. allmänna skogar <i>Other public forests</i>	760	370	1 460	6 370	1 420	10 380
Aktiebolagsskogar <i>Companies' forests</i>	3 660	4 400	8 900	13 140	520	30 620
Privatskogar <i>Other private forests</i>	10 460	6 240	11 530	61 970	16 040	106 240
S:a vägkaraktär S, 1957—1963 <i>Total road character S, 1957—1963</i>	20 520	11 730	24 310	88 450	19 480	164 490

¹ I = Nb och Vb, II = Jtl (exkl. Härjedalen) och Vnr, III = Gvl, Kpb och Härjedalen, IV = Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm. V = Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs, Mlm.

enskilda vägarna med vägkaraktär S hårdgjord bredd underligande 3,25 meter¹. Enligt tabell X hade 66 500 km eller 69 % av de allmänna vägarna vägkaraktär S. I tabell Y redovisas den enligt väginventeringen ganska osäkra uppskattningen av längden motorbasvägar 1957—1963. För hela riket beräknades dessa vägar uppgå till ca 102 000 km. Av tabellerna Z och Å framgår vägtätheten per ha utmark för allmänna och enskilda vägar med vägkaraktär S. I tabell Z ingår även motorbasvägar. I genomsnitt för hela riket uppgick vägtätheten i meter per ha utmark för allmänna och enskilda vägar med vägkaraktär S till 7,8 meter. Utgående från

uppgifterna om vägtätheten beräknade väginventeringen *medeltilltransportavståndet* från stubbe till väg med vägkaraktär S till 1,9 km i område I, 1,5 km i område II, 1,0 km i område III, 0,4 km i område IV, 0,3 km i område V och 0,8 km i hela riket.

Den kontinuerliga statistiken om skogsvägbyggnader, under året färdigbyggda skogsbilvägar, redovisas i tabellerna 9 och Å. Byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat betydligt under de senaste 10—15 åren, vilket framgår av tablån sid. 71.

Under senare år har utbyggandet av skogsbilvägnätet varit omfattande i Norrland, Dalarna och Värmland och i årligt genomsnitt har detta vägnät ökat i hela riket med mer än 3 000 km skogs-

¹ Vid väginventeringen angavs bredden på närmaste halvmeter närm, klassen 3,0 m omfattar alltså intervallet 2,75—3,25.

Tabell V. Hårdgjord vägbredd för enskilda vägar med vägkaraktär S enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Procentuell fördelning.

The hardened breadth of the private permanent roads with road character S according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region. Percentages

Skogligt huvudområde ¹ Major region	Väglängd procentuellt fördelad efter hårdgjord vägbredd i meter <i>Length of roads distributed in percent by hardened breadth of roads in meters</i>										Väglängd med hårdgjord bredd < 3,25 m i % <i>Length of roads with hardened breadth < 3,25 m i %</i>
	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	5,5	6,0	S:a	
	12	24	28	17	12	3	2	1	1	100	64
I	10	23	29	21	11	3	2	0	1	100	62
II	5	30	34	18	10	2	1	0	0	100	69
III	15	44	28	8	4	1	0	0	0	100	87
IV	10	48	30	8	3	1	0	0	0	100	88
V	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
Riket	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Entire country	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Se tabell U not 1. — See table U, note 1.

Tabell X. Allmänna vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963, inom regioner. Km

Public roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Ägargrupp Owner group	Skogligt huvudområde ¹ Major region ¹					Riket Entire country
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar	3 010	270	490	1 180	180	5 130
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	340	190	340	1 650	410	2 930
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	2 600	2 720	2 210	2 890	150	10 570
<i>Companies' forests</i>						
Privatskogar	8 500	5 730	4 000	23 990	5 640	47 860
<i>Other private forests</i>						
S:a vägkaraktär S, 1957—1963	14 450	8 910	7 040	29 710	6 380	66 490
<i>Total road-character S, 1957—1963</i>						
S:a vägkaraktär T och Ö, 1957—1963	2 350	1 580	2 370	13 720	9 580	29 600
<i>Total road-character T and Ö, 1957—1963</i>						
Totalt 1957—1963	16 800	10 490	9 410	43 430	15 960	96 090

¹ Se tabell U not 1. — See table U, note 1.

Tabell Y. Motorbasvägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 inom regioner. Km.

Seasonal truck roads in kms according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region.

Ägargrupp <i>Owner group</i>	Skogligt huvudområde ¹ <i>Major region¹</i>					Riket <i>Entire country</i>
	I	II	III	IV	V	
Kronoskogar	7 730	520	890	2 500	280	11 920
<i>State forests</i>						
Eckl. och övr. allmänna skogar	1 120	240	340	2 250	480	4 430
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	4 730	5 280	4 340	4 510	290	17 150
<i>Companies' forests</i>						
Privatskogar	12 140	6 120	6 830	35 410	7 990	68 490
<i>Other private forests</i>						
Totalt 1957—1963	25 720	10 160	12 400	44 670	9 040	101 990
Total 1957—1963						

² Se tabell U not 1. — See table U note 1.

Tabell Å. Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per 1 000 ha produktiv skogsmark) 1964. Län.

The relative extent of forest road building and draining (metres per 1 000 hectares of productive forest land) 1964. Counties.

Mått enhet: meter per 1 000 ha produktiv skogsmark

Unit of measurement: metres per 1 000 hectares of productive forest land

Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>	Län <i>County</i>	Vägbygg- nad <i>Road building</i>	Dikning <i>Draining</i>
Nb	142	126	Krb	489	352
Vb	141	142	Klm	97	84
Jtl	157	104	Gtl	128	114
Vnr	163	412	Ghg	160	26
Gvl	189	76	H1	180	168
Kpb	153	75	B1	90	60
Vrm	106	158	Krs	268	231
Ör	179	224	Mlm	403	338
Vstm	150	156	Norrland	153	162
Ups	194	63	Svealand	149	118
Sth	69	41	Götaland	247	151
Sdm	291	153			
Ög	135	94	Hela riket ...	170	150
Skb	289	138	<i>Entire country</i>		
Äbg	440	148	1963	146	137
Jkp	145	101			

Tabell Z. Vägtäthet i meter per ha utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963 avseende allmänna och enskilda permanenta vägar med vägkaraktär S samt motorbasvägar, inom regioner

Road network density in metres per hectare outlying land¹ of public and private permanent roads with road characters and seasonal truck roads according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey. By region

Skogligt huvudområde ² <i>Major region²</i>	Ut- marks- areal, 1 000 ha <i>Out- lying land, 1 000 ha</i>	Vägtyp <i>Road type</i>			Motor- bas- vägar <i>Sea- sonal truck roads</i>	S:a alla vägar <i>Total all roads</i>
		allm. vägar <i>Public roads</i>	ensk. vägar <i>Private roads</i>	s:a S-vägar <i>Total S-roads</i>		
Ägargrupp <i>Owner group</i>						
I						
Kronoskogar	4 482	0,7	1,2	1,9	1,7	3,6
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	504	0,7	1,5	2,2	2,2	4,4
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1 602	1,6	2,3	3,9	3,0	6,9
<i>Companies' forests</i>						
Privatskogar	3 807	2,2	2,7	4,9	3,2	8,1
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	10 395	1,4	2,0	3,4	2,5	5,9
II						
Kronoskogar	339	0,8	2,1	2,9	1,5	4,4
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	265	0,7	1,4	2,1	0,9	3,0
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	1 997	1,4	2,2	3,6	1,6	5,2
<i>Companies' forests</i>						
Privatskogar	2 261	2,5	2,8	5,3	2,7	8,0
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	4 862	1,8	2,4	4,2	2,1	6,3
III						
Kronoskogar	537	0,9	4,5	5,4	1,7	7,1
<i>State forests</i>						
Eckl. o. övr. allm. skogar	392	0,9	3,7	4,6	0,9	5,5
<i>Other public forests</i>						
Aktiebolagsskogar	2 006	1,1	4,4	5,5	2,2	7,7
<i>Companies' forests</i>						
Privatskogar	2 196	1,8	5,3	7,1	3,1	10,2
<i>Other private forests</i>						
Samtliga <i>Total</i>	5 131	1,4	4,7	6,1	2,4	8,5

¹ Med utmarksareal avses landareal utom fjäll, inågor (åker, äng, tomt och inägo-hackar) och vägar. — *Outlying comprises all land area except snow-mountains, agricultural land, and roads.*

² Se tabell U not 1. — *See table U, note 1.*

Tab. Z (forts.)

IV							
Kronoskogar	515	2,3	13,5	15,8	4,9	20,7	
<i>State forests</i>							
Eckl. o. övr. allm. skogar	501	3,3	12,7	16,0	4,5	20,5	
<i>Other public forests</i>							
Aktiebolagsskogar	1 354	2,1	9,7	11,8	3,3	15,1	
<i>Companies' forests</i>							
Privatskogar	5 581	4,3	11,2	15,5	6,4	21,9	
<i>Other private forests</i>							
	Samtliga <i>Total</i>	7 901	3,8	11,2	15,0	5,6	20,6
V							
Kronoskogar	69	2,6	21,7	24,3	4,1	28,4	
<i>State forests</i>							
Eckl. o. övr. allm. skogar	75	5,5	18,8	24,3	6,4	30,7	
<i>Other public forests</i>							
Aktiebolagsskogar	49	3,1	10,9	14,0	6,0	20,0	
<i>Companies' forests</i>							
Privatskogar	1 167	4,8	13,7	18,5	6,8	25,3	
<i>Other private forests</i>							
	Samtliga <i>Total</i>	1 360	4,7	14,3	19,0	6,6	25,6
Riket							
<i>Entire country</i>							
Kronoskogar	5 942	0,9	2,9	3,8	2,0	5,8	
<i>State forests</i>							
Eckl. o. övr. allm. skogar	1 787	1,7	6,0	7,7	2,5	10,2	
<i>Other public forests</i>							
Aktiebolagsskogar	7 008	1,5	4,4	5,9	2,4	8,8	
<i>Companies' forests</i>							
Privatskogar	14 962	3,2	7,1	10,3	4,6	14,9	
<i>Other private forests</i>							
	Samtliga <i>Total</i>	29 649	2,2	5,6	7,8	3,4	11,2

vägar eller i runt tal 2 %. I tabell 9 redovisas antalet km färdigbyggda skogsbiälvär 1964 i varje län med fördelning på skogsägargrupper. Skogsvägbyggnadsverksamheten var 1964 störst, absolut sett, i de fem norrländslänen som tillsammans svarade för 51 % av de under året färdigställda vägarna. Behovet av skogsvägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av övriga vägar och andra transportleder samt av terrängens beskaffenhet, skogens produktionsförhållanden m.m. Relationstal som visar antalet meter färdigställda skogsbiälvär per 1 000 ha skogsmark kan anses ha visst upply-

sande värde och dylika relationstal redovisas i tabell Ä. I övriga allmänna skogar färdigställdes 1964 största antalet meter skogsbiälvär per 1 000 ha skogsmark nämligen 235 meter (f.å. 194 m). I kronoskogar uppgick samma antal till 176 m (f.å. 150 m) i privatskogar till 171 m (f.å. 106 m) i bolags-skogar till 147 meter (f.å. 211 m). Genomsnittet för samtliga skogar uppgick 1964 till 170 meter per 1 000 ha skogsmark (f.å. 146 m). Av länen uppvisade enligt tabell Ä Kronobergs, Älvborgs och Malmöhus län största antalet i meter färdigbyggda skogsbiälvär per 1 000 ha skogsmark med respektive 489

Tabell Å. Permanentä värger med vägkaraktär S fördelade på län samt vägtäthet i meter väg per hektar utmark¹ enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963

Permanent roads with road character S and road network density in metres per hectare outlying land¹ according to the Road Inventory 1957—1963 carried out by the National Forest Survey 1957—1963. By county

Län <i>County</i>	Utmarks- areal ¹ , 1 000 ha	Väglängd, km <i>Length of roads, kms</i>			Vägtäthet, m/ha <i>Road network density</i> <i>metre per hectare</i>		
		Area of outlying land ¹ , 1 000 hectares	S:a S-vägar		Total of S-roads	allmän- na vägar <i>Public</i> <i>roads</i>	enskilda vägar <i>Private</i> <i>roads</i>
			allmän- na vägar <i>Public</i> <i>roads</i>	enskilda vägar <i>Private</i> <i>roads</i>			
Nb	6 201	6 530	9 260	15 790	1,0	1,5	2,5
Vb	4 355	7 920	11 260	19 180	1,8	2,6	4,4
Jtl	3 586	4 990	6 930	11 920	1,4	1,9	3,3
Vnr	2 236	4 540	6 860	11 400	2,0	3,1	5,1
Gvl	1 631	2 590	11 470	14 060	1,6	7,0	8,6
Kpb	2 542	3 840	10 750	14 590	1,5	4,2	5,7
Vrm	1 507	3 520	10 690	14 210	2,3	7,1	9,4
Ör	603	1 890	7 450	9 340	3,1	12,4	15,5
Vstm	439	1 500	4 760	6 260	3,4	10,9	14,3
Ups	303	1 220	2 840	4 060	4,0	9,4	13,4
Sth	469	1 720	4 500	6 220	3,7	9,6	13,3
Sdm	381	1 920	5 890	7 810	5,0	15,5	20,5
Ög	634	2 360	8 450	10 810	3,7	13,3	17,0
Skb	393	1 910	6 570	8 480	4,9	16,7	21,6
Äbg	832	3 750	8 680	12 430	4,5	10,4	14,9
Jkp	808	3 740	9 240	12 980	4,6	11,5	16,1
Krb	721	3 190	9 060	12 250	4,4	12,6	17,0
Klm	811	2 980	10 330	13 310	3,7	12,7	16,4
Gtl	182	870	1 570	2 440	4,8	8,6	13,4
Gbg	335	1 750	2 880	4 630	5,2	8,6	13,8
Hl	280	1 000	3 560	4 560	3,6	12,7	16,3
B1	193	940	3 500	4 440	4,9	18,1	23,0
Krs	298	1 370	6 270	7 640	4,6	21,0	25,6
Mlm	68	450	1 720	2 170	6,5	25,2	31,7

¹ Se tabell Z, not 1. — See table Z, note 1.

meter (f. å. 304 m), 440 meter (f. å. 372 m) och 403 meter (f. å. 341 m).

Som bidrag till anläggandet av skogs-
bilvägar anslog riksdagen under skogs-
väganslaget för budgetåret 1963/64
10,0 milj. kr och för budgetåret 1964/65

11,0 milj. kr, vilka anslagsbelopp av-
räknas från bilskattemedlen.

Med stöd från nämnda anslag färdig-
ställdes under budgetåret 1963/64 och
1964/65 668 resp. 887 km skogsbilvägar
varför antalet km för skogsbilvägar
byggda med statsbidrag fr.o.m. 1933

t.o.m. budgetåret 1964/65 uppgår till 13 604 km.

För att motverka arbetslösheten i områden med sysselsättningssvårigheter har arbetsmarknadssstyrelsen ställt beredskapsmedel till skogsstyrelsens förfogande för statsbidragsgivning till bl.a. skogsvägbyggnadsföretag. Genom skogsvärdsstyrelsernas medverkan har sålunda sedan budgetåret 1959/60 t.o.m. budgetåret 1964/65 färdigställts 709 km skogsbilvägar vilka utförts som beredskapsarbeten. För budgetåren 1963/64

och 1964/65 utgick 8,3 milj. kr resp. 8,8 milj. kr. Nämnda år färdigställdes 89 km resp. 185 km skogsbilvägar. Dessa vägprojekt ingår i gruppen »övriga enskilda skogar» i tabell 9.

Vidare har genom domänverkets försorg utförts betydande vägbyggnader i form av beredskapsarbeten. Sålunda har under 1964 utgått 32,3 milj. kr varvid vägförbättringar utförts på 179 km och 522 km skogsbilvägar färdigställts. Dessa vägbyggnader inkluderas i gruppen »kronoskogar» i tabell 9.

Färdigbyggda permanenta skogsbilvägar 1955—1964

År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index	År	Under året färdigbyggda skogsbilvägar, km	Index
1955	2 462	100	1960	3 302	134
1956	2 700	110	1961	3 768	153
1957	2 868	116	1962	3 585	146
1958	2 402	98	1963	3 328	135
1959	3 043	124	1964	3 885	158

II. Skogsdikning

Enligt undersökningar vid tredje riksskogstaxeringen, redovisade i 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande »Skogsvården å enskilda skogar», betraktas fortfarande avsevärda arealer försumpad skogsmark som dikningsvärda ur biologiska synpunkter. De uppskattades i dessa undersökningar till ca 1,2 milj. ha. Utöver nämnda areal tillkommer betydande arealer dikningsbara myrmarker.

Vad den försumpade skogsmarken beträffar ansåg emellertid 1955 års skogsvårdsutredning den ur teknisk-ekonomiska synpunkter dikningsvärda sumpmarksarealen vara avsevärt mind-

re än 1,2 milj. ha och underströk även osäkerheten beträffande torrläggningsföretagens eventnella skadliga biverkningar för omgivande fastmarker. Utredningen ansåg att skogsdikning endast lokalt hörde till de mest angelägna skogsförbättringarsarbetena och föreslog därför att dikningsingreppen koncentrerades på de fall, där man säkert knände bedöma, att fördelarna med dikningen klart övervägde olägenheterna.

Utvecklingen av skogsdikningsverksamheten under senaste tioårsperiod belyses av nedanstående tablå, där under respektive år slutavsynade dike

redovisas med absoluta tal och indextal.

1955	2 812 km	100
1956	2 934 »	104
1957	3 359 »	119
1958	3 342 »	119
1959	2 732 »	97
1960	2 656 »	94
1961	3 180 »	113
1962	3 518 »	125
1963	3 116 »	111
1964	3 411 »	121

Under år 1964 färdigställda och slutavsynade diken redovisas länsvis i tabell 10. Med en antagen båtnadsareal av 5 ha per km dikeslängd motsvarar de under året upptagna dikena, 3 411 km, 20 500 ha skogsmark. I den redovisade längden av under året färdigställda (slutavsynade) diken är inräknad sådan bäckrensning, som är att jämföra med nydikning, däremot icke fortlöpande underbållsrensning av vare sig dikten eller bäckar. Av de under 1964 utförda dikningsarbetena kom 7 % på kronoskogar (f. å. 5 %), 6 % på övriga allmänna skogar (f. å. 6 %), 56 % på aktiebolagsskogar (f. å. 55 %) samt 31 % på privatskogar (f. å. 34 %). Samtliga dessa ägarkategorier redovisade ökning av dikningsverksamheten under året utom privatskogarna (övriga en-

skilda skogar) där dikningsverksamheten hade ungefär samma omfattning som föregående år.

Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom länen 1964 framgår av tabell A. Det största antalet meter under året färdigställda (slutavsynade) diken per 1 000 ha produktiv skogsmark uppvisar för 1964: Västernorrlands län med 412 m (f. å. 342 m), Kronobergs län med 352 m (f. å. 186 m), Malmöhus län med 338 m (f. å. 248 m), Kristianstads län med 231 m (f. å. 123 m) och Örebro län med 224 m (f. å. 333 m). Totalt uppgranskta antalet under året färdigställda dikten per 1 000 ha produktiv skogsmark till 150 m (f. å. 137 m).

Statliga bidrag från statens skogsförbättringsanslag och norrländska skogsproduktionsanslaget utgår under vissa förhållanden till dikning. Från det äldre anslaget, statens skogsutdikningsanslag, har under de senaste tre åren inga bidrag utbetalats. I nedanstående tabell lämnas uppgifter — antal företag, båtnadsareal och beviljade statsbidrag — om slutförda och avsynade dikningsföretag under budgetåren 1962/63—1964/65 för de två förstnämnda

Slutförda och avsynade dikningsföretag

	Antal företag	Båtnads- areal, ha	Bevilja- de stats- bidrag, kr
Statens kogsförbättringsanslag			
1962/63	388	2 681	819 536
1963/64	320	2 717	253 818
1964/65	254	2 043	210 291
Norrländska skogsproduktions- anslaget			
1962/63	50	..	133 867
1963/64	103	2 157	131 927
1964/65	98	1 547	151 209
Samtliga anslag			
1962/63	438	..	453 423
1963/64	423	4 874	385 745
1964/65	352	3 590	361 500

anslagen. Av tablån framgår att bidrag 1964/65 utgick till skogsdikningsåtgärder med 361 500 kr mot 385 745 kr budgetåret 1963/64. Beträffande bidrags-

tilldelning för skogsvårdande ändamål i allmänhet under budgetåret 1964/65 se under kap. G IV.

III. Flottledsbyggnad

De allmänna flottlederna inom riket hade 1964 och 1965, såsom det framgår av tabellerna 17 a och b, en sammanlagd längd av 31 079 km resp. 30 544 km. Under 1964 minskade flottlederna med 117 km eller 0,4 % och 1965 med 535 km eller 1,7 %. Minskningen torde vara att tillskriva nedlagda biflottleder.

Under 1964 och 1965 utgjorde sammanlagda längden av de trafikerade flottlederna 17 310 km resp. 15 835 km. Under 1964 minskade längden av de trafikerade flottlederna med 1 600 km eller 8,5 % och 1965 med 1 475 km eller 8,5 %.

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget, längden av utbyggda flottleder var således redan 1912 ca 30 000 km. Utvecklingen går numera i den riktningen, att kortare biflottleder upphör

att trafikeras för att slutligen nedläggas. Av de sydsvenska lederna är numera endast ett fåtal i bruk. Orsaken härtill torde bla vara stark konkurrens från den tunga lastbilstrafikens sida.

I samband med utbyggnaden av vattenkraften har särskilda anordningar för att leda virket förbi kraftstationerna blivit nödvändiga. Vid lösfloppning utgöres i regel dessa av rännor eller tunnlar kombinerade med olika inmatningsanordningar. Vid buntfloppning förekommer olika typer av mekaniska buntlyftverk.

Vidare förekommer arbeten i flottleder i form av rensning och färdigställande av centralavlägg regelmässigt i de flesta större flottleder.

Slutligen må nämnas de under senare år införda anordningarna för att mekanisera arbetet vid skiljeställena.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom storskogsbruket har utarbetandet av planer för skogsbrukets bedrivande under en viss period — i regel tio år — sedan länge varit ett normalt led i verksamheten. Inom det privata mindre skogsbruket har hittills upprätaudet av skogsbruksplauer skett i mindre omfattning och inte heller lika regelmässigt. Tillgänglig statistik visar emellertid en successiv ökning av verk-

samheten. Under de senaste åren uppår den av skogsvårdsstyrelserna och skogsägareföreningarna planlagda arealet särskilt till drygt 300 000 ha per år eller ca 3 % av det privata mindre skogsbrukets areal.

Planerna grundas för storskogsbrukets del vanligen på taxering medan okuläruppskattning är förhärskande då det gäller det privata mindre skogs-

bruksplanläggning. Den numera mycket utbredda användningen av flygbilder möjliggör rationellare fältinventering och ger bättre grepp om planläggningsfrågorna.

Liksom för storskogsbrnket går planerna för det privata mindre skogsbruket alltmer ut på att effektivisera skogsdriften mot bakgrunden av det skärpta kostnadsläget. Planläggningen inriktas på många håll på skapandet av bättre behandlingsenheter och åstadkommande av samverkan mellan skogsägarna. Planläggning av större intresseområden med flera skogsägare vinner allt större utbredning.

Någon samlad statistik över de årligen ntförda skogsindelningsarbetena inom hela skogsbruket finns för närvarande inte. Vissa tillgängliga upp-

gifter redovisas i nedanstående tablå.

Vad beträffar flygbildernas utnyttjande har utvecklingen sedan år 1948, då dessa i större omfattning började användas, gått snabbt. Till det enskilda skogsbrnketets tjänst finns numera dels centrala flygbildsarkiv hos flera skogsårvårdsstyrelser och/eller lantmäterikontor, dels en komplett uppsättning flygbilder hos flertalet av skogsårvårdsstyrelsernas konsulentdistrikts. Nämnda bilder berör samtliga områden, där fotografering skett under de senaste åren. Dessutom använder storskogsbrnket sedan länge egna flygbilder i betydande omfattning. Skogsbruket i sin helhet förbrnkar dessutom årligen mer än 1 000 flygbilder i den löpande rutinen med planläggningsverksamhet av olika slag m.m.

Under 1952—1964 upprättade skogshushållnings- och skogsbruksplaner

	Domänverket	Skogsårvårdsstyrelserna	
		fullständig hus- hållningsplan	skogsbruksplan grundad på okulärtaxering
1 000 ha			
1952	1 514	32	34
1953	214	23	55
1954	234	38	43
1955	185	51	57
1956	267	32	71
1957	292	34	80
1958	360	38	90
1959	308	59	105
1960	343	45	71
1961	370	59	133
1962	404	38	142
1963	360	10	161
1964	249	5	198

C. SKOGSKAPITALET TILLGODOGORANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Utsyning

Bland skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att på skogar under deras tillsyn biträda med utsyning av skog för avverkning. Den arealmässiga omfattningen av denna verksamhet, som berör huvudsakligen privatskogarna, re-

dovisas årligen i skogsvårdsstyrelsernas statistik. En sammanställning för de sex sista kalenderåren lämnas i följande tablå. Arealen s. k. röjningsgällring (som i regel ej ger ekonomiskt utbyte) har här icke inräknats.

Landsdel	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Utsynad areal i 1 000-tal ha						
Norrtal	105	100	58	61	86	82
Svealand	79	67	33	35	47	34
Götaland	117	100	64	66	74	50
Hela riket	301	267	155	162	207	166
Därav föryngringshuggning	47	47	27	35	59	47

Utvecklingstrenden är arealmässigt klart sjunkande — dock icke för föryngringshuggning — änskört avverkade virkeskvantiteter under jämförelseåren ökat åtminstone i de södra delarna av landet. Bakgrunden till detta förhållande får sökas i ökad enskild självverksamhet och skogsägarnas växande anslutning till s. k. skogsbruksområden med skogsägarföreningarnas fackpersonal till disposition bl. a. för utsyning.

Den totala, genom skogsvårdsstyrelserna utsynade virkeskvantiteten har beräknats till i runda tal 12 milj. m³sk. 1964 och 10 milj. m³sk. 1965. Detta är mera än något av de två närmast föregående åren och ungefär i nivå med 1960 och 1961. Utsynad mängd virke per hektar har tydlig ökat väsentligt, som åtminstone delvis kan bero på för-

skjutningen av relationerna gallring— föryngringshuggning.

Utsynen på allmänna skogar och bolagsskogar ombesörjes med få undantag av egen personal, vilket också kan sägas om de större godsskogarna.

2. Avverkning

Inom skogsstyrelsen har på grundval av konsumtion, lagerförändringar, export och import m. m. den totala avverkningen i riket beräknats till 59,0 milj. m³sk. 1963/64 och till 62,7 milj. m³sk. 1964/65 (tab. 11). Av förklarliga skäl måste dessa siffror tillämpas rimlig osäkerhetsmarginal.

För de allmänna skogarna även som för bolagsskogarna erhålls på bokföriug grundade uppgifter om avverkningens storlek. En sammanställning av dessa lämnas i tabell 12. Under

respektive år sällan men kvarstående rotposter på de allmänna skogarna ingår. I tabell 13 redovisas avverkningen på allmänna skogar, fördelad på län.

Av tabell 11 framgår också den beräknade årsavverkningens fördelning på sortimentsgrupper. Mängden timmer och massaved har erhållits via skogsindustriens produktions- och förbrukningsstatistik, som har fullt näjaktig täckningsgrad och till säkerligen 80 % är ett resultat av noggrann och objektiv virkesmätning.

Brännvedsavverkningen har nyligen utrönts genom en stickprovsundersökning, som relateras i avsnitt II av detta kapitel. Inom gruppen »övrigt virke» har sortimenten props, kolved och gruvtimmer nu nästan helt bortfallit. Skogsindustriens andel av de årliga virkesuttagen är nu av storleksordningen 90 %.

Skogshögskolan har på grundval av stubbineventering i samband med riks-skogstaxeringen redovisat de beräknade årsavverkningarna. Resultatet har i tabell 6 sammanställts för de sista tretton åren med fördelning på trädslag, dimensionsgrupper, landsdelar och skogsägarkategorier. För enskilda är kan konstateras betydande olikhet gent emot skogsstyrelsens på helt andra grunder beräknade avverkningskvantiteter (tabell 11).

Orsakerna till divergensen i fråga har ej kunnat klarläggas. Till ej ringa del kan den bero på tidsförskjutning, då respektive avverkningsår inte exakt låter sig avgränsas vid någotdera av beräkningssättet. Större inverkan torde dock få tillskrivas de betydande medelfel, som vidläder stubbineventeringen i dess egenskap av ytterst lågprocentig stickprovsundersökning. Det matematiska medelfelet för en årsavverkning i hela riket och alla trädslag

sammantagna uppges vara av storleksordningen $\pm 5\%$, vilket betyder ungefärligt att två fall av tre häller sig inom nämnda felsmarginal. Om årsresultaten redovisas uppdelade på länsgrupper, trädslag och dimensionsklasser etc., är medelfelet för de enskilda siffrorna så stort, att de blir av ringa värde. För den skull måste vid detaljredovisningen viss sammanslagning ske, och för en följd av år sker automatiskt en utjämning av skillnaden, ehuru den för ett 12-årsmedeltal alltjämt synes vara av storleksordningen 10 %. Tidigare har noterats hälften överensstämmelse, men denna iaktagelse har måst revideras. Vid de två sista årens stubbineventeringar har man nämligen uppskattat mängden av träd, som kvarlämnats i skogen utan användning, mest från hyggesrensning och röjning. Denna kvantitet, som alltid inräknats vid stubbineventeringen, visade sig oväntat stor (6–7 %) och den måste främst räknas vid en jämförelse med skogsstyrelsens beräkningsresultat, som endast omfattar tillvarataget virke med tillägg för hark och toppar. Återigen kan systematiska fel finnas i skogsstyrelsens beräkningsmetod, främst i de relationstal som används vid omräkning från virkets handelsmått till skogskubikmeter.

Virkesuttagens omfattning i våra skogar har sedan början av 1950-talet med bortseende från årsvisa fluktuationer haft uppåtgående trend, men de understiger alltjämt tillväxten ej så obetydligt.

3. Virkesmätning

Av den årliga gagnvirkesavverkningen i landet inmätes numera omkring 70 % genom de 12 virkesmätningsföreningarna direkt eller under deras tillsyn. Sortimentsvis räknat är andelen större

Tabell ö. Avverkning i milj. m³sk. under drivningsåren 1952/53—1964/65 enligt stubb inventeringen. Samtliga ägoslag

Total fellings in milj. m³sk. during felling-seasons 1952/53—1964/65 according to the stump enumerations. All types of land

a) total avverkning för skilda drivningsår med fördelning på trädslag
annual fellings by felling-season and by species

Drivningsår	Hela riket Entire country					Varav Of which		
	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	torrskog dead standing trees	Sum- ma Total	Norr- land	Svea- land	Göta- land
1952/53	13,0	22,8	5,1	0,2	41,1	15,6	12,8	12,7
1953/54	19,8	25,2	4,9	0,7	50,6	22,2	15,6	12,8
1954/55	15,8	25,2	5,8	0,6	47,4	22,9	13,5	11,0
1955/56	13,3	21,0	5,8	0,9	41,0	17,7	11,5	11,8
1956/57	15,9	23,7	8,3	1,0	48,9	21,7	13,5	13,7
1957/58	21,1	23,7	7,5	0,8	53,1	24,2	15,1	13,8
1958/59	16,8	20,4	7,1	0,9	45,2	21,3	13,4	10,5
1959/60	18,6	23,6	7,8	0,8	50,8	20,0	15,9	14,9
1960/61	18,2	24,2	7,9	0,8	51,1	21,9	15,7	13,5
1961/62	21,1	28,0	10,0	1,1	60,2	26,7	16,8	16,7
1962/63	18,3	24,8	7,9	0,8	51,8	20,9	16,8	14,1
1963/64	20,6	26,5	8,4	0,8	56,3	22,8	17,1	16,4
1964/65	19,2	28,7	8,0	0,8	56,6	20,8	16,8	19,5
Medeltal	18,8	24,4	7,3	0,8	50,3	21,4	14,9	14,0

för massaved, ca 90 %, och betydligt mindre, 45—50 %, för sågtimmer. De mindre sågverken ombesörjer särskilt i södra och mellersta Sverige till stor del sin inmätning med egen personal. Framför allt gäller detta timmer från rotposter, där sådant överhuvudtaget behöver mätas alls.

Redovisningen av de sex nordligaste virkesmätningsföreningarnas mätresultat övertogs fr. o. m. hösten 1963 av Skogsbruks Datacentral i Sundsvall, varigenom avsevärd personalinskränkning kunde ske vid föreningskontoren.

Väderleksförhållandena under säsongen 1964/65 var tjänliga för virkesmätning, dock var snömängden hindrande stor i norra Sverige. Virkets utkörning försvarades i Småland av mild-

väder och tjällossning redan i januari, vilket medförde temporär brist på mättingsobjekt men med tiden överbelastning. Etingelser av här nämnd art påverkar ej obetydligt mätarnas prestanda och därmed kostnaderna.

I tabell 14 redovisas de virkesmängder, som under de tre sista åren inmäts av föreningarna inklusive den del som mäts av industriens egen personal med viss tillsyn av mätningsförening.

Virkesmätningen befinner sig i ett skede av genomgripande omdaning, än så länge mest påtaglig i norra Sverige. Av kostnadsskäl har olika metoder utvecklats för tidsbesparande mängdbeämning av virkespartierna. Beträffande björkmassaved har vägning av hela billass i eller utan kombination med

b) Avverkning i milj. m³sk. av skilda trädslag inom diametergrupper i genomsnitt per år 1952/53—1963/64

Average annual fellings in milj. m³sk. during 1952/53—1963/64. By species

Område	Diam. cm bh pb	Tall	Gran	Löv-	Torrskog	Summa
Norrländ	0—14,9	1,6	2,8	1,3	0,1	1,8
	15—24,9	3,3	4,4	1,1	0,1	8,9
	25 +	3,8	2,6	0,3	0,1	6,8
	Summa	8,7	9,8	2,7	0,3	21,5
Svealand	0—14,9	0,6	1,5	0,7	0,1	2,9
	15—24,9	1,5	3,3	0,8	0,1	5,7
	25 +	2,8	3,0	0,3	0,1	6,2
	Summa	4,9	7,8	1,8	0,3	14,8
Götaland	0—14,9	0,4	0,8	0,8	0,1	2,1
	15—24,9	1,1	2,0	1,0	0,1	4,2
	25 +	2,6	3,7	0,9	0,0	7,2
	Summa	4,1	6,5	2,7	0,2	13,5
Hela riket	0—14,9	2,6	5,1	2,8	0,3	10,8
	15—24,9	5,9	9,7	2,9	0,3	18,8
	25 +	9,2	9,3	1,5	0,2	20,2
	Summa	17,7	24,1	7,2	0,8	49,8

c) Avverkning i milj. m³sk. hos skilda skogsägarkategorier i genomsnitt per år 1952/53—1963/64. Samtliga trädslag inkl. torrkog. Samtliga ägoslag exkl. inägor.

Average annual fellings in milj. m³sk. during 1952/53—1963/64. All species. By forest owner group. All types of land except farming land.

Område	Krono-skogar <i>State forests</i>	Övr. allm. skogar <i>Other public forests</i>	S:a allm. skogar <i>All public forests</i>	Aktie-holags-skogar <i>Companies' forests</i>	S:a allm. o. AB-skogar <i>All public and companies' forests</i>	Privat-skogar <i>Private forests</i>	Samtliga All
Norrländ	5,3	8,5	13,8	7,7	21,5
Svealand	2,9	4,6	7,5	7,3	14,8
Götaland	3,3	10,0	13,3
Hela riket	7,1	3,1	10,2	14,4	24,6	25,0	49,9

stickprovsmätning längre praktiseras i Örnsköldsviksområdet. Med tiden väntas vägning även av nyavverkad barr-

massaved komma att tillämpas. Stickprovsmätning av större partier förekommer i huvudsakligen två metodut-

formningar. Den ena är uppräkning av stycketal kombinerad med fastmåttsmätning av viss kvot för att utröna medelkubik per bit eller virkesbunt. Denna metod tillämpas nu i stor omfattning i Norrland och betecknas i mätningsföreningarnas årsredogörelser med förkortningen UF (uppräkning med stickprov i fast mått). Den andra är s. k. Robertsforsmätning, tillämpad som mottagningsmätning framme vid fabrik, sågverk eller större upplag. Metodiken, utarbetad för några år sedan vid Robertsfors Aktiebolags Skogsförvaltning i Västerbotten, går i korthet ut på att bilbuntar mäter i travad volym på basis av bedömd medellängd. Vissa provbuntar utlottas för styckevis mätning i fast mått, varigenom för ett mätkollektiv antalet f^3 per m^3 t. kan fastställas med fullt nöjaktig säkerhet. Denne mätförslag har betecknats med förkortningen TF (travat mått med stickprov i fast mått) av norrländsföreningarna och den har nu spritt sig även till mellersta Sverige för såväl timmer som massaved.

Vägning och stickprovmätning av här nämda typer har raskt ökat i omfattning. Följande andelar,räknade på summa inmätt virke i tabell 14 kol. 12 och 13, ger en bild av utvecklingen.

	1963/64	1964/65
Norrbottens omr.	25 %	54 %
Skellefteå omr.	25 »	48 »
Umeå omr.	10 »	38 »
Örnsköldsviks omr.	55 »	74 »
Ängermanälvens omr.	40 »	42 »
Sundsvalls omr.	26 »	32 »
Medeltal	30 %	46 %

I tabell 15 anges medelvolymen per stock, timmer och bit massaved av det via föreningarna i fast mått inmätta virket. Jämförd med året innan sjönk den 1964/65 några procent nästan genomsående för båda sortimenten, ett kriterium på att prisutvecklingen varit

gynnsammare för timmer än för massaved.

I tabell 16 redovisas virkesmätningsföreningarnas medelkostnader per volymenhed virke, inmätt på konventionellt sätt. Endast i sydöstra Sverige kan noteras en kostnadssänkning, i övrigt blev inmätningen dyrare, på sina håll ganska kraftigt. Det sista gäller närmast Norrland där stickprovsmedodiken på kännbart sätt reducerat arbetsobjekten och därmed kostnadsunderlaget för sedvanlig totalmätning.

Kostnadsuppgifterna i tabell 16 avser endast det pris, föreningarna debiterar sina uppdragsgivare — i regel köparparten — för själva fältarbetet, administration och ibland vissa servicenppdrag. Med virkesmätning följer flera kostnader av ansenlig storleksordning. Bl. a. måste leveransvirket kuberas och prisräknas. Kostnader, som regelmässigt åvilar säljarparten, är exempelvis sådana som föranleds av att stockarnas längd påskrives i skogen för att underlätta inmätningen, att avläggsplatser vid bilväg iordningställs särskilt noggrant för mätningens behov, att ulkörningen ur skogen fördryras på grund av spridd avlastning. Hantlangning för virkets rullning, snörröjning och ibland märkning tillkommer ofta som en betydande post. Något generellt giltig statistik rörande dessa indirekta mätningskostnaders storlek kan inte sammanställas, då variationerna är avsevärda. I föregående årsbok angavs mera som exempel en beräkning, avseende övre Norrland 1963, där de sammanlagda direkta och indirekta kostnaderna vid konventionell fastmåttmätning uppgick till för timmer 10,0 öre och för massaved 11,8 öre/ f^3 tr., motsvarande ca 6 % respektive 10 % av då gällande bruttopriser för nämnda sortiment.

Vid den allmänna strävan efter besparingar i virkets drivningskostnader, som blivit alltmer trängande, har även mätningssektorn uppmärksammats. Den billigare mätningen av massaved i travat i stället för fast mått har vunnit terräng. Som förut nämnts tillämpas i raskt stigande omfattning vägning samt stickprovsmätning särskilt i Norrland. Vilka kostnader som härigenom inbesparas är ej tillfyllest utrett, men allt tyder på att de är väsentliga. Från några håll har uppgetts, att kostnaden vid vägning stannar vid 1 öre och vid Robertsforsmätning vid 1,5 öre per f³tr.

En förutsättning för stickprovsmätningens goda ekonomi är relativt stora leveranser eller s. k. mätningsskollektiv. Vid virkesaffärer i mindre skala är man ännu för det mesta hänvisad till sedvanligt mätningssätt, och utvägar av olika slag prövas flerstädes att förenkla detsamma. Häribland kan nämnas s. k. apteringsmätning av sågtimmer, innebärande att köparen godtar — efter viss stickprovskontroll — de data om dimension och kvalitet, som apteraren i skogen antecknat på varje stock. Mätning vid bilygå blir därigenom överflödig och en viss kostnadsbesparing bör uppstå. Man övergår också mer och mer till mottagningsmätning vid sågverken även för smärre timmerpartier, direktkörda från skogen. Oaktat sanitliga stockar då mättes, inbesparas de med särskild bilygsmätning förenade kostnaderna.

4. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har åren 1924—1962 publicerats i Kommersiella meddelanden. Från och med 1963 publiceras denna statistik av Statistiska centralbyrån, vars publikationer »Statistiska meddelanden» nr V 1965:18 och

nr V 1966:13 innehåller redogörelser för flottningen under 1964 respektive 1965.

Flottningen i allmän flottled ombe- sörjes sedan gammalt av flottningsför- eningar och regleras genom lag den 19 juni 1919 om flottning i allmän flott- led. De enskilda flottlederna är av un- derordnad betydelse. Beträffande dessa flottleder finnes icke någon lagstiftning och ej heller någon officiell statistik.

Snömängden var vintern 1963/64 i allmänhet betydligt under normal fram- för allt inom Dalälvens och Klarälvens flodområden. Snösmältningen skedde relativt långsamt utom längst i norr. Isbildningen var i allmänhet kraftig och åstadkom på sina håll i samband med islossningen svåra isdammsbild- ningar, bl. a. i Torneälven och Dalälven. Värfloden var i regel betydligt lägre än normalt undantagandes Ångerman- älven och Ljungan, där den var av nor- mal omfattning. Vattentillgången var under flottningssäsongens tidigare ske- de betydligt under normalvärdet i fler- talet flottleder. Under senare delen av säsongen ökade den dock i allmänhet till normal omfattning. Den sálunda tidvis svaga vattenföringen jämte ofta förekommande ogynnsamma vindför- hållanden försvårade flottningen avse- värt, företrädesvis i Indalsälven och Ljungan samt i Dalälven och Klarälven. I de två sistnämnda kom därigenom flottgods av väsentlig omfattning att kvarligga.

Vintern 1964/65 var snömängden i allmänhet över den normala inom Lule-, Pite-, Ume- och Ångermanälvens flodområden jämt området fr. o. m. Ljungan t. o. m. Dalälven. I övrigt var snötillgången i stort av normal omfatt- ning. Snösmältning och islossning skedde relativt normalt fråuset Luleälvens, Ångermanälvens samt Ljusnans, Daläl-

vens och Klarälvens flodområden, i vilka på grund av torrt och kallt väder en viss försening uppstod. Vårfloden uppväxte fr. o. m. Ljusnan och söderut lång varaktighet utan toppar. I övrigt förlöpte denna i allmänhet normalt, möjligent med undantag för Umeälven där den inträffade tidigare än vanligt. Ovanligt högt vattenstånd jämte starka vindar försvårade i avsevärd grad såväl flottningen som skiljningen i Torneälven. I Lule- och Piteälven kom vatten tillgången genomsnittligt att understiga den normala. Detta förhållande jämte blåst satte ned effekten avsevärt, särskilt beträffande skiljningen i dessa bågge flottleder. För övriga flottleder har i allmänhet icke rapporterats svårigheter på grund av rådande vattenstånd och vindförhållanden. Undantag utgör emellertid Dalälven, vars onormalt höga vattenföring under säsongens senare del orsakade svårigheter för i första hand skiljningen. Det i flottlederna tillsläppta flottgodset kunde i allmänhet utfloppas. Endast för Torneälven, Klarälven, Byälven samt Örekilsälven noterades kvarliggande flottgods av betydelse.

Tillgången på arbetskraft 1964 var i allmänhet tillräcklig med undantag för skiljningsarbetet i Lule älv samt i Ångermanälven och Dalälven. De för säsongen träffade avtalen innebar en höjning av timlönen med i medeltal nära 7 %. Ackordspriserna, som i huvudsak berörde arbetet vid skiljeställena, uppräknades med vissa undantag med drygt 1 %.

Tillgången på arbetskraft var även 1965 i allmänhet tillräcklig, undantagnes rekryteringen till skiljningsarbetet i Lule, Pite och Ume älvar. Som en nyhet i detta sammanhang kan noteras att med anledning av det nykonstruerade mekaniska skiljet i Ångerman-

älven ungefär $\frac{1}{3}$ av sorteringsarbetet delvis betjänades med kvinnlig arbetskraft. De för säsongen träffade avtalen innebar en höjning av timlönen med drygt 4,5 %. Ackordspriserna — i huvudsak berörande arbetet vid skiljeställena — höjdes med något över 3 %. Utöver de direkta arbetslönerna utgick generellt fastställda ersättningar och avgifter.

Den allt starkare konkurrensen från lastbilstrafiken har tvingat till sammanslagning av en del flottningsföreningar till större enheter. I samband därmed har en del mindre biflottleder lagts ned eller upphört att flottas.

Under 1964 och 1965 bedrevs lösfloppning och delvis buntfloppning av 59 respektive 57 flottningsföreningar. Den trafikerade flottledslängden minskade 1964 med 1 600 km till 17 310 km och 1965 med 1 475 km till 15 835 km. Den trafikerade längden utgjorde 1964 56 % av den totala längden och 1965 52 %. Antalet flottande uppgick åren 1964 och 1965 till 230 respektive 212 (se tabell 17).

De flottade kvantiteterna har under de 44 år, som statistiskt belysts, varit tämligen konstanta. De smärre fluktuationer som förekommit torde till stor del hero på varierande avverkningsintensitet i samband med konjunkturväxlingar. Nedanstående tabell redovisar, medelst femårsgenomsnitt 1922—1961 samt årligen 1962—1965, tillsläppningen av flottgods i milj. m³f.

1922—1926	12,3	1962	11,3
1927—1931	15,4	1963	10,0
1932—1936	13,3	1964	9,8
1937—1941	14,0	1965	8,9
1942—1946	11,4		
1947—1951	12,6		
1952—1956	12,0		
1957—1961	11,5		

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen

flottades under femårsperioderna 1937/41—1957/61 samt under vart och ett av åren 1962—1965 respektive 57, 54, 49, 38, 33, 28, 26, 23 och 19 %. Flottningens relativas minskning förklaras bl. a. av att tyngdpunkten av avverkningarna förskjutits söderut och att biltransporterna i samband därmed fått ökad betydelse samt att avverkningen av löv- virke ökat under perioden. I tabell 18 redovisas tillsläppningen fördelad på olika sortiment i de viktigare flodområdena.

Av det året 1964 och 1965 tillsläppta virket kom 5,1 milj. resp. 4,8 milj. m³f. eller 52 % resp. 54 % på Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Av den totala volymen utgjorde timmer inkl. fanér- och plywoodvirke o. d. 26 % resp. 26 %, sulfatved 42 % resp. 42 % (f. å. 42 %) samt sulfatved 32 % resp. 31 %.

Den genomsnittliga volymen per flottad stock har från tiden för flottningsstatistikens början varit avtagande fram till 1957 varefter en omvälvning till ökad medelvolym har inträtt. Utvecklingen belyses i nedanstående tablå som redovisar medeltal för femårsperioderna 1922/26—1957/61 och åren 1962—1965.

	1922—1926	0,105 m ³ f	1962	0,073 m ³ f
1927—1931	0,099	»	1963	0,075 »
1932—1936	0,099	»	1964	0,075 »
1937—1941	0,092	»	1965	0,073 »
1942—1946	0,088	»		
1947—1951	0,076	»		
1952—1956	0,072	»		
1957—1961	0,071	»		

Under 1964 redovisades och avlämnades till ägarna totalt en flottgodsmängd på i runt tal 126,7 milj. stockar motsvarande 9,5 milj. m³f., medan den tillsläppta mängden var 130,2 milj. stockar resp. 9,8 milj. m³f. År 1965 redovisades och avlämnades 122,3 milj. stockar motsvarande 9,0 milj. m³f. och

tillsläpptes 121,3 milj. stockar eller 8,9 milj. m³f. Den redovisade flottgodsmängden var 1964 nära 4 % lägre än motsvarande mängd 1963 och 1965 5 % lägre än 1964. Under 1964 redovisades omkring 190 000 m³f. som kvarliggande i flottlederna vilket utgör 2 % av den totala för året redovisade flottgodsmängden och 1965 ca 68 000 m³f. dvs. 0,8 % av den för året redovisade flottgodsmängden. Enligt tabell V i Skogsstatistisk årsbok 1960 (sid. 68) beräknas den genomsnittliga årliga flottningsförlusten uppgå till 0,8 % av det tillsläppta flottgodset.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mera detaljerad redovisning av föreningarnas ekonomiska förhållanden har publicerats i de tidigare nämnda publikationerna V 1965:18, V 1966:13 i Statistiska centralbyråns serie »Statistiska meddelanden». Utvecklingen av de totala kostnaderna som påförts flottningsverksamheten 1956—1965 redovisas i nedanstående tablå.

År	Totalt milj. kr	Per m ³ f. re- dovisat flottgod
1956	74,1	6,21
1957	81,0	6,20
1958	77,4	6,35
1959	66,1	6,76
1960	74,9	6,29
1961	77,5	6,70
1962	79,8	7,17
1963	73,7	7,47
1964	72,1	7,57
1965	69,4	7,75

Kostnaderna per redovisad volymseenhet har varit relativt konstanta under den senaste tioårsperioden. De tre senaste åren synes den emellertid ha ökat något, vilket till en del torde bero på att flottgodsmängden minskat och att de fasta kostnadernas andel därigenom ökat.

Av 1964 års totala kostnader exkl. separatkostnader fördelade sig 56 % på utfloppning, 32 % på skiljning, buntning o. d. och 12 % på förvaltning o. d. Motsvarande fördelning av 1965 års kostnader var: 54 % utflöppning, 33 % skiljning, buntning o. d. och 13 % förvaltning o. d. Lönerna till arbetarpersonalen uppgick 1964 till 37,4 milj. kr motsvarande 56 % av de totala gemensamma kostnaderna exkl. separatkostnaderna och 1965 till 40,5 milj. kr motsvarande 65 % av nämnda kostnader.

5. Järnvägstransporter

På grund av vårt lands goda tillgång på för flödning lämpliga flottleder har järnvägstransporter kommit att spela en underordnad roll när det gäller rundvirkestransporter. Efter kriget har både järnvägen och flödningen fått vidkännas hård konkurrens från lastbilarna, som genom vägnätets utbyggnad och förbättring samt bilarnas allt större lastkapacitet successivt ökat sin andel av rundvirkestransporterna.

Med järnväg transporterades 1964 och 1965 resp. 1,4 milj. ton och 1,6 milj. ton rundvirke. Som jämförelse kan nämnas

att lastbilstransporterna verksamhetsåret 1964/65 uppgick till 33,8 milj. ton rundvirke och flödningen år 1964 och 1965 till ca 6,3 resp. 5,8 milj. ton.

I nedanstående tablå redovisas rundvirkestransporterna för tiden 1942—1965.

Enligt tablån fraktades under åren 1942—1946 i medeltal per år nära 3 milj. ton eller ca 7 milj. m³t. brännyved på järnväg. Även en stor del av den under dessa år fraktade massaveden användes för bränsleändamål. Från och med år 1947 återgick transporterna på järnväg av oförädlade skogsprodukter till normala förhållanden. Behovet av brännyved har under den redovisade perioden kraftigt minskat och lastbilar har övertagit en stor del av de kortare rundvirkestransporterna.

Såväl 1964 som 1965 ökade emellertid rundvirkestransporterna med järnväg möjlig som indirekt följd av nedlagda flottleder. Ökningen från 1963 till 1964 uppgick till 28 % och från 1964 till 1965 till 17 %.

Det järnvägstransporterade virket 1964 och 1965 utgjordes, med avseende på vikten, av 89 % resp. 91 % massa-

**Transporter på järnväg av rundvirke o d 1942—1965
1 000-tal ton**

År	Sågtimmer, stolpar etc. ^{1,2}	Massaved ²	Brännyved, kolved o. d. ¹	Summa
1942—1946	431	356	2 859	3 646
1947—1951	425	908	542	1 875
1952—1956	340	1 040	61	1 441
1957—1961	172	797	10	979
1960	188	807	4	999
1961	159	1 146	5	1 310
1962	166	961	4	1 131
1963	190	871	3	1 065
1964	144	1 214	2	1 360
1965	136	1 456	3	1 595

¹ 1942—1951 härfördes kolved till sågtimmer och stolpar.

² T.o.m. 1959 samredovisades massaved och props.

ved. Som jämförelse kan nämnas att massavedsvolymen vid 1964 och 1965 års flottningar utgjorde 74, resp. 73 %. Då massaveden ntnöres av de lättare sortimenten torde den viktstämma andelen ha varit något lägre.

6. Lastbilstransporter

I skogsstatistisk årsbok 1954 redovisades vissa resultat från skogsbruks motortransportkommittéts »Biltransportutredning 1955». Enligt resultaten av denna utredning uppgick biltransporterna för skogsbruks del under drivningssäsongen 1954/55 till ca 18 milj. ton rundvirke ($1 \text{ m}^3\text{f}$. beräknas approximativt väga 600—700 kg). Som jämförelse nämndes att järnvägstransporterna av rundvirke samma period uppgick till ca 1,4 milj. ton och att tillsläppningen i flottlederna utgjorde 8,2 milj. ton ($650 \text{ kg/m}^3\text{f}$.). Avverkningen under nämnda avverkningssäsong uppgick till 41,6 milj. m^3f . ub. Medeltransportlängden för virkestransporter på lastbil beräknades i utredningen till 32 km mot 250 km för rundvirkestransporter på järnväg och ca 150 km för flottat virke.

Skogsbruks motortransportkommitté företog 1965 en ny utredning benämnd »Stickprovsundersökning om regionala förändringar i skogsbruks lastbilstransporter avseende lastbilsparkens kapacitet och transportprestationer åren 1961/62—1964/65». I undersöningen var landet indelat i tre länsgrupper, där länsgrupp I omfattade Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län, länsgrupp II Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län och länsgrupp III den övriga delen av riket. De här nedan och i tabell AB redovisade uppgifterna från undersöningen torde få betraktas som approximativa.

Enligt nämnda undersökning uppgick det biltransporterade rundvirket redovisningsåren 1961/62—1964/65 till 25,41, 29,15, 32,12 och 33,75 milj. ton. Ökningen 1961/62—1964/65 uppgick till 33 %. Avverkningen ökade med 12 % under samma tid.

I tabell AB redovisas lastbilstransporterna 1961/62—1964/65 i de tre ovan nämnda länsgrupperna. Enligt tabellen ökade de biltransporterade rundvirkeskvantiteterna mest i länsgrupp II under fyraårsperioden, men var störst i länsgrupp III. Medeltransportavståndet var störst i länsgrupp I, 62,9 km 1964/65, minst i länsgrupp II, 40,7 km 1964/65 och hade ökat mest i länsgrupp I under fyraårsperioden och minst i länsgrupp III. Medeltransportavståndet för hela riket uppgick till 53,7 km 1964/65 mot 47,6 km 1961/62.

Lastbilarnas transportarbete ökade med 50 % från 1 209 milj. tonkm 1961/62 till 1 812 milj. tonkm 1964/65. Transportarbetets fördelning mellan länsgrupperna I—III var redovisningsåret 1964/65 approximativt 38 %, 21 % och 41 % (redovisningsåret 1961/62 approximativt 39 %, 19 % och 42 %). Som jämförelse kan nämnas att medellängden för flottningen 1962 utgjorde 169 km och att transportarbetet uppgick till ungefär 1 250 milj. tonkm medan den flottade kvantiteten var ca 7,3 milj. ton ($650 \text{ kg/m}^3\text{f}$.).

För att belysa hur landsvägstransporterna av rundvirke fördelar sig över det allmänna vägnätet företogs inom Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen två inventeringar. Insamlingen av primärmaterialet till den första inventeringen omfattande norra Sverige utfördes av Skogsbruks Transportutredning och resultaten finnes sammanställda på översiktliga kartblad i

Tabell AB. Lastbilstransporter av rundvirke 1961/62—1964/65. Transporterade kvantiteter i milj. ton, transportarbete i milj. tonkilometer och medeltransportavstånd i kilometer. Uppräknade tal.

The lorries' transports of roundwood in 1961/62—1964/65. Transported quantities in millions of tons transport work in millions of ton-kilometres, and average transport distance in kilometres. Evaluated numbers.

Länsgrupp ² <i>Group of counties</i>	Transporterade kvantiteter, milj. ton <i>Transported quantities, millions of tons</i>				Transportarbete milj. tonkm <i>Transport work, millions of ton-kilometres</i>			
	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
	I	9,37	10,26	10,82	10,84	471,21	563,82	633,46
II	6,38	7,82	9,21	9,41	227,30	272,71	366,61	382,66
III	9,66	11,07	12,09	13,50	510,67	586,91	683,63	747,98
Riket	25,41	29,15	32,12	33,75	1 209,18	1 423,46	1 683,71	1 812,44
<i>Entire country</i>								

¹ Vanligtvis avses redovisningsår, t. ex. 1/4 1963—31/3 1964.

² I = Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. II = Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län. III = Övriga Sverige.

Länsgrupp <i>Group of counties</i>	Medeltransportavstånd, km <i>Average transport distance, kms.</i>			
	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
I	50,3	55,0	58,5	62,9
II	35,6	34,9	39,8	40,7
III	52,9	53,0	56,5	55,4
Riket	47,6	48,8	52,4	53,7
<i>Entire country</i>				

»Skogstransportkarta 1959/60» (utgiven av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen). Den andra inventeringen omfattande mellersta och södra Sverige utfördes i samarbete mellan skogsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och resultaten finnes sammaställda på kartblad i »Skogstransportkarta 1962» (utgiven av Kungl. skogsstyrelsen och Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen). Virkestransporternas omfattning i ton kan avläsas på dessa kartblad för de flesta vägar i riket.

7. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartyg det viktigaste transportmedlet. För inrikes transporter spelar de däremot en alltmer underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta beror bl. a. på att fartygstransporter nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

Till och med Skogsstatistisk årsbok 1958 redovisades i tabell 23 de under

Tabell AC. I rikets hamnar och lastageplatser 1964 och 1965 lossat oförändlat virke (endast inrikes fartygstransporter).

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1964 and 1965.

Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i> m ³ f.	Virke, obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared m³f.</i>		Län <i>County</i>	Brännved <i>Fuelwood</i> m ³ f.	Virke obe- arbetat eller barkat <i>Wood in the round or roughly squared m³f.</i>			
		1964	1965			1964	1965	1964	1965
Nb	—	—	—	Ög	—	—	4 330	4 388	
Vb	—	105	—	Skb	—	—	2 943	1 502	
Jtl	—	—	—	Äbg	—	—	39 039	34 157	
Vnr	67	—	—	Jkp	—	—	685	—	
Gvl	—	—	—	Krb	—	—	—	—	
Kpb	—	—	—	Klm	—	—	4 809	—	
Vrm	—	—	—	Gtl	32	7	58	1 307	
Ör	—	—	521	1 440	Gbg	177	52	54	—
Vstrn	117	—	1 897	1 225	Hl	—	—	—	—
Ups	—	—	—	Bl	—	—	—	—	
Sth	524	67	257	Krs	—	—	—	—	
Sdm	—	—	—	Mlm	—	2	—	—	
				Riket	917	233	54 593	44 236	
				<i>Entire country</i>	1962	417	—	38 173	—

Anm. Vid omräkning till volyminått bar 1 m³f. antagits väga 0,6 ton.

året i rikets hamnar och lastageplatser lossade kvantiteterna av rundvirke i inrikes fartygstransporter. Från och med årsboken 1959 ersattes huvudtabell 23 med texttabell (ovanstående tabell AC). Anledningen här till var bl. a. dels den att primärmaterialet (komm. koll. St. B nr 50, 1959 »Uppgift rörande trafiken och uppbördens») ej längre redovisade rundvirket på olika sortiment, dels även det förhållandet att trafiken i fråga är av mycket blygsam omfattning, ungefär 0,1—0,2 % av totala årsavverkningen.

Enligt tabell AC, som baseras på uppgifter från Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik, uppgick den fartygs-

transporterade brännveden 1964 till 917 m³f. och 1965 till 233 m³f. och det på samma sätt transporterade rundvirket till 54 600 m³f. 1964 och 44 240 m³f. 1965. Även om nämnda uppgifter är be häftade med en viss osäkerhet framgår dock att de inrikes fartygstransporter na är av blygsam omfattning i förhållande till andra transportsätt. Som jämförelse kan nämnas att rundvirkes transporterna på lastbil mellan Hedemora och Avesta (ca 20 km) enligt den tidigare nämnda skogstransportkortan, under drivningssäsongen 1959/60 uppgick till mellan 60 000 och 80 000 ton rundvirke.

8. Havsfloppning

Enligt Statistiska centralbyråns sjöfartsstatistik hade 1964 och 1965 omkring 7,7 resp. 8,0 milj. m³f. rundvirke eller ca 81 resp. 89 % av det vid skiljeställena under året levererade godset transporterats i timmerflottar (buntrade) till magasin vid industri eller vid lastageplats. Av dessa 7,7 resp. 8,0 milj. m³f. rundvirke hade 3,5 resp. 4,1 milj.

m³f. rundvirke transporterats i timmerflottar inom samma tulldistrikt. Den övervägande delen av transportererna berör endast norrlandskusten. Dock transporterades på detta sätt 1,3 resp. 1,7 milj. m³f. på Vänern 1964 och 1965. Av Sveriges import 1964 och 1965 av rundvirke från Finland havsfloppades omkring 0,11 resp. 0,09 milj. m³f. rundvirke eller ca 79 % resp. 65 %.

II. Virkesförbrukning och skogsindustriens produktion

1. Sågverksindustrien

Under 1966 har i Statistiska Centralbyråns regi företagits en allmän sågverksinventering omfattande samtliga anläggningar i hela landet och upplagd efter samma mönster som de båda föregående totaluuddersökningarna 1953 och 1958. Värdefull kännedom har därigenom erhållits om sågverksnäringens ak-

tuelle struktur och driftsförhållanden. Några av resultaten skall här i korthet relateras.

En strukturrettalialisering av betydande mått har på senare tid präglat sågverksrörelsen. Antalet såganläggningar har starkt minskat sedan 1958, medan totalproduktionen samtidigt

Tabell AD. Sågverkens barrvirkesproduktion inom riket 1958 och 1965

Production of coniferous lumber at sawmills in 1958 and 1965

Kvantiteter: 1 000 stds
Quantities:

Kapacitetsgrupp <i>Capacity-group</i>	Total produktion <i>Total production</i>				Verkstyp <i>Type of sawmill</i>	Total produktion <i>Total production</i>			
	1958	%	1965	%		1958	%	1965	%
<60 stds	59,4	3,5	34,1	1,6	Cirkelsågar				
60—	251,3	14,7	140,7	6,5	enkla	125,7	7,3	69,0	3,2
300—	153,1	9,0	106,8	4,9	m. kantverk	170,1	10,0	107,4	5,0
500—	226,2	13,3	187,6	9,1	komplett	362,6	21,2	636,7	29,4
1 000—	223,6	13,0	321,1	14,8	Blockband-sågar		1,3	0,1	12,9
2 000—	239,8	14,0	523,0	24,2	Ramsågar				0,6
5 000—	180,0	10,5	268,4	12,4	enkla	128,6	7,6	121,2	5,6
10 000—	180,0	10,6	192,1	8,9	m. 1 rampar	394,0	23,0	591,7	27,4
15 000 o. mer	194,8	11,4	379,1	17,6	m. 2 »	150,8	8,8	171,3	7,9
					m. 3 »	173,0	10,1	208,5	9,7
					m. 4 »				
					o. mer	204,6	11,9	244,2	11,2
Summa Total	1 710,2	100,0	2 162,9	100,0	Summa Total	1 710,2	100,0	2 162,9	100,0

	1953		1958		1964		1965	
Norrland	545	36 %	571	34 %	650	32 %	678	31 %
Svealand	453	29 »	517	30 »	600	30 »	622	29 »
Götaland	538	35 »	622	36 »	757	38 »	862	40 »
Hela riket	1 536	100 »	1 710	100 »	2 007	100 »	2 162	100 »

ökat ca 25 %. Följande siffror belyser denna utveckling.

	1958	1965
Antal sågar i brukbart skick	7 804	5 378
Antal sågar i drift	6 589	4 463
Totalproduktion i 1 000-tal stds	1 710	2 162

Medelproduktionen per verk och år har följaktligen stigit under jämförelsetiden från ca 260 till 485 stds. De många husbehovssågarna har nära nog försvunnit och särskiljs ej som grupp i den nya undersökningen. Men även de minsta av avsalusågarna har starkt reducerats till antalet och säkerligen får man emotse att den pågående koncentrationen till större driftsenheter kommer att fortsätta.

I tabell AD på sid. 87 meddelas produktionsuppgifter, som ytterligare belyser de strukturella förändringar sågverksnäringen på sistone undergått.

Regionalt inom landet sker sedan länge en successiv förskjutning mot söder av sågverksdriftens tyngdpunkt. Följande produktionsuppgifter i 1 000-tal stds barrvirke för de säkrast kända

åren i senare tid belyser denna utveckling.

Timmerförbrukningen för 1965 års produktion av barrvirke uppgick enligt totalundersökningen till 19,0 milj. m³f. ub., dvs. 8,8 m³f./std.¹ Nästan exakt samma åtgångstal konstaterades beträffande såväl 1953 som 1958 års sågning. Granens andel i barritimmerfångsten 1965 var 48 %, längre tillbaka var den ej oväsentligt mindre. En bidragande orsak till dess ökning är helt visst den nyssnämnda tyngdpunktsförskjutningen mot sydligare och granrikare skogsbestånd.

Timmeråtgången för 1964 års produktion, 2,007 milj. stds, kan beräknas å 8,8 m³f. till nära 17,7 milj. m³f. ub.

Lövvirkesproduktionen vid sågverken, som 1958 var ca 37 000 stds, visade sig 1965 ha stigit till 46 000 stds med en timmeråtgång av 340 000 m³f. ub.

¹ Med tillägg för omätt stötmän kan man räkna med ganska precis 9 m³f. som riksmedeltal.

År	Mekanisk och halvkemisk massa	Sulfitecellulosa		Sulfatecellulosa		Snmma
		blekt	oblekt	blekt	oblekt	
1956	924	896	842	440	1 003	4 105
1957	960	955	775	504	1 051	4 245
1958	905	946	742	547	951	4 091
1959	996	969	737	623	1 060	4 385
1960	1 147	1 125	773	720	1 229	4 994
1961	1 221	1 143	814	782	1 310	5 270
1962	1 175	1 064	729	898	1 260	5 126
1963	1 235	1 154	694	1 116	1 475	5 674
1964	1 347	1 331	765	1 300	1 615	6 258
1965*	1 423	1 386	774	1 400	1 693	6 678

2. Fanér och plywoodindustrien

Verksamheten vid denna industrigren ökade något 1964 från året innan.

Produktionen av plywood (kryssfanér) av barr- och lövträd blev 26 700 ton (1963 ca 25 000). För lamell- och skiktträ redovisas 11 000 ton exklusive snickeriprodukten lamellgolv.

Av enkelfanér tillverkades ca 13 500 ton (1963 ca 12 500), varav omkring tre fjärdedelar var av utländska trädsLAG.

Den totala råvaruförbrukningen vid samtliga fanér- och plywoodfabriker var, som framgår av tabell 24, ca 188 000 m³f. (1963 ca 176 000), utländskt virke inräknat.

I detta samband kan tillfogas, att tändsticksfabrikerna under 1964 förbrukade ca 45 000 m³f. ub. svenskt asptimmer.

3. Massaindustriens

Den västeuropeiska marknaden, som är den viktigaste för svensk export av massa och papper, fortsatte att expandera under 1964 och den konjunkturuppgång som gjort sig gällande 1963 fortsatte. Driftsförhållandena vid de svenska massafabrikerna präglades 1964 och 1965 av bättre kapacitetsutnyttjande än närmast tidigare år, framför allt inom sulfatsektorn. Av tablån uderst på sid. 88 framgår totalproduktionen och dess nästan oavbrutna ökning under de sista tio åren. S. k. dissolvingmassa ingår i blekt sulfit- och blekt sulfatcellulosa.

Länsvisa uppgifter för 1964 om produktion och antal fabriker återfinns i tabell 26.

Rundvirkesåtgången för 1964 års produktion uppgick (tabell 24) till 24,9 milj. m³f. varav nära 3,5 milj. lövved. Härutöver använde cellulosafabrikerna

sågverkshack ca 7,5 milj. m³ löst mått och ca 570 000 m³t. ribb- och bakaved. Uttryckt i fast mått utgör totala virkesförbrukningen ca 28 milj. m³f.

Rundvirkesförbrukningen 1965, varom statistiken än så länge är preliminär, uppges till ca 25,5 milj. m³f., varav 3,9 milj. m³f. lövved. Därtill kommer sågverkshack med ca 8,4 milj. m³ löst mått samt 600 000 m³t. ribb- och bakaved. Totalt motsvarar hela virkesåtgången i runt tal 29 milj. m³f.

4. Wallboardindustriens

Relativt god balans mellan utbud och efterfrågan karakterisera wallboardmarknaden under 1964. Särskilt visade den inhemska konsumtionen en påtaglig ökning. Per capita förbrukningen i Sverige har kontinuerligt ökat från 24 kg 1959 till 33 kg 1964.

De sista tio årens produktionsresultat har varit följande (i 1 000-tal ton):

1956	450	1961	623
1957	513	1962	650
1958	542	1963	664
1959	556	1964	701
1960	614	1965*	740

Rundvirkesförbrukningen 1964 utgjorde, som anges i tabell 24, ca 680 000 m³f., varav större delen klenvirke (boardved) och sulfatved. Dessutom användes sågverkshack, ca 2,2 milj. m³ löst mått, 275 000 m³t. ribb- och bakaved samt diverse avfall, mest sågspån, över 0,7 milj. m³ löst mått. Efter måttomvandling kan totala råvaruförbrukningen anges till 1,85 milj. m³f. En hel del bark ingår däri.

Rundvirkesförbrukningen 1965 uppges preliminärt till ej fullt 0,5 milj. m³f., sågverkshack 2,3 milj. m³ löst mått, uära 0,6 milj. m³t. ribb- och bakaved samt ca 1,0 milj. m³ sågspån i löst mått. Totalåtgången motsvarar ungefär 1,9 milj. m³f.

5. Spånskiveindustriens

Sedan denna vår yngsta skogsindustrigren introducerades i slutet av 1950-talet har produktion och konsumtion visat en aknningvärd stegrings-takt, omkring 15 % årligen.

Liksom beträffande wallboard är det även för spånskivor hemmamarknaden, som svarar för det mesta av öknings-takten. Den svenska förbrukningen är nu uppe i 10 å 11 kg per capita, en siffra som dock ännu ej är stort mer än hälften av motsvarande i Tyskland och Norge.

Svenska spånpalltter tillverkas nu vid 8 fabriker, flera av dem dock med rätt liten kapacitet. Sammanlagt uppgick årsproduktionen enligt tillgängliga uppgifter till 92 000 ton 1964 och 106 000 ton 1965.

Råvaruåtgången håller sig omkring 2,1 m³f. per ton. Mest användes klenare barr- och lövved, i någon mån även träavfall från sågverk och fanérfabriker.

6. Förbrukning av brännved m. m.

Tillfredsställande kännedom om den aktuella brännvedsförbrukningen i landet har nu ernåtts genom en stickprovundersökning företagen 1965 av en statlig kommitté (Virkesbalansutredningen) i samarbete med skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna.

Resultatet bekräftade helt den takt i minskningstrenden, som uppskattningsvis legat till grund för skogsstyrelsens årsvisa beräkningar sedan lång tid tillbaka och som framgår av tabell 11.

Brännvedsavverkningen under sä-

songen 1964/65, som också kan antas motsvara konsumtionen under påföljande bränsleår, var enligt undersö-kningen i 1 000-tal m³ travat mått (m³f.):

	Barrved	Lövved	Summa
Norrland	1 051	1 441	2 492
Svealand	863	1 071	1 934
Götaland	1 152	1 585	2 737
Hela riket	3 066	4 097	7 163

Totalkvantiteten anges i tabell 11, ef-ter omräkning till fast mått under bark med faktorn 0,54, till 3,9 milj. m³.

Vidare framgick av undersö-kningen, att privatskogsbruket svarar för 5/6 av brännvedsproduktionen i riket och att av denna andel 80 % användes för hus-behov och endast 20 % gick till andra förbrukare. Avsalumarknaden för detta sortiment är sålunda numera av helt ringa betydelsen.

Vad här sagts om brännved gäller enbart direkttillverkad skogsved. Där-till kommer en viss konsumtion för bränsleändamål av ribb, bakar och såg-spän samt inom skogsindustrien bark, men dessa kvantiteter är ej i sin helhet kända.

Träkolsepoken inom svensk järnhan-tering är praktiskt taget slut. Landets sista träkolshytta (Svartå i Närke) ned-blåses för alltid 1966, varför vedbehov för kolning ej längre är att räkna med.

Iuom jordbruksmarken åtgår alltjämt en del rundvirke — förutom sågtimmer — till hägnader, hässjor och diverse andra äudamål. Mängden anges uppskattnings-vis till 140 000 m³f. och sjunker tvivels-utan i relativt snabb takt.

III. Export och import

1. Obearbetade trävaror

1964

Sveriges export av rundvirke är obetydlig i förhållande till vår utförsel av industriellt bearbetade trävaror. Tendensen till ökad export och minskad import, uppenbar sedan 1961, höll sig även 1964. Rundvirkesexporten med 1,7 milj. m³f. representerade ett värde av 138,4 milj. kr. Exportökningen i förhållande till 1963 härförde sig till sågtimmer och framför allt massaved.

Rundvirkesimporten, som avtagit kraftigt under 1963, fortsatte att minska under 1964. Totalt importerades endast 0,35 milj. m³f., den lägsta kvantiteten som redovisats under de senaste tio åren. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland fortsatte att minska 1964 — med 60 % — till 137 000 m³f. Samma import från Norge, som ökat något under 1963 till 198 000 m³f. minskade 1964 med 16 % till 166 000 m³f. Värdet av 1964 års import av obearbetade trävaror uppgick till 41,6 milj. kr.

Norge och Förbundsrepubliken Tyskland var liksom tidigare de viktigaste avnämländerna och mottog 92 % av vår rundvirkesexport. Norges andel har de senaste åren ökat och under 1964 exporterades till Norge 1 271 000 m³f. motsvarande 75 % (f. å. 72 %) av utförseln. Exporten till Tyskland, som minskade 1963 med 19 % till 190 000 m³f., ökade 1964 med 50 % till 287 000 m³f.

Den övriga exporten gick till en rad länder, bland vilka Finland, Danmark och Nederländerna var de viktigaste.

1965¹

Tendensen till ökad export av obe-

¹ Samtliga uppgifter som avser export och import 1965 är preliminära.

arbeitade trävaror fortsatte under 1965, medan den tidigare tendensen till minskad import av samma varor hejdades 1965 och en obetydlig ökning av importen registrerades. Rundvirkesexporten ökade således med 28 % till 2,2 milj. m³f. representerande ett värde av 173,2 milj. kr. 1965 års exportökning härförde sig huvudsakligen till massaved.

Rundvirkesimporten ökade obetydligt och uppgick 1965 till 0,39 milj. m³f. Barrtimmer- och massavedimporten från Finland ökade obetydligt 1965 jämfört med 1964 efter några års nedgång och uppgick till 139 999 m³f. (f. å. 137 000 m³f.). Motsvarande import från Norge, som minskat under 1964, ökade med 13 % åter under 1965 och uppgick till 188 000 m³f. (f. å. 166 000 m³f.). Värdet av 1965 års import av obearbetade trävaror uppgick till 50,2 milj. kr.

Norge var liksom tidigare det viktigaste avnämlandet och mottog ensamt 74 % av vår rundvirkesexport. Norges andel har de senaste åren ökat och under 1965 exporterades till Norge ca 1 596 000 m³f. (f. å. 1 271 000 m³f.). Exporten till Tyskland minskade 1965 med 29 % till 204 000 m³f. medan exporten till Finland under samma år förfaldigades till 248 000 m³f. (f. å. 51 000 m³f.). Av vår rundvirkesexport 1965 gick således 94 % till Norge, Finland och Förbundsrepubliken Tyskland.

I nedanstående tabell redovisas vår export och import av rundvirke 1956—1965 fördelad på de viktigaste sortimentsgrupperna. I gruppen »övrigt rundvirke» ingår bl. a. såg- och fanértimmer av lövträd, pålar, stolpar men ej brännved.

Exporterat och importerat rundvirke 1956—1965 i 1 000-tal m³f.

År	Sågtimmer m. m. av barrträd		Massaved		Props		Övr. rund- virke		Summa	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
1956	85	182	747	348	269	—	76	56	1 177	586
1957	106	131	890	299	457	—	79	49	1 532	479
1958	146	331	646	274	288	—	90	55	1 170	660
1959	200	167	339	315	208	—	185	34	882	516
1960	206	308	407	603	18	—	145	45	776	956
1961	212	234	528	1 224	14	2	137	33	891	1 493
1962	203	127	653	894	6	—	168	45	1 030	1 066
1963	143	90	1 011	456	11	—	189	40	1 304	586
1964	223	46	1 310	259	23	—	141	44	1 697	349
1965	296	36	1 695	305	17	—	163	48	2 171	389

I tabellerna 27 och 28 redovisas utrikeshandeln med bl.a. rundvirke i såväl kvantitet som värde 1961—1965, och av tabell 29 framgår hur handeln fördelat sig på olika länder under 1964 och 1965.

2. Sågat virke

1964

Sverige intar internationellt sett en framträdande plats inom handeln med sågade trävaror. År 1964 ökade efterfrågan på sågade barrträvaror betydligt och exporten steg till 1 207 000 stds, vilket var 15 % mera än 1963 och dessutom den största exporterade kvanti-

teten sågade barrträvaror sedan 1930. Även prisnivån förbättrades och exportvärdet blev 1 295 milj. kr. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ ökade sälunda från 1 017 kr/std 1963 till 1 073 kr/std 1964.

Importen av sågade varor minskade under 1964. Totalt importerades 47 700 stds mot 50 000 stds 1963. Löpträvaror utgjorde 39 % av importen.

De viktigaste avnämrländerna var liksom föregående år Storbritannien, Nederländerna, Förbundsrepubliken Tyskland och Danmark vars relativt andel av vår export av sågade och hyvlande trävaror av barrträd var resp. 26

Export av sågade barrträvaror 1956—1965 i 1 000-tal stds

År	Bjälkar och sparrar	Slipers	Övriga sågade trå- varor		Summa barr- träds- virke
			ohyvlade	hyvlade	
1956	22	13	941	47	1 023
1957	25	10	1 032	40	1 107
1958	31	7	806	32	876
1959	37	3	956	27	1 023
1960	43	3	1 026	28	1 100
1961	43	3	904	34	984
1962	52	3	903	36	994
1963	43	2	969	36	1 050
1964	53	1	1 113	40	1 207
1965	52	1	1 047	35	1 135

%, 20 %, 16 % och 13 %. EFTA-ländernas andel ökade från 39 % till 41 % medan EEC-länderna minskade sin andel från 48 % till icke fullt 47 %. Av importen kom den övervägande delen eller 89 % av barrträvarorna från Finland medan Burma, Polen och Japan svarade för ungefär hälften av vår import av lövträvaror.

Exportvärdet för de i ovanstående sammanställning redovisade huvudgrupperna uppgick till 0,8 milj. kr för »slipers», 40,4 milj. kr för »bjälkar och sparrar» och 1 254,1 milj. kr för »övriga sågade trävaror». Priset per std för motsvarande grupper utgjorde resp. 837 kr, 762 kr och 1 088 kr. En jämförelse med motsvarande tal för 1963 visar att priset på barrträvarorna i samtliga grupper i tablåen ökat under 1964. Förutom dessa huvudgrupper tillkommer sågade och hyvlade varor av lövträd representerande ett värde av 4,5 milj. kr motsvarande 1 565 kr/std, en ökning från föregående år med knappt 1 %.

1965¹

Exporten av sågade och hyvlade barrträvaror uppgick 1965 till 1 135 000 stds (inkl. lådbräder och slipers) dvs. 72 000 stds eller 6 % mindre än 1964. De svåra skeppningsförhållanden som rådde under december synes till en del ha påverkat resultatet. Enligt »Konjunkturläget 1966» kan detta avläsas i de förhållandevis stora s. k. »contract balances», dvs. försälda kvantiteter som ej hunnit levereras före årsskiftet. Prisnivån förbättrades och exportvärdet blev 1 349 milj. kr. Genomsnittspriset på sågade trävaror av barrträ ökade sålunda från 1 073 kr/std 1964 till 1 188 kr/std 1965.

¹ Se not sid. 91

Importen av sågade varor ökade under 1965. Totalt importerades 52 400 stds mot 47 700 stds 1964. Lövträvaror utgjorde 40 % av importen.

Enligt »Konjunkturläget 1966» fortsatte trävaruförbrukningen att stiga 1965 i de viktigaste av närländerna dock i längsammare takt än under 1964. Lagerhållningen i nämnda länder synes vid slutet av år 1965 ha legat på en högre nivå än ett år tidigare. Vad beträffar de svenska marknadsandelarna av närländernas import kan nämnas att den svenska andelen av Storbritanniens import av barrträvaror fortsätter att minska — efter att ha varit konstant 1963—1964 — och var 1965 endast hälften av vad den var för tio år sedan. I Nederländerna, Västtyskland och Danmark var den svenska marknadsandelen i stort sett oförändrad under 1965, medan den i Spanien ökade. Nämnda fem länder jämte Frankrike svarade för närmare 90 % av den svenska trävaruexporten 1965. EFTA-ländernas andel av den svenska exporten av sågade barrträvaror var densamma 1965 som 1964 dvs. 41 %. EEC-ländernas andel minskade från 47 % 1964 till 46 % 1965. Av importen kom den övervägande delen eller 88 % av barrträvarorna från Finland medan Polen, Japan, Danmark och Burma svarade för 62 % av vår import av lövträvaror.

Exportvärdet för de i ovanstående sammanställning redovisade huvudgrupperna uppgick till 0,8 milj. kr för »slipers», 43,2 milj. kr för »bjälkar och sparrar» och 1 304,7 milj. kr för »övriga sågade barrträvaror». Priset per std för motsvarande grupper utgjorde resp. 847 kr, 827 kr och 1 206 kr. Jämfört med 1964 har priset på barrträvarorna ökat i samtliga grupper i tablåen. Exportvärdet

det för sågade och hyvlade varor av lövträd uppgick till 4,1 milj. kr motsvarande 1 653 kr/std, vilket skulle innebära en prisökning från föregående år med ca 5½ %.

Detaljerade uppgifter om handeln med sågade trävaror återfinns i tabellerna 27—29.

3. Fanérskvivor

1964

De senaste årens tendens, minskad export och ökad import, fortsatte under 1964. Exportminskningen härför sig till enkelfanér medan kryssfanér ökat något. Exporten uppgick till 5 959 ton (f. å. 6 205 ton) representerande ett värde av 11,9 milj. kr. Av den totala fanérexporten utgjordes 1 710 ton av enkelfanér och 4 249 ton av kryssfanér eller plywood.

Fanérskvippen ökade med 26 % till 27 702 ton varav 5 232 ton enkelfanér och 22 470 ton kryssfanér. Det totala importvärdet utgjorde 60,6 milj. kr och det värdemässiga importöverskottet blev således 48,7 milj. kr. En betydande del av vår fanérskonsumtion, som huvudsakligen faller inom byggnads- och möbelindustrien, tillgodoses med import. Denna komin 1964 till övervägande del (90 %) från Finland, Danmark och Västtyskland.

1965¹

Under 1965 minskade exporten ytterligare med 4 % till 5 729 ton. Minskningen kom helt på enkelfanér medan kryssfanérexporten även detta år ökade något. Värdet av den totala fanérexporten uppgick till 11,0 milj. kr.

Importen uppgick totalt till 33 436 ton, en ökning från föregående år med 21 %. Sortimentet enkelfanér ökade

med 10 % och kryssfanér eller plywood med 23 %. Då det totala importvärdet uppgick till 77,6 milj. kr blev det värdemässiga importöverskottet 66,6 milj. kr. Huvudparten (86 %) av fanérskvippen kom även 1965 från Finlaud, Danmark och Västtyskland.

4. Massa, papper och wallboard

1964

Massa, papper och wallboard utgör en mycket betydande del av den svenska exporten och exportvärdet av dessa produkter uppgick 1964 till 4 135 milj. kr motsvarande ca 22 % av vår totala export. I nedanställda tablå har sammanställts den kvantitativa exportutvecklingen fördelad på wallboard och olika slag av massa under åren 1956—1965. Till sulfitecellulosa har fr. o. m. 1959 översförts en relativt obetydlig kvantitet dissolving, som framställts vid sulfatfabriker, halvkemisk massa exporterades i nämnvärd kvantitet först 1961 (2 000 ton).

Under 1964 steg efterfrågan på massa och exporten ökade för samtliga sortiment. Den totala massexporten (exkl. pappersavfall och pappersmäklatur) uppgick till 3 490 000 ton. Den övervägande delen av massexporten går till länderna inom EFTA och EEC. Under 1964 mottog dessa områden 36 % (f. å. 37 %) respektive 44 % (f. å. 45 %). England var liksom tidigare vår största kund. Av den mekaniska massan mottog England 55 % och av de kemiska massasortimenten mottog England och EEC 28 % resp. 47 % sulfitmassa, 27 % resp. 44 % sulfatmassa och 22 % resp. 47 % dissolvingmassa. Förutom nämnda områden var USA vår störste köpare med 136 000 ton sulfat- och sulfitmassa. Exklusive pappersavfall och pappersmäklatur uppgick vär-

¹ Se not sid. 91.

Sveriges export av massa och wallboard i 1 000-tal ton torrvikt

År	Mekanisk o. halv- kemisk massa	Sulfitecellulosa				Sulfatecellulosa			S:a massa	Wall- board		
		pappersmassa		dis- solv- ing	S:a	oblekt	blekt	S:a				
		oblekt	blekt									
1956	432	503	366	357	1 226	505	385	890	2 548	300		
1957	413	479	356	363	1 198	454	395	849	2 460	340		
1958	345	414	399	316	1 129	418	465	883	2 357	350		
1959	360	417	466	341	1 224	544	550	1 094	2 678	396		
1960	413	426	475	416	1 317	616	585	1 201	2 931	418		
1961	415	386	468	371	1 225	517	574	1 091	2 731	416		
1962	361	350	509	341	1 200	524	755	1 279	2 841	421		
1963	402	362	580	389	1 331	554	927	1 481	3 214	421		
1964	450	377	684	392	1 453	562	1 025	1 587	3 490	439		
1965	453	353	610	361	1 324	542	1 023	1 565	3 342	394		

det av 1964 års massaexport till 2 263 milj. kr (f. å. 1 934 milj. kr).

Wallboardexporten uppgick till 439 000 ton dvs. 4 % mera än föregående år. Exportvärdet var 7 % högre än 1963 och utgjorde 192,4 milj. kr. De främsta köparna var liksom tidigare Englaud (32 %), EEC-länderna (30 %) och USA (17 %).

Importen av wallboard och pappersmassa uppgick till 12 000 ton varav 11 000 ton massa (inkl. pappersavfall).

Av sortimentet spänplattor exportrades 22 300 ton (f. å. 20 700 ton) och importerades 9 100 ton (f. å. 5 700 ton).

För papper och papp ökade exporten med 13 % till 1 888 000 ton med ett exportvärde av 1 661 milj. kr. Det var framför allt på kraftpapper och kraftpapp som den ökade efterfrågan gjorde sig gällande.

1965¹

Utfallet för massaexporten under 1965 blev genom en opåräknat kraftig ökning i december något bättre än vad som hade förväntats. Den totala massaexporten (exkl. pappersavfall och pappersmakulatur) uppgick till

¹ Se not sid. 91:

3 342 000 ton dvs. 4,2 % mindre än 1964 års export. Betydande exportminskningar ägde rum under året till Storbritannien, Frankrike, Västtyskland och Öststaterna. Exporten till USA ökade under året och exporten till Italien återhämtades efter 1964 års avmattning. Lagerminskningar i Storbritannien och Västtyskland bidrog till exportminskningen. EFTA:s andel av vår export var oförändrad från föregående år dvs. 36 % och detsamma var fallet med EEC:s andel som även 1965 uppgick till 44 %. England var liksom tidigare vår största kund och mot tog 61 % av den mekaniska massan. Av de kemiska massasortimenten mot tog England och EEC 26 % resp. 48 % sulfitmassa, 24 % resp. 45 % sulfatmassa och 27 % resp. 45 % dissolvingmassa. Exporten till USA uppgick 1965 till 173 000 ton sulfat- och sulfitmassa (f. å. 136 000 ton). Exklusive pappersavfall och pappersmakulatur uppgick värdet av 1965 års massaexport till 2 236 milj. kr (f. å. 2 263 milj. kr).

Exporten av träfiberplattor (wallboard) minskade under 1965 framför allt till Storbritannien, Italien, Latinamerika samt Östeuropa. Exporten till Västtyskland ökade däremot. Wall-

boardexporten uppgick totalt till 394 000 ton dvs. 10 % mindre än föregående år och värdet av exporten till 181,4 milj. kr dvs. 6 % mindre än 1964. Till England gick 30 % av årets export, till EEC-länderna 29 % och till USA 19 %.

Importen av wallboard och pappersmassa uppgick till 21 000 ton varav 19 000 ton massa.

Av sortimentet spånplattor exporterades 25 900 ton (f. å. 22 300 ton) och importerades 18 000 ton (f. å. 9 100 ton).

Exporten av tidningspapper minskade under året medan övriga papperskvaliteter ökade i varierande utsträck-

ning. Totalt uppgick exportökningen endast till 0,5 % och under 1965 exporterades 1 899 000 ton med ett exportvärde av 1 694 milj. kr.

5. Tjära och träkol

Exporten av dessa förr så betydande skogsprodukter är nu av ringa omfattning men medtages för fullständigheten skull. Tjära har funnit användning vid gummitillverkning, sedan dess funktion som träimpregnéringsmedel alltmer övertagits av andra kemikalier. Tjäreexporten uppgick 1964 till 3 900 ton och 1965 till 3 600 ton. Importen var obetydlig.

Sortiment och användning	Förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke, milj. m ³ f.ub.	Därav exporte- rat. Evalverat till rundvirke, milj. m ³ f.ub.
Sägtimmer av barrträd	18,2	11,2
därav för prod. av tråvaror	18,0	11,0
exporttimmer	0,2	0,2
Massaved av barr- o. lövträd	26,1	21,8
därav för massatillverkning	24,0	20,0
för boardtillverkning	0,8	0,5
exportmassaved	1,3	1,3
Brännsved	4,0	—
Övrigt virke	1,0	0,2
Summa	49,3	33,2

En mindre träkosexport förekommer alltidjämt. 1964 och 1965 exporterades 29 300 m³l. resp. 37 200 m³l. Motsvarande exportvärdet var 2,3 resp. 2,7 milj. kr. England och Norge var de helt dominanterande köparna. Det är främst inom den kemiska industrien i dessa länder som träkolen kommer till användning.

6. Förbrukat rundvirke och exporterade träprodukter

I tablån här ovau redovisas under

år 1964 förbrukade (förädlade) kvantiteter rundvirke samt exporterade träprodukter evalverade till rundvirke. Enligt tablån utgjorde de exporterade träprodukterna 67 % av under år 1964 förbrukade (förädlade) rundvirkeskvantiteter.

7. Sammanlagt värde

De av föreliggande redogörelse berörda sortimenten har alla mer eller mindre sitt ursprung från skogen. Omrätningsvärdet i milj. kr under perioden 1961—1965 för denna del av lan-

	1961		1962		1963		1964		1965*	
	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.	exp.	imp.
Obearbetade trävaror ¹	85	106	93	81	105	57	142	42	177	51
Sågat virke	1 040	80	998	68	1 072	82	1 300	87	1 353	99
Fanérskivor	16	36	13	41	13	50	12	61	11	78
Massa	1 721	5	1 683	2	1 934	6	2 263	3	2 236	4
Papper och papp	1 242	44	1 287	53	1 460	63	1 663 ¹	74	1 694	89
Wallboard och spänplattor	185	4	189	4	193	5	206	7	197	13
Tjära och träkol	4	1	4	0	5	0	5	1	5	1
Summa	4 293	276	4 267	249	4 782	263	5 589	275	5 673	335

¹ Inkl. brännved och träavfall.

dets ntrikeshandel framgår av ovanstående tablå.

Biprodukter såsom terpentin, träsprit o. dyl. har här ej medtagits. Exporten av dessa produkter är av liten omfattning.

Värdet av Sveriges totala export av samtliga varor 1964 och 1965 uppgick till 19,0 resp. 20,6 miljarder kr. När-

mare 30 % härväx kommer följdaktligen på produkter var till råvaran erhållits från skogen. Den relativt andelen har på senare år minskat främst till följd av metall- och verkstadsindustrins snabba expansion. Av tablåns framgår dock att exporten i absoluta tal ökat med 32 % under den senaste femårsperioden.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Rotpriser

Privatskogar

Alltsedan 1953 har skogsstyrelsen med skogsvårdsstyrelsernas medverkan företagit årliga stickprovsundersökningar angående priser och en del andra data vid försäljning av stämplingsposter från privatskogsbruket. I tabell AE redovisas resultat från undersöningen avseende 1964/65. Det insamlade materialet är beträffande antalet rotposter av sedvanlig omfattning, men deras trädantal och kubikmassa har ökat markant.

Överslagsvis har man brukat räkna med att omkring en tredjedel av privatskogsbrukets virkesuttag avyttras genom rotförsäljning, men någon riks-omfattande undersökning om denna frekvens har veterligen ej skett och lokala variationer är tydlichen stora. Är antagandet riktigt för landet i sin helhet, skulle det senast insamlade stickprovsmaterialet, som omsluter ca 1 milj. m³sk., motsvara ungefär 1/12 av allt på rot försålt virke från privatskogarna under året. Uppgifterna härör från praktiskt taget samtliga ca 300 skogsvårdsrådskonsulentdistrikten i landet, Malmöhus län undantaget.

I vad mån stickprovsurvalet är representativt för enskilda län är svårbedömbart. Säkerheten bör statistiskt sett vara större för grupper av län t. ex. de i tabellen angivna landsdelarna Norrland, Svealand och Götaland. Eftersom rotpriser, sammansättning m. m. är avsevärt olika i norra gent emot södra Sverige, och undersökningsmaterialet till sitt omfang ej alla år är av samma

regionala proportioner, har riksmedeltalet hopvägts på så sätt att var och en av nämnda landsdelar fått ingå efter sin beräknade andel i privatskogsbrukets totalavverkning inom landet.

För jämförelse har i slutet av tabell AE införts årliga riksmedeltal fr. o. m. 1955/56. Rotposternas storlek har nästan oavbrutet ökat, de är nu i kubikmassa dubbelt så stora som för tio år sedan. Denna tendens kan förklaras av drivningsarbetets mekanisering som är kostnadsbesparande först vid avverkning av viss storleksordning, små poster blir allt mindre begärliga för köparna. Medelkubiken per träd har också stigit ökat, vilket tyder på stigande uttag av gammal skog. De relativt sett goda sågtimmerpriserna på senare år har gynnat denna ur skogsskötselspunkt fördelaktiga utveckling.

Drivningsvägens längd har i riksmedeltal under många år varit oförändrad 0,9 km trots fortgående utbyggnad av skogsbilvägnätet. Nedläggning av många smärre flottleder kan vara en faktor, som motverkat ytterligare förkortning av medelkörvägen.

Trädslagsblandningen visar inga större årsvariationer. Lövvirkesprocenten är i rotpostmaterialet blott hälften så stor som i den totala gagnvirkesfångsten i riket. En allmän iakttagelse är också, att stämpplingar med stort lövskogsinslag oftast är mindre tilldragande för rotpostspekulanter.

Rotpriserna förbättrades ganska väsentligt sedan året innan, och detta samma skedde med priserna på leverans-

Tabell AE. Sammansättning, medelpolis m. m. för stämplingsposter sålda från privatskogar drivningsåret 1964/65

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on farmers' forests in the cutting year 1964/65.

Län eller landsdel <i>County</i>	Un der- sökt antal rot- för- sälj- ningar <i>No. of sales of standing tim- ber</i>	I medeltal per rotförsäljning <i>Average per sale of standing timber</i>										driv- nings- väg <i>Haul- ing dis- tance km</i>	betalts pris per m ³ sk. <i>price per m³sk. Sw. cr.</i>		
		antal träd <i>No. of trees</i>	kubikmassa volume			medelvolym m ³ sk./träd <i>average volume per tree m³sk.</i>									
			m ³ sk. <i>%</i>	fördelning of which	tall pine <i>%</i>	gran spruce <i>%</i>	löv broad- leaved <i>%</i>	tall pine <i>%</i>	gran spruce <i>%</i>	löv broad- leaved <i>%</i>	samtlig all <i>%</i>				
Nb lappmarken	51	4 904	866	72	27	1	0,22	0,12	0,11	0,18	0,18	3,8	26: 62		
kustlandet	106	6 478	815	59	27	14	0,17	0,09	0,10	0,18	1,7	1,7	27: 36		
Vb lappmarken	84	3 986	656	40	57	3	0,19	0,15	0,13	0,16	1,7	1,7	23: 67		
kustlandet	99	3 592	572	42	49	8	0,20	0,14	0,12	0,16	0,9	0,9	33: 47		
Jtl	124	7 238	1 317	28	72	—	0,22	0,17	—	0,18	1,4	1,4	20: 04		
Vnr	95	5 202	1 010	27	70	3	0,30	0,17	0,13	0,19	1,2	1,2	28: 91		
Gvl	70	2 902	590	44	50	6	0,29	0,17	0,15	0,20	0,8	0,8	35: 22		
Kpb	102	2 935	648	55	43	2	0,28	0,18	0,16	0,22	0,9	0,9	38: 57		
Vrm	69	2 451	544	30	65	5	0,29	0,21	0,17	0,22	0,8	0,8	32: 93		
Ör	55	954	341	48	45	7	0,51	0,30	0,19	0,36	0,4	0,4	42: 62		
Vstm	40	1 639	832	41	45	74	0,38	0,24	0,11	0,23	0,4	0,4	34: 78		
Ups	33	929	350	48	50	2	0,56	0,30	0,16	0,38	0,6	0,6	38: 37		
Sth	28	1 540	500	47	48	5	0,47	0,28	0,13	0,32	0,6	0,6	36: 63		
Sdm	41	1 467	636	46	50	4	0,58	0,37	0,22	0,43	0,3	0,3	40: 04		
Ög	51	1 080	498	48	48	4	0,55	0,44	0,20	0,46	0,4	0,4	44: 22		
Skb	49	892	416	53	44	3	0,63	0,40	0,14	0,47	0,3	0,3	48: 69		
Äbg	90	1 318	450	26	71	3	0,40	0,34	0,19	0,34	0,4	0,4	42: 54		
Jkp	87	728	303	38	61	1	0,48	0,40	0,09	0,42	0,4	0,4	52: 25		
Krb	60	553	243	40	60	0	0,45	0,43	0,39	0,44	0,3	0,3	50: 99		
Klm	89	1 071	440	53	44	3	0,48	0,39	0,15	0,41	0,3	0,3	48: 27		
Gtl	43	763	189	68	31	1	0,32	0,17	0,13	0,25	0,3	0,3	31: 07		
Gbg	25	1 277	335	23	70	7	0,27	0,28	0,17	0,26	0,6	0,6	32: 52		
HI	47	443	200	49	50	1	0,41	0,51	2,21	0,45	0,2	0,2	46: 00		
Bl	29	757	370	23	74	3	0,61	0,49	0,20	0,49	0,2	0,2	52: 13		
Krs	24	462	158	47	52	1	0,43	0,29	0,30	0,34	0,2	0,2	41: 65		
Mlm, uppg. saknas															
Norrland	629	5 123	863	40	55	5	0,21	0,15	0,11	0,17	1,5	1,5	26: 23		
Svealand	368	1 957	514	46	50	4	0,35	0,23	0,15	0,26	0,7	0,7	37: 59		
Götaland	594	889	348	42	55	3	0,47	0,37	0,17	0,39	0,3	0,3	46: 05		
Hela riket	1 591	2 995	621	42	54	4	0,32	0,23	0,14	0,26	0,9	0,9	34: 96		
1963/64	1 622	2 326	485	42	54	4	0,30	0,21	0,15	0,24	0,9	0,9	32: 23		
1962/63	1 489	1 600	370	44	52	4	0,29	0,21	0,13	0,23	0,9	0,9	31: 17		
1961/62	1 667	1 980	425	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	0,9	33: 14		
1960/61	1 688	1 785	380	43	52	5	0,27	0,19	0,14	0,21	0,9	0,9	34: 70		
1959/60	1 572	1 624	335	41	56	3	0,26	0,19	0,15	0,21	0,9	0,9	31: 12		
1958/59	1 291	1 185	262	45	53	2	0,28	0,19	0,14	0,22	1,0	1,0	28: 72		
1957/58	1 596	1 691	313	46	50	4	0,28	0,16	0,12	0,19	1,0	1,0	34: 93		
1956/57	1 500	1 877	320	39	57	4	0,22	0,15	0,12	0,17	1,0	1,0	31: 44		
1955/56	1 588	1 834	310	41	56	3	0,21	0,15	0,12	0,17	1,2	1,2	36: 89		

Tabell AF. Av domänverket erhållna medelpriser vid försäljning av rotposter 1960—1964.

Average prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root 1960—1964.

Mättenhet: kr per m³sk.
Unit of measurement: Unit of measurement: kr per m³sk.

Området Region		Försäljningsår				
		1960	1961	1962	1963	1964
Norrland och Dalarna						
Enl. försäljningslängd	29,81	29,42	21,82	26,58	34,51
listed						
allt å rot sålt virke	24,73	24,44	18,53	21,55	27,45
<i>all wood sold on root</i>						
Övriga Sverige						
enl. försäljningslängd	51,70	48,56	41,38	43,36	49,80
listed						
allt å rot sålt virke	47,38	46,08	38,83	40,27	46,67
<i>all wood sold on root</i>						
Hela riket						
Entire country						
enl. försäljningslängd	41,86	41,49	32,97	36,18	43,76
listed						
allt å rot sålt virke	35,95	35,75	28,70	31,08	37,49
<i>all wood sold on root</i>						

¹ Gränsen mellan de två huvudområdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

virke. Riksmedeltalet för rotposterna blev i runt tal 35 kr/m³sk. En jämförelse med uppkommet rånetto för leveransvirke kan göras på grundval av den statistik över virkespriser och drivningskostnader, som skogsstyrelsen årligen inhämtar. Det visar sig, att rotpriset, 35 kr/m³sk. nästan exakt överensstämmer med det s. k. rånetto för enbart sortimentet barrsågtimmer av medelgrovlek och medelkvalitet som återstår sedan drivningskostnaderna frändragits försäljningpriset. Motsvarande rånetto för barrmassaved är blott 16 kr/m³sk. Stämplingsposter med den sammansättning, undersökningsmaterialet har, innehåller betydande andel virke i massavedsdimensioner. Jämförelsen visar sålunda med klar marginal, att rotförsäljning gent emot leverans av upphugget virke varit ur ren prissyn-

punkt en bättre affär för säljaren än för köparen. Skälig reservation får göras för brister i beräkningsmaterial och representativitet, men jämförelsen har utsträckts flera år bakåt i tiden och påvisat samma tendens. Det skall framhållas, att det givetvis finns andra motiv än direkta prissynpunkter, som kan påverka parternas val av överlättelseform.

Medelpriserna för olika län är starkt beroende av medelvolym per träd samt drivningsvägens längd. De är något så när jämförbara endast om man tar tillbörlig hänsyn till dessa faktorer.

Kronoskogar

Av de från domänverkets skogar avyttrade virkesmängderna under 1964 såldes 18 % på rot. Större delen därav utbjöds enligt försäljningslängd och sål-

des på auktion eller genom anbudsför-
farande under hösten. Prisökningen
blev i norra Sverige omkring 30 %, i
södra Sverige 15 %. Omkring en fjärde-
del av den på rot sålda virkesmängden,
innehållande all slags skog från pälträd
och grov timmerskog till klen ved och
slörskog, avyttrades i annan ordning
under 1964. Medelpriset för auktions-
och anbudsposterna blev 43,76 kr, för
de övriga rotförsäljningarna 17,00 kr
och totalt 37,49 kr/m³sk. (tabell AF).

Sistnämnda pris överstiger något me-
delpriset inom privatiskogsbruket, som
var i runt tal 35 kr. För norra Sverige

t. o. m. Dalarna var prisskillnaden näs-
tan ingen medan för övriga Sverige do-
mänverksposterna betingade 4 kr/m³sk.
högre medelpris än privatiskogsbrukets.

Det vid samtliga virkesuttag från kro-
noskogarna — således inbegripna de i
egen regi företagna avverkningarna —
erhållna råneitovärdena under de se-
naste tio åren framgår av tabell 30.
För 1964 redovisas i runt tal 24 kr/m³sk.
Det skall dock tilläggas, att domänver-
ket i sin redovisning icke borträknar
de s. k. sociala arbetsgivaravgifterna
som drivningskostnad, däremot givet-
vis semesterersättning.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Regelmässigt under hösten föres de
understundom segslitna förhandlingar-
na om stundande drivningssäsongs le-
veranspriser för de stora huvudsorti-
menten sågtimmer och massaved. Av-
talsslutande parter är — förutom do-
mänverket — det enskilda skogsbrukets
och industriernas olika intresseför-
eningar (se under C:III). I stort sett
förlir dessa mer eller mindre centralt
avtalade priser gällande för hela avver-
ningssäsongens virkesaffärer. Många
och särskilt utanför organisationerna
stående köpare och säljare överenskom-
mer dock ofta om andra priser och
enklare prissättningsgrunder för såg-
timmer, t. ex. medelpris efter bedömd,
fallande kvalitet.

Brännved är som avsalusortiment nu-
méra av mycket underordnad betydel-
se. Någon fast prisbildning förekommer
i stort sett inte på landsbygden, affä-
rerna sker mest direkt från avverkare
till konsument mot prisöverenskommel-
se från fall till fall.

Prisnoteringar för olika sortiment in-
förskaffas årligen till skogsstyrelsen
och redovisas beträffande säsongerna
1963/64 och 1964/65 i tabellerna 31, 32
och 33. Prisutvecklingen de senaste åren
kan sammanfattas i grova drag på föl-
jande sätt.

1963/64

Konjunkturläget hade hösten 1963 ge-
nomgående förbättrats efter fjolårets
nedgång. Sågtimmerpriset höjdes också
med 6—7 % i Norrland och något mer
i södra Sverige. För sulfitved blev pris-
ökningen 5—6 % och för sulfatved ca
8 %, ganska enhetligt i hela landet.
Prisförbättringarna stimulerade till ej
öväsentligt större virkesuttag än under
föregående avverkningsår.

1964/65

Prisförbättringen fortsatte och blev
nu starkast för sågtimmer, vars pris
i norra Sverige steg med 8 % för furu
och 16 % för gran, i Dalälvsområdet

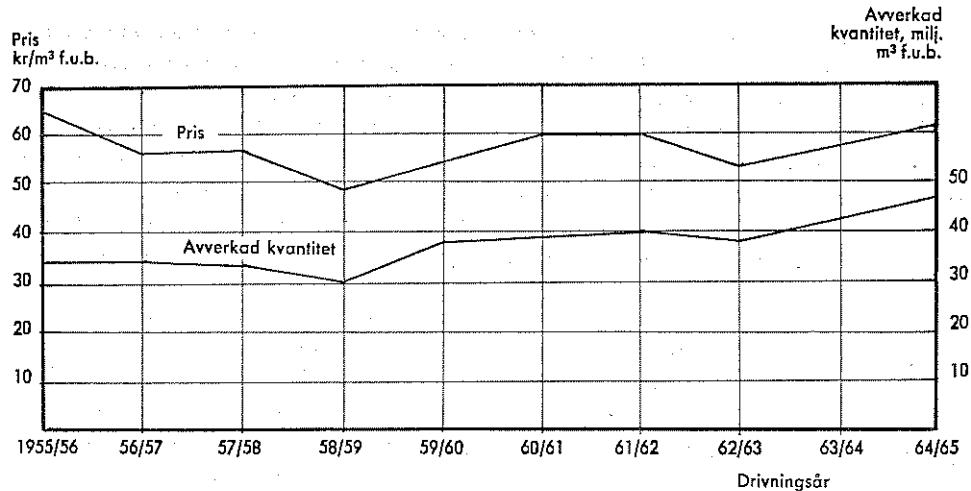

Diagram 3. Leveranspriser i medeltal, timmer o. massaved

respektive 8 och 12 %. För de flesta län söder därom blev ökningen 12—14 % för både furu- och grantimmer.

Massavedspriset höjdes i norra Sverige med ca 7 % för såväl tall som granved, i övriga delar av landet med ca 10 % för tall- och 6—8 % för granved.

I norra Sverige skedde inför denna säsong en förändring av prissättningen såtillvida, att den s. k. pristrappan mellan de fem ådalsgrupperna fr. o. m. Ljungan och norrut slopades. Enhetliga bruttopris fritt slutskilje infördes beträffande såväl sågtimmer som barrmassaved i hela området.

Prisnoteringar för det numera betydelsefulla sortimentet björkmassaved iutgåes fr. o. m. detta år i tabell 32 b, och i tabell 33 b redovisas förutom brännvedspriser även bruttopriser för de

smärre industri sortimenten klenmassaved och boardved så långt uppgifter varit tillgängliga.

Virkesuttagen i landet blev nu större än något tidigare år, och de förbättrade virkespriserna torde ha bidragit starkt till detta resultat. Överhuvudtaget existerar ett klart samband mellan virkespriser och årsavverkningarnas storlek, som belyses av ovanstående diagram, baserat på skogsstyrelsens statistik. För ekonomisk virkeshushållning är det också helt naturligt, att våra inte alls obegränsade skogstillgångar i lämplig mån sparas under lågkonjunkturår, då avsättningen för såväl industriprodukter som råvara är trög och priserna tryckta. Både industrien och skogsbruket är betränta därav. En viss fluktuation i årsuttagen förorsakas också av goda eller otjänliga drivningsvintrar: dock mindre nu än längre tillbaks.

III. Drivningskostnader

Efter långvariga förhandlingar mellan berörda arbetsmarknadsparter träffades i april 1964 uppgörelse om skogsarbetarnas löner för tiden 1/1 1964—

31/12 1965. Som framgår av nästföljande kapitel E höjdes tidlönerna ca 8 %. Av ackorden var det endast hästkörningsavtalets priser, som blev före-

	Procent på arbetspriser		
	vid tidlös	vid ackordsarbete	
		huggning	hästkörsning
Drivningsåret 1965/66			
1. ATP-avgift	5,20	4,42	3,12
2. Sjukförsäkring	1,50	1,28	0,90
3. Yrkesskadeförsäkring	0,50	0,43	0,30
4. Grupplivförsäkring	0,60	0,51	0,36
5. Avgångsbidrag	0,10	0,09	0,06
6. Tillägg å 1—5 för semestertiden	0,71	0,61	0,26
Summa 1—6	8,61	7,34	5,00
7. Semesterersättning	9,00	9,00	5,40
Summa 1—7	17,61	16,34	10,40
Drivningsår 1964/65, s:a			
» 1963/64 »	17,46	16,19	10,31
» 1962/63 »	16,97	15,78	10,03
	12,67	11,67	7,52

mål för ändringar. De höjdes i Norrland och Dalarna med 1 %, i södra Sverige med 1,7 % endast för travmätt ved.

I tabellerna 31 a och 32 a redovisas 1963/64 års avverkningskostnader för respektive såglimmer och massaved. Material till denna statistik lämnas regelmässigt av domänverket, skogsbolagens branschorganisation samt för privat-skogsbrukets del av skogsvårdsstyrelserna. Domänverket och bolagens uppgifter grundar sig huvudsakligen på bokförda kostnader, i viss mån även på utförda beräkningar. För privat-skogsbruket lämnade angivelser får av naturliga skäl ses som uppskattade medeltal. De olika ägarekategoriernas kostnader per enhet hopväges slutligen till medeltal efter särskilda grunder, där större valens tillmätes krono- och bolagsskogarnas värden såsom säkrare än privat-skogsbrukets.

Omkostnaderna åtskiljs på dels direkta drivningskostnader för huggning och körning dels s. k. indirekta eller för flera sortiment »gemensamma» kostnader, t. ex. basvägsunderhåll och

tillsyn. Till dessa gemensamma kostnader hade t. o. m. drivningsåret 1962/63 förlits även semesterlön och s. k. sociala arbetsgivaravgifter. Det har emellertid visat sig möjligt att beräkna även dessa kostnader sortimentsvis, varför de fr. o. m. 1963/64 överförts från gruppen gemensamma kostnader till de direkta för huggning och körning. Vid jämförelse med tidigare års kostnadsfördelning torde denna omläggning observeras.

Den andel av drivningskostnaderna, som kommer på nämnda s. k. sociala avgifter och semesterersättning har successivt stigit och är nu av betydande storlek. Reglerna för deras beräkning är komplicerade och måste här förbigås. Följande sammanställning av procentsatser på arbetspriset, varmed respektive avgifter och ersättningar utgår, har ej generell giltighet men torde vara tillämplig för de flesta förhållanden.

Principen är bl. a. att avgifterna 1—6 beräknas på huggningspriset minus 15 % för motorsåg och på körningspriset minus 40 % för hästen. För traktor

är avdraget större allt efter typ. I ovanstående procentsatser är hänsyn tagen till berörda avdrag.

Successiv höjning av arbetslöner och avgifter har från företagarnas sida utlöst en intensiv rationaliseringssverksamhet för att bromsa drivningskostnadernas stebring. Från storskogsbruket föreligger också ett flertal uppgifter, att åtgången av manuell arbetskraft

per m³sk. snabbt sjunker. Hur mycket den sammantagna drivningskostnaden reduceras genom denna dagsverksbesparing och andra rationaliseringssättgärder har i några fall angivits av enskilda företag, men någon samlad representativ statistik på området finns ej och skulle troligen bli svår att utarbeta med rättvisande resultat.

IV. Priser på sågade trävaror och massa

År 1964

Marknaden för sågade trävaror var under hela året mycket stabil. Efterfrågan var god på såväl export- som hemmamarknaden och priserna visade en oavbruten stebring. Avslutspriserna för export steg från januari till december med 130 kr/std, beträffande basdimension $2\frac{1}{2} \times 7"$ furu och gran. Medelvärdet för allt under året utskeppat virke (se tabell 27) visade en lägre ökning, 56 kr/std, huvudsakligen på grund av att de stigande avslutspriserna ej hinnerit slå igenom på årets utskeppningsvärde.

För mekanisk massa var prisnivån fortfarande pressad. Cellulosa av olika slag undergick i prishänseende en förbättring till ungefär 1961 års nivå, ehuru konkurrensen på världsmarknaden var besvärande.

År 1965

Sågverkens goda konjunkturer fortsatte och priserna förblev mycket fasta vid den uivå som uppnåtts i början av året. Dock kunde mot hösten noteras dämpad inköpslust i avnärländerna, vars importörer försett sig med stora lager. För granvaror accepterades viss

prisreduktion, och de svenska säljarnas lager ökade ej oväsentligt. Genomsnittligt hade avslutspriserna för export under loppet av kalenderåret 1965 sjunkit med 7 kr/std för basdimension $2\frac{1}{2} \times 7"$. Medelvärdet för allt virke som utskeppades blev dock 115 kr/std högre än 1964, som en följd av den ovan berörda tidsintervallet mellan avslut och utskeppning.

I tabell AG har sammanställts exportpriser på trävaror och massa för mer detaljerad jämförelse av utvecklingen fr. o. m. 1960.

Där angivna noteringar för sågat virke är de medelpriser, som uppnåtts vid avslut under respektive månader och år för leverans fritt fartygs sida inom Nederbottens skeppningsdistrikt. Beträffande massa däremot gäller medeltalen för under angiven tid utskeppad kvantitet, oavsett när prisavtalet ingåtts.

Prisutvecklingen sedan 1960 har som tabellen visar, varit fördelaktigare för sågat virke än för massa. Utsträckes jämförelsen längre bakåt i tiden, blir denna trend än mer markant. Sålunda är de nuvarande priserna på sågade trävaror ungefär dubbelt så höga som 1948. För massaindustriens produkter

Tabell AG. Exportpriser på sågade barrträvaror och på massa 1960—1965.
Export prices of coniferous sawnwood and of wood pulp in 1960—1965.

År Year	Sågade trävaror <i>Sawn timber</i>				Massa <i>Pulp</i>					
	fur 2½"×7" <i>Pine</i>		gran 2½"×7" <i>Spruce</i>		mekanisk massa <i>Me- chan- ical</i>	sulfat			sulfat	
	o/s	V	o/s	V		blekt <i>bleached</i>	oblekt <i>un- bleach- ed</i>	blekt <i>bleach- ed</i>	oblekt <i>un- bleach- ed</i>	
	kr pr std				kr per ton torrtänkt vikt <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>					
1960 ...	1 277	994	1 064	952	331	845	717	568	725	541
1961 ...	1 273	974	1 034	933	333	860	714	596	713	563
1962 ...	1 210	929	993	894	333	792	649	542	658	505
1963 ...	1 227	963	1 025	923	334	797	657	549	665	538
1964 ...	1 303	1 083	1 142	1 050	328	859	710	589	718	586
1965 ...	1 362	1 160	1 222	1 125	352	883	734	606	734	589
1964										
Jan. ...	1 260	1 015	1 070	975	326	843	689	572	693	567
Febr. ...	1 265	1 030	1 090	1 000	327	844	711	586	702	592
Mars ...	1 280	1 040	1 105	1 015	327	858	724	601	709	594
April ...	1 285	1 050	1 105	1 015	331	842	708	583	712	588
Maj ...	1 290	1 060	1 105	1 015	327	850	710	601	712	593
Juni ...	1 285	1 065	1 105	1 015	318	854	712	590	726	597
Juli ...	1 300	1 085	1 130	1 040	319	860	716	587	726	576
Aug. ...	1 305	1 090	1 170	1 085	329	850	707	599	722	600
Sept. ...	1 335	1 125	1 190	1 095	332	861	712	568	724	588
Okt. ...	1 340	1 140	1 205	1 110	332	872	713	588	710	588
Nov. ...	1 345	1 145	1 215	1 120	336	881	712	594	736	580
Dec. ...	1 350	1 155	1 215	1 120	335	876	715	589	732	583
1965										
Jan. ...	1 355	1 155	1 225	1 130	334	878	726	600	735	589
Febr. ...	1 355	1 160	1 225	1 130	345	876	739	610	738	601
Mars ...	1 360	1 165	1 225	1 130	360	885	742	600	740	594
April ...	1 360	1 165	1 225	1 130	352	882	735	612	748	601
Maj ...	1 360	1 160	1 225	1 130	354	884	744	644	748	597
Juni ...	1 365	1 160	1 225	1 130	356	872	745	612	750	598
Juli ...	1 365	1 160	1 225	1 130	369	905	741	612	760	594
Aug. ...	1 365	1 165	1 225	1 130	361	885	741	610	735	589
Sept. ...	1 365	1 160	1 225	1 130	354	885	736	600	740	597
Okt. ...	1 365	1 160	1 215	1 125	348	893	730	610	722	576
Nov. ...	1 365	1 155	1 210	1 105	351	872	717	592	722	576
Dec. ...	1 365	1 160	1 210	1 100	344	876	715	590	712	573

¹ Inklusive sulfatdissolving.

År	Mek. massa	Dissolv- ing	Sulfitecellulosa		Sulfatecellulosa	
			blekt	oblekt	blekt	oblekt
1948	100	100	100	100	100	100
1954	100	122	112	104	112	104
1955	101	126	116	111	115	113
1956	113	126	116	115	117	115
1957	112	124	214	109	114	113
1958	102	119	108	102	108	103
1959	98	112	100	94	103	94
1960	97	114	103	99	103	101
1961	98	116	103	104	102	105
1962	97	106	93	94	94	94
1963	98	107	95	96	94	101
1964	96	115	102	103	102	110
1965	103	118	101	106	104	110

har prisutvecklingen sedan dess varit väsentligt ogynnsammare, vilket belyses av ovanstående indextablå med 1948 som basår.

Priserna i såväl tabell AG som i indextablå är uttryckta i löpande pen-

ningvärdé. Om därför kan sägas att trävarupriserna på ett ungefär följt den allmänna varufördyringens mönster, så är detta ingalunda förhållandet med massapriserna.

E. ARBETARFÖRHÅLLANDE

I. Löner och avtal

De under hösten 1963 påbörjade förhandlingarna rörande skogsavtalet blev mycket tidsödande men knnnde i april månad 1964 avslutas utan att opartisk förhandlingsledning behövde anlitas. Uppgörelse träffades särnnda den 22 och 27 april mellan parterna om avtal för tiden 1/1 1964—31/12 1965. Uppgörelsen innebar för år 1964 en genomgripande omarbetning av tidlösnetabelen till starkare differentiering och en genomsnittlig höjning av tidlönerna med omkring 8 %.

Av ackorden var det endast hästköningsavtalets prislistor, som blev föremål för ändringar. I avtalet för Norrland och Dalarna höjdes dessa prislistor generellt med 1 % varjämte priset för körning av lövvirke erhöll ett ytterligare tillägg. I avtalet för mellersta och södra Sverige höjdes prislistorna för körning av m³t.-sortiment med 1,7 %. Utöver nämnda ändringar i avtalet innebar uppgörelsen en anslutning till den överenskommelse i vissa trygghetsfrågor, som träffats mellan Svenska Arhetsgivareföreningen och Landsorganisationen. Frågau om permitteringslön löstes genom uppgörelse den 7 oktober, vilken gavs retroaktiv verkan från 1 september. Överenskommelse om ändrade uppsägningsbestämmelser träffades i december, medan slutbehandling av frågan om avgångsbidrag fick anstå till början av år 1965.

De avtalsslutande parterna utgjordes på arhetsgivaresidan av domänverket och Föreningen skogsbrukets arhetsgivare och Skogs- och lantarhetsgivare-

föreningen (f. d. Svenska lantarhetsgivareföreningen) medan Svenska skogsarbetarförbundet, Riksförbundet landsbygdens folk samt lokala samorganisationer av Träindustridepartementet inom Sveriges arbetares centralorganisation utgjort arbetstagarpart.

I tabell 34, baserad på uppgifter från domänverket, redovisas skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster länsvis under drivningssässongerna 1960/61—1964/65. Det bör påpekas att redovisningen avser vägda genomsnitt, vilket innebär att den vägda genomsnittslönen för »hela riket» blir högre än den ovägda, då avverkningarna varit större i norra Sverige samtidigt som förtjänstläget där varit högre. Enligt tabellen var för »hela riket» den genomsnittliga dagsförtjänsten för huggare 68 kr 1963/64 och 73 kr 1964/65 samt för körrare (häst och karl) 102 kr respektive 103 kr. Dagsförtjänsten ökade således under avverkningssäsongen 1964/65 med 7,4 % för huggare och med 1,0 % för körrare. Emedan denna redovisning endast omfattar domänverket torde en viss försiktighet vara påkallad vid bedömandet av skogsarbetarkårens dagsförtjänster. Talen torde emellertid ge en ungefärlig bild av lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppskattnings av dess läge vid angiven tidpunkt. I detta sammanhang bör även påpekas att de tal som redovisas i tabellerna 34 och AH (uppgifter iuhämtade av Statistiska centralbyrån; beträff. skogsarbetare från domänverket) samt i diagram 4 (från uppgifter-

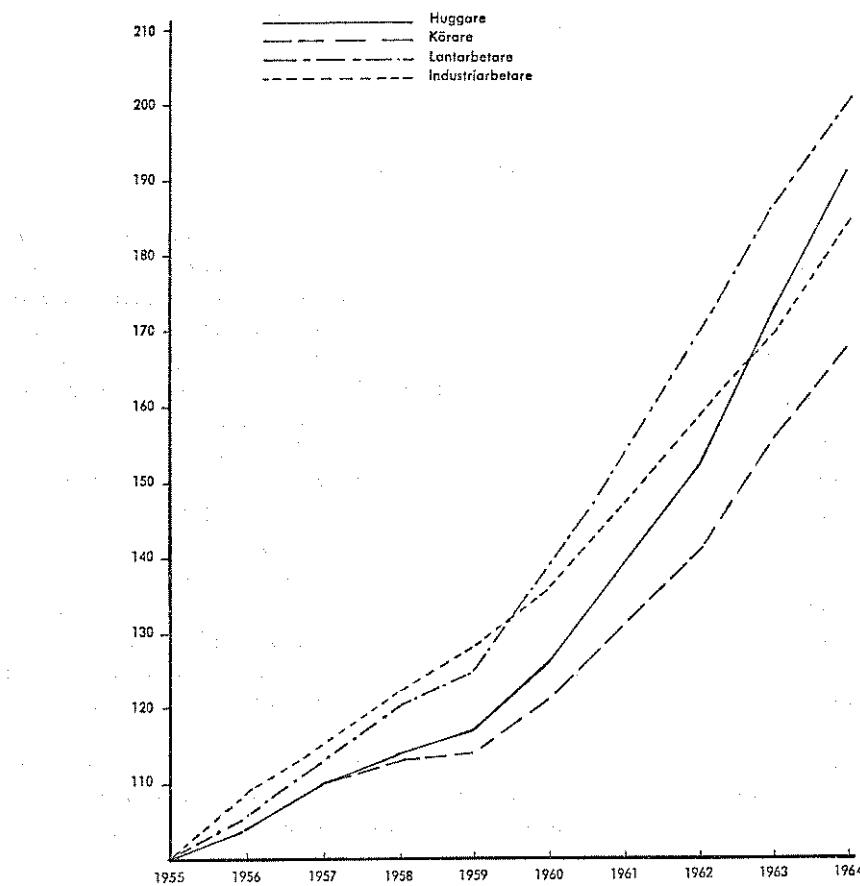

Diagram 4. Löneutvecklingen 1955—1964 för huggare, körare, lantarbetare och manliga arbetare inom hela egentliga industrien.

na i tabell AH) ej bör omräknas till månadslöner, emedan ogynnsamma väderleksförhållanden icke sällan förhindrar arbete i skogen. Inte heller bör framräknade månadslöner evalveras till årslöner, då bl.a. säsongvariationer i avverkningarna nu gör att skogsarbetare inte alltid kan erhålla arbete hela året. Samtidigt bör emellertid uppmärksammas, såsom det också framhållits i utredningen »skogsbrukets arbetsmarknad» (SOU 1956:36), att utvecklingen rörande anställningsförhållandena inom storskogsbruket särskilt under de senas-

te decennierna gått i riktning mot en fastare bindning mellan arbetstagare och arbetsgivare. Detta gäller framför allt huggare, men i någon mån även körare. Enligt nyssnämnda utredning utgöres 80 % av skogsbrukets arbetare antingen av fasta årsarbetare eller av säsongarbetare med minst 200 respektive 60 dagar per år hos en och samma arbetsgivare, vidare ntgör den relativt andelen fasta årsarbetare (huvudsakligen huggare) ca 40 % av antalet skogsarbetare inom storskogsbruket. Som en aktuell illustration till ovan

Tabell AH. Löneutvecklingen 1955—1964 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, trä-, massa-, pappers- och pappersvaruindustri och hela den egentliga industrien samt för manlig kontorspersonal inom hela den egentliga industrien.

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture, in wood, pulp, and paper industry, and in total mining and manufacturing, and of salaries of male clerical personnel in total mining and manufacturing 1955—1964.

År Year	Arbetare Workers					Kontorsperso- nal <i>Clerical person- nel</i>	
	skogsbruk <i>forestry</i>		jordbruk <i>agricul- ture</i>	egentlig industri <i>mining and manufacturing</i>			
huggare <i>fellers</i>	körare <i>hauliers</i> (horse and dri- ver)		trä <i>wood</i>	massa, papper, pappers- vara <i>pulp paper</i>	hela <i>all branches</i>		
genomsnittlig dagsförtjänst, kr <i>earnings per day</i> Sw. cr.	genomsnittlig timlös, kr <i>average wages per hour Sw. cr.</i>			genomsnittlig månadslös, kr <i>average monthly salary, Sw. cr.</i>			
	Absoluta tal Actual figures						
1955	34,23	57,03	3,12	4,17	4,65	4,64	1 177
1956	35,73	59,54	3,32	4,48	5,05	5,04	1 255
1957	37,71	62,47	3,54	4,75	5,31	5,34	1 331
1958	38,92	64,41	3,74	5,05	5,54	5,67	1 403
1959	40,07	64,91	3,91	5,32	5,79	5,93	1 465
1960	43,02	69,24	4,33	5,67	6,25	6,32	1 560
1961	47,49	74,54	4,79	6,11	6,69	6,82	1 731
1962	52,14	80,45	5,31	6,66	7,10	7,39	1 863
1963	59,24	89,15	5,84	7,19	7,58	7,91	1 981
1964	65,61	95,99	6,27	7,83	8,20	8,57	2 121
	Indextal Index numbers (1955 = 100)						
1956	104	104	106	107	109	109	107
1957	110	110	113	114	114	115	113
1958	114	113	120	121	119	122	119
1959	117	114	125	128	125	128	124
1960	126	121	139	136	134	136	133
1961	139	131	154	147	144	147	147
1962	152	141	170	160	153	159	158
1963	173	156	187	172	163	170	168
1964	192	168	201	188	176	185	180

nämnda förhållanden kan nämnas att av domänverkets totalt 2,34 milj. redovisade dagsverken 1964 ca 65 % utfördes av arbetstagare med mer än 200 dagsverken under året. 1963 uppgick

motsvarande procentuella andel till 60 % och 1962 till 40 %.

Tabell 34 ger även belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt har högre

dagsförtjänster i norrlandslänen och Kopparbergs län än längre söderut.

I tabell AH redovisas löneutvecklingen 1955—1964 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk, träd-, pappers-, pappersvaru- och massaindustri och hela egentliga industrien samt för manlig konforspersonal inom den egenliga industrien. Enligt tabell AH har lönerna stigit i en jämn takt. Största ökningen har skett för lantarbetarna och huggarna och minsta för körarna. Skillnaden i löneökning mel-

lan de olika arbetskategorierna redovisade i tabellen kan i någon mån hänföras till olika lönenivåer under basåret för de olika kategorierna. För körarna brukar alltid viss eftersläpning redovisas. Denna kategori kan vidare ej direkt jämföras med övriga grupper, då begreppet »körare» inkluderar både häst och Karl. I diagram 4 åskådliggöres löneutvecklingen sedan 1955 för arbetare inom skogs- och jordbruk samt hela egentliga industrien.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare. Till den första kategorien hänföres de personer, som till den övervägande delen är sysselsatta inom jordbruket men tidvis, framförallt under vintern, arbetar inom skogsbruket. Till den andra hänföres de arbetare, som huvudsakligen är verksamma inom skogsbruket. Tidigare har man med stöd från företagna uppskattningsar ansett att dessa båda arbetarkategorier utför ungefär hälften vardera av skogsarbetet. Under de senaste decennierna har skogsarbetet, som tidigare mestadels hade karaktären av bisyssa, mer och mer blivit ett huvudyrke för sina utövare. Såväl inom storskogsbruket som inom privatskogsbruket¹ har antalet fast anställda skogsarbetare ökat samtidigt som säsongerna alltför utjämnats. Inom privatskogsbruket har på senare år skogsbruksområden bildats, varvid fasta skogsarbetarlag upprättats för avverkning och

¹ 1955 års skogsvårdsutrednings beteckning för »övriga enskilda skogar», d.v.s. bonde-, godsskogar m.m. I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har benämningen »bondeskogsbruk» använts.

skogsvårdsarbeten på medlemmars skogar, och härigenom har möjligheter öppnats även för arbetskraften på dessa skogar att få mer kontinuerlig sysselsättning, varjämte arbetet i större utsträckning kunnat mekaniseras. Som exempel på mekaniseringen kan nämnas, att enligt uppgift från Forskningsstiftelsen SDA har t.o.m. 1965 inom landet försålts ca 300 000 motorsågar. Andra uttryck för mekaniseringen finner man i det förhållandet att den manuella skogsarbekningen till övervägande delen ersatts av maskinbarkning, varjämte virkets terrängtransport i allt större omfattning sker med traktor.

I tabellerna AI, AJ och AK, sammanställda av uppgifter från 1960 års folkräkning, redovisas sysselsättningsförhållandet för den kategori arbetare, som huvudsakligen är verksam inom skogsbruket. Däremot ges inga upplysningar om det skogsarbete, som utförs av den kategori arbetare som till övervägande del är verksam med jordbruksarbete.

I tabell AI redovisas den förvärvsarbetande befolkningen dels inom sam-

Tabell AI. Den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringsgrenar samt i skogsbruk 1960.¹ Länsvis. Enligt folkräkningen 1960.
*The economical active population in all industries and in forestry in 1960.¹ By county.
According to the 1960 Census of Population.*

Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande ² befolkning <i>Economically active population</i>			1960	1950 ³
	samta- liga näringsgre- nar <i>all indus- ties</i>	skogsbruk <i>forestry</i>	skogsbruk i % av sam- liga näringsgrenar <i>forestry in % of all in- dustries</i>		
			1960		
Nb	101 149	8 154	8,1	10,8	
Vb	93 917	8 782	9,4	8,3	
Jtl	56 522	7 304	12,9	11,9	
Vnr	115 900	8 213	7,1	6,6	
Gvl	120 310	8 065	6,7	6,7	
Kpb	118 480	8 752	7,4	8,1	
Vrm	122 946	9 664	7,9	7,2	
Ör	113 044	3 350	3,0	2,4	
Vstm	100 077	1 795	1,8	1,5	
Ups	69 073	1 473	2,1	1,8	
Sth	600 911	2 094	0,3	0,3	
Sdm	96 576	1 547	1,6	1,5	
Ög	150 919	2 270	1,5	1,3	
Slk	103 712	1 275	1,2	0,7	
Äbg	170 636	2 049	1,2	0,7	
Jkp	121 929	1 390	1,1	0,8	
Krb	66 428	1 599	2,4	1,8	
Klm	95 394	2 148	2,3	2,0	
Gtl	21 971	111	0,5	0,2	
Gbg	275 547	577	0,2	0,1	
Hl	72 298	547	0,8	0,6	
Bl	59 571	467	0,8	0,6	
Krs	109 789	1 023	0,9	0,8	
Mlm	286 955	615	0,2	0,2	
Riket	3 244 084	83 264	2,6	2,5	
<i>Entire country</i>					
1950 ³	3 104 756	77 201	2,5		

¹ "Folkräkningsveckan" 2—8 oktober 1960. — *The "Census-of-Population-Week" October 2—8, 1960.*

² I den förvärvsarbetande befolkningen, som omfattar personer med minst halv normal arbetstid, ingår "medhjälpare", varmed avses familjemedlemmar, som biträtt annan person tillhörande samma hushåll i dennes verksamhet. — *The economically active population, comprising persons with at least half-time work, includes persons who have assisted a member of the same family in his economical activity (e.g. forestry, agriculture).*

³ 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

Tabell AJ. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960¹ fördelad efter detaljgrupp till näringsgren samt efter yrkesställning. Enligt folkräkningen 1960.

The economically active population in forestry in 1960¹ by sub-group of industry and by status. According to the 1960 Census of Population.

Näringssgrupp <i>Industry group</i>	Företagare <i>Em- ployers</i>	Tjänstemän <i>Salaried em- ployers</i>	Arbetare <i>Workers</i>	Summa <i>Total</i>	Därav kvinnor <i>Thereof women</i>
Skogsvård	182	6 040	2 764	8 986	1 265
<i>Silviculture</i>					
Skogsavverkning mm	2 972	5 631	59 039	67 642	598
<i>Logging</i>					
Jakt och jaktvård	10	94	83	187	15
<i>Game shooting and game preserving</i>					
Flottning och virkesmätning	—	1 025	5 424	6 449	194
<i>Floating and timbermeasuring</i>					
Skogsbruk 1960	3 164	12 790	67 310	83 264	2 073
<i>Forestry</i>					
D:o 1950 ²	280	12 361	64 560	77 201	1 097

¹ "Folkräkningsveckan" 2—8 oktober 1960. — *The "Census-of-Population-Week" October 2—8, 1960.*

² 31 december 1950 enl. folkräkningen 1950. — *December 31, 1950 according to the 1950 Census of population.*

liga näringssgrenar och dels enbart inom skogsbruket. Avgörande för en persons näringssgrens tillhörighet har varit den huvudsakliga verksamheten vid det företag (arbetsställe), där vederbörande utfört sitt arbete under folkräkningsveckan 2—8 oktober 1960. Samtliga personer vid ett och samma företag (arbetsställe) har alltså hänförts till samma näringssgren oavsett arbetsuppgiften.

Enligt tabell AI uppgick den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 till 83 264 personer eller 2,6 % av den förvärvsarbetande befolkningen inom samtliga näringssgrenar. I jämförelse med folkräkningen 1950 har nämnda befolkning inom skogsbruket ökat mera än den gjort i genomsnitt för samtliga näringssgrenar. Procentuella ökningen 1950—1960 var

7,9 % för skogsbruket och 4,5 % för samtliga näringssgrenar. Skogsbrukets andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen uppgick till 2,6 % 1960 mot 2,5 % 1950 och 3,1 % 1945. Av skogsbrukets förvärvsarbetande befolkning var 71 % (75 % 1950) bosatta i norrländslänen, Kopparbergs och Värmlands län, där den sålunda utgjorde en ganska betydande del, 8,1 %, av den totala förvärvsarbetande befolkningen.

Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 redovisas fördelad efter detaljgrupp till näringssgren och efter yrkesställning i tabell AJ.

Enligt tabell AJ har antalet förvärvsarbetande kvinnor i skogsbruket nästan fördubblats under tiden mellan de två folkräkningarna 1950 och 1960, och tabellen visar även en avsevärd ökning av antalet företagare inom skogsbruket

Tabell AK. Den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1950 och 1960 fördelad efter tjänsteställning och ålder. Relativa tal

The economically active population in forestry in 1950 and 1960, by status and age. Relative figures.

Aldersklass	Företagare		Tjänstemän		Arbetare		Samtliga	
	1950	1960	1950	1960	1950	1960	1950	1960
—19	0,7	0,7	4,7	3,3	9,2	8,5	8,5	7,4
20—24	1,8	2,3	9,4	5,5	12,1	8,1	11,6	7,5
25—29	5,0	4,2	12,0	8,3	12,2	8,3	12,1	8,1
30—34	9,3	6,8	13,4	12,2	10,8	9,3	11,2	9,7
35—44	16,1	20,5	22,0	27,5	21,0	20,8	21,1	21,8
45—54	26,1	25,5	20,3	22,4	17,3	21,8	17,8	22,1
55—64	18,6	27,8	15,8	17,3	12,4	18,3	13,0	18,5
65—	22,5	12,2	2,4	3,4	4,9	4,9	4,6	4,9
—30	7,5	7,2	26,1	17,1	33,5	24,9	32,2	23,0
45—	67,2	65,5	38,5	43,1	34,6	45,0	35,4	45,5

under samma tid. Denna senare ökning kan förklaras bl. a. av att under 1950-talet jordbruk lagts ned i snabb takt och att förutvarande lantbrukare blivit skogsbrukare d. v. s. företagare inom skogsbruket och bl. a. av att tack vare mekaniseringen andra typer av företagare nppenbarat sig inom skogsbruket t. ex. sådana som åtagit sig avverkningsarbeten och andra som utför barkningen med specialmaskiner.

Enligt tabell AJ redovisas 67 310 personer av den förvärvsarbetande befolkningen inom skogsbruket 1960 som arbetare. Enligt indelningen efter yrkestillhörighet i »Folkräkningen 1960» uppgick antalet personer med yrket »skogsarbete» d. v. s. huggare, körare, flottningsarbetare m. fl. till 67 086, och av dessa ntgjordes 561 eller 0,8 % av kvinnor. Under huvudrubriken »Lantbruks-, skogs- och trädgårdsledning» redovisades i »Folkräkningen 1960» 9 060 personer (varav 9 kvinnor) med yrket »Skogsbefäl» till vilket räknas bl. a. förmän, skogsvaktare i enskild tjänst, stiftsskogsvaktare, domänverkets kronojägare meni däremot icke skogs-

vårdsstyrelsernas länsskogsvaktare.

Av tabell AK, som baseras på folkräkningen, framgår den procentuella åldersfördelningen inom skogsbruket 1950 och 1960, dels för företagare, tjänstemän och arbetare, dels för samtliga verksamma inom skogsbruket. Av tabellen framgår att andelen sysselsatta var betydligt högre i de övre åldersklasserna 1960 än 1950. Förskjutningen i åldersstrukturen var mest markant inom gruppen »arbetare», men samma tendens gjorde sig äveu gällande inom tjänstemannagruppen. Förflyttningarna var däremot mindre och samtidigt mer oregelbundna inom gruppen »företagare».

En löpande statistik över sysselsättningen inom storskogsbruket sammansättades från och med andra halvåret 1963 av statistiska centralbyrån (tidigare av arbetsmarknadsstyrelsen). Statistiken avser avverknings-, skogsvårds- samt hnsbyggnads- och anläggningsarbeten vid Domänverket och ursprungligen 54 större skogsbolags skogar. Till följd av fusioner och andra organisatoriska förändringar har antalet upp-

kiftslämmande enheter reducerats till 45 aktiebolag och en ekonomisk förening. I statistiken ingår även de i egen regi bedrivna avverkningsarbeten, som avser rotposter inköpta på hemmanskogar. Inom arbetsmarknadssstyrelsen började man 1961 även sammanställa en kontinuerlig statistik över sysselsättningen inom privatskogsbruket, vilken från och med andra halvåret 1963 också den överförts till Statistiska Centralbyrån. Sysselsättningen inom storskogsbruket 1964 och 1965, redovisas i tabell 35, vilken omfattar såväl

fasta som tillfälliga skogsarbetare, och sysselsättningen inom privatskogsbruket belyses av tabellerna AL och AM.

Om man betecknar totala antalet arbetare sysselsatta med huggning (d. v. s. avverkningsarbete exkl. köring enligt tabell 35) i storskogsbruket under februari 1956 med 100, kan utvecklingen av det manuella arbetet med avverkning under olika årsider perioden 1956—1965 i domänverkets och de ursprungligen 54 (numera 45) större skogsbolagens skogar avläsas av nedanstående relativata tal.

	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Domänverket										
februari	25	27	27	24	23	21	20	18	16	14
maj	14	13	14	10	10	10	12	8	8	8
augusti	9	9	7	8	8	8	8	7	7	6
november	20	20	15	17	17	16	15	14	13	12
Skogsbolagen										
februari	75	84	69	55	62	66	63	48	45	43
maj	60	53	43	36	41	47	45	31	29	28
augusti	50	49	38	39	41	44	41	34	33	30
november	72	65	52	56	57	59	50	41	40	38
Summa										
februari	100	111	96	79	85	86	83	66	61	57
maj	74	66	57	46	51	57	56	39	37	36
augusti	59	58	46	47	49	52	49	42	39	36
november	92	85	67	73	74	53	65	55	53	50

Tablån utvisar bl. a. att genomsnittliga antalet arbetare sysselsatta i huggningsarbete höll sig på en något högre nivå i början av perioden än i slutet av densamma. Det framgår också av tablån att de säsönmässiga variationerna i sysselsättningen minskat under senare år.

Från och med 1961 företas årligen, såsom ovan nämnts, fyra undersökningar — i februari, maj, augusti och november¹ — rörande sysselsättnings-

förändringarna i privatskogsbruket med vilket förstas gårdar (brukningsdelar), som tillhör andra enskilda skogsägare än aktiebolag.

Dessa undersökningar företas på ett urval taget ur RLF:s register över jordbruksfastigheter och omfattande 1/28 eller ca 6 000 av samtliga brukningsdelar med en produktiv skogsareal av minst 10 ha i Götaland och Svealand och minst 25 ha i Norrland (ca 167 000). Enligt tidigare undersökningar (t. ex. »Jordbruks förstärkande med skog», SOU 1957:8) sysselsätter skogsbruk un-

¹ Samma månader och även samma veckor som undersökningarna i storskogsbruket.

Tabell AL. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken¹ 1964 och 1965 fördelade på skogsägaren och dennes familjemedlemmar² resp. lejd arbetskraft. (Uppräknade tal.)

Evaluate number of day-works performed during a week in farmers' forest according to the surveys of employment Februari 1964—November 1965. Owners with members² of their families, hired labour.

Anm: Uppgifterna avser antalet dagsverken den vecka i angiven månad då andra helgtorsdagen infaller (jmfl. tab. 35).

Note: The figures refer to the day-works during that week in the stated month when the second working Tuesday falls. (Cf. table 35).

Månad och år Month and year	1 000-tal dagsverken Number of day-works in 1 000		Procentuell fördelning In percent		
	totalt total	utförda av performed by		skogsägarna och deras familjemedlem- mar ² <i>owners and members of their families</i>	lejd arbets- kraft <i>hired labour</i>
		skogsägarna och deras familjemedlem- mar ² <i>owners and members of their families</i>	lejd arbets- kraft <i>hired labour</i>	skogsägarna och deras familjemedlem- mar ² <i>owners and members of their families</i>	lejd arbets- kraft <i>hired labour</i>
Febr. 1964	537	326	211	60,7	39,3
1965	537	312	225	58,1	41,9
Maj 1964	254	122	132	48,2	51,8
1965	266	136	130	51,2	48,8
Aug. 1964	184	100	84	54,5	45,5
1965	178	95	83	53,6	46,4
Nov. 1964	325	184	141	56,7	43,3
1965	290	166	124	57,0	43,0

¹ Arbete på rotposter ej medräknat. — *Forest work on account of buyers of standing timber is not included.*

² Familjemedlemmar över 15 år. — *Members of owners' families more than 15 years.*

der dessa storleksgränser en obetydlig del av den ur arbetsmarknadssynpunkt viktiga kategorien av lejd arbetskraft. Urvalet har erbållits genom systematisk stratifierad sampling ur nämnda register och storleken på detsamma har ansetts kunna ge önskvärd precision beträffande förändringar i sysselsättningen mellan olika tidpunkter. Undersökningarna för denna fr. o. m. 1961 fortlöpade sysselsättningsstatistik för

privatskogsbruket är förlagda så, att de sammanfaller i tiden med motsvarande sysselsättningsundersökningar i storskogsbruket, varvid jämförelser kan göras mellan storskogsbruket och privatskogsbruket i sysselsättningen. Denna är emellertid för storskogsbruket uttryckt i antal sysselsatta vid avverkningsarbeten, skogsvårdsarbeten samt vid i skogsförvaltningarnas egen regi bedrivna anläggnings- och husbygg-

Tabell AM. Antal i privatskogsbruket utförda dagsverken¹ 1964 och 1965 fördelade efter landsdel². (Uppräknade tal.)

Evaluated number of day-works performed¹ during a week in farmers' forests according to the surveys of employment February 1964—November 1965. Main parts of country.

Anm: Se tabell AI
Note: See table AI

Månad och år <i>Month and year</i>	1 000-tal dagsverken <i>Number of day-works in 1 000</i>				Procent dagsverken utförda av lejd arbetskraft <i>Number of day-works in %, performed by hired labour</i>			
	landsdel <i>main part of country</i>							
	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela riket <i>Entire country</i>	Göta- land	Svea- land	Norr- land	Hela riket <i>Entire country</i>
Febr. 1964	247	158	132	537	34	52	34	39
1965	259	153	125	537	39	51	36	42
Maj 1964	108	71	76	254	54	63	38	52
1965	118	69	79	266	51	64	32	49
Aug. 1964	74	55	56	184	42	62	34	46
1965	74	44	60	178	45	61	38	46
Nov. 1964	113	89	123	325	43	58	33	43
1965	95	76	118	290	45	58	32	43

¹ Se not 1 tab. AL. — See note 1 table AL.

² Götlанд omfattar produktionsområdena 1—4, Svealänd områdena 5—6 och Norrländ områdena 7—8 enligt den områdesindelning som lantbruksstyrelsen begagnar vid den jordbruksekonomiska undersökningen.

nadsarbeten andra helgfria tisdagen i februari, maj, augusti och november, medan den för privatskogsbruket är uttryckt i antal dagsverken under den vecka i ovannämnda månader, då andra helgfria tisdagen infaller, för å ena sidan skogsägaren och dennes familjemedlemmar över 15 år och å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft vid dels avverkningsarbete — arbete på rotposter redovisas icke — och dels skogsvårds- och andra skogsarbeten. Det bör även observeras att uppgifterna om sysselsättningen inom storlundersökning är komna ur en totalundersökning, medan desamma om sysselsätt-

ningen inom privatskogsbruket är uppräknade från en urvalsundersökning med en dyliks brister beträffande bl. a. mätosäkerhet och svarsbortfall.

I tabellerna AL och AM — baserade på uppgifter från Statistiska meddelanden Am 1965:5, utgiven av Statistiska centralbyrån — redovisas resultaten från undersökningarna 1964 och 1965. Sysselsättningsvolymen är som ovan sagts uttryckt i dagsverken i dessa tabeller och det är närmast förändringarna i denna volym som bör uppmärksammas. Enligt tabell AL ökade andelen lejd arbetskraft något under februari och augusti 1965 jämfört med 1964, var

Registrerad arbetslöshet inom skogsbruket 1963/64—1964/65

	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Genomsnitt per månad
1963/64													
Arbetslösheftsförsäkrade arbetslösa	741	1 128	1 100	1 157	1 354	1 391	1 327	805	948	2 373	3 042	1 287	1 388
Icke "	203	383	348	465	492	259	421	273	282	505	536	322	374
S:a	944	1 511	1 448	1 622	1 846	1 650	1 748	1 078	1 230	2 878	3 578	1 609	1 762
1964/65													
Arbetslösheftsförsäkrade arbetslösa	995	1 328	1 220	1 129	1 365	1 371	1 461	1 142	1 232	2 178	2 460	921	1 400
Icke "	244	339	370	367	349	264	330	250	281	307	385	197	307
S:a	1 239	1 667	1 590	1 496	1 714	1 635	1 791	1 392	1 513	2 485	2 845	1 118	1 707

i stort sett oförändrad under november och minskade i maj 1965 jämfört med 1964. Av tabellen framgår också att sysselsättningsvolymen genomsnittligt var något mindre 1965 än 1964.

I tabell AM redovisas i privat-skogsbruket utförda dagsverken fördelade på landsdel, och enligt tabellen var den ledda arbetskraftens arbetsinsats i privat-skogsbruket störst i Svealand och minst i Norrland.

Det genomsnittliga antalet dagsverken per redovisad brukningseenhet i de olika undersökningarna visas i nedanstående tablå.

	Febr.	Maj	Aug.	Nov.
1962	3,3	2,1	1,3	1,8
1963	3,0	1,8	1,1	1,8
1964	3,4	1,6	1,2	2,1
1965	3,4	1,7	1,2	1,9

En jämförelse av sysselsättningsförändringarna 1964—1965 inom privat-skogsbruket enligt tabellerna AI och AJ med dessamma inom storskogsbruket enligt tabell 35 visar att såväl privat-skogsbrukets som storskogsbrukets sysselsättning minskat 1965 jämfört med 1964.

Såsom framgår av tabell 11 ökade avverkningarna under 1964/65 jämfört

med 1963/64. Efterfrågan på arbetskraft ökade, vilket medfördde en mindre omfattning av beredskapsröjningarna 1964/65 (25 500 ha) än 1963/64 (39 200 ha). Under budgetåret 1964/65 ställdes emellertid till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för igångsättande av beredskapsarbeten i arbetslösheitsbekämpande syfte 38,4 milj. kr (f. å. 41,4 milj. kr) varav 27,1 milj. kr (f. å. 31,1 milj. kr) för skogsvårdsåtgärder.

Som framgår av tablån här ovan minskade också antalet registrerade arbetslösa 1964/65 något jämfört med 1963/64.

De arbetare som under våren och sommaren friställts från avverkningsarbeten o. d., ägnar sig i Norrland, Dalarna och Värmland ofta under denna tid åt flottningsarbeten. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36.

I nedanstående tablå, baserad på tabell 36, redovisas sysselsättningen inom flottningsverksamheten som indextal för åren 1960—1964, där antalet sysselsatta den 15 maj 1960 satts lika med 100.

Antalet sysselsatta i flottningsarbete per den 15 maj under åren 1961—1965

	Flottning o. d.					Skiljning o. d.				
	1960	1961	1962	1963	1964	1960	1961	1962	1963	1964
	omkring 15 maj	100	81	65	77	62	12	14	9	8
	» 1 juli	63	57	60	47	49	46	47	44	36
	» 15 aug.	25	20	21	21	20	32	41	42	32

var resp. 8 314, 5 966, 7 076, 5 717 och 4 163. Sammanlagt åtgick 613 000 (f. å. 722 000) dagsverken för 1965 års flottning. Av dessa kom 64 % på flottningsarbete och 36 % på skiljningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för 1963—1965 återfinnes i tabell 37. Såsom framhålls i not till tabellen ingår däri även flottningspersonal. Endast en ringa del av skogsbru-

kets arbetskraft tillsättes dock via arbetsförmedlingarna. Enligt en av arbetsmarknadsstyrelsen företagen undersökning skulle endast 4 % av den inom privatskogsbruket ledda arbetskraften ha tillsatts via arbetsförmedlingen. Icke heller domänverkets skogsarbetare torde anvisas av arbetsförmedlingen i större utsträckning, dels därför att domänverket bl. a. har fast anställda skogsarbetare med arbetsgarantier, dels därför att reviren har tillgång till sådana arbetare som regelmässigt återkommer för avverkningsarbeten m. m.

III. Olycksfall och arbetarskydd

Den 1 januari 1955 trädde lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring i kraft. Till följd av samordning med den samtidigt ikraftträdda lagen om allmän sjukförsäkring utges vid yrkesskada sjukersättning under den s. k. samordningstiden (i regel de 90 första dagarna efter den då skadan inträffade) av de allmänna sjukkassorna och icke av yrkesskadeförsäkringsinrättningarna.

Den obligatoriska yrkesskadeförsäkringen omfattar i stort sett alla arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, d. v. s. alla, som är fast eller tillfälligt anställda hos en arbetsgivare. I yrkesskadeförsäkringslagen har arbetstagarbegreppet, liksom i sjukförsäkringsla-

gen, samma innebörd som inom civilrättslig lagstiftning på andra områden.

Riksförsäkringsverket, som sammanställer och publicerar yrkesskadestatistik fr. o. m. 1955 i puhlikationen »Yrkesskador», redovisar i sin statistik tre skadetyper, nämligen färdolycksfall, arbetsolycksfall, vilka utgör huvudparten, samt yrkessjukdomar, varmed avses alla yrkesskador som uppkommit på annat sätt än genom olycksfall. Uppgifterna i tabellerna 38, 39 och AN avser endast arbetsolycksfall som inträffat under 1962.

Näringsgrensindelningen i denna yrkesskadestatistik är i princip en indelning efter företagens art, medan i allmänhet hänsyn ej tagits till de anställ-

das individualyrken. Fr. o. m. 1960 redovisas ett företag endast inom en näringsgren, den huvudsakliga, och därmed också arbetstimmarna, utförda av samtliga anställda, t. ex. såväl kontorsfolk som skogshuggare, och arbetsolycksfallen. Näringsgrensindelningen är dessutom fr. o. m. 1960 något förändrad, varför för skogsbruks del redovisning sker endast på två undergrupper mot fem 1959 och tidigare. Fr. o. m. 1955 redovisas arbetsmängden genomgående i 1 000-tal arbetstimmar. Därest detta antal ej varit känt, har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med femdagars arbetsvecka. I riks-försäkringsverkets yrkesskadestatistik särredovisas fr. o. m. 1960 endast två arbetsgivarekategorier nämligen å ena sidan staten och å andra sidan samtliga övriga arbetsgivare. I Skogsstatistisk årsbok 1960 och tidigare årsböcker redovisades endast yrkesskadestatistiken för större arbetsgivare (exkl. staten). I och med årsboken 1961 redovisas samtliga arbetsgivare (inkl. staten, bl. a. domänverket). Riksförsäkringsverket indelar yrkesskadorna i tre svårighetsklasser, övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall samt graderar sjukligheten efter antal dagar — sammanfattningsvis benämnda sjukersättningsdagar — för vilka sjukpenning eller hempenning utgått. Dagar med halv sjukpenning har medräknats med halva antalet. Som invaliditetsfall har räknats alla fall med invaliditränta. Dessa har indelats efter invaliditetsgraden vid livräntans början, varvid fall med s. k. anpassningsförhöjning medräknats med den normala invaliditetsgraden d. v. s. utan hänsyn till förhöjningen. Om därvid den normala invaliditetsgraden un-

derstiger 10 %, i vilket fall den icke närmare fastställts vid skaderegleringen, har den antagits utgöra 5 %. Yrkesskador, som föranlett invalidlivränta och senare haft dödlig utgång, har icke medräknats som dödsfall.

En viss uppfattning om yrkesskadestriskens storlek inom olika näringsgrenar eller för olika grupper av arbetstagare får man av de frekvenskvoter som anger antal arbetsolycksfall och antal yrkessjukdomsfall per en miljon arbetstimmar. Dessa kvoter är dock icke helt tillfredsställande som riskmått, enär de påverkas lika mycket av obetydliga skadefall som av svåra fall. Man bör därför jämsides med antalet skadefall betrakta antalet däribland förekommande invaliditets- och dödsfall. Mest rationellt torde vara att låta den sammanlagda arbetstid, som till följd av skadorna går förlorad genom sjukdom, invaliditet eller död, vara ett uttryck för riskens storlek. Det riskmått, som under benämningen svårhetstal användes i yrkesskadestatistiken fr. o. m. 1955, motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda arbetstimmar. (I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare redovisades antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare). Vid konstruktionen av detta riskmått förutsattes en sjuktid av 365 dagar innehåra en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en förlust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. I svårhetstalen ingående antalet sjukdagar omfattar förutom antalet sjukersättningsdagar, beräknat enligt ovan, ytterligare två dagar för varje skada, motsvarande två karensdagar efter dagen för yrkesskadans inträffande, för vilka sjukpenning icke skall utgå. Slutligen skall nämnas att i den statistiska bearbetningen icke medta-

gits sådana fall, för vilka anmälningsskyldighet enligt yrkesskadeförsäkringslagen icke förelegat, d. v. s. skador, som kunnat slutregleras av sjukkassa utan att kassan behövt utgiva sjuk- eller hempenning enligt sjukförsäkringslagen och som alltså varit lättare skador, vilka icke föralett sjukskrivning efter utgången av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

Sedan 1955 gäller samma definitioner av begreppen olycksfall och sjukersättningsdag. Såsom ovan nämnts redovisas däremot fr. o. m. 1960 års yrkesskadestatistik en arbetsgivare endast inom en näringsgren, medan han 1959 och tidigare kunde redovisas inom två och ibland även flera näringsgrenar. Den förändrade redovisningsprincipen har emellertid medfört ett ökat antal företagare inom skogsbruket i yrkesskadestatistiken fr. o. m. 1960 jämfört med tidigare år till följd av medtagandet av mindre företagare. Enligt tabell 38 uppgick antalet olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1962 till 6 367. Motsvarande antal 1955—1961 var 8 426, 8 879, 8 775, 7 181, 6 792, 6 428 och 6 977. Antalet arbetstimmar i dessa arbeten 1955—1962 uppgick till 149,0, 151,0, 148,0, 131,9, 116,8, 113,8, 117,4 och 115,6 milj. timmar och antalet sjukersättningsdagar till 176 695, 176 756, 183 220, 157 429, 143 922, 134 974, 145 804 och 138 471 dagar. Den genomsnittliga invaliditetsprocenten var åren 1955—1962 för skogs- och flottningsarbeten 17,2, 18,0, 16,2, 18,5, 18,6, 18,0, 20,4 och 22,4 mot 20,5, 21,0, 20,0, 19,4, 20,2, 20,0, 19,9 och 21,1 för samtliga näringsgrenar, vilket visar något gynnsammare förhållanden i detta hänseende inom skogsbruket än inom stora delar av det övriga näringslivet.

Yrkesskaderiskens storlek inom olika arbetsområden framgår av uppgiften

om »Antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar» i tabell 39. Detta antal uppgick för skogs- och flottningsarbeten åren 1955—1962 till 56,5, 58,8, 59,3, 54,5, 59,7, 56,5, 59,4 och 55,1 och för samtliga näringsgrenar samma år till 24,5, 24,2, 23,0, 21,9, 22,2, 21,4, 22,3 och 21,1. Enligt dessa relationstal är olycksfallsrisken betydande för skogsarbetare jämfört med övriga yrkesutövare. Antalet förlorade arbetsdagar per olycksfall var däremot mindre inom skogs- och flottningsarbeten än genomsnittligt inom övriga näringsgrenar. Dessa relationstal hade följande värden 1955—1962: skogs- och flottningsarbeten 45, 45, 51, 55, 46, 58, 49 och 57 och samtliga näringsgrenar 69, 67, 67, 68, 68, 71, 68 och 68. I tabell 39 redovisas även svårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker inom skogs- och flottningsarbeten å ena sidan samt samtliga näringsgrenar å andra sidan. Till olycksfallsorsakerna i kolumn 10 (»övriga») har häntförts hett eller kallt ämne (fast, flytande, gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycksfallsorsak.

Enligt tabell 39 är olycksfallsrisken för skogsarbetare uttryckt i svårhetstal större än den i genomsnitt är för arbetare inom samtliga näringsgrenar. Skillnaden är dock här inte så stor som då risken uttrycks i antal olycksfall per 1 milj. arbetstimmar. Detta senare riskmått påverkas lika mycket av övergående fall som av invaliditetsfall och dödsfall, medan däremot svårhetstalet, såsom redan påpekats, innehåller all genom skador förlorad arbetstid och sålunda är ett bättre uttryck för riskens storlek. Enligt tabell 39 uppgick svårhetstalet totalt för skogs- och flottningsarbeten 1962 till 3,16 och delsvårhets-talen härrörande från sjukdom, invali-

Tabell AN. Arbetsolycksfall 1962, i procent samt per 1 milj. arbетstimmar, fördelade efter skadad kroppsdel. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten)

Industrial accidents at actual work-place in per cent and per 1 million working-hours distributed by injured part of body in 1962. All employers (incl. public service).

Skadad kroppsdel <i>Injured part of body</i>	Skogsvård och kolning <i>Planting and conservation of forests</i>		Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>		Skogs- o. flottningsarbeten totalt <i>Total forestry and floating</i>		Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	
	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working-hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working-hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working-hours</i>	%	per 1 milj. arb.tim. <i>per 1 million working-hours</i>	%
Huvud utom öga, hals <i>Head except eye, neck</i>	2,4	9,2	3,3	5,8	3,3	5,9	1,6	7,5
Öga	1,4	5,6	1,7	3,0	1,7	3,1	0,7	3,2
Axel, arm	2,0	7,7	3,6	6,3	3,5	6,3	1,7	8,1
Handled, hand	5,7	22,1	11,0	19,3	10,7	19,4	7,7	36,6
Bäl utom rygg	1,9	7,2	5,5	9,6	5,2	9,5	1,4	6,6
Rygg, ryggrad	1,0	4,1	2,7	4,7	2,6	4,7	0,9	4,5
Höftled, knä, ben ... <i>Hip-joint, knee, leg</i>	5,3	20,5	17,6	30,8	16,8	30,5	2,7	13,0
Fotled, fot	6,1	23,6	11,6	20,3	11,2	20,4	4,3	20,2
Kroppen i sin helhet <i>The entire body</i>	—	—	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
Summa Total	25,8	100,0	57,1	100,0	55,1	100,0	21,1	100,0

ditet och död till 1,07, 1,31 och 0,78. Motsvarande svårhetstal för samtliga näringsgrenar 1962 var 1,44, 0,44, 0,55 och 0,44. Totala svårhetstalet för skogs-

och flottningsarbeten är avgjort större än detsamma i medeltal för samtliga näringsgrenar. Emellertid är flera yrkeskategorier utsatta för allvarligare

Yrkesskador 1964 och 1965 anmeldda till skogsyrkesinspektionen

Arbetsområde	Vuxna		Minder-åriga		Totalt		Därav dödsfall	
	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965
Skogsvård	472	467	29	22	501	489	2	1
Skogsavverkning	8 550	7 778	411	352	8 961	8 130	19	30
Flottning	210	198	3	3	213	201	1	3
Milkolning	—	1	—	—	—	1	—	—
Flottledsbyggnad m.m.	219	145	3	7	222	152	1	—
Summa	9 451	8 589	446	384	9 897	8 973	23	34
Yrkessjukdom ¹	36	39	1	1	37	40	—	—
Totalt	9 487	8 628	447	385	9 934	9 013	23	34
Olycksfall på väg till och från arbetet	227	230	6	6	233	236	4	7

¹ I skogsstatistisk årsbok 1957 och tidigare årsböcker har ej dessa fall, som nästan uteslutande avser senskideinflammation, särredovisats.

olycksfallsrisker än skogsarbetare och detta gäller bland annat stuveriarbetare, personal inom sjöfart, gruvarbetare och väg- och anläggningsarbetare.

I tabell 39 redovisas också delsvårhetstal härrörande från olika olycksfallsorsaker. De vanligaste 1962 i skogs- och flottningsarbeten var »Handverktyg och redskap» med 1,03, »Fordon m. m.» med 0,80 och »Fall, halkning» med 0,35 och »Motorer m. m.» 0,32. I genomsnitt för samtliga näringsgrenar var de vanligaste olycksfallsorsakerna 1962 följande: »Fall, halkning» med 0,34, »Motorer m. m.» med 0,33 och »Fordon m. m.» med 0,29.

I tabell AN redovisas arbetsolycksfall i procent samt per 1 milj. arbets-timmar fördelade efter skadad kroppsdel. Av alla olycksfall i skogs- och flottningsarbeten 1962 var de oftast förekommande sådana som resulterat i höftleds-, knä- och benskador med 30,5 % (f. å. 32,8 %) i fotleds- och fotskador med 20,4 % (20,3 %) samt i hand-leds- och handskador med 19,4 % (19,7 %). Genomsnittligt för alla näringsgrenar var sådana olycksfall vanligast 1962 liksom även tidigare år som resulterat

i handleds- och handskador med 36,6 % (f. å. 36,8 %), fotleds- och fotskador med 20,2 % (20,4 %) samt höftleds-, knä- och benskador med 13,0 % (13,3 %) av alla av olycksfall orsakade skador.

I syfte att nedbringa olycksfalls-frekvensen inom skogsbruket och att öka arbetsäkerheten för dess personal pågår såväl vid statliga myndigheter som inom enskilda organisationer arbeten för förbättring av verktyg och arbetsmetoder. Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogsyrkesinspektionen inom arbetskyddsstyrelsen. Även genom domänverket och skogsforskningsinstitutet bedriver staten forskning och upplysning avseende ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Bland enskilda organisationer som verkar för rationalisering av arbetsredskap och maskiner m. m. märkes de skogsarbetsstudieorganisationer, vilkas verksamhet behandlas på sid. 146.

Enligt skogsyrkesinspektionens statistik över anmeldta yrkesskador 1964 och 1965, redovisad i tablén på sid. 116, hade under 1964 till inspektionen anmeldts 9 934 yrkesskadefall, vilket in-

nebär en ökning från 1963 med 2 %. År 1965 uppgick antalet yrkesskadefall till 9 013, vilket i sin tur innebär en minskning från 1964 med 9 %. Antalet dödsfall uppgick 1964 till 23 mot 19 år 1963 och till 34 år 1965. Antalet olycksfall på väg till och från arbetet utgjorde 1964 och 1965 233 resp. 236. Motstående antal för år 1963 var 278.

I ovan redovisade statistik ingår olycksfall hos såväl större som mindre arbetsgivare (inkl. staten), vilket även är fallet fr. o. m. 1960 med riks försäkringsverkets yrkesskadestatistik redovisad i tabellerna 38 och 39. Emellertid omfattar skogsyrkesinspektionens yrkesskadestatistik även de kortvariga fallen på högst tre dagar, varför den

icke är helt jämförbar med riks försäkringsverkets statistik, vilken dessutom i föreliggande årsbok avser år 1962.

Den snabba mekaniseringensprocess som skogsbruket för närvarande genomgår har givit arbetarskyddsstyrelsens skogsyrkesinspektion anledning att uppmärksamma användningen av och säkerheten hos de skogstraktorer som alltmer kommer till bruk vid skogsavverkning.

Norra distriktet av skogsyrkesinspektion, vilket omfattar Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län, har sammansättat en tabell över antalet motorsågsolycksfall år 1964, vilken återges här nedan.

Antal motorsågsolycksfall 1964 (vuxna)

Orsak	1964								1963		
	Fälln.	Kvistn.	Kapn.	För-flytttn.	Start	Verkt.-vård	Ej ang	Totalt	Totalt		
								Antal	%	Antal	%
Sägen kastar	44	101	46	—	2	—	11	204	47	100	32
Fallande föremål	20	1	1	—	—	—	—	22	5	36	12
Sågat för mycket	6	—	5	—	—	—	—	11	3	7	2
Ofrivilligt gaspådrag	10	4	4	9	—	—	1	28	6	29	9
Sprättande föremål ...	3	19	5	—	—	—	1	28	6	8	3
Sträckning	5	—	1	—	11	—	1	18	4	6	2
Kamrat skadad	3	—	1	—	—	—	—	4	1	13	4
Halkn. snavn.: skada av kedjan ...	17	12	8	12	—	—	4	53	12	38	12
Halkn. snavn.: övriga skador	2	4	3	7	—	—	—	16	4	18	6
Klämning	4	—	2	—	1	—	1	8	2	1	—
Slag, stöt	2	1	1	1	2	2	1	10	2	13	4
Hand slant från såg- handtag	2	3	—	—	—	—	—	5	1	15	5
Sågdel lossnade, ked- ja gick av	4	2	3	—	—	—	—	9	2	11	4
Ej angivet: skada av kedjan	2	4	—	—	—	—	12	18	4	17	5
Ej angivet: övriga skador	1	—	—	—	—	1	3	5	1	1	—
Summa	125	151	80	29	16	3	35	439	100	313	100
%	28	34	18	7	4	1	8	100			
1963 antal	123	66	54	28	14	—	25	313			
1963 %	39	21	17	9	5	—	8	100			

Not: Motorsågningsskador i % av antalet huggningsskador
1964 = 26 %; 1963 = 19 %; 1961—62 = 12 %.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Länsjaktvårdsföreningarna inger varje verksamhetsår rapporter till Svenska jägareförbundet angående såväl uppskattad vilttillgång som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra, även om åtgärder på senare år vidtagits för att förbättra viltstatistiken.

Sålunda har möjligheterna att genom statistiska beräkningsmetoder komma fram till mera exakta uppgifter beträffande antalet fällt villebråd närmare undersöks. Goda möjligheter synas även föreligga att på så sätt få fram ett säkrare material — vilket framför allt ur forskningssynvinkel är angeläget — men det föreslagna systemet kan f. n. icke genomföras på grund av de kostnader en omläggning oundgänglig medför.

Ur jägareförbundets verksamhetsberättelse för tiden 1/7 1964—30/6 1965 har följande sammandrag gjorts av redogörelse för vildnadsförhållandena 1/3 1964—28/2 1965.

Väderleken synes i stort sett ha varit någorlunda gynnsam för föryngringen. Våren och försommaren var i södra och mellersta Sverige bra, medan yngelmånaderna i de norra delarna av landet — från de nordligaste delarna av Kopparbergs och Gävleborgs län och norrut — har varit mindre gynnsamma på grund av regn och kyla. Sålnnda förekom under juni och början av juli flera snöfall i de södra fjälltrakterna, vilka förorsakade stort men för föryngringen av ripa och skogsfågel. Sensommaren var i stort sett kall och regnig i hela landet. Vintern i södra och mellersta landsdelarna var gynnsam med förhållandevis ringa snödjup och milda tem-

peraturförhållanden. I stora delar av Norrland synes dock även vintern ha varit mindre gynnsam med riklig snöförekomst och områdesvis skarbildning. Antalet fall av rådjursrivningar har ökat något i förhållande till föregående år. Det stora snödjupet i landets norra delar synes i första hand vara orsak härtill.

Tillgången på älg ansågs vara över medelgod i Hallands och Kopparbergs län. I Östergötland, norra delen av Kalmar län och Skåne befecknades älgstammen såsom under medelgod. I Södermanlands, Gävleborgs och Västerbotteus län rapporterades någon minskning av älgstammen medan den rapporterades ha ökat i Norrbottens län. I övriga delar av riket — utom Gotland, där älg saknas — uppgavs älgsförekomsten vara oförändrad och medelgod.

Den legala höstjakten 1965 gav enligt domänstyrelsens statistik 30 830 älgar mot 30 355 föregående höst. Under 1965 års jakt fälldes 51,3 % under den allmänna jakten, medan 48,7 % fälldes under licensjakten. Motsvarande siffror under 1964 års jakt var, 50,8 % resp. 49,2 %. Avskjutningen motsvarar för hela landet ca 0,8 skjuten älg per 1 000 ha skogsmark och »övrig mark». Största avskjutningen per nämnda ytenhet hade Västmanlands län med 2,7, Södermanlands län med 2,3, Värmlands län med 2,2 och Skaraborgs län med 1,9. Den lägsta avskjutningen upptäcktes Norrbottens län med 0,2 samt Västerbottens och Malmöhns län med 0,4 skjuten älg per ovannämnda ytenhet.

Utöver antalet vid legal jakt fällda älgar kommer antalet olaga och/eller olovligt fällda älgar samt sådana som

dödats vid krockar med motorfordon och fåg. Någon utredning i denna fråga har under året icke företagits av jägareförbundet, men sammanlagda antalet älgar dödade av nämnda orsaker kan uppskattas till 2 000—3 000.

Vidtagna försök med s. k. viltspeglar har hitintills visat sig ha god effekt och antalet sammanstötningar har avsevärt minskat utefter vägsträckor, där sådana speglar uppsatts.

Algens skadegörelse på plant- och ungskogen har enligt rapporterna varit av normal omfattning. Inom vissa lokala områden, framför allt i skogsländet närmast fjällkedjan, är dock skadorna omfattande och av sådan karaktär, att föryngring av tall i det närmaste omöjliggöres. Skadorna på växaude eller avmejad men ej bärjad gröda har uppgivits som normala utom i Kronobergs, Hallands, Älvborgs och Västmanlands län där skadorna varit omfattande. De av länsstyrelserna godkända skadeståndskraven uppgick till ca 1 086 000 kronor. Inom Hallauds, Älvborgs, Örebro och Västmanlands län har behållningen i respektive länsälgskadefond ej täckt de godkända skadeståndsanspråken, varför Kungl. Maj:t anvisat sammanlagt 217 000 kronor ur den för landet gemensamma älgskaderegleringsfonden för att täcka uppkomna brister.

Den lilla stammen *kronhjort* i Skåne ansågs vara oföräudrad. Under året fälldes 43 djur i Skåne, 3 djur i Västmanlands län och 1 djur i Östergötlands län. Förutom i ovan nämnda län rapporterades sporadiska förekomster på skilda håll i landet.

De lokala stammarna av *dovhjort* har enligt rapporterna ökat i Västmanlands och Örebro län. I övriga län har inga förändringar inträtt i förekomsten. Sammanlagt fälldes under jaktfåret ca 1 160 djur (f. å. ea 1 100). De största

avskjutningarna gjordes i Östergötlands län, Skåne och Örebro län med 350, 275 resp. 250 djur.

Rådjursstammen betecknades med undantag av Gotland, Västerbottens och Norrbottens län såsom medelgod till över medelgod. Från Östergötlands, Älvborgs södra, Kopparbergs samt från de tre nordligaste norrländslänen rapporterades ökning av tillgången. Från inget län rapporterades minskning. Rådjursjakten beräknades ha avkastat 48 594 djur (f. å. 46 775).

Enligt rapporterna var tillgången på *skogshare* ungefär densamma som föregående år dvs. medelgod. Från Södermanlands län, Skåne, Göteborgs, Gävleborgs och Västernorrlands län rapporterades ökad tillgång medan man i Kronobergs och Jämtlands län uppgav att stammen minskat. Under jaktfåret beräknades 109 820 skogsharar ha fälts mot 118 300 föregående år. Fångstens fördelning på landsdelar var följande: Norrländslänen 63 300, Svealändslänen 14 290 och Götalandslänen 32 230 djur.

Enligt rapporterna saknades *fältharen* i de fyra nordligaste länen. I övriga län betecknades tillgången som medelgod till under medelgod och endast på Gotland ansågs tillgången vara över medelgod. Viltstammen rapporterades ha ökat i Kronobergs, Kalmar norra och Värmlands län medan tillgångarna ansågs ba minskat i ett flertal mellansvenska och sydsvenska län. Omkring 57 600 fältharar beräknades ha fälts under året, varav 44 850 i Götaland, 12 700 i Svealand samt 50 i Norrland.

Stammen av *vildkanin* har under de senaste åren kraftigt decimerats på grund av angrepp av virussjukdomen myxomatosis. Sjukdomen har gått fram över Skåne och angränsande delar av Halland och Blekinge. På Gotland upp-

täcktes det första fallet av sjukdomen i oktober 1962, varefter spridda fall förekom under vintern 1962/63. Vid midsommartiden 1963 rapporterades att sjukdomen fått en snabb spridning. Som en direkt följd av det kraftiga individbortfallet genom sjukdomsangrepp uppgick den totala avskjutningen endast till 71 290 (f. å. 278 000) varav 43 000 på Gotland och 12 000 i Skåne.

Tillgången på *rödräu* ansågs liksom föregående år vara god. Tillgången rapporterades ha ökat i Stockholms, Jämtlands och Västerbottens län samt minskat i Östergötlands, Gotlands och Örebro län. Omkring 72 000 (f. å. 78 000) beräknades ha aylivats. Avskjutningen var tämligen jämnt fördelad över hela riket.

Grävling förekom — med undantag av Norrbottens och Gotlands län — i hela riket. Tillgångarna ökade inom ett flertal länsjaktvårdsföreningar i norra och mellersta Sverige. Avskjutningen rapporterades uppgå till ca 8 300 djur (f. å. 8 200).

Endast Norrbottens och Blekiuge län ansåg att tillgången på *utter* var medelgod, medan övriga länsjaktvårdsföreningar rapporterade mindre god tillgång. I både Norrbottens och Blekinge län ansågs vidare att förekomsten hade ökat. Under jaktåret sköts ca 390 djur (f. å. 400).

Förekomsten av *mård* ökade under året i elva län, bland vilka bl. a. de sex nordligaste ingick. Förekomsten betecknades som över medelgod i sex län och medelgod i sju län. På Gotland saknades mården helt. Med tanke på småviltet ansågs mårdstammen vara för stor i Norrland varför ytterligare ökad jakttid för att nedbringa stammen stadgades för jaktåret 1964/65. Avskjutningen beräknades till omkring 3 000 (f. å. 2 700) varav 2 260 i Norrland.

Förekomsten av *vildrink* ansågs vara över medelgod i sex län, under medelgod i tre samt i resten av länen uppskattades den som medelgod. Ökning av stammen konstaterades i fem län medan två redovisade minskning jämfört med föregående år. Som en följd av den propaganda som under de senaste åren förts för en ökad minkfångst ökade avskjutningen från ca 20 000 jaktåret 1963/64 till ca 21 400 året 1964/65.

Tillgången på *tjäder* betecknades som medelgod i Kronobergs, Göteborgs och Norrbottens län medan övriga länsjaktvårdsföreningar rapporterade under medelgod förekomst. Avskjutningen i de län där tjäderjakt var tillåten beräknades till ca 19 500 (f. å. 26 500) varav i Norrbottens län ca 12 000.

Tillgången på *orre* var medelgod i Kronobergs, Göteborgs, Skaraborgs och Norrbottens län. De återstående länen rapporterade under medelgod förekomst av orre. I fyra norrländska och två mellansvenska län hade orrstammen minskat. En ökning av stammen aumatades åter inom fyra mellansvenska länsjaktvårdsföreningars områden. Omkring 11 000 orrar (f. å. 17 600) fälldes i de län där jakt varit tillåten. Det övervägande flertalet, ca 8 400, sköts i de fyra nordligaste länen.

Förekomsten av *järpe* uppgavs vara över medelgod i två, medelgod i sex, under medelgod i fjorton och helt saknas i tre länsjaktvårdsområden. Tillgången uppgavs i stort sett vara oförändrad, dock med uudantag av fyra mellansvenska samt Norrbottens län som rapporterade ökning av stammen. Jakten på järpe, som var tillåten i Norrländslänen samt Värmlands, Örebro och Kopparbergs län avkastade ca 11 500 fåglar (f. å. 12 300) av vilka de flesta fälldes i Norrland.

Dalripan förekom under året endast i Norrlandslänen samt i Kopparbergs län. Tillfälliga förekomster registrerades dessutom i Värmlands och Örebro län. Förekomsten betecknades som medelgod i Kopparbergs, Jämtlands och Norrbottens län och som under medelgod i Gävleborgs, Västernorrlands och Västerbottens län. Ökning av förekomsten rapporterades från Gävleborgs och Västernorrlands län samt minskning från Jämtlands och Norrbottens län. Omkring 31 800 (f. å. 43 000) dalripor beräknades ha fällts under året varav c:a 30 000 i de två nordligaste länen.

Fjällripans förekomst rapporterades vara medelgod i Jämtlands och Norrbottens län samt under medelgod i Kopparbergs, Gävleborgs och Västerbottens län. Tillgången på fjällripa uppskattades vara oförändrad med undantag av Jämtlands län, där en minskning av stammen ansågs ha skett. De tre nordligaste länen svarade för hela avskjutningen som uppgick till ca 18 500 fåglar (f. å. 23 800).

Förekomsten av *rapphöns* betecknades — utom i Östergötlands län där den ansågs vara medelgod — som under medelgod eller tillfällig. I Västernorrlands, Jämtlands och Västerbottens län saknades rapphönan helt. Tillgången uppgavs ha ökat i Uppsala, Östergötlands och Gotlands län samt minskat i Södermanlands, Skåne, Kopparbergs och Gävleborgs län. Årets jaktavkastning uppgick till ca 6 500 (f. å. 7 000).

För jaktåret 1961/62 rapporterades en bestämd återhämtning av fasanstammen dock endast kortvarig, enär redan följande jaktår 1962/63 en påtaglig stagnation rapporterades av de flesta länsjaktvårdsföreningarna. Denna stagnation har sedan fortsatt jaktåren 1963/64 och 1964/65. Sistnämnda jaktår rap-

porterades oförändrad tillgång på fasaner i 19 län, minskad tillgång i tre län och ökad tillgång i tre län. Antalet fällda fasaner jaktåret 1964/65 beräknades till omkring 80 000 (f. å. 80 000). På Gotland och i Skåne sköts omkring 45 000 fasaner.

Tillgången på *gräsänder* ansågs i allmänhet vara oförändrad. Endast från Jönköpings län och norra delen av Älvsborgs län rapporterades ökning. I norra delen av Kalmar län, i Gävleborgs och Västerbottens län ansågs tillgången ha minskat. I 11 län rapporterades medelgod förekomst, i övriga län under medelgod. Avskjutningen beräknades till omkring 73 000. De övriga *simänderna* — krickan, årtan, bläsan- den, stjärtanden, skedanden m. fl. — visade i stort sett samma oföränderlighet i tillgången som gräsanden även om förekomsten av dessa änder i regel är svagare än gräsandens. Sammanlagt sköts av dessa änder ca 27 000 fåglar varav omkring 14 500 krickor.

Förekomsten av *dykänder* 1964/65 ansågs i allmänhet vara oförändrad från föregående år och tillgången betecknades i stort sett som snarare under medelgod än medelgod. Jakten på *ejder* avkastade omkring 20 600 fåglar (f. å. 19 000), varav något mer än hälften sköts vid Kalmar-kusten. Tillgången på *vigg* betecknades i allmänhet som oförändrad. Sammanlagt fälldes ca 9 000 (f. å. 10 300) av dessa fåglar. I Norrland rapporterades medelgod och flerstädes ökande förekomst av *knipa*. I allmänhet ansågs tillgången vara oförändrad och endast från Skaraborgs län rapporterades minskad tillgång. Avskjutningen uppgick till 11 300 (f. å. 11 300), varav något mindre än hälften i de tre nordligaste knislänen. Tillgången på *alfågel* ansågs vara normal utmed Småland—Blekingekusten och

kring Gotland och under jaktåret sköts omkring 12 000 (f. å. 12 000) fåglar varav 10 700 utmed Östergötlands, Smålands och Blekinges kuster. Av övriga dykänder sköts under jaktåret 1964/65 omkring 4 300 (f. å. 4 200) *svärtor*, 4 000 (f. å. 3 600) *brunänder*, 3 600 (f. å. 3 200) *sjöorrar*, 4 100 (f. å. 3 500) *storskakar* och 5 200 (f. å. 5 400) *småskakar*.

Ringduvan fortsatte att öka sin stam. Sålunda rapporterade 7 länsjaktvårdsföreningar att tillgången ökat. Endast i Kopparbergs län ansågs tillgången ha minskat. Avskjutningen uppskattades till 65 000 (f. å. 62 200), varav Skåne svarade för 25 000. Den totalfredade *skogsduvans* stam torde alltjämt visa en klen stam över hela riket.

En jämn och medelgod stam av *morkulla* rapporterades från hela riket. 8 länsjaktvårdsföreningar ansåg att tillgången ökat. Endast på Gotland hade förekomsten minskat från föregående år. Den ofullständigt rapporterade avskjutningen uppgick till 2 600 (f. å. 3 400) morknllor. Tillgången på *enkelbeckasin* ansågs däremot vara under normal, och årets avskjutning var mindre än föregående års och uppgick till 2 600 (f. å. 2 700) enkelbeckasiner, en synnerligen approximativ uppgift.

Uppgifter om avskjutningen av olika slag av villebråd perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt åren 1960, 1961, 1962, 1963 och 1964 återfinns i tabell 41. I enlighet med jaktstatgan utbetalar staten skottpengar för dödade rovdjur. År 1964 utgick skottpengar med totalt 3 670 kr varav den övervägande delen var skottpengar för säl.

Jaktens avkastning (handelsvärde) under jaktåret 1/3 1964—28/2 1965 har beräknats sålunda:

Älg, kron- och dovvilt, rådjur	22,2	milj. kr.
Pälsvilt	1,8	>
Småvilt	4,0	>
S:a	28,0	milj. kr.

Trots en i vissa län rätt omfattande jakt, främst i mälarmrådet och de norra delarna av landet, rapporteras stammen av *duvhök* ha ökat i Södermanlands län och de nordligaste norrländslänen. Tillgången på *sparvhök* är i stort sett oförändrad i hela riket.

Den sedan tidigare år konstaterade ökningen av *kråk-* och *måsfåglar* bekräftas även av rapporterna från år 1963/64. Denna utveckling är beklaglig med hänsyn till de skador dessa djurarter åsamkar stammarna av skogs- och fälthöns resp. andfåglar i det ömtåliga föryngringskedet.

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de två olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen och dess lokalförvaltningar)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (SFS nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande två lokala skogs- och jordbruksförvaltningar.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruks- egendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningsar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att i allmänhet verka för en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhändra värden och förvaltningen av rikets nationalparker samt

fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kamerabryrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalkontor. Sedan 1962 finns en avdelning för naturvård och fritidsverksamhet.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 11 överjägmästdistrikts, vardera med en överjägmästare, en biträddande överjägmästare och en eller flera bitr. jägmästare. Varje överjägmästdistrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 7 och 12. Vid 1964 års utgång fanns 104 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträddande jägmästare eller revirassistent, den senare med lägre skoglig utbildning kompletterad med vidare utbild-

ning inom verket. Reviren är i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet ordinarie bevakningstrakter var vid 1964 års utgång 457. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 210 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammansförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal vid utgången av 1964 uppgick till 11.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner och byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgörs av fem domänintendenter. Jordbruksdomänernas antal uttryckt i antal avtal om upplåtelser utgjorde vid 1964 års utgång 1 064 med en areal av ca 53 000 ha, varav 42 200 ha åker.

Domänverkets sammanlagda personal vid 1964 års utgång uppgick i fråga om tjänstemännen till 1 816. Därtill kommer bl. a. ca 280 skogsformän anställda enligt kollektivavtal mellan domänverket och Civila statsförvaltningens tjänstemannaförbund (CST). Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1964 sysselsattes t. ex. 10 260 manliga arbetare, i maj endast 7 600. Härtill kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försälda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 28 juni 1962 (SFS nr 427). Enligt denna har skogsstyrelsen till uppgift att leda de statliga åtgärderna för främ-

jande av det enskilda skogsbruket, att vara centralmyndighet för yrkesutbildningen på skogsbrukets område, att vara ledande, samordnande och rådgivande organ för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, att meddela erforderliga föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning samt att i övrigt verka för det enskilda skogsbrukets och skognäringens utveckling. För fullgörandet av sina åligganden har skogsstyrelsen att nära samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. Ämbetsverket äger infördra yttranden från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar för behandling av olika frågor.

Skogsstyrelsen utgörs av en generaldirektör och chef samt fem ledamöter.

Hos styrelsen är anställda tjänstemän enligt särskild personalförteckning samt dessutom annan personal i mån av behov och tillgång på medel. Enligt bestämmelserna i instruktionen kan skogsstyrelsen förordna annan tjänsteman hos skogsvårdsstyrelse än länsjägmästare att tillfälligt tjänstgöra hos ämbetsverket. Skogsstyrelsen äger dessutom, om medel finns tillgängliga, att för utredningsuppgifter anlita experter eller sakkunniga, som inte är anställda hos styrelsen.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån), en särskild utbildningsavdelning samt en administrativ byrå. Dessutom finns en avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

Skogsstyrelsen, som även tidigare handhaft ledningen av den i skogsvårdsstyrelsernas regi bedrivna skogliga yrkesutbildningen, har fr. o. m. den 1 juli 1963 erhållit överinseendet över statens skogsmästarskola samt har fr. o. m. den 1 oktober 1963 övertagit

huvudmannaskapet för statens skogs-skolor. De senare har förut stått under domänstyrelsens tillsyn. Se närmare här om i kapitel G II, sid. 132.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 3 juni 1960 (SFS nr 267) angående skogsvårdsstyrelser skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att främja och stödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet på de enskilda skogarna inom styrelsens verksamhetsområde bedrivs på ett planmässigt sätt. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidta de åtgärder, som enligt gällande skogs-vårds-, naturskydds- och andra författingar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelse har att till fullgörande av sin uppgift

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift vid skogens vård och skötsel i övrigt;

verka för att sammanslutningar av skogsägare bildas samt bistå dylika sammanslutningar i deras verksamhet för skogsvården;

medverka vid åtgärder i syfte att främja yttre rationalisering av skog-bärande fastigheter;

bevilja bidrag och lån till det enskilda skogsbrukets främjande;

svara för att inom verksamhetsområdet såvitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och skogsplantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaffenhet;

bedriva skoglig yrkesutbildning och upplysning samt verka för samordning med liknande verksamhet som anordnas av annan huvudman samt

vidta åtgärder i övrigt ägnade att befordra en förbättrad skogsunderhållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen lämnar biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt. Skogsvårdsstyrelse skall på begäran tillhandagå andra myndigheter med de upplysningar och det biträde som styrelsen kan lämna. Av andra myndigheter äger styrelsen påkalla de upplysningar och det biträde som erfordras för dess ämbetsutövning och av myndigheterna kan lämnas.

Vid fullgörande av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterrättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författningsar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Beträffande finansieringssystemet må nämnas att skogsvårdsstyrelsernas uppgifter av uppenbart offentlig natur i princip bekostas av staten, medan uppdrag av servicekaraktär finansieras av biträdesinkomster, som grundar sig på taxor utformade enligt självkostnadsprincipen. Vid taxornas avvägning beraktas storleken av inflytande skogs-vårdsavgifter. Den av styrelsen bedrivna frö- och plantproduktionen drivs enligt affärsmässiga grunder, skild från verksamheten i övrigt.

Skogsvårdsstyrelserna, 24 till antalet, utgöres av sju ledamöter, varav tre utses av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år. Kungl. Maj:t förordnar en av dessa ledamöter att vara ordförande samt utsätta suppleant för en var av dem. Tre ledamöter jämte suppleanter utses av landstingen eller, om inom styrelsens verksamhetsområde finns fler än ett landsting, av dessa gemensamt för samma tid som de av Kungl. Maj:t utsedda ledamöterna. Såsom självskriven leda-

mot ingår länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen. Landshövdingen i länet äger, ändå att han icke är ledamot av styrelsen, närvara vid dess sammanträden och delta i överläggningarna. Detsamma gäller landssekreteraren eller annan av länsstyrelsen därtill förordnad tjänsteman.

Hos skogsvårdsstyrelserna är anställda tjänstemän i enlighet med personalförteckning fastställd av Kungl. Maj:t, som därjämte fastställt organisationsplan och sektionsindelning för styrelserna. Sektionsindelningen vid de större skogsvårdsstyrelserna är följande: en administrativ sektion, en eller flera skogsvårdssektioner, en återväxtsektion, en skogsteknisk sektion samt slutligen en undervisningssektion. Vid övriga skogsvårdsstyrelser utom de två minsta, som saknar fast sektionsindelning, är antalet sektioner i allmänhet begränsat till tre. Chef för personalen är länsjägmästaren. Under denne tjänstgör ett antal jägmästare, bl. a. såsom chefer för de olika sektionerna, skogsvårdskonsulenter såsom föreståndare för distrikt m. m., undervisningspersonal av olika kategorier m. fl. Antalet tjänstemän på personalförtecknade tjänster utgjorde under året 828 fördelade på följande sätt:

Jägmästarpersonal inklusive assistenter utan jägmästarexamen	123
Kanslipersonal	131
Skogsvårdskonsulenter och vägmästarpersonal	468
Undervisningspersonal	107

Annan personal än sådan, som finns uppförd på personalförteckning, anställes i mån av behov och tillgång på medel. Under året har på icke personalförtecknade tjänster i runt tal varit anställda 50 jägmästare och assistenter, 150 skogsvårdskonsulenter och vägmästare, däri inberäknade biträdande skogsvårdskonsulenter samt 95 respektive 116 tjänstemän tillhörande kategorierua kanslipersonal och undervisningspersonal. Vidare har förmän varit anställda till ett genomsnittligt antal av 650. Vid bestämmande av anställningsvillkor för denna personal har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till efterättelse de föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av skogsstyrelsen.

Skogsvårdsstyrelserna har tillgång till egna fastigheter för bedrivande av undervisning (skogsbrukskolor) samt för plantskoleverksamhet. För detta ändamål disponeras även — i viss utsträckning — förhyrda (arrenderade) fastigheter och lokaliteter.

II. Skoglig utbildning

Skogshögskolan

Sedan den 1 juli 1962 är förutvarande Kungl. skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut sammanköpta i en gemensam organisation, benämnd skogshögskolan. Denna har till uppgift att genom vetenskaplig forskning främja skogsbruks utveckling samt att meddela på vetenskaplig och

praktisk grund vilande undervisning i skogshushållning. Vid högskolans institutioner bedrivs skogsvetenskapliga undersökningar över skogens produktion och föryngring, skogsteknologiska frågor, skogsskötselns naturvetenskapliga grundvärden, skogens och virkets skadeinsekter och skadesvampar m. m. En av institutionerna handhar riksskogstaxe-

ringen. Vidare finns ett för högskolan gemensamt kansli. Till högskolan hör också skogsbiblioteket.

Institutioner
Skolig marklära
Skogsbotanik
Skogsekologi
Skogsgenetik
Skogszoologi
Skogsentomologi
Skolig matematisk statistik
Skogsföryngring
Skogsproduktion
Skogsuppskattning och skogsindelning
Skogstaxering
Skogsteknik I
Skogsteknik II
Virkeslära
Skogsekonomi
Skogsskötsel

Skogshögskolan har en avdelning i Garpenberg samt försöksparkar och försöksytor i olika delar av landet. För närvarande finns fem försöksparkar med en sammanlagd areal av ungefär 4 700 ha skogsmark. Dessutom kommer ett område om totalt ca 3 500 ha av kronoparken Råneträsk i Norrbotten att avsättas till försökspark.

Försöksparkar

Bogesund, Stockholms län
Tönnersjöheden, Hallands län
Siljansfors, Kopparbergs län
Kulbäcksliden, Västerbottens län
Svartherget, Västerbottens län

Till skogshögskolan antages 2/3 av eleverna på grundval av studenthetyg och eventuell skogspraktik (ej obligatoriskt) medan 1/3 av dem dessutom får tillgodoräkna sig akademiska betyg och militärtjäust. Vid skolan avläggs civiljägmästarexamen efter en studie-

Antal studerande och avlagda examina

	1964	1965
Sökande	54	167
Antagna	136	238
Utexaminerade	30	41
Licentiatexamen	8	2
Doktorsgrad	1	1

¹ Dessutom antogs 17 sökande, vilka beviljades anstånd till hösten 1965.

² Därav 16 anstånd.

tid av ca 4 år samt, efter mer specialiserade studier, skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad.

Skogshögskolan utger numera följande vetenskapliga publikationsserier, nämligen »Studia Forestalia Suecia» samt »Rapporter och uppsatser», den sistnämnda institutionsvis.

Statens skogsmästarskola

Skogsmästarskolan, belägen i Skinnaraberg i Västmanlands län, har till uppgift att meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmäu och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomgående skogsskola med goda betyg, realskola (eller motsvarande) samt därtill studentexameusbetyg i vissa ämnen, eller annan än skolig fackutbildning såsom jordbruksutbildning, teknisk utbildning eller handelsutbildning. För de icke skogsskoleutbildade krävs dessutom minst två års skogspraktik samt 4 månaders preparandkurs, vilken är förlagd till skogsmästarskolan. Vid skolan avläggs skogsmästarexamen efter en studietid av ca 15 månader.

Tabell AO. Skoglig yrkesutbildning läsåret 1964/65

Forestry vocational training in forestry in the year 1964/65

1	2	8	4	5	6	7	8	9	10
Kurstyp <i>Type of course</i>	Domänverket <i>The State Forest Service</i>			Bolag, skogsägareförs., lantbrukskolor m. fl. <i>Companies, associations, farmschools etc.</i>			Skogsvårdsstyrelsen <i>County Forestry Board</i>		
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal elev-dagar <i>No. of pupil-days</i>
1. Grundutbildning <i>Basic training</i>									
11. Årskurs 1 <i>First year's course</i>	3	29	2 440	1	12	1 584	150	558	69 733
skolskeden (theoretical) ...	—	—	5 100	—	—	1 368	—	—	58 800
praktiskskeden (practical) ...									
12. Årskurs 2 <i>Second year's course</i>									
skogshushållning <i>forest management</i>									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	12	95	7 066
praktiskskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	6 863
traktortransp. tractor hauling									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	12	110	8 034
praktiskskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	6 709
allmänteknik, general <i>technics</i>									
skolskeden (theoretical) ...	—	—	—	—	—	—	5	40	2 569
praktiskskeden (practical) ...	—	—	—	—	—	—	—	—	3 710
2. Vidareutbildning <i>Further training</i>									
21. Drivning <i>Logging</i>									
21.1 Allmän General									
≤ 5 dagar	—	—	—	21	251	753	45	523	1 302
6–12 »	—	—	—	5	64	384	130	344	2 293
≥ 13 »	1	15	630	1	16	388	13	157	4 338
21.2 Motorsågning <i>Powersawing</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	18	211	422	86	594	1 372
6–12 »	—	—	—	9	63	501	64	552	4 367
≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	3	22	286
21.3 Körning, traktor									
Hauling, tractor									
≤ 5 dagar	—	—	—	6	89	238	5	66	179
6–12 »	19	324	1 684	4	44	528	38	432	3 536
≥ 13 »	2	24	2 016	—	—	—	12	122	4 793
21.4 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning									
Courses with written and oral instruction									
—	—	—	—	—	—	—	90	620	4 267

¹ 1 kurs finansierad med medel från omskolningsanslaget.² 2 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.³ 40 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.⁴ 4 kurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
21.5 Maskinteknik <i>Machine technics</i>									
≤ 5 dagar	3	31	155	1	15	75	—	—	—
6–12 »	—	—	—	—	—	—	1	14	84
21.6 Instruktionsverksamhet <i>Instruction-days</i>	39	424	424	335	4 330	4 330	997	6 962	8 298
21.7 Övriga kurser	24	380	1 304	9	265	690	622	181	1 688
22. Skogsproduktion <i>Silviculture</i>									
22.1 Allmän <i>General</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	—	—	—	27	340	941
6–12 »	—	—	—	—	—	—	4	38	239
≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	1	11	220
22.2 Ekonomi <i>Economy</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	—	—	—	15	154	555
6–12 »	—	—	—	—	—	—	4	49	294
≥ 13 »	—	—	—	—	—	—	2	25	414
22.3 Beståndsanläggning <i>Formation of a stand</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	—	4	48	—	4	43
6–12 »	—	—	—	—	—	288	—	—	88
22.4 Beståndsvård <i>Tending of a stand</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	5	29	87	14	126	320
6–12 »	—	—	—	—	—	—	8	82	492
22.5 Skogsmätning <i>Forest of measurement</i>									
≤ 5 dagar	—	—	—	3	25	65	47	460	1 225
6–12 »	—	—	—	—	—	—	45	458	2 849
≥ 13 »	—	—	—	1	16	240	—	—	—
22.6 Kombinerad skriftlig och muntlig undervisning ... <i>Courses with written and oral instruction</i>	—	—	—	—	—	—	30	301	1 885
3. Förmansutbildning <i>Courses for foremen</i>									
31. Allmän <i>General</i>	—	—	—	—	—	—	—	33	2 420
32. Fortbildning	8	168	2 130	26	319	948	659	684	6 221
Further training									
4. Skogsbetonaade fortsättningsskolor <i>Continuation schools with emphasis on forestry</i>	—	—	—	5	82	3 280	32	415	12 225
5. Övriga kurser	—	—	—	27	767	932	—	—	—
6. Skogsundervisning vid lant- brukskolor <i>Silvicultural training at farm schools</i>									
61. Skogslinje 300–450 tim skog	—	—	—	712	163	—	—	—	—
62. Praktisk teoretisk kurs 75 tim skog	—	—	—	714	166	—	—	—	—
63. Jordbrukslinje 25–55 tim skog	—	—	—	744	1 309	—	—	—	—

⁵ 7 rehabiliteringskurser finansierade med medel från omskolningsanslaget.

⁶ 34 kurser finansierade med medel från beredskapsanslaget.

⁷ Kurserna avslutade under kalenderåret 1965.

Skogsvårdsstyrelsernas skogsbruksskolor 1964/65

Län	Skola	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser	Län	Skola	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser
Nb	Arvidsjaur	—	36	Ups	Frossarbo	166	16
	Björkfors ¹	1 160	24		Ladvik	¹ 547	24
	Tväråselet ¹	—	16		Vallmotorp	257	32
	Tärendö	240	36		Sparresäter	270	32
Vb	Burträsk	137	40	Ög	Västerby	600	30
	Valinäs	22	40		Dalslands	318	38
	Asele	229	34		Rådde ¹	¹ 170	12
Jtl	Halåsen	342	32	Äbg	Trollebo	350	32
	Persåsen ¹	—	14		Asa	¹ 400	30
	Vägdalen ¹	1 200	17		Ryssby ¹	¹ 50	12
Vnr	Ljungaskog ¹	263	15	Krb	Hejdes	250	20
	Skedom	421	38		Hensbacka	220	38
	Viken ¹	241	29		Plönninge	—	32
Gvl	Bollnäs ¹	—	26	Klm	Lidhem	200	32
	Friggesund ¹	—	24		Geijersholm ¹	335	28
	Kratte Masugn	407	40		Sjöarp	210	18
Kpb	Dådran ¹	—	16	Gtl	Breanäs	89	24
	Rankhyttan	450	28		Hörby ¹	¹ 2 000	16
	Älv dalen	—	46		Mlm		
Vrm	Geijersholm ¹	—	18				
	Lundsholm ¹	—	14				
	Stöllet ¹	—	16				
	Södra viken	459	30				
Ör	Östra Bohr ¹	¹ 635	34				
	Rosenlund ¹	—	10				
Vstm	Västsura	630	32				

¹ Annan ägare än skogsvårdsstyrelse.

Antal studerande och utexaminerade elever

Kurs	1964			1965		
	sökande	antagna	utexaminerade	sökande	antagna	utexaminerade
Huvndkurs	58	30	30	53	31	31
Preparandkurs	22	9	—	20	14	—

Statens skogsskolor

De åtta¹ skogsskolorna (varav sju är statliga och står under skogsstyrelsens tillsyn) har som uppgift att meddela kunskaper i skogshanteringen i den utsträckning, som fordras för tjänster såsom kronojägare, skogsvårdskonsulenter, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Älvbyn, Hällnäs, Bispgården, Bjurfors, Bjärka-Säby, Östad och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkropпа (privat). Kurserna är ettåriga. För inträde vid skogs-

skola erfordras genomgång av årskurs 1 vid skogsbrukskola, minst 20 månaders skogspraktik samt 4 månaders kompletteringskurs. Sistnämnda kurs anordnades 1964 vid fyra härför avsedda skolor. Av dessa drevs tre, Bispgården, Skinnskatteberg² och Araby av skogsstyrelsen; den fjärde, Gammelkropпа, var privat. Vid varje kursplats anordnades en höstknrs och en vårkurs. Sökande till kompletteringskurs och skogsskola genoingår inträdesprov och de som antages beredes plats vid kompletteringskurs och skogsskola.

	1964			1965		
	Sökande	Varav antagna	Utexaminerade (antagna 1963)	Sökande	Varav antagna	Utexaminerade (antagna 1964)
Skogsskola och kompletteringskurs	320	155	161	252	122	155

Skogsbrukskolor och vuxenutbildning

Yrkesutbildning. Huvudparten av den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas av skogsvårdsstyrelserna under skogsstyrelsens ledning. Verksamheten genomförs i nära samråd med skogsbrukets olika företrädare och är i allmänhet förlagd till styrelsernas skogsbrukskolor.

Yrkesutbildningen bedrivs i form av grundutbildning och vuxenutbildning (fortbildning/vidareutbildning) och riktar sig till såväl skogsarbetare som skogsbrukare. Med grunndutbildning förstås den undervisning av grundläggande natur, som meddelas personer med ingen eller ringa yrkesfarenhet, företrädesvis ungdom i ålder 15—25 år.

¹ I framtiden sex: Skogsskolorna i Östad och Hällnäs nedlagda 15/10 1965.

² Skinnskattebergs kompletteringskurs nedlagd 16/12 1965.

Vuxenutbildning avser att bibringa redan yrkesverksamma ökade kunskaper inom ett eller flera skogliga ämnen.

Grundutbildning. Den allmänna grändutbildningen i skogligt yrkesarbete meddelas i årskurs 1. Då utbildningsmålet på detta stadium är det samma för blivande skogsarbetare, skogsbrukare och aspiranter till skogsskola bedrivs undervisningen vid dessa kurser gemensamt för nämnda grupper. Första årskursen utgör en kombination mellan skolmässig undervisning (skolskeden) samt yrkesarbete under sammahängande perioder utanför skolan och under fackmans ledning (praktikskeden). Årskurs 2 har specialinriktats på skilda linjer. Under 1964/65 anordnades dylika kurser i skogshushållning, traktortransport och allmänteknik. Även denna utbildning uppdelas på skol- och praktikskeden.

Vuxenutbildning. Utbildningen uppdelas på drivning (omfattande motorsågning, traktorkörning m. m.) och på skogsproduktion (omfattande ekonomi, beståndsanläggning, beståndsvård m. m.). En särskild utbildning meddelas vid förmanskurser, vars längd bru-

kar variera från några dagar för vissa specialkurser till två eller flera månader för allmänna kurser. Den fortgående rationaliseringen inom skogsbruket har resulterat i ett överskott på skogliga arbetsledare varför behovet av grundläggande förmansutbildning för tillfället är ringa.

Övrig skoglig utbildning. Utöver ovanstående utbildningsverksamhet, för vilken medel anvisas under särskilt statsanslag, medverkar skogsvårdsstyrelserna i stor utsträckning vid anordnande av skogsbetonade fortsättnings-skolor och i skogsundervisningen vid flertalet lantbrukskolor.

En omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogsstäder, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skoglig yrkesutbildning bedrivs även av domänverket samt av vissa skogsbolag och skogsägareföreningar m. fl.

Den skogliga yrkesutbildningen läsåret 1964/65 redovisas i tabell AO.

III. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. För några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden lämnas här nedan en översikt. Samma systematisering i ordningsföljden som i föregående årsböcker har bibehållits; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar,

arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

1. Ideella föreningar

Skogssällskapet, bildat i Göteborg 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, med ändamål — enligt av Kungl. Maj:t fastställda stads- gar — att främja skogshushållningen

och naturvården, huvudsakligen genom praktisk verksamhet. I samarbete med kommuner och andra medparter av offentlig natur söker sällskapet uppnå ett ur sociala och ekonomiska synpunkter optimalt utnyttjande av deras marker. I syfte att skapa goda föredömen i bygderna och att på bästa sätt tillvarataga sällskapets resurser ifråga om förvaltningspersonal, yrkesutbildad arbetskraft, tekniska hjälpmittel, affärsförbindelser m. m. lämnas biträde med skötsel och förvaltning av skogsegenomar jämvälv åt andra menigheter och institutioner samt åt samägare av olika slag och enskilda personer, vilka ej själva eller genom egen personal kan förvalta sin egendom. På naturvårdens område kan sällskapet dels åtaga sig förvaltningsuppgifter dels ingripa ekonomiskt för bevarande av områden med märklig eller för landskapets karaktär värdfull växtlighet.

Under 1964 tog sällskapet befattnings med 554 förvaltningsenheter om sammanlagt 252 000 samt under 1965 med 578 förvaltningsenheter omfattande sammanlagt 258 300 ha. Sällskapets personal bestod av ett 100-tal personer, därav 14 jägmästare och 57 skogsvaktare.

Svenska skogsvårdsföreningens (sammanslås med Norrlands skogsvårdsförbund 1/1 1966 under namn Sveriges skogsvårdsförbund) syfte är att verka för skogsvårdens främjande främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Antalet medlemmar i föreningen var vid 1964 års ntgång 9 824. Förutom tidskrifterna »Skogen» och »Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift» utges från föreningen diverse upplysnings-

skrifter, en skogskalender m. m.

Stiftelsen Skogsveckans uppgift är att under benämningen »Skogsveckan» organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, för att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammträffanden och överläggningar mellan skognäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammoträden för behandling av för skognäringen betydelsefulla frågor. 55 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund (sammanslås med Svenska skogsvårdsföringen 1/1 1966 under namn Sveriges skogsvårdsförbund), som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av »Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift» och fr. o. m. 1960 tidningen »Skogs Norrland». Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok», »Handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Skogsbrukets transporter». Dessutom utges populära upplysningsskrifter.

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammanföra skogligt intresserade personer till diskussion och meningsutbyten samt att verka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarksområden, som av ålder funnits inom Västsverige. Sedermera utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet hörjade arbeta även för åstadkommande av hättre beståndsvård, främst ungskogsröjning.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen

inom Älvsborgs, Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Förbundet söker intressera skogsägarna att bilda skogs-vårdsföreningar eller skapa skogs-bruksområden i avsikt att få till stånd intensivare skogsvård och understödjer även genom lämnande av bidrag bildande av sådana sammanslutningar. Dessutom anordnas diskussionsmöten och exkursioner.

Förbundet utger regelbundet en års-skrift med redogörelser för årets verksamhet och med inlägg i skogliga frågor. På förbundets initiativ och med dess ekonomiska stöd startades Östads skogsskola i november 1958.

Sveriges skogsägareförbund, en sammanslutning av större enskilda skogs-ägare i landet, främst skogsbolagen men i viss omfattning även andra större enskilda skogsägare samt vissa samfälligheter och stiftelser, upphörde med utgången av år 1965 med sin verksamhet, vilken emellertid 1/1 1966 övertogs av Skogsindustriernas samarbetsutskott.

Skogsindustriernas samarbetsutskott har bildats av Svenska Cellulosaföringen, Svenska Pappersbrnksföringen, Svenska Trämasseföreningen, Svenska Trävaruexportföreningen och Svenska Wallboardsföreningen för gemensam handläggning av sådana till föreningarnas verksamhetsområde hörrande frågor, vilka är av samfällt intresse för skogsindustrien. Det ankommer på Samarbetsutskottet att i dylika frågor företräda skogsindustrien inför statliga myndigheter och institutioner liksom inför allmänheten samt sammanslutningar och juridiska personer av olika slag. Till utskottets uppgifter hör i främsta rummet att bevakå den samfälliga skogsindustriens intressen i sådana allmänt ekonomiska och näring-politiska frågor som är av betydelse för

skogsindustriens och skogsbrukets arbetsbetingelser.

Såsom ledamöter av Samarbetsutskottet utser envar av de ovannämnda föreningarna tre ordinarie representanter och en suppleant. Därjämte är föreningarnas verkställande direktörer självskrivna ledamöter av utskottet och fungerar gemensamt som dess sekretariat.

Verkställande ledamot av utskottet är f. n. verkställande direktören i Svenska Cellulosaföreningen, till vilken förening Samarbetsutskottets kansli är förlagt.

Utskottet arbetar med tre fackkommittéer: Industrikommittén, Skattekommittén och Skogskommittén. Till dessa kommittéer överlämnas i regel från de statliga myndigheterna kommande remissärenden, varvid Industrikommittén behandlar sådana ärenden som icke avser skattefrågor och icke hänskjuts till Skogskommittén.

Skogskommittén, vilken är sammansatt av representanter från det privata storskogsbruket, handlägger under Samarbetsutskottet bl. a. frågor rörande skogs- och jordpolitik, virkesrävaran, skogens transporter, högre skoglig undervisning, forskning, naturvård, fastighetstaxering och statistik. Sedan Sveriges Skogsägareförbund nyligen upplöst, har anställdts en ombudsman för skogliga frågor.

Landets privata skogsbolag, vilka med endast några få undantag representeras inom Samarbetsutskottet och dess kommittéer, äger drygt 5 milj. ha produktiv skogsmark.

Virkesmätningsrådet, med säte i Stockholm, är en sammanslutning med ändamål att verka för en rättvis, praktisk, ekonomisk och i möjligaste mån enhetlig virkesmätning med beaktande av de krav, som föranledes av utveck-

lingen inom skogsbruket och skogsindustrin. Till främjande av sitt ändamål skall Virkesmätningsrådet utföra eller medverka i utredningar och undersökningar av betydelse för virkesmätningen. Rådet skall i förhållande till myndigheter och organisationer företräda skogsbruket och skogsindustrin i frågor, som direkt eller indirekt röra virkesmätning, samt verka som remissinstans inom sitt kompetensområde.

Virkesmätningsrådet företrädes av rådsmöte och styrelse. Envar av landets virkesmätningsföreningar äger vid rådsmöte låta sig företrädas av två ombud, av vilka den ene skall representera köparintresset, den andra säljärintresset. Därjämte äger Kungl. domänstyrelsen, Skogsindustriernas samarbetsutskott, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och Svenska sågverksföreningars riksförbund låta sig företrädas av ombud. Virkesmätningsrådets angelägenheter handhaves av en styrelse, bestående av, utom rådets ordförande och vice ordförande som självskrivna, tio ledamöter. Två ledamöter väljs av Kungl. domänstyrelsen, fyra ledamöter av Skogsindustriernas samarbetsutskott, tre ledamöter av Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och en ledamot av Svenska sågverksföreningars riksförbund.

Sveriges häradsallmänningsförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktslinjer och därvid tillvarataga allmänningarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppgår till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet är ett sambandsorgan för de svenska flottningsföreningarna och de enskilda personer som är intresserade av svensk flottnings. Förbundet skall främja flottningens utveckling och samarbetar med motsvarande organisationer i Finland, Norge och Kanada. Förbundet verkar bl. a. genom årsmötesföreläsningar under Skogsveckan, studieresor, utredningar och framställningar till myndigheter. Svenska flottledsförbundets årsbok har utgivits från 1912 och serien Flottningsinformation från 1962. Även upplystjänst och utbildning ingår i verksamheten.

I styrelsen ingår representanter för både skogsbruk och flottnings. Förbundet har ca 350 personliga och 20 stödjande ledamöter (flottningsföreningar).

Svenska jägareförbundet, som stiftades 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdssfonden. Under förbundet sorteras tjugofem länsjaktvårdssföreningar, till vilka omkring 2 100 lokalorganisationer varit anslutna under 1965. Antalet aktiva medlemmar var angivna år 1965 till 72 100 och antalet passiva 121 900. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk jakt» (upplaga omkring 83 000 ex.).

2. Föreningar för skoglig växtförädling

Föreningen Skogsträdsförädling började sin verksamhet den 1/4 1959 genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling. Till föreningen är som stödjande medlem-

mar anslutna domänstyrelsen, samtliga skogsvårdsstyrelser, samtliga skogsägareföreningar och stiftsnämnder samt huvudparten av svenska skogsbolag och en del allmänningsskogar. Föreningen har till syfte att bedriva praktisk, servicebetonad skoglig växtförädling och föryngringsforskning av betydelse för denna serviceverksamhet samt att utöva konsulterande verksamhet för medlemmarnas räkning och medverka till att gjorda erfarenheter och uppnådda resultat omsättes i praktiken. Föreningens verksamhetsområde omfattar hela landet, som indelats i fyra distrikts, nämligen norra distriktet med Sundmo försöksstation, mellersta distriktet med Uppsala som huvudort, sydvästra distriktet med Brunshergs försöksstation samt sydöstra distriktet med Ekebo försöksstation.

Föreningen utger årligen berättelse över verksamheten samt årsbok vari redogörelser lämnats för de olika distrikternas forskning och service. Förutom genom medlemmarnas avgifter har verksamheten bekostats av anslag från Fonden för skoglig forskning samt av avkastning från egna fonder och genom försäljning av ympar m. m.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik är dels ett forum för vetenskapliga programdiskussioner på den skogliga växtförädlingens och skogsgenetikens område och dels ett samordnande organ för den skogliga fröplantageverksamheten.

Nämnden är sammansatt av representanter för skoglig forskning och administration samt för det praktiska skogsbruket. Den sorterar i administrativt hänseende under skogsstyrelsen. I samarbetet med de skogliga förädlingsorganen i Sverige har nämnden under anläggning 91,5 ha egna forskningsplantager, lika fördelade på Syd-, Mel-

lan- och Nordsverige. Dessa plantager har fr. o. m. 1 juli 1963 enligt en tidigare plan fördelats på domänverket och ett antal skogsvårdsstyrelser vilka ägare sälunda från denna dag svarar för skötseln m. fl. kostnader. Allt eftersom forskningsplantagerna realiseras och erfarenheter rörande plantagernas anläggning och skötsel vunnits, har domänverket och skogsvårdsstyrelserna i större omfattning börjat anlägga skogsförplantager, s. k. *allmänna plantager*.

Av planerade 600 ha allmänna plantager — forskningsplantagerna inkluderade — har t. o. m. år 1965 ca 450 ha färdigställts vad uppsättningen beträffar. Anläggningen av dessa plantager sker under samverkan mellan nämnden, institutionen för skogsgenetik vid skogshögskolan och Föreningen Skogsträdssförädling. Förutom de allmänna plantagerna har ca 350 ha plantager tillhörande skogsbolagen planlagts och av dessa har hittills drygt 250 ha färdigställts.

3. Ekonomiska intresseföreningar

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR) är centralorgan för skogsägareföreningarna. Det har till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska och övriga gemensamma angelägenheter bl. a. genom att föra deras talau inför statsmakterna, att verka för ett ökat intresse för skogsvårdsarbetet samt att upprätthålla förbindelse och samarbete med andra skogliga institutioner och sammanslutningar liksom med jordbruks organisationer.

Antalet skogsägareföreningar anslutna till SSR är 20. Medlemsantalet hos dessa var vid 1965 års utgång 134 912 (f. å. 132 819) med en produktiv skogsmarksareal av 6 921 315 ha (f. å. 6 871 949).

Riksförbundet svarar för föreningarnas räkning för all export av rundvirke samt en del av föreningarnas eller dessas dotterbolags export av sågat virke. Denna verksamhet hade under år 1965 ett värde av 64 milj. kronor (f. å. 45). Riksförbundets totala omsättning uppgick till 66,1 milj. kronor (f. å. 60,9).

Riksförbundet utger facktidskriften »Skogsägaren». Genom dotterbolaget Skogs- & Flottningsmateriel AB tillhandahålls maskiner och redskap åt skogsbruket.

Skogsägareföreningarna är ekonomiska föreningar. De bedriver merkantil och industriell verksamhet, rådgivning och upplysning jämte olika slag av skogliga arbeten. Medlemmarna informeras om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål, organisationsfrågor m. m. Genom fasta lag eller på annat sätt utfördes under år 1965 av föreningarnas arbetskraft 1 454 500 dagsverken (f. å. 1 046 500) i medlemmarnas skogsbruk.

Ett fastare frivilligt samarbete bedrivs mellan enskilda skogsägare i form av skogsbruksområden. Genom personliga avtal ansluter sig skogsägarna för viss tid till området. Skogsägareföreningen lämnar i mån av behov sakunnigt biträde i allt som rör fastighetens skogsbruk, anskaffar erforderliga maskiner och redskap, samordnar verksamheten inom området och kan även utföra skogsvårdsåtgärder och avverkningar. Kostnadeu för utförda uppdrag regleras enligt självkostnadsprincipen. Vid 1965 års utgång fanns 291 skogsbruksområden i verksamhet (f. å. 252) med cirka 27 700 skogsägare (f. å. 16 000) och 1 730 000 ha produktiv skogsmark (f. å. 1 053 000).

Den totala omsättningen hos skogs-

ägareföreningarna under det 1965 avslutade verksamhetsåret uppgick till 968,7 milj. kronor (f. å. 783,3).

Den till skogsägareörelsen hörande industrin omfattar bl. a. 52 sågverk med en produktion av 137 000 stds, 11 masafabriker med en årskapacitet av 770 000 ton, 4 pappersbruk med en årskapacitet av 140 000 ton, 2 spånskivefabriker med en årskapacitet av 54 000 ton och 1 trähufsfabrik med en årskapacitet av 2 800 husenheter.

Svenska sågverksföreningars riksförbund är en sammanslutning av ca 712 inlandssågverk. Produktionen uppgick 1965 till 750 000 stds (f. å. 704 000 stds). Förbundets syfte är att tillvarataga medlemmarnas intressen i fråga om annat än arbetsavtal. Genom dotterföretaget AB Sågverksintressenter, ABSI, åsyftas att tillvarata dess delägares gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. Genom regionala kontor föres förhandlingar med olika säljarparter. Inom de områden där inlandets sågverksdrivande skogsindustrier icke är sammanslutna i regioner av ABSI (viss del av mellansverige och mellannorrland) tjänar lokalföreningar inom Svenska sågverksföreningars riksförbund ungefär samma systemål. Praktiskt taget samtliga privatägda, större inlandssågverk deltar i detta samarbete.

För förhandlingar om och försäljning av sågverkens biprodukter är de större privatägda sågverken i Götaland delägare i AB Sågverkens biprodnter, SABI, med säte i Jönköping.

Riksförbundet utger facktidskriften SÄGVERKEN och bedriver genom AB Sågverkens konsultbyrå teknisk och ekonomisk service för sågverksföretagen.

Nordsvenska virkesföreningen, Häl-

singlands virkesförening samt *Västsvenska* och *Sydsvenska virkesföreningarna* har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsäljning. För detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbnnd liksom med domänverket. *Västsvenska virkesföreningen* omhänderhar även flottningarna i Upperudsälvens flodsystem (Dalslands kanal). Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — *Värmland*, *Dalarna* och *Gästrikland* — samarbetar de större industrierna med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större bolagsägda skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagt.

4. Arbetsmarknadens föreningar

De tre största sammanslutningarna på arbetsgivaresidan är domänverket, *Föreningen Skogsbrukets Arbetsgivare* samt *Skogs- och lantarbetsgivareföreningen*. Till dessa tre kommer ett antal lokala sammanslutningar för mindre industrier eller allmänningar i Norrland och Dalarna, som medverkar i avtalsfrågorna, och dessa är följande: *Inlandsverkens skogsarbetsgivareförening* (*Dalarna*), *Besparingsskogarnas skogsarbetsgivareförening* (*Dalarna*) samt *AB Sågverksintressenter*.

Domänverket, som i egenskap av afärstrivande verk förvaltar statens skogar, samarbetar med skogsbruket i övrigt i avtals- och därmed sammanhängande frågor. Inom Norrland och Dalarna har domänverket och *Föreningen Skogsarbeten* jämte ovannämnda lokala arbetsgivaresammanslutningar

gemensamt träffade, regionalt avgränsade kollektivavtal.

Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare, fr. o. m. den 1 januari 1963 en sammanslagning av *Föreningen Skogsarbeten* samt *Värmlands* och *Västra Bergslagens Skogsarbetsgivareförening*, utgör arbetsgivareorganisation för bolagskogsbruket, flottningen samt virkesmätningen i norra Sverige (från Olandsåan och norrnt), *Värmland* jämte angränsande delar av *Älvborgs*, *Örebro* och *Kopparbergs* län.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm, och verksamhetsområdet är uppdelat på åtta distrikt. *Föreningens* äudamål är att tillvarataga medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknads-spörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. Flertalet större skogsbolag samt flottningsföreningar och samtliga virkesmätningsföreningar inom verksamhetsområdet är medlemmar i *föreningen*.

Föreningen står tillsammans med domänverket och *Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen* som stiftare av *Forskningsstiftelsen Skogsarbeten*, som började sin verksamhet den 1 januari 1964.

Skogs- och lantarbetsgivareföreningen (*SLA*) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket och trädgårdsnäringen i hela landet samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. *Föreningen* tillvaratar medlemmarnas intressen i alla viktigare arbetsmarknadsfrågor bl. a. genom att förhandla om kollektivavtalsfrågor, genom yttrandet i lagstiftningsfrågor och genom att befärmja arbetsstudieverksamhet.

Föreningen hade vid utgången av 1964 ca 8 600 medlemmar representerande bl. a. ca 580 000 ha jordbruk och 1 055 000 ha produktiv skogsmark. Vid 1965 års utgång var medlemsantalet ca 8 300 medlemmar med ett markinnehav av ca 565 000 ha jordbruk och 1 050 000 ha produktiv skogsmark.

De tre södra virkesmätningssföreningarna hildar en särskild grupp inom föreningens skogssektion. Vidare finns en grupp omfattande ett trettio-tal skogsplantskolor och i den allmänna sektionen ingick 1964 bl. a. 73 sågverk. Under 1965 nedgick detta antal till 60.

Sedan den 1 januari 1964 är föreningen intressent i den då nybildade Forskningsstiftelsen Skogsarbeten. Fr. o. m. samma tidpunkt har föreningen även en avdelning för arbetsstudie- och rationaliseringssverksamhet på skogsbrukets område, Skogsbyrån i Katrineholm.

Föreningen utger Skogs- och Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift.

Domänverket och de två ovannämnda skogsarbetsgivareföreningarna omsluter något mer än hälften av skogsarbetsmarknaden räknat i antal årsarbetare.

Arbetstagaresidan likaväl som arbetsgivaresidan är uppdelad på olika organisationer. Uppdelningen har i viss mån samband med skogsarbeteskraftens rekrytering ur olika befolkningsgrupper. Bortsett från smärre lokala grupper med annan organisationshemvist företrädes skogsarbetarna av Svenska skogsarbetarförbundet, Riksförbundet Landsbygdens folk och Sveriges Arbetars Centralorganisation genom dess trävaruindustridepartement.

Dessa tre organisationer arbetar i avtalsrörelserna parallellt och utan organiserad samverkan.

Svenska skogsarbetarförbundet är anslutet till Landsorganisationen och förhandlar om löner och anställningsförhållanden för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare, virkesmätare jämte övriga arbetstagaregrupper inom skogsbruket.

Svenska Skogsarbetarförbundet har, tillsammans med svenska träindustriarbetarförbundet och svenska pappersindustriarbetarförbundet, sedan lång tid tillbaka bedrivit samarbete i ekonomiska och organisatoriska frågor. De tre förbunden ingår i »Samverkande Träfacken», vilket är skogs- och träförädlingens samarbetsorgan på arbetsgivaresidan. Gemensamt utges facktidskriften Skogsindustriarbetaren (SIA). Från och med år 1963 har de tre förbunden tillsatt en gemensam utredningsavdelning: Träfackens Utredningsavdelning (TUA).

Svenska Skogsarbetarförbundet tillhör även internationella arbetarorganisationer. Dels är förbundet anslutet till Nordiska Byggnads- och Träarbetarefederationen och dels till Internationella Byggnads- och Träarbetareunionen (IBTU).

Förbundet, som 1965 har ca 32 000 (f. å. 34 000) medlemmar, har sitt säte i Gävle och omspänner med sin verksamhet hela riket.

Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF), som är en bondeorganisation omfattande hela landet, har ca 170 000 medlemmar. Förbundet förhandlar bl. a. om löner för skogskörningsarbete och andra arbeten inom skogsbruket. Ca 20 000 av medlemskären beröres av dessa förhandlingar. Skogsarbetet utföres i huvudsak såsom binäring till det ofullständiga jordbruket.

Sveriges Arbetars Centralorganisation uppträder i avtalssammanhang

inom vissa områden och företräder därvid främst huggnings- och flottningsarbeteskraft. Verksam inom skogsbruket redovisar organisationen ca 6 000 medlemmar varav 4 500 i Norrland och Dalarna.

Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, anslutet till SACO, har till uppgift att stärka samhörighetskänslan bland skogsmän med högre skolig utbildning, att tillvarataga medlemarnas intressen i frågor angående löne- och anställningsförhållanden, att bevaka rekryteringen till yrket och söka främja den högre skogsundervisningens utveckling samt att verka för medlemmarnas förkovran inom yrket.

Förbundet förhåndlar via SACO:s kanslikartell om lönerna för den statliga och kommunala sektorns jägmästare och forstmästare.

Förbundet hade 1964 drygt 900 medlemmar.

Sveriges Länsskogvaktarförbund hade vid utgången av år 1964 476 aktiva medlemmar jämte 112 passiva.

Sveriges Kronojägareförbund hade vid utgången av år 1964 857 aktiva medlemmar jämte 219 passiva.

5. Föreningar för skogsbrukets rationalisering

Forskningsstiftelsen SKOGSARBETEN började sin verksamhet vid årsskiftet 1963/64. Namnet var under en övergångstid Forskningsstiftelsen SSA. Beslut fattades 1963 om en sammanslagning av de då verksamma tre skogliga arbetsstudieorganisationerna SDA, MSA och VSA.

Den nya, sammanslagna Forskningsstiftelsen Skogsarbeten har enligt stadgarna till syfte att genom forskning och försök främja skogsbrukets utveckling vad gäller redskap, maskiner och

arbetsmetoder. Man skall också utföra undersökningar och arbetsstudier som syftar till att skapa rättvisa grunder för bedömning av arbetssvårigheten hos till skogsbruket hörande arbeten.

Skogsarbeten har under 1964 i huvudsak koncentrerat forsknings- och utvecklingsarbetet till sådana problem som berör stamvis hantering av virke, mekaniserad upparbetning samt pris-sättning av traktorarbeten.

Huggning och terrängtransport av stammar och träd har tidstuderats i fält och resulterat i prestationsdiagram, olika former för fällning och terrängtransport av stammar samt manuell upparbetning av dessa vid bilväg har studerats och sammanställts, informationsdagar om stam- och trädhantering har anordnats, traktorprovningar har utförts för att få jämförelse av olika maskintyperns framkomlighet. De ekonomiska möjligheterna för maskinell sammanföring av virke från stubben till stickväg har utretts och aktiv del har tagits genom utredningar, statistikbehandling och fältekursioner i det arhete som pågår för att ändra den tekniska upphyggnaden av huggningsavtalen i mellersta Sverige.

Forskningsresultaten har förmedlats dels genom utgivning av olika publikationer och dels genom kursverksamhet. Den snabbaste publiceringen sker genom en serie vars nummer kallas Nytt, Teknik och Ekonomi. Nytt har karaktären av flygblad och vill i första hand ge köpande information om verksamheten inom Skogsarbeten. Teknik och Ekonomi ger kortfattad information om de rön som är resultat av verksamheten. I serien Meddelanden lämnas sammanfattande och uttömnande redovisningar av större ämnesavsnitt eller serier av undersökningar.

Handböcker, Handledningar, Instruktioner m. m. skrivs och ges ut för instruktions- och undervisningsändamål. Från egna bildarkiv uthyres foton och ljusbilder och filmer.

Kursverksamheten har 1964 främst ägnats åt kurser i prissättning vid traktorkörning. Kalkylkurser har vidare utformats och prövats under året för att bjudas ut på bred front påföljande år.

Nämnden för skoglig flygbildteknik trädde i funktion den 1 juli 1963 och avlöste då den tidigare verksamma nämnden för skoglig fotogrammetri.

Nämndens styrelse består av tio ledamöter, representerande domänstyrelsen, skogsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, lantmäteristyrelsen, kartverket, teknis-

ka högskolan, skogshögskolan, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund samt skogsindustriernas samarbetsutskott. Anslagstekniskt och personalmässigt är nämnden knuten till skogsstyrelsen, men är i övrigt självständig i sin verksamhet. Nämnden har till uppgift att ge uom informations- och kursverksamhet, serviceverksamhet samt viss praktisk försöksverksamhet verka för ett rationellt utnyttjande av flygbildtekniken inom skogsbruket. Till nämndens uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det flygbildstekniska området samt att i mån av behov fungera som samarbetsorgan för hithörande frågor inom skogsbruket.

IV. Anslag för skogsvårdande ändamål

Sedan länge har staten lämnat bidrag till utförande av vissa produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslösitet.

Bland ifrågavarande skogliga åtgärder märks skogsodling, dikning, skogsvägbyggnad m. m. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsansvar efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, utgår statsbidrag endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till plantering och andra återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker, som ej omfattas av reproduktionsplikt efter avverkning, t. ex. tidigare åker- och betesmarker.

För budgetåret 1964/65 har av riksdagen anvisats under anslaget till vägbygguader å skogar i enskild ägo, norr-

länska skogsproduktionsanslaget samt statens skogsförbättringsanslag sammanlagt 26,0 milj. kr. De för berörda skogsvårdslaget gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tablån på sidorna 100 och 100.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året. Tabell AP utvisar de belopp, som av riksdagen anvisats under de olika anslagen alltsedan tillkomsten.

Utnyttjandet under budgetåret 1964/65 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret har från skogsväganslaget beviljats bidrag med 11,0 milj. kr.

Från skogsförbättringsanslaget beviljades 6,0 milj. kr varav 5,0 milj. kr för återväxtåtgärder och röjningsgallring,

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna m. m.

Anslag	Tillämpningområde	Bidragskvalificerade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 324/1960 med ändring nr 109/1961).	Skogar under skogsvårdslagen utom häradssallmänningar.	Ej reproduktionspliktiga återväxtåtgärder och skogsdikning.
Anslaget till vägbyggnader å skogar i enskild ägo (»Skogsvägsanslaget» kungörelse nr 142/1957 med ändring 325/1960).	Skogar under skogsvårdslagen.	Byggande av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg.
Anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. (»Norrländska skogsproduktionsanslaget» kungörelse nr 599/1940 med ändringar samt Kungl. Maj:ts regleringsbrev den 3.6.1960).	Skogar under skogsvårdslagen inom de 4 nordligaste länen.	Samma åtgärder, som kan stödjas med bidrag från skogsförbättrings- och skogsvägsanslagen, samt röjning i plant- och ungskog.

¹ Bidrag beviljas juridisk person (bolag, kommun, allmänning m. fl.) huvudsakligen endast i sådana fall där denne ingår som delägare i företag, vilket med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas.

² I vissa fall kan juridisk person ha det dominerande intresset i en väg, som med hänsyn till övriga delägares insats bör stödjas. I sådana fall bör bidrag till juridisk person utgå med 25 % oavsett om det gäller stamväg eller annan skogsväg. Fr.o.m. 5 april 1965 kan bidrag även utgå till skogsväg i klass IVD, dock med högst 25 %.

³ Höjd från 25 % till 40 % jan. 1964.

för de särskilda skogsvårdsanslagen under budgetåret 1964/65

Vissa bestämmelser	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.	
Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	<p><i>Återväxt-åtgärder:</i> 50 %¹</p> <p><i>Större skogsväg:</i> (stamväg) 50 %²</p>	<p><i>Skogs- dikning:</i> 25 %¹</p> <p><i>Mindre skogsväg:</i> 40—25 %²</p>	<p>Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.</p>
Vid beviljande av bidrag till vägbyggnadsföretag skall företräde gi- vas åt företag, där delägarna är många eller där behovet av bidrag med hänsyn till delägarnas ekono- miska ställning är särskilt stort.			Högre bidragsprocent än 50 för stamväg och 40 för annan skogs- väg kan beviljas endast efter Kungl. Maj:ts prövning i varje sär- skilt fall. Maximiprocent är 75.
<i>Inom huvudsakligen lappmarkerna och svårforcerade skogar i Jämtlands län:</i>	<i>Lappmarkerna och svårforcerade skogar i Jämtlands län:</i> <i>60 %</i> (Den angivna procentsatsen gäller dock ej för väganläggning.)		Inom lappmarkerna och svårforcerade skogar i Jämtlands län kan någon nybildning av områden på grund av medelsknapphet för närvanande ej ske. Bidrag för skogs- dikning utgår här endast i undan- tagsfall även som bidrag till juridi- sk person oavsett slag av åtgärder.
<i>Inom området i övrigt:</i>	<i>Området i övrigt:</i> Återväxtåtgärder 50 % Skogs- dikning 40 » Röjning 40 » ³ Större skogsväg 50 » Mindre skogsväg 40 »		

**Tabell AP. Av riksdagen anvisade¹ medel under de särskilda skogsvårds-
anslagen**

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Mättenhet: 1 000 kr
Unit of measurement:

Budgetår <i>Budget-year</i>	Statens skogsutdikningsanslag ² <i>Forest draining grants</i>	Statens skogsodlingsanslag <i>Reforestation grants</i>	Tillfälliga skogs-vårdsanstalten <i>Temporary grants for silvicultural purposes</i>	Anslaget till väg- o. flottledsbygg-nader ³ <i>Road-building grants</i>	Norr-ländska skogsproduktionsanstalten <i>Forest production grants for Norrland</i>	Vedutsyningsanstalten <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till omkostnader i samband m. inköp och lösen av ved <i>Grants for purchases of fuel wood</i>	Statens skogsförbätt-ringsanslag <i>Forest improvement grants</i>	Summa <i>Total</i>
Reservationsanslag					Förslagsanslag				
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	340	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	—	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	—	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	—	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	—	4 160
1952/53	—	—	—	1 700	1 200	—	—	—	4 100
1953/54	—	—	—	“1 800	1 200	—	—	—	4 700
1954/55	—	—	—	1 700	1 200	—	—	—	4 600
1955/56	—	—	—	2 500	1 500	—	—	—	6 100
1956/57	—	—	—	2 800	1 600	—	—	—	6 700
1957/58	—	—	—	7 500	1 700	—	—	—	11 720
1958/59	—	—	—	7 700	1 700	—	—	—	12 000
1959/60	—	—	—	7 700	1 700	—	—	—	13 000
1960/61	—	—	—	7 700	2 600	—	—	—	13 900
1961/62	—	—	—	7 700	4 300	—	—	—	16 300
1962/63	—	—	—	8 000	5 300	—	—	—	19 300
1963/64	—	—	—	10 000	6 500	—	—	—	23 000
1964/65	—	—	—	11 000	7 100	—	—	—	26 000

¹ Av de angivna summorna har Kungl. Maj:t i vissa fall spärrat delbelopp, som i allmänhet ställts till förfogande under senare budgetår.

² T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

³ Fr. o. m. den 1/7 1957 har det tidigare anslaget uppdelats i två, ett för vägbyggnad och ett för flottledsbyggnad m. m. Fortsättningsvis redovisas enbart väganslaget.

* Därav 100 000 kr på tilläggsstat för särskilda vägar i samband med storrörelsen.

0,2 milj. kr för skogsdikning och 0,8 milj. kr på diverse mindre företag. Ur norrländska skogsproduktionsanslaget beviljades totalt 2,1 milj. kr varav samverkansområdena tilldelats 1,3 milj. kr och skogsvårdsområdena 0,8 milj. kr.

Förutom från ovan nämnda ordinarie anslag har medel ställts till förfrigande i arbetslössetsbekämpande syfte. Sålunda har skogsvårdsstyrelserna förbrukat sammanlagt 38,4 milj. kr (f. å. 41,4 milj. kr) av beredskapsmedel för bedrivande av vissa statliga beredskapsarbeten inom det skogliga området. Härav har 27,1 milj. kr tagits i anspråk för skogsvårdsåtgärder, huvudsakligen röjning, och 8,8 milj. kr för skogsvägbyggnad. Av tablån till höger framgår omfattningen av i skogsvårdsstyrelsernas regi såsom beredskapsarbete utförd röjning i ha under budgetåren 1961/62—1964/65.

Av tablån framgår att beredskapsröjningarna haft större omfattning åren 1961/62—1963/64 i Norrland, Dalarna och Värmland än i övriga delar av riket. Detta sammanhänger med den arbetskraftssituation som uppstått, främst i de stora skogslänen, i samband med avvecklingen av mindre jordbruk, övergången till heltidsanställda skogsarbetare, effektiviseringen av avverkningarna m.m.

En viss stabilisering av beredskaps-

Län	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
Nb	5 900	10 838	8 719	7 802
Vb	3 086	14 527	12 312	7 388
Jtl	296	1 451	638	500
Vnr	807	4 054	4 176	1 341
Gvl	552	3 274	3 249	1 638
Kpb	583	1 657	2 168	1 559
Vrm	567	2 225	1 757	872
Ör	180	834	953	441
Vstm	361	413	223	178
Ups	737	583	368	528
Sth	253	686	182	173
Sdm	178	308	193	143
Ög	163	355	456	248
Skb	382	102	266	294
Äbg	799	650	499	265
Jkp	451	408	214	43
Krb	311	301	165	64
Klm	1 078	1 165	808	542
Gtl	66	75	57	66
Gbg	1 010	796	834	627
Hl	70	53	53	33
B1	593	1 015	581	347
Krs	376	712	271	261
Mlm	146	80	46	105

Riket 18 945 46 562 39 188 25 458

verksamheten har under senaste år inträtt framför allt i de syd- och mellansvenska länen till följd av att beredskapsarbetena alltmer kommit att utföras av olika slag av handikappad arbetskraft. Av tablån framgår dock att röjningsarbetenas volym i samtliga län minskat sedan 1962/63, vilket huvudsakligen sammanhänger med att även andra arbeteu såsom skogsodling, upparybetning av gagnvirke i samband med röjning samt naturvård kommit att inta en framskjuten plats.

V. Investeringar och underhåll i skogsbruket

Modernt och långsiktigt skogsbruk är förenat med flera utgifter än de omedelbara för virkets avverkning och transport. Betydande kostnader tillkommer årligen för produktionsapparatens vidmakthållande och förbättring, så-

som hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning och dikning. Vidare har utbyggnad av skogsbilvägnät blivit allt angelägnare för att via förkortning av drivningsvägarna motverka arbetslönernas successiva stegring.

Tabell AQ. Investeringar och underhållskostnader inom skogsbruket
1951—64. Hela riket

Investments and maintenance costs in forestry in 1951—1964. Entire country

1	2	3	4	5	6	7
Atgärdskategori <i>Silvicultural measure</i>	Ars-medeltal <i>Yearly average</i> 1951/55	Års-medeltal <i>Yearly average</i> 1956/60	1961	1962	1963	1964
Hyggesrensning <i>Removal of waste from cut areas</i>						
areal i 1 000 ha	154	205	187	202	210	222
kostnad i 1 000 kr	9 816	14 786	14 489	15 749	16 048	16 694
kr/ha i medeltal	64	72	77	78	76	75
average, Sw. cr./ha						
Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>						
areal i 1 000 ha	53	72	67	63	94	77
kostnad i 1 000 kr	5 612	8 527	8 222	8 235	10 886	8 896
kr/ha i medeltal	107	118	123	131	116	116
average, Sw. cr./ha						
Skogsodling (sädd och plantering) <i>Planting and sowing</i>						
areal i 1 000 ha	58	103	115	119	116	137
kostnad i 1 000 kr	19 437	38 879	48 557	51 796	49 009	57 622
kr/ha i medeltal	333	377	422	435	422	421
average, Sw. cr./ha						
Röjning i plant-, ung- och stavaskog (underhållskostnad) <i>Thinning in seedlings and young stands</i>						
areal i 1 000 ha	135	223	194	235	239	232
kostnad i 1 000 kr	12 725	23 736	21 213	25 345	31 506	25 853
kr/ha i medeltal	94	106	109	108	132	111
average, Sw. cr./ha						
Summa skogsvårdsatgärder enligt ovan <i>Total</i>						
areal i 1 000 ha	400	603	563	619	659	668
kostnad i 1 000 kr	47 590	85 928	92 481	101 125	107 449	109 065
kr/ha i medeltal	119	143	163	163	163	163
average, Sw. cr./ha						
Skogsdiken <i>Draining ditches</i>						
nydikning i km	2 082	3 005	3 180	3 518	3 116	3 912
completed km						
kostnad i 1 000 kr	3 400	5 036	5 440	6 149	4 435	4 944
kr/meter i medeltal	1,63	1,67	1,71	1,75	1,42	1,28
average, Sw. cr./ha						
underbåll i 1 000 kr	2 346	3 667	4 291	4 937	4 100	4 676
maintenance i 1 000 Sw. cr.						
Skogsbilvägar <i>Forest roads</i>						
nybyggnad i km	2 294	2 863	3 768	3 585	3 328	3 885
completed km						
kostnad i 1 000 kr	35 863	50 378	60 975	66 191	57 549	67 465
kr/meter i medeltal	15,63	17,60	16,19	18,46	17,30	17,37
average, Sw. cr./m						
underhåll i 1 000 kr	18 681	29 531	43 373	44 573	38 374	40 267
maintenance i 1 000 Sw. cr.						
Samtliga investerings- och underhållskostnader enligt ovan <i>Sum total of investments and maintenance costs</i>						
i milj. kr	107,8	174,5	206,6	223,0	211,9	226,4
i kr/ha total skogsmark (räknad som 22,9 milj. ha)	4,70	7,62	9,02	9,74	9,25	9,89

Omfattningen i areal eller längd av nämnda arbeten har redovisats i skogsstatistisk årsbok (tab. nr 6, 9 och 10) alltsedan 1951. Vilka kostnader de representerat, har varit föremål för undersökningar genom skogsstyrelsen och relaterats i årshöckerna för 1955, 1960, 1962 och 1963—64, där jämväl uppskattade kostnader angivits för löpande, årligt underhåll av diken och vägar.

Tillförlitligheten i dessa kostnadsuppgifter får ses mot bakgrunden av källmaterialet för undersökingarna. Domänverket, en del andra allmänna skogar samt de större skogsbolagen har lämnat på bokföring stödda uppgifter om såväl nyinvestering som underhållskostnader. För privatkogsbrukets del har förelegat näjaktiga arealuppgifter om ntförda skogsvårdsåtgärder, som sedan kostnadsberäknats med ledning av motsvarande, kända arealkostnad inom storskogsbruket. Dikning och vägbyggnad inom privatkogsbruket har för det mesta kostnadsberäknats av skogsvårdsstyrelserna för statsbidragets skull. Löpaude underhållskostnader för diken och vägar har däremot ej kunnat med statistik beläggas i vad avser privatkogsbruket. De har uppskattats

efter grunder, som förutsätter tämligen bred felmargin.

Även om viss osäkerhet sålunda vidläder de kostnadsangivelser, som varit möjliga prestera, torde de ha sitt värde som belysande för åtmjutste storleksordningen och utvecklingen på området. Önskemål har också från flera håll framförts, att beräkningarna finge fortlöpande redovisas i varje utgåva av årsboken.

I tabell AQ har alltså sammanställts femårsmedeltal för 1951—1960 och tillfogats motsvarande beräkningar för fyra senare år. Årsvisa uppgifter nr 1950-talet återfinns i årsböckerna för 1955 och 1960. Årskostnaderna visar en nästan obrutet stigande trend från 67,5 milj. kr 1951 till 226,6 milj. kr 1964. Utgående statsbidrag är inräknade. Av de olika investeringsändamålen är det endast vägbyggnad på bolagsskogarna, som de sista åren visat klart fallande trend, tydande på att vägbehovet där efter en intensiv utbyggnad börjar bli tillgodosett.

Av källmaterialet till redovisningen framgår också, hur kostnaderna fördelar sig på olika skogsägarkategorier. För de tre sista åren var denna fördelning i procent räknad följande.

Kostnader för	Krono-skogar	Övr. allm. skogar	Bolags-skogar	Privat-skogar
Hyggesrensning	30	8	33	29
Markberedning	42	6	35	17
Skogsodling	17	8	38	37
Röjning	22	8	29	41
Dikesarbeten	12	8	40	40
Vägarbeten	15	9	27	49
Samtliga arbeten	18	9	31	42

VI. Årsavverkningarnas penningvärde

De årliga virkesuttagens storlek beräknas, som närmare berörts i kapitel C, dels av skogshögskolan på basis av stnhbinventeringen och dels av skogsstyrelsen med ledning av virkesförbrukning, lagerförändringar och utrikeshandel. Den av skogsstyrelsen tillämpade metoden möjliggör uppdelning av virkesuttagen på huvudsortiment och beräkningsresultaten redovisas för var och ett drivningsår i tabell 11 av denna publikation. På det hela taget har årsavverkningarna ökat i omfång un-

der jämförelsetiden, ehuru konjunkturavmattning vissa år brutit trenden. Minskade brännvedsuttag har mer än väl uppvägts av industri sortimentens ökning.

Virkesuttagens ekonomiska effekt för skogsägarnas vidkommande har där emot inte genomsnittligt utvecklats i förmånlig riktning sedan mitten av 1950-talet. Med ledning av den pris- och kostnadsstatistik, som årligen inhämtas av skogsstyrelsen låter sig avverkningarnas brutto- och nettovärden

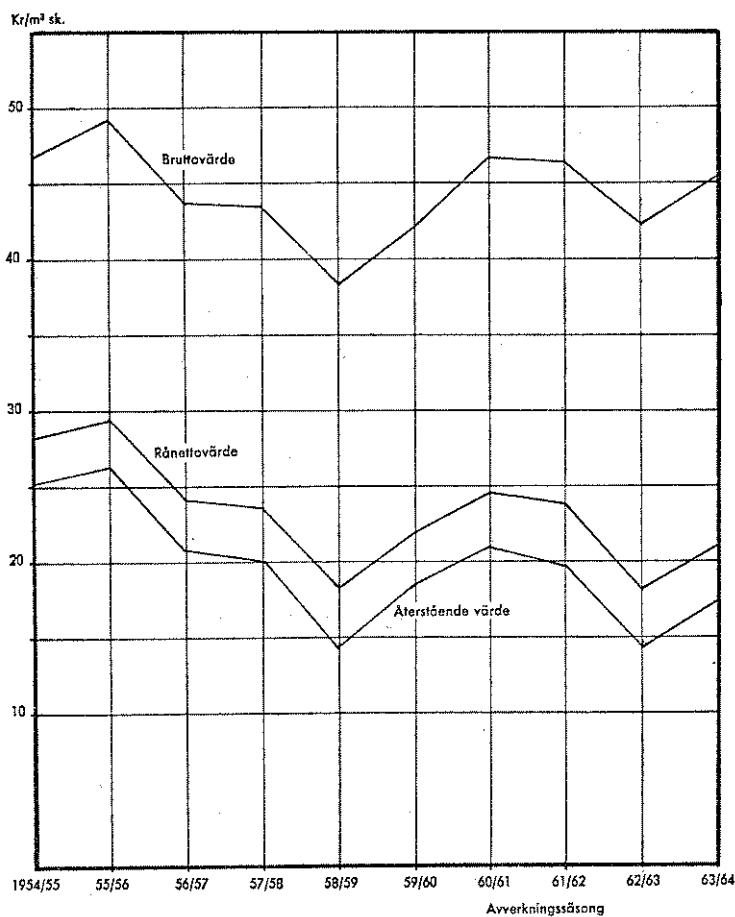

Diagram 5. Den svenska totalavverkningens beräknade värde pr m^3 under de senaste tio åren.

Tabell AR. Den svenska totalavverkningens beräknade storlek och penningvärde 1951—1964

Estimated volume of annual fellings in Sweden 1951—1964

	Drivningsår <i>Felling season</i>					
	Medeltal <i>average</i>	Medeltal <i>average</i>	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64
	1950/51 —1954/55	1955/56 —1959/60				
A. Avverkning, milj. m ³ sk	48,6	50,8	55,3	56,1	54,0	59,0
<i>Felling</i>						
B. Bruttovärde, milj. kr	2 350,0	2 209,0	2 577,0	2 607,0	2 278,0	2 675,0
<i>Gross value</i>						
C. Rånettvärde, milj. kr	1 543,0	1 198,0	1 367,0	1 343,0	984,0	1 238,8
<i>Stumpage value</i>						
D. 1) Kostnader, milj. kr, för <i>Costs for</i>						
a) återväxtåtgärder (hyggesrensning, markberedning, skogsodl.)	34,8	62,2	71,3	75,8	75,9	83,5
<i>regeneration (removal of waste, scarification, planting and sowing)</i>						
b) underhåll av vägar och diken samt röjning	33,7	56,9	68,9	74,9	74,0	70,8
<i>maintenance of roads and ditches, cleaning</i>						
c) nyinvesterings i vägar och diken investments (roads and ditches)	39,2	55,4	66,4	72,3	62,0	72,4
Summa kostnader D	107,8	174,5	206,6	223,0	211,9	226,7
<i>Total costs D</i>						
E. Återstående värde (C minus D), milj. kr	1 435,2	1 023,5	1 180,4	1 120,0	772,1	1 012,1
<i>Remaining value</i>						
Kr/m ³ sk.						
B. Bruttovärde	48,36	48,50	46,60	46,47	42,18	45,34
<i>Gross value</i>						
C. Rånettvärde	31,75	23,60	24,72	23,94	18,23	21,00
<i>Stumpage value</i>						
D. Kostnader ¹	2,22	3,44	3,74	3,98	3,92	3,84
<i>Costs</i>						
E. Återstående värde	29,53	20,16	20,98	19,96	14,31	17,16
<i>Remaining value</i>						
% av bruttvärldet	61	46	45	43	34	38
<i>% of gross value</i>						

¹ Avser det kalenderår, då drivningsåret slutar.

åtminstone i grova drag beräknas. Resultat av sådana beräkningar för 1951—1960 har redovisats i årsboken och kompletteras nu i tabell AR med beräkningar för fyra senare år.

Årsavverkningarnas storlek upptages enligt tabell 11 i Skogsstatistisk årsbok. Riksmedelprierna per m³sk. har framväxt med beaktande av såväl sortimentsblandning som uttagens regionala fördelning. De i samtliga årsböcker sedan 1953, tab. 31—33, redovisade bruttopriserna och drivningskostnaderna har varit grundvalen, dock har i vissa fall någon mindre rättelse funnits befogad. I tabell AR angivet rånettvärde (C) är resten av bruttvärldet (B), sedan huggnings-, körnings- och s. k. gemensamma drivningskostnaderna främräknats.

Detta rånettvärde reduceras i sin tur ytterligare med vissa kostnader (D), som skogsägaren nedlagt i investeringar och underhåll för sitt skogsbruk, närmare relaterade i föregående textavsnitt. Återstående värde (E) är hans inkomst av avverkningen, dock utan att sådana

allmänna omkostnader främräknats som för förvaltning, bevakning, byggnader, skatter etc.

I diagram 5 belyses grafiskt den ekonomiska utvecklingen under tio år. Bortsett från årsvisa variationer kvarstår intycket, att virkets bruttopriser i stort sett behållit sin nivå, medan nettvärdena genomsnittligt haft en sjunkande trend. Det skall uppmärksammas, att denna utveckling realiter är så mycket mer ogygnnsam för skogsägaren, som penningvärdet under tiden försämrats.

Beräkningen av årsavverkningarnas penningvärdé sker sortimentsvis, och i efterföljande tabell har sammanställts en jämförelse, hur prisutvecklingen har löpt för de två stora huvudsortimenten barrsågtimmer och massaved. Bruttopriserna gäller vid bilväg eller strand före flottning. Massavedspriserna avser obarkat virke fr. o. m. Ljungan och norrut, i övrigt helbarkat. Priserna är uttryckta i kr per mittmått m³f inom bark och utgör vägda riksmedeltal.

Drivningsår	Barrsågtimmer		Massaved	
	brutto-pris	rånettvärde	brutto-pris	rånettvärde
1950/51	58,57	46,28	53,26	34,56
51/52	81,52	66,88	81,16	57,43
52/53	64,46	49,07	40,12	15,15
53/54	66,60	49,20	49,82	26,07
54/55	68,66	49,75	50,97	25:—
55/56	69,71	49,70	55,21	28,07
56/57	58,18	38,33	50,12	23,15
57/58	60,87	41,09	46,54	20,06
58/59	49,87	29,75	42,78	15,14
59/60	58,34	38,19	44,74	17,10
60/61	62,28	40,26	53,11	23,61
61/62	62,16	39,18	53:—	23:—
62/63	57,25	33,50	45,39	12,43
63/64	61,65	37,75	48,66	14,61
64/65	69,35	..	52,85	..

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal, 13 178 milj. ha, täcks omkring en tredjedel eller 4 405 milj. ha av skog och endast en tredjedel av denna senare areal täcks av skog som för närvarande utnyttjas. I nedanstående tablå, som baseras på uppgifter från FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1965, redovisas dels den absoluta och relativa fördelningen av skogsmarksarealen på olika geografiska huvudområden, dels den procentuella andelen skogsmark som utnyttjas för närvärande inom respektive regioner.

Region	Total skogsmarksareal		Utnyttjad skogsmarksareal	
	milj. ha	%	milj. ha	% av total
Europa (utom SSSR)	141	3,2	135	96
SSSR	1 131	25,7	459	41
Nordamerika	733	16,6	400	55
Centralamerika	74	1,7	12	16
Sydamerika	957	21,7	70	7
Afrika	753	17,1	95	13
Asien (utom SSSR)	520	11,8	201	39
Oceanien	96	2,2	20	21
Totalt	4 405	100,0	1 392	32

I FAO:s undersökning »World Forest Inventory 1958», publicerad 1960 och kortfattat återgiven i »Skogsstatistisk årsbok 1960» uppgick det totala virkesförrådet inom alla världens skogar, som utnyttjas för närvärande, till 156 000 milj. m³ på bark, varav 65 % barrträd. Världens aktuella totala virkestillgångar har av FAO grovt uppskattats till 320 000 milj. m³ om tillgängliga ej exploaterade skogar samt för exploa-

tering oåtkomliga skogar inräknades). Enligt nämnda inventering beräknades virkesförrådet per ha till 145 m³ för barrträd, 80 m³ för lövträd och 110 m³ för alla kategorier och den årliga tillväxten totalt till 2 800 milj. m³ på bark, varav 1 430 milj. m³ eller 51 % kom på barrträd, och per ha till 2,2 m³ för barrträd, 2,0 m³ för lövträd och 2,1 m³ för alla kategorier.

I tabell 43 redovisas den totala skogsmarksarealen i vissa länder där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, Brasilien, Canada och USA har de största skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta avseende en särställning. I förhållande till den totala arealen bar Burma, Brasilien, Finland, Japan och Colombia de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada, Kongo, Brasilien och Peru de skogrikaste.

I FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1965 behandlas utvecklings-tendenserna beträffande produktion och konsumtion av och handel med pappersmassa och pappersprodukter under perioden 1950—1963.

Den snabba ekonomiska utvecklingen i världen under 50-talet framhålls i redogörelsen och som en framträdande bidragande orsak härtill nämnes särskilt det ökande utnyttjandet av världens skogstillgångar. Även om förde-larna av det ökade utnyttjandet av dessa onndvikligen var koncentrerade till de mera utvecklade områdena, är det betecknande att framstegstakten i utvecklingsområdena var snabbare i mas-sa- och papperssektorn än i åtskilliga

Region	Totalt			Mekanisk massa			Kernisk (inkl. halvkemisk) massa		
	1951	1951	1951	1961	1961	1961	1963	1963	1963
	1 000 ton								
Nordamerika	22 500	34 775	38 642	7 770	9 648	10 117	14 790	25 127	28 525
Syd- o. Centralamerika ..	237	705	932	135	262	334	102	443	598
Europa (utom SSSR)	10 170	17 841	19 550	3 803	6 180	6 454	6 367	11 661	13 096
SSSR	1 750	3 457	3 907	494	1 026	1 150	1 256	2 431	2 757
Oceanien	178	610	755	90	300	378	83	310	377
Afrika	22	149	285	12	19	31	10	130	254
Asien (utom SSSR)	1 168	4 758	5 543	546	1 261	1 322	622	3 497	4 221
Totalt	36 080	62 295	69 614	12 850	18 696	19 786	23 230	43 599	49 828

andra ekonomiska sektorer. Utdrag ur nämnda redogörelse lämnas i det följande. Världsprudktionen av pappersmassa steg under perioden med 93 % från 36,1 milj. ton 1951 till 69,6 milj. ton 1963. Den mekaniska pappersmassan ökade under perioden med 54 % och den kemiska (inkl. halvkemisk massa) med 114 %. År 1951 utgjorde den mekaniska massan 36 % av massaproduktionen, medan den år 1963 hade sjunkit till 28 %.

Produktionen, i 1 000 ton, av pappersmassa under åren 1951, 1961 och 1963 redovisas i ovanstående tablå.

Procentuella andelar av Nordamerikas, Europas, Sovjetunionens och övriga världsdels pappersproduktion åren 1951 och 1963 är sammanställda i nedanstående tablå.

Produktionen, i 1 000 ton, av papper och papp under åren 1951, 1961 och 1963 redovisas överst å nästa sida.

Världsprudktionen av tidningspapper steg under perioden med 65 % från 9,1 milj. ton 1951 till 15,0 milj. ton 1963. Annat tryckpapper och skrivpapper ökade samtidigt med 98 % från 8,1 milj. ton 1951 till 16,0 milj. ton 1963 och övrigt papper och papp med 101 % från 27,2 milj. ton 1951 till 54,6 milj. ton 1963.

Procentuella andelar av Nordamerikas, Europas, Sovjetunionens och övriga världsdels pappersproduktion åren 1951 och 1963 är sammanställda i 2:a tablån å nästa sida.

Värdet av världens totala produktion av papper och papp i milj. USA-dollars för åren 1951, 1956, 1961 och 1963 enligt FAO:s beräkningar redovisas i tablån nedert å nästa sida. Samtliga produktionsvärden är omräknade till 1961 års prisnivå.

Värdet av världens produktion av papper och papp uppnådde 1963 12,3

Region	Totalt		Mekanisk		Kemisk	
	1951	1963	1951	1963	1951	1963
Nordamerika	63	55	60	51	64	57
Europa (utom SSSR)	28	28	30	33	27	26
SSSR	5	6	4	6	5	6
Övriga världsdeler	4	11	6	10	4	11
Totalt	100	100	100	100	100	100

Region	Tidningspapper			Annat tryckpapper och skrivpapper			Övrigt papper och papp		
	1951	1961	1963	1951	1961	1963	1951	1961	1963
	1 000 ton								
Nordamerika	5 959	7 931	7 956	4 462	6 445	7 135	17 339	24 510	26 783
Syd- o. Centralamerika ..	55	160	200	154	301	320	534	1 308	1 477
Europa (utom SSSR)	2 522	4 297	4 378	2 636	5 172	5 848	7 017	14 034	15 672
SSSR	267	489	563	338	726	805	1 064	2 231	2 486
Oceanien	32	190	262	28	70	87	188	463	549
Afrika	—	18	103	29	71	122	37	273	379
Asien (utom SSSR)	262	1 223	1 517	440	1 404	1 666	1 002	5 990	7 296
Totalt	9 097	14 308	14 979	8 087	14 189	15 983	27 181	48 809	54 642

Region	Tidningspapper		Annat tryckpapper och skrivpapper		Övrigt papper och papp	
	1951	1963	1951	1963	1951	1963
Nordamerika	65	53	55	45	64	49
Europa (utom SSSR)	28	29	33	36	26	29
SSSR	3	4	4	5	4	4
Övriga världsdelar	4	14	8	14	6	18
Totalt	100	100	100	100	100	100

miljarder USA-dollars, en ökning med 93 % sedan 1951.

Ungefär 15 % av världens årliga produktion av massa, papper och papp inträder i internationell handel. I tablån överst å sid. 160 redovisas nettohandeln med massa, papper och papp i de olika världsdelarna (exportnetto +, importnetto —).

Den största förändringen i världshandeln med massa var enligt tablåerna Europas övergång från nettoexportör i början av perioden till nettoim-

portör i slutet av densamma. Den ökande massaexporten från Nordeuropa gick i allt större utsträckning till länder inom Europa, framför allt EEC-länder och Storbritannien, än till länder i övriga världsdelar. Under perioden minskade även Europas nettoexport av tidningspapper och övrigt papper och papp huvudsakligen på grund av ökad import i Västeuropa från USA, som dessutom samtidigt ökade sin export av dessa produkter till Japan och andra länder i Asien och Oceanien.

	1951	1956	1961	1963
	milj. USA-dollar			
Tidningspapper	1 228	1 598	1 932	2 022
Annat tryckpapper och skrivpapper	1 860	2 498	3 263	3 676
Övrigt papper och papp	3 262	4 408	5 857	6 557
Totalt	6 350	8 504	11 052	12 255

Region	Nettohandel, 1 000 ton							
	Massa				Papper och papp			
	1951	1956	1961	1963	1951	1956	1961	1963
Nordamerika	— 83	+ 596	+ 1 249	+ 1 733	+ 478	+ 1 012	+ 1 497	+ 1 768
Syd- och Centralamerika	— 340	— 455	— 393	— 387	— 638	— 806	— 870	— 795
Europa (utom SSSR)	+ 542	+ 37	— 493	— 690	+ 1 184	+ 1 041	+ 718	+ 644
SSSR	+ 60	+ 78	+ 158	+ 161	+ 41	— 50	— 7	— 21
Oceanien	— 48	— 48	— 104	— 160	— 359	— 339	— 362	— 274
Afrika	— 10	— 12	+ 36	+ 77	— 311	— 351	— 463	— 462
Asien (utom SSSR)	— 88	— 199	— 390	— 750	— 336	— 525	— 544	— 632

I nedanstående tablå redovisas nettohandelsbalanser, i milj. USA-dollar, för de olika världsdelarna 1956 och 1963 (exportnetto +, importnetto —).

Konsumtionen av papper och papp, kg per invånare, åren 1951, 1961 och 1963 enligt redogörelsen om massa- och pappersproduktionens utveckling 1950—1963 i FAO:s årsbok 1965 redovisas i tablån överst å sid. 162, som utgör avslutningen på utdraget ur nämnda redogörelse.

I den avslutande delen av den internationella översikten refereras kortfattat uppgifter om avverkning av och haudel med rundvirke, produktion av och handel med viktigare träindustriprodukter år 1964 i olika länder med utgångspunkt från tabellerna 43—47, sammansättade från tabeller i FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1965.

Värdet av världsproduktionen av skogsprodukter har stadigt ökat såsom

Region	Nettohandelsbalans, milj. USA-dollar									
	Massa				Papper och papp					
	Mekanisk		Kemisk (inkl. halv- kemisk)		Tidnings- papper		Annat tryckpapper och skriv- papper		Övrigt pap- per o. papp	
	1956	1963	1956	1963	1956	1963	1956	1963	1956	1963
Nordamerika	+1,0	—4,3	+86,2	+222,3	+90,3	+104,1	+15,5	+16,3	+36,9	+107,4
Syd- o. Centralamerika	—3,8	—2,9	—66,0	—48,6	—65,5	—63,6	—32,0	—14,5	—25,6	—27,4
Europa (utom SSSR)	—1,3	+0,6	+7,5	—97,0	+28,9	+19,1	+98,8	+91,4	+58,0	+ 8,8
SSSR	—0,8	—	+12,9	+20,0	+ 6,5	+ 5,9	—6,5	—	—9,4	—8,5
Oceanien	—0,4	—0,9	—7,0	—20,7	—28,9	—14,5	—19,2	—16,1	—6,8	—10,6
Afrika	—0,7	—0,7	—0,6	+ 10,7	—16,3	—17,0	—17,7	—22,6	—21,2	—27,9
Asien (utom SSSR)	—1,7	—3,5	—28,9	—98,0	—28,6	—31,5	—19,8	—10,6	—30,7	—41,5

¹ Inkl. annat tryckpapper och skrivpapper

framgår av tablån, nederst sid. 162, vilken också visar en allt kraftigare försjutning i produktionen mot allt mera industriellt behandlade produkter. Produktionsvärdena i 1 000 milj. USA-dollar i tablån är omräknade till 1960 års prisnivå.

Region	milj. m ³ f.ub.	
	totalt	därav till industrien
Europa (utom SSSR)	326	233
SSSR	360	263
Nordamerika	398	363
Centralamerika	38	9
Sydamerika	206	27
Afrika	206	25
Asien (utom SSSR) ...	352	118
Oceanien	27	18
Hela världen	1 914	1 056

Enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1965 uppskattades avverkningarna 1964 för hela världen till 1 914 milj. m³f. ub. mot 1 802 milj. m³f. ub. 1963. Omfattningen av avverkningarna 1964 i de olika »världsdelarna» (enl. FAO:s benämning) framgår av ovanstående tablå, i vilken uppgifterna delvis är skattade. Avverk-

ningarna i länder med betydande skogsavverkning framgår av tabell 44.

Bland »världsdelarna» var avverkningen störst i Nordamerika, Sovjetunionen och Asien. Europa kommer först på fjärde plats och har under senaste året passerats av Asien. Den direkta anledningen till Asiens till synes stora frammarsch torde dock bottna i en fullständigare och noggraunare redovisning. Bland länderna var avverkningen störst i Sovjetunionen, USA, Brasilien och Canada. Den totala avverkningens procentuella fördelning på olika sortiment 1964 framgår av nedanstående tablå, som dock får tolkas med en viss försiktighet enär brännved och annat s. k. husbehovsvirke regelmässigt avverkas över hela världen utan att redovisas i officiell statistik.

Enligt tablån utgör brännveden fortfarande en betydande del av det avverkade virket i områden, där den industriella utvecklingen är lägst. Andelen har dock nedgått, vilket sammanhänger med att man även i dessa områden börjat använda sig av energikällor som olja och elektricitet. Detta gäller med all sannolikhet även Asien även om årets procenttal antyder en annan

Region	Sågtimmer, fanértimmer och sliper till timmer	Massaved, props	Annat indu- striellt virke	Brännved	Summa
	i % av total avverkning				
Europa (utom SSSR)	39	26	7	28	100
SSSR	48	11	14	27	100
Nordamerika	60	29	3	8	100
Centralamerika	18	3	2	77	100
Sydamerika	10	2	1	87	100
Afrika	6	2	4	88	100
Asien (utom SSSR) ...	23	5	5	67	100
Oceanien	53	10	3	34	100
Hela världen	35	14	6	45	100

Region	Konsumtion av papper och papp, kg per invån.								
	Tidningspapper			Annat tryckpapper och skrivpapper			Övriga papper och papp		
	1951	1961	1963	1951	1961	1963	1951	1961	1963
Nordamerika	34,0	35,2	34,2	26,1	31,6	33,9	101,4	118,2	124,4
Syd- o. Centralamerika ...	2,6	3,4	3,1	1,4	1,9	1,7	3,8	6,8	7,4
Europa (utom SSSR)	5,0	9,6	9,7	5,8	11,2	12,4	16,2	31,4	35,7
SSSR	1,2	2,0	2,3	1,9	3,3	3,6	5,8	10,5	11,4
Oceanien	17,1	24,5	22,5 ¹	8,1	8,7	9,5	23,6	34,2	37,7
Afrika	0,4	0,6	0,9	0,3	0,7	0,8	1,1	1,8	2,2
Asien	0,3	0,9	1,0	0,4	0,8	0,9	0,8	3,7	4,3
Samtliga	3,6	4,7	4,7	3,2	4,6	5,0	10,8	16,0	17,7

¹ Ofullständig uppgift.

utveckling. Kategorien »sågtimmer, fanértimmer och timmer till slipers» utgör fortfarande den viktigaste industriella användningen av rundvirke.

I FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics 1964 ingick en redogörelse för utvecklingstendenserna beträffande produktionen av och handeln med sågat virke, fanérskivor, fiber- och spänplattor under perioden 1950—1960 (1963).

En sammanfattnings hära var intagen i Skogsstatistisk årsbok 1963—1964 (sid. 154—157). Enligt nämnda redogörelse hade världspröduktionen av sågat virke ökat under perioden 1950—1960 med 38 % från 245 milj. m³f. till 336 milj. m³f. 80 % av produktionen utgjordes av barrträvirke. Betydligt kraftigare ökade av på trä baserade skivor och plattor. Produktionen av plywood ökade under åren 1950—1960

med 150 % från 6,0 milj. m³f. till 15,7 milj. m³f. och produktionen av bygg- nadsplattor med mer än 100 % från 2,0 milj. ton till 4,3 milj. ton. Produktionen av spänplattor ökade från 0,3 milj. ton 1955 till 1,8 milj. ton 1960.

Produktionen år 1964 av viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer redovisas i tabell 46. Enligt denna tabell uppgick produktionen av de såväl volym- som värde- mässigt viktigaste förädlade skogsprodukterna, nämligen sågat virke, totalt till 356 milj. m³f, dvs. ca 2 % mer än föregående år. Av dessa 356 milj. m³f. kom 280 milj. m³f. (f. å. 271 milj.) på sågade varor av barrträrd och 76 milj. m³f. (f. å. 77 milj.) av lövträd. Ökningen från föregående år utgöres sålunda helt av sågat barrvirke. Förutsatt att Sovjetunionens produktion av

	1950	1955	1960	1964*
	1 000 milj. USA-dollar			
Sågtimmer, lädämnen, slipers	10,3	12,2	13,5	14,3
Plywood, fanérskivor, fiberplattor	1,0	1,8	2,7	4,0
Papper och papp	8,7	9,4	12,5	15,3
Övriga träprodukter	3,9	5,5	5,8	4,8
Totalt	23,9	28,9	34,0	38,4

sågade trävaror år 1964 inte understeg föregående års, hade detta land den största produktionen vad avser trävaror av såväl barr- som lövträd följt av USA med 70 milj. m³f. respektive 14 milj. m³f. Andra betydande producentländer av sågade varor av barrträd är Japan, Canada, Sverige, Västtyskland och Finland och av sågade varor av lövträd Japan, Brasilien, Frankrike, Australien, Rumänien, Västtyskland och Malacka.

Den totala produktionen av plywood ökade 1964 med 8 % jämfört med föregående år och uppgick till 22 milj. m³. Största plywoodproducent 1964 liksom tidigare år var USA med 11,6 milj. m³ dvs. 53 % av världspröduktionen. I Sovjetunionen uppgick tillverkningen till 1,7 milj. m³ och i Canada till 1,5 milj. m³. I Japan hade år 1963 (uppgifter för 1964 ej tillgängliga) 2,1 milj. m³ plywood tillverkats. Den snabbt ökande produktionen av spånplattor uppgick till 4,1 milj. ton 1964, vilket innebär en ökning från 1963 med 18 %. Främsta producenter av spånplattor 1964 var Västtyskland med 0,92 milj. ton och USA med 0,74 milj. ton, Sovjetunionen med 0,31 milj. ton och Frankrike med 0,30 milj. ton. Den totala produktionen av byggnadsplattor (fibreboard) uppgick 1964 till 5,8 milj. ton, dvs. en ökning med 7 % från föregående år. Största producenter av byggnadsplattor var USA med 1,99 milj. ton, Sverige med 0,70 milj. ton och Sovjetunionen med 0,35 milj. ton (1963).

För världspröduktionen av trämassa, som under senaste år ökat allt mera för varje år, fortsatte den nu nämnda tendensen även under 1964.

Ökningen uppgick 1964 till 7,3 % mot 5,9 % 1963. Produktionen av kemisk massa ökade med 7,6 % 1964 och

produktionen av mekanisk massa med 6,7 %.

Den sammanlagda produktionen av trämassa uppgick sálunda till 74,7 milj. ton 1964. Nordamerika och Europa, de två ledande regionerna vid tillverkningen av trämassa, ökade sin produktion med 6,8 % resp. 9,1 % jämfört med 1963. Av nedanstående tablå framgår respektive regioners andel av världspröduktionen av trämassa 1963 och 1964.

Region	Trämassaproduktionen i %	
	1963	1964
Europa (utom SSSR)	28,5	28,5
SSSR	5,7	5,4
Nordamerika	55,1	55,2
Centralamerika	0,3	0,3
Sydamerika	1,0	1,1
Afrika	0,3	0,4
Asien (utom SSSR)	8,0	8,0
Oceanien	1,1	1,1
Total	100,0	100,0

De mest betydande producentländerna var 1964 USA med 39 % av världspröduktionen, Canada med 17 %, Sverige med 9 %, Finland med 7 %, Japan med 7 % och Sovjetunionen med 5,4 %. Tillverkningen av mekanisk massa bibehåller i stort sett den omfattning den haft under senare år och dess relativa andel av den totala produktionen 1964 uppgick till 28 %. En anledning härtill torde vara den betydelse mekanisk massa har vid framställning av papper till tidningar och böcker m.m. samt den snabba expansionen inom fiberplattindustrien.

Produktionen av kemisk (inkl. halvkemisk) trämassa ökade 1964 jämfört med 1963 inom samtliga regioner. Totalt blev denna ökning ca 8 %.

Produktionen av »annan fibermassa»

(av bambu, espartogräs, bomull, lin, halm m.m.) ökade 1964 med ca 2,5 % till 4,4 milj. ton. Av den totala produktionen svarade Asien för 51 % och Europa för 26 %.

I denna översikt har hittills redovisats uppgifter över avverkning och produktion. Avverkningarna är internationellt sett av sekundär betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna konsumeras inom respektive länder. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifter om handeln viktigare. Totala exporten i världen av rundvirke uppgick 1964 till 50,3 milj. m³f. ub. (f. å. 48,2 milj.). Handeln med rundvirke i de olika regionerna framgår av nedanstående tablå i vilken redovisas nettohandelsbalansen för de olika regionerna 1963 och 1964 (export +, import —).

Region	Nettobalans 1 000 m ³ f. ub. Rundvirke	
	1963	1964
Europa (utom SSSR)	- 10 293	- 12 804
SSSR	+ 7 797	+ 8 924
Nordamerika	+ 2 550	+ 4 240
Centralamerika	+ 268	+ 453
Sydamerika	+ 83	+ 55
Afrika	+ 4 478	+ 5 177
Asien (utom SSSR) ...	- 4 537	- 6 401
Oceanien	+ 140	+ 280

Det dominerande intrycket av tablå är den stora nettoimporten till Europa och Asien resp. nettoexporten från Sovjetunionen och Afrika. För Asiens del svarar främst Japau för en mycket stor nettoimport.

Världshandeln med sågade trävaror 1964 var av i stort sett samma omfattning som år 1963, vilket framgår av nedanstående tablå över nettohandeln

(export +, import —).

Av de trävaruexporterande världsdelarna ökade Sovjetunionen och Nordamerika sin aktiva handelsbalans. I Europa fortsatte nettoimporten att öka kraftigt för sågade varor av barrträ medan ökningen av nettoimporten av sågade varor av lövträ var obetydlig. Den totala nettoimporten för Europas del uppgick 1964 till totalt ca 9,6 milj. m³f., varav 92 % utgjordes av barrträvaror. En tydlig tendens är att de världsdelar, som importerar sågade trävaror av barrträ, under år 1964 ökat denna import. För den största ökningen, 386 000 stds, svarar Europa.

Export handeln med sågade trävaror av barrvirke domineras av Europa, Nordamerika och Sovjetunionen som 1964 svarade för resp. 41 %, 40 % och 17 % av världshandeln med sågade trävaror.

I tabell 47 har sammanställts uppgifter om handeln med träindustriprodukter 1964 i vissa länder med betydande sådan handel. Liksom tidigare är var Canada det ledande exportlandet av barrträvaror och ökade sin export från föregående år med 3,5 % till 3,3 milj. stds, vilken kvantitet utgjorde ca 35 % av världsexporten av sågade barrträvaror. Efter Canada följde Sovjetunionen med 1,6 milj. stds (f. å. 1,4 milj. stds), Sverige med 1,2 milj. stds (f. å. 1,0 milj. stds) och Finland med 1,0 milj. stds (f. å. 1,0 milj. stds). Finlands export har under en följd av år varit tämligen oförändrad medan Sveriges export under 1964 ökade med 15 %. De mest betydande importländerna av sågade varor av barrträ var liksom tidigare USA och Storbritannien. Dessa länder svarade för 26 % resp. 22 % av världens totala import. 100 % (f. å. 99 %) av USA:s import kom från Ca-

Region	Nettohandel, 1 000 m ³			
	Sågade trävaror av barrvirke		Sågade trävaror av lövvirke	
	1963	1964	1963	1964
Europa (utom SSSR)	-1 512	-1 896	- 623	- 754
SSSR	+1 373	+1 644	- 243	- 244
Nordamerika	+ 979	+1 207	- 377	- 317
Centralamerika	- 39	- 37	+ 45	+ 19
Sydamerika	+ 47	- 48	+ 101	+ 55
Afrika	- 67	- 300	+ 187	+ 253
Asien (utom SSSR)	- 341	- 367	+1 089	+1 214
Oceanien	- 106	- 181	- 146	- 155

nada medan huvuddelen av Storbritanniens import kom från Sovjetunionen (26 %), Canada (25 %), Finland (22 %) och Sverige (15 %).

Omkring 11 % av den totala exporten av sågade trävaror utgjordes av löv- virke. Exportvolymen uppgick till 5,0 milj. m³ (f. å. 4,4 milj. m³). Den totala exportökningen av 13 % svarade huvudsakligen Afrika och Nordamerika för vilkas export ökade med 22 % resp. 16 %. De mest betydande exportländerna av sågat lövvirke var 1964 Malacka med 652 000 m³, Rumänien med 622 000 m³, Jugoslavien med 474 000 m³, Canada med 386 000 m³ och Frankrike med 316 000 m³. De största importörerna av sågat lövvirke var England med 948 000 m³ och USA med 714 000 m³, vilka tillsammans svarade för 34 % av världens totala import av sågat lövvirke. Andra betydande importörer var Italien, Canada, Sovjetunionen och Västtyskland.

Världens totala export av plywood uppgick 1964 till 2,5 milj. m³ (f. å. 2,1 milj.), en ökning med 19 % jämfört med föregående år. De största exportörerna var Finland med 438 000 m³, Japan med 360 000 m³, Filippinerna med 356 000 m³ och Canada med 297 000 m³. Finland och Japan svarade tillsam-

mans för ca 32 % (f. å. 37 %) av världens totala plywoodexport, medan Storbritannien och USA de största importörerna, mottog 70 % (f. å. 68 %) av världens totala import.

Den totala exporten av trämassa ökade 1964 med drygt 9 % till 12,3 milj. ton. I motsats till föregående år ökade 1964 exporten av den mekaniska massan relativt mera än exporten av den kemiska massan — den förra med 11 % och den senare med 9 %. Mest betydande exportländer 1964 var Sverige med 3,49 milj. ton (f. å. 3,21 milj. ton), Canada med 3,30 milj. ton (f. å. 3,03 milj.), Finland med 2,1 milj. ton (f. å. 1,93 milj.) och USA med 1,43 milj. ton (f. å. 1,08 milj. ton). Dessa länder, som tillsammans svarade för ca 84 % av världens totala massaexport, redovisade sälunda samtliga en ökning av exporten. De största massaimportörerna var liksom föregående år Storbritannien och USA med 3,02 milj. ton respektive 2,67 milj. ton, vilket tillsammans utgjorde ca 46 % (f. å. 46 %) av den totala importen av massa. Av Storbritanniens import kom 73 % (f. å. 73 %) från Sverige, Finland och Norge medan 92 % (f. å. 91 %) av USA:s massaimport kom från Canada.

Region	Världshandeln 1964, i milj. USA-dollar					
	Rundvirke		Bearbetat virke		Massa och produkter därav	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export
Europa (utom SSSR)	622,3	180,9	1 808,0	1 001,0	2 233,2	2 187,3
SSSR	0,3	128,3	36,3	313,2	50,4	51,1
Nordamerika	57,9	146,4	570,5	671,6	1 240,8	1 767,1
Centralamerika	1,2	7,1	30,6	13,9	81,1	1,0
Sydamerika	8,1	7,8	42,1	42,4	159,1	6,7
Afrika	23,9	188,9	125,4	72,3	148,6	37,9
Asien (utom SSSR)	473,1	204,9	132,5	241,0	347,9	58,8
Oceanien	3,5	6,3	48,3	12,0	117,1	30,7
Hela världen	1 180,3	870,1	2 793,7	2 367,4	4 378,2	4 140,6

Världshandeln med skogsprodukter är, som framgått av redögörelsen, mycket betydande. För vissa länder, inte minst Sverige, är denna handel av utomordentlig betydelse för ekonomin.

I ovanstående tablå redovisas import- resp. exportvärdet uttryckta i

milj. USA-dollars för rundvirke, bearbetat virke samt massa och produkter därav i de olika regionerna. Tablån ger även en inblick i hur betalningsbalansen mellan de olika regionerna påverkats genom handeln med skogsprodukter.

I. SUMMARY

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forests cover about 22,8 million hectares (ha), i.e. 55 % of Sweden's total land area. As is shown in table 1 there are 3,0 ha of forest land per caput and 5,9 ha of forest land per ha of agricultural land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry. Besides, other State authorities and Diocesan boards administer small forest areas (table 2 and 3). About one quarter of Sweden's forests is publicly owned, another quarter belongs to companies, and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers (table A). Publicly owned forests are mainly located to Northern Sweden. Tables B, C and D intend to show the combination of forestry and farming in economic units owned by farmers in different parts of the country. In 1962—64 there were 264 000 such units with forest land owned by farmers, 65 000 of which, however, without crop land. 30 % of these 200 000 units with crop land possess forest land less than 10 ha and 56 % of the same units possess forest land less than 25 ha. To these 200 000 units belong about 8,4 million ha of forest land. However, the number of agricultural units in Sweden is decreasing considerably which is shown in the tableaux on page 26. In table E figures are given concerning the forest areas of river basins in Northern Sweden. The only other tables where river basins appear are those relating to floating activity (tables 17—19 and 36).

In table F is shown the age-class distribution, i.e. the proportion of the forest area occupied by trees of different ages according to the third National Forest Survey 1953—1962.

In the last years the mechanization of the work in the forests has advanced considerably partly owing to the rapid rise of labour costs. Mechanization presupposes

big units and therefore it has become important to reduce the average number of woodlots per forest unit and to work for a re-allotment of the parcels to bigger, more well-proportioned units better adapted geographically to roads, floatways, population agglomerations, roundwood consumers, and so on. Investigations have recently been carried out about for instance area, width, and yield of woodlots, and distance wood lot-population agglomeration. Finally re-allotment measures more or less comprehensive amounting to about 73 000 hectares of forest land per annum have been carried out in the years 1958—1965.

In table G the forest area is divided according to the production capacity of the soil (site quality) and table H shows the ideal site quality expressed in m³ per annum and ha by which is meant the average optimum of sustained yield provided the best possible management. The figures illustrate the very marked difference between northern and southern parts of Sweden due to climatic conditions.

Detailed figures concerning the growing stock in different counties are presented in tables 4 a "Growing stock incl. bark on all ground by species, sizegroups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962", 4 b "Growing stock per ha forest land, by age-groups and ownergroups" and table 5 "Annual growth (incl. bark) by species and counties on forest land according to the National Forest Survey 1953—1962".

According to the third Survey the growing stock in the country amounts to 2 223 million m³sk. as compared to 1 915 million m³sk. in the second Forest Survey (table I). The composition of the total growing stock in respect to species has changed very little since the second Survey and it is made up to 45 % of spruce, 40 % of pine and 15 % of broadleaved species. (The second Survey: spruce 44 %, pine 40 % and hardwoods 16 %). The composition of the total growing stock in respect to size shows the following figures; 32 % large-sized stock (25 cm DBH and

more) 40 % medium-sized stock (15—24.9 cm DBH) and 28 % small-sized stock (less than 15 cm DBH). (The second Survey: respectively 28 %, 41 % and 31 %).

The annual growth (incl. bark) according to the third Forest Survey is shown in table J (cf table 5) and amounts to 78 million m³sk. i.e. 3.4 m³sk. per ha. The rate of increment increases from 3.2 % in the northern parts of Sweden to 4.4 % in the southern parts. The average growing stock per ha of forest land has increased from 80 m³sk. per ha according to the second Forest Survey to 97 m³sk. per ha according to the third Survey.

According to the figures available from the General Real Property Assessment 1957 performed for the purpose of property taxation, the total value of Swedish forests (in rural areas) in 1957 was estimated at 10 043 millions Sw. cr. or approximately 2 000 million US \$ (table K). This means an increase from the previous General Property Assessment in 1952 by 96 % due to rises in timber prices and logging costs, changes in assessment methods and increases of the growing stock. The part-values show, however, different percentage increases, which to some degree are due to changes in assessment methods. In 1952 a greater part of the total value was attributed to the ground value than was done in the Property Assessment 1957. According to the table K the value of the growing stock was subject to an increase of 116 % from 1952 to 1957, whereas the value of the forest ground increased only by 10 % during the same period. The total value and its changes (table L) are, however, more important. This total value amounted to 460 Sw. cr. per ha forest land in 1957 and during the period 1938—1957 its value at the beginning of the period (93 Sw. cr. per ha forest land) was quadrupled. According to the table M state forests in Southern Sweden have the greatest value per ha in the country.

The County Forestry Boards and, for the State forests, the State Forest Service are responsible for the supply of seed and seedlings (table N). However, several big companies are collecting seed and managing nurseries for their own supply. Seedlings are also to some extent produced in private enterprises.

In 1964 the production of spruce seed

was rather insignificant and amounted to only 500 kg. The production of pine seed was somewhat larger, about 4 500 kg. During 1964 the number of seedlings used for artificial regeneration amounted to about 300 million, 32 million of which were imported (table O), mainly from the Federal Republic of Germany and Denmark. In recent years the production of seedlings has been intensified, and in 1965 the nurseries owned by the County Forestry Boards covered an area of 802 ha (124 ha in 1945). The total area of all nurseries in the country was estimated in 1965 at about 1 500 ha. Table 6 shows the extent of silvicultural measures carried out in 1964; according to the table planting and sowing and removal of waste were subject to an increase in 1964; while scarification and thinning in seedlings and young stands decreased during the year. The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some reduplications in cases where the same area is treated more than once by different methods, e.g. preparation by removal of waste from a clear cut area and then sowing. Planting and sowing per 1 000 ha forest land within forests belonging to different owner categories are computed in table P. The development of the regeneration work etc. during the period 1942—1964 is accounted for in the table Q. Investigations made in 1958 by the National Forest Survey about the condition of the forests in the country and the need for regeneration work indicated that 151 000 ha ought to be artificially reforested annually, 44 % of which by sowing and 56 % by planting. Soil fertilizing of forest land (table R) has in the last years attracted a growing interest. In 1965 37 000 ha were fertilized (13 000 ha in 1964). Total costs of fertilizing amounted in 1965 to about 25 Sw. cr. per ha.

The tables 7 a—b, 8 a—b and S and T show detailed information about forest fires in 1964 and 1965. According to the tables, 1965 may be regarded as a normal year with respect to forest fires whereas the frequency of forest fires in 1964 was greater and so was the burnt area. About 70 % of the fires are quenched before 0.1 ha of forest land have been damaged. The average area damaged per fire amounted to 1.6 ha in 1964 and 0.9 ha in 1965. In

general, the number of fires has its peak in April and the area damaged has the same in June. In 1964 most of the fires occurred in April (table T) but the largest area damaged occurred in May. In 1965 occurrence of fires conformed rather to pattern.

As regards the causes of the fires these conform for the years 1964 and 1965 rather closely to the pattern of previous years. Children cause a good deal of the fires as is shown in table 8 a and b. Presumably many of the fires with unknown causes have their origin in children's play with matches. Other ordinarily big fires are those which have sprung up in connection with broadcast burning. Watch-towers for forest fire protection are nowadays considered to be too expensive and too ineffective. From 1964 onwards airborne patrolling have taken over all forest fire protection.

No damage worth mentioning by frost, snow or storms occurred in 1964.

The damage caused by elk was insignificant in the southern parts of the country in 1964, whereas in the northern and the middle parts of the country slight increases in some regions alternate with slight decreases in other regions. In certain northern counties a further reduction of the stock of elks seems to be eligible. — On the island of Gotland the stock of wild rabbits in 1963 reduced to 5—10 % its previous size because of the rabbit disease myxomatosis seems to be on a slow increase again.

Thanks to the humid weather in 1964 damage by insect attacks were rather insignificant that year.

The damage by fungi was however considerable in many parts of the country in 1964 because of the humid weather.

Technical Activities

A widespread network of transport roads makes possible a mechanization of the transport work thereby involving lower costs for hauling and silvicultural measures. The most important type of forest road is the permanent motor road. In addition, there are non-permanent roads to be used only when the soil is either well dried-up or well frozen.

During the last two decades the activity

of forest road building has increased in spite of decreases in 1958, 1962 and 1963. During 1964 3 885 kms were completed as against 3 328 kms in 1963 (tables 9 and A). Forest road building expressed in metres per 1 000 hectares forest land was most extensive in 1964 in "other public forests" with 235 metres per 1 000 ha forest land. In state forests 176 metres per 1 000 ha forest land were completed during the year, in "other private forests" 171 metres and in companies' forests 147 metres.

The state grants certain sums for forest road building, 10,0 million Sw. cr. being allocated for the budget-year 1963/64 and 11,0 million Sw. cr. for the budget-year 1964/65. In order to reduce the unemployment the Government grants subsidies among other things for forest road building.

Data from the Road Inventory of the third National Forest Survey showing the extent of the network of the roads in Sweden during the period 1957—1963, are given in tables U—A. According to these tables the total length of the private permanent motorroads of direct consequence for forest products transports amounted to about 165 000 kms and the corresponding public roads to about 66 000. The length per ha forest land of such private permanent motorroads and public roads, to which timber can directly be transported from the forest for piling at roadside was calculated to about 4,3 metres in Northern Sweden and about 15,6 metres in Southern Sweden and to 6,6 metres respectively 21,4 metres, seasonal truck roads (about 102 000 kms) included. The average haulage distances from stump to road was estimated for Northern Sweden to 1,5 kms and for Southern Sweden to 0,5 kms.

In 1964 ditch-draining increased with about 10 % as compared with 1963 and the number of kilometres of completed ditches amounted this year to 3 411 kms (3 116 kms in 1963). The 1964 number of kms means that about 20 500 ha of forest area were drained during the year, 56 % of which referred to companies' forests, 31 % to "other private forests", 7 % to state forests, and 6 % to "other public forests" (tables 10 and A).

In 1964 and 1965 the total length of floatways was about 31 100 respectively

30 500 kms (table 17). Except some routine repairs and building of flumes in connection with the construction of power-generating stations etc., no constructional work on floatable watercourses was carried out. On the contrary some ancillary floatways are given up every year.

Aerial photographies are used to an ever increasing extent in Swedish forestry both for planning purposes and for the daily routine work.

Utilization of the Forest Capital

One important task belonging to the County Forestry Boards is to assist forest owners (mainly farmers) in marking trees for felling. It is estimated that in general one fourth of the total annual cut in forests owned by farmers is marked by the assistance of the County Forestry Boards.

According to estimates made within the Board of Private Forestry and reported in table 11, the total cut for the season 1963/64 amounted to 59,0 million m³ solid volume incl. bark i.e. about 9,3 % more than the total volume in the previous year. During the season 1964/65 the total cut continued to increase to 62,4 million m³ solid volume i.e. 5,8 % more than in the preceding year. The forest industry's part of the annual cut may now be estimated at 85 à 90 %. Specific information on annual fellings is available for public forests and companies' forests only (tables 12 and 13). In 1964 the total cut per ha of forest land was on an average for all categories 2,59 m³ solid volume incl. bark.

However, in addition to the figures given in the above-mentioned tables other statistics concerning total fellings are also available namely those based upon the stump enumeration by the National Forest Survey during the felling-seasons 1952/53—1963/64 as presented in table 8. Total fellings during the five last seasons according to the stump enumeration amounted to 54,4 million m³ solid volume incl. bark on a yearly average and to 55,9 million m³ according to the estimations made within the Board of Private Forestry.

About 70 % of the logs for processing in Sweden and also a considerable part of the roundwood exports are measured by

authorized timber measurers. The tables 14—16 give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In Northern Sweden most timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. An account of their activities is given in tables 17—19.

The quantity floated in 1965 amounted to 8,9 million m³ solid volume excl. bark i.e. 9 % less than in 1964 when 9,8 million m³ were floated.

The quantity of roundwood transported by rail increased by 17 % in 1965 as compared with 1964; as is shown in the tableau on page 79, about 1,6 million tons or roughly about 2,3 million m³ solid volume excl. bark were transported in 1965, about 91 % of which consisted of pulpwood.

Continuous statistical information worthy of publication about transport of unprocessed wood by lorries is virtually non-existent. For 1961/62—1964/65 however, a special committee set up to study transportation of forest products has published certain results which can be studied in table AB. These results give a clear picture of the development of the transports of roundwood by lorries during the period and the extent to which lorries today are used in transporting forest products. In 1964/65 about 34 million tons of roundwood were transported by lorries.

Shipping is of little importance in transporting roundwood within the country. Table AC shows the small quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays in 1964 and 1965.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. The figures now published by the Central Bureau of Statistics show that roundwood amounting to 7,7 respectively 8,0 million m³ solid volume excl. bark was transported in 1964 and 1965 by sea-rafts; of this volume, however, 3,5 respectively 4,1 million m³ referred to rafting within the rivermouths.

Most Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last four

years 1961—1964. It should be noted, however, that the information in this table is limited to enterprises with five or more employees, i.e. only 16 % of the total number of sawmills but 80 % of the total production. The production of sawn and planed wood etc. is shown in the table 25 both in enterprises above the size mentioned and — by estimation — in all commercial sawmills. In table AD data are given from the 1966 Census of sawmills undertaken by the Central Bureau of Statistics, which show the total production at sawmills (commercial sawmills as well as sawmills for household use) in 1965 and 1958. This production of coniferous sawngoods in 1965 amounted to 2,2 million standards or 26,5 % more than in 1958 and the corresponding roundwood consumption in 1965 to 19,0 million m³ solid volume excl. bark i.e. 8,8 m³f roundwood per one standard sawngoods. According to the table 24 about 188 000 m³ solid volume of timber were utilized by the Swedish veneer and plywood factories in 1964 i.e. about 7 % more than in 1963. There was also a corresponding increase in the production of veneer and plywood in this year.

The quantity of roundwood consumed in 1964 by the pulp mills amounted to 24,9 million m³ solid volume, i.e. 11 % more than in 1963. During the last decade the production of pulp has been subject to an almost continuous and rather considerable increase owing to technical and organizational improvements. Above all the sulphate sector has been favoured by a noteworthy increase in production and the bleached pulp has during the period increased its percentage of the output of wood pulp. In 1962, however, there had been a slackness in the demand for pulp, which ceased at the beginning of 1963. In 1964 and 1965 pulp production continued to increase and the Swedish producers had been able to make a better use of the production capacity. The pulp production in 1964 increased to 6,4 million tons dry weight, about 12 % more than in 1963 and in 1965 to 6,7 million tons i.e. with 5 %. 21 % of the production consisted of mechanical pulp (incl. fibre pulp), 33 % of sulphite pulp and 46 % of sulphate pulp. Fibreboard production has expanded on a proportionately larger

scale than pulp production during the period 1956—1965; the capacity has increased by two thirds. In 1964 the production of fibreboard amounted to 705 000 tons (table 26), i.e. 6 % more than in 1963 and the consumption of roundwood by the fibreboard factories to 680 000 m³ solid volume excl. bark (table 24) i.e. a decrease by 15 % as compared with the previous year. However, sawmill waste is now being used to an ever increasing extent in this processing. In 1964 chips amounting to 825 000 m³ solid volume, waste edgings and slabs amounting to 275 000 m³ piled volume and small quantities of mechanical pulp were consumed in the fibreboard factories. The production of particle board is rapidly increasing and it amounted to 92 000 tons in 1964 and to 106 000 tons in 1965. Pulpwood in small dimensions is mainly used in the production of particle board and the consumption of this assortment amounted to about 185 000 respectively 220 000 m³ solid volume in 1964 and 1965 but sawmill waste and waste from plywood production are also used by the particle board factories.

According to an official investigation total fuel consumption is estimated at 3,9 million m³ solid volume per annum.

In general a very small proportion of Swedish roundwood is exported but the yearly variations may be rather important (table 27). In 1964 and 1965 exports of unprocessed wood amounted to 1,7 respectively 2,2 million m³ solid volume excl. bark, i.e. 3,5 % and 4,3 % of the total cut. In 1964 and 1965 as well as in the preceding years most of the unprocessed wood exported consisted of pulpwood. The exports of pitprops was as insignificant in 1964 and 1965 as in the previous years. Especially pulpwood among the unprocessed wood showed increases of the exports in 1964 and 1965. In 1964, the exports of unprocessed wood increased with 30 % in comparison with 1963 and in 1965 with 28 %. The principal importing countries of Swedish unprocessed wood 1964 and 1965 were Norway and the Federal Republic of Germany (table 29).

In spite of her own large resources Sweden imports rather considerable quantities of unprocessed wood particularly logs and pulpwood, from exclusively Finland and Norway (tables 28 and 29). Since 1961,

there has been a tendency to diminishing imports checked, however, in 1965. The exports of sawngoods increased to 1,21 million standards, i. e. with 15 % in 1964 and decreased with 6 % to 1,14 million standards in 1965. The major part of these exports consists of unplanned wood, of which the United Kingdom, The Netherlands and The Federal Republic of Germany are the greatest importers.

Pulp is Sweden's most important export product; in 1964 the demand for pulp increased and the exports rose with 9 % to a new record level, 3,49 million tons (dry weight). The exports of fibreboard increased with 4 % to 439 000 tons.

In 1965 pulp exports decreased by 4 % to 3,34 million tons (dry weight) and the exports of fibreboard by 10 % to 394 000 tons.

Very long ago, wood tar was a very remunerative export product for Swedish forestry, but nowadays it is insignificant amounting to no more than 3 900 tons in 1964 and 3 600 tons in 1965. 29 300 m³ of charcoal (stacked volume) in 1964 and 37 200 m³ in 1965 were exported the most of which went to the chemical industries in the United Kingdom and Norway.

In 1964 49,3 million m³ solid volume of roundwood were consumed (refined) in Sweden of which 33,2 million m³ i. e. 67 % were exported.

The total value of Swedish exports in 1964 and 1965 amounted to 19 000 respectively 20 600 million, Sw. cr. About 30 % or 5 600 million crowns in 1964 and 5 700 million crowns in 1965 originate from products the raw material of which has grown in the forests.

Timber Prices and Production Costs

Every autumn standing timber in the State Forests is sold by auction by the State Forest Service. The prices obtained at these auctions (table AF) are considered to indicate the trend of the prices for standing timber for sale in the farmers' forests during the coming season. The prices of standing timber in private forests which are shown in table AE, have been obtained by means of a sample survey undertaken with the aid of the County Forestry Boards. On an average for the whole country prices for wood sold on

root increased by 8,5 % during the season 1964/65 as compared with the season 1963/64. In table 30 are shown the net values of the wood (all kinds: wood sold on root, roundwood etc.) from the State Forests in 1954—1963.

The prices for the seasons 1963/64 and 1964/65 referring to timber are shown in tables 31 a and b, to pulpwood in tables 32 a and b and to fuelwood in tables 33 a and b.

The prices of timber and pulpwood increased in 1963/64 by 5—8 % as the market conditions for sawnwood and pulp grew more propitious. In 1964/65 the prices continued to increase — timber by 8—16 % and pulpwood by 6—10 %.

The costs of logging incl. common costs are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the data presented are, in several cases, estimated averages.

In 1964 there was a great demand both at home and abroad for coniferous sawnwood and therefore a considerable increase in the export prices of coniferous sawnwood. The prices amounted this year to 1 303 Sw. cr. per std for pine (u/s 2½"×7") and to 1 142 Sw. cr. per std for spruce wood (u/s 2½"×7") (table AG). In the beginning of 1964 the prices of wood pulp were at a standstill but gradually during 1964 there was a rather slow but more definite than in 1963 upward trend especially for sulphate and sulphite pulp. In 1965 there was at the end of the year a slackening in the demand for coniferous sawnwood but there was however an increase in the prices. These amounted this year to 1 362 Sw. cr. per std for pine (u/s 2½"×7") and to 1 222 Sw. cr. per std for sprucewood (u/s 2½"×7"). It is true that the prices of wood pulp increased in 1965 but on the whole prices have since 1960 shown a decidedly more favourable trend for sawnwood than for pulp.

Labour Market Conditions

In April 1964 a new wage-agreement was signed for the period 1/1 1964—31/12 1965 involving an 8 % increase during 1964.

In table AH comparisons are made between the wages of adult male workers in forestry, agriculture and in the wood, pulp, and paper manufacturing industries, and

mining and manufacturing industry as a whole, the salaries of male clerical personnel in the whole industry during the period 1955—1964. In diagram 4 only fellers, hauliers agricultural workers and workers in the whole mining and manufacturing industry are compared. According to the table wages or salaries have increased during the period by about 80—85 % for all categories recorded in the table except for hauliers and agricultural workers. The increase of the hauliers' wages amounted to 68 % and the same of the agricultural workers' wages to 92 %. Some lagging behind is as usual noted for the hauliers (horse and driver). The fellers' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in the State Forests, they are incomplete. It is worth remarking here that fellers and hauliers seldom work on every workday in the month and equally seldom all twelve months of the year.

It has been estimated that forest work is done to equal degrees by on the one hand agricultural workers employed in forest work during the winter and on the other hand actual forest workers. Forest work is becoming the main occupation for more and more forest workers both in the State Forests, the companies' forests and in the farmers' forests. In the tables AI—AK is shown the economically active population in forestry in 1960 according to the 1960 Census of Population. The first category of the two mentioned above is obviously not included in this population, which seems to have increased more than most other occupational groups during the period 1950—1960. According to table AK, there has been an upward change in the age-distribution during the period 1950—1960, especially for wage-earners.

Current statistics on employment in forestry are beginning to be more complete; table 35 shows the number of workers employed in the State Forests and in the companies' forests while table 36 shows the number of persons occupied in floating and the tables AL and AM show the number of dayworks performed in the farmers' forests.

Thanks to sample surveys some facts about employment in the farmers' forests are now available. Pilot surveys were undertaken by the Labour Market Board in

the years 1957—1960 and these resulted in a schema for continuous statistics about employment in farmers' forests, which schema implies four sample surveys each year — in February, May, August and November — from 1961 on. In the tables AL and AM are shown the dayworks performed in the farmers' forests during a week and these statistics are principally intended to show changes in employment volume. According to the tables the employment volume of 1965 was on an average somewhat smaller than that of 1964. Besides hired labour is less important in Northern Sweden than in other parts of the country. The unemployment figures in forestry illustrate to a certain extent the situation in the labour market and these figures are shown on page 112.

Statistical information about industrial accidents lags behind because of the time required to settle finally the benefits. For inclusion in this yearbook only accidents in 1962 have accordingly been available. According to the table 38 the number of accidents in forest work (excl. agricultural labourers employed with forest work) and floating amounted to 6 367 in 1962 (6 977 in 1961). The number of hours worked in forest work and floating was 115,6 million in 1962 (117,4 million in 1961) and the number of sickness benefit days was 138 500 the same year (146 000 in 1961). Table 39 reports "severity rates" for accidents in forest work by cause of accident. A "severity rate" is a measure of the accident risk and it is computed in accordance with the recommendations of the Sixth International Conference of Labour Statisticians arranged in 1947. The "severity rate" corresponds in principle to the number of working-days lost by accident per 1 000 actual working-hours. The average severity rate in forest work and floating amounted to 3,16 in 1962 (2,90 in 1961). The corresponding rate in all branches of industry was 1,44 (1,51 in 1961). However, there are several branches of industry with very high severity rates and among these may be mentioned stevedoring, water transport and ore mining. In table AN the accidents in per cent and per 1 million working-hours are shown distributed according to injured part of body.

In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are made by

the Board of Labour Protection among others by means of improving tools and working methods.

Wild Animals and Game Shooting

Sweden's most important game is elk. The number of elk shot in 1965 amounted to 30 830 (30 355 in 1964). The total number of elk shot in 1965 was equivalent to 0,8 elk per 1 000 ha total land area. The shooting of other game of importance is accounted for in table 41. The shooting of hazel-hen, capercailize and black grouse was allowed in some parts of the country during certain periods of the year. The Government pays bounties for killing certain animals such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters Relating to Forestry

I. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central boards, the National Board of Crown Forests and Lands and the National Board of Private Forestry.

The National Board of Crown Forests and Lands administers the State Forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board deriving revenue from selling timber, leasing land to tenants etc. It has a large staff of foresters in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Board is responsible for the economic management and tending of all forests under its administrations or supervision.

The National Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its objects are to study the stats and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the County Forestry Boards, one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The County Forestry Boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. Forestry Education and Training

From July 1st 1962 onward the Forest Research Institute and the Royal College of Forestry are united into a common organization under the name of the Royal College of Forestry. Its two main tasks are to further the progress of forestry by scientific research and to give a scientific and practical instruction in forestry. The highest standard of forestry education is thus provided at the Royal College of Forestry near Stockholm. The students usually graduate after 4 years of studies. Lately it has also been possible to obtain a Doctor's Degree at this college. In 1964 30 students graduated and in 1965 41.

Forestry vocational training, first and second year's course, aims at training forest workers, forest owners and foremen. The main purpose of the first year's course is to give the students basic knowledge of forestry and forestry work needed in their employment or further education. Basic training also is compulsory for future foremen and applicants to the forester training schools. At the second year's course the students can choose between two different courses, one in forest management and one in machinetechnics. After attending the forest management course, the students will be well acquainted with the management of a small forest property. The machine technical course aims at training tractor operators. The basic training takes place at forestry vocational training schools administrated by the County Forestry Boards. A list of these schools is to be found at page 136.

There are six forester training schools in Sweden, one private and five administrated by the National Board of Private Forestry. In 1964 these schools had 161 and in 1965 155 pupils. At the National School of Forest Technicians supervisors at a higher level are educated. In 1964 30 students passed there final examination and in 1965 31.

Further training of forest workers, forest owners etc. is arranged by the County Forestry Boards, associations and companies. The courses deal with varying subjects e.g. silviculture, operating a tractor, economy and work safety problems.

The extent of the forestry vocational training is contained in table AO.

III. Associations and Organizations

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among those aiming at promoting forestry and silviculture Sveriges skogsvårdsförbund (The Swedish Silvicultural Association) may be mentioned. The existing organizations for forest tree breeding are now combined in one organization, Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik (The Committee for Forest Genetics and Treebreeding). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interest of the smaller forest owners. They are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (National Federation of Swedish Forest Owners Associations) representing (in 1965) 6,9 million ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations the largest being: Domänverket (The National Board of Crown Forests and Lands), Föreningen Skogsbrukets arbetsgivare (The Association of Forestry Employers) and Svenska lantbruksgivareföreningen (The Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers and Svenska skogsarbetarförbundet (The Swedish Association of Workers in Forestry) and Riksförbundet Landsbygdens Folk, RLF (The Swedish Farmer's Union) for the workers.

Up to 1963 there were three organizations for the rationalization of forestry all aiming at greater efficiency and safety in working methods and working in close collaboration. In 1964 these organizations were amalgamated into one organization, named Forskningsstiftelsen Skogsarbeten (Logging Research Foundation).

IV. State Subsidies for Silviculture

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operation. The amounts allocated in different years are shown in table AP. The use made of these

funds which are actually in operation, during the budget-year 1964/65 is shown in table 42.

V. Investments and Maintenance Costs in Forestry

In table 6, 9 and 10 annual figures are given which show the extent to which silvicultural measures have been carried out, and how many kilometers of forest roads and draining ditches have been completed during the year. In table AQ in this Yearbook are shown the amounts of money, which have been spent on forest investments or maintenance during the periods 1951/55 and 1956/60 and the years 1961—1964. About 2 280 million Sw. cr. were spent in investments and maintenance costs in Swedish forests during the period 1951—1964 and almost half of the sum went to roadbuilding and road maintenance.

Of all the investment items, however, only roadbuilding in companies' forests has shown during the last years a downward trend thereby indicating a fairly satisfactory network of roads in companies' forests.

VI. Value of Annual Cuts

The annual cuts show on the whole an increasing trend during the period 1951—1964 (table AR) and mainly due to an accelerated demand by the pulp mill industry. Fuelwood consumption decreased at the same time and consequently a change to more valuable assortments occurred during the period. Apart from annual variations gross values seem to have kept the same level during the period while net values have shown simultaneously a negative trend; the values of standing timber (rootvalues) have for instance decreased from 30 Sw. cr. per m³ solid volume on an average for the five years 1951—1955 to 17 Sw. cr. in 1964. The negative trend is still more unfavourable if due regard is taken to the impaired value of money during the period.

International Review

The tables 43—47 present an international statistical review, the material of which is extracted from FAO-statistics.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

- Tab. A. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabeller 2 och 3.
Tab. B—D. Statistiska centralbyrån: SM nr J 1964:31, jordbruks skogsmarksinnehav.
Tab. E. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringarna 1938—1952.
Tab. F—H. Riksskogstaxeringarna 1953—1962.
Tab. I—J. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabeller 4 a, 4 b och 5.
Tab. K—M. Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet på landsbygden vid 1957 års allmänna fastighetstaxering (SOU 1963:14).
Tab. N. SOS, Domänverket 1960—64, Skogsvårdsstyrelsernas berättelser 1960/61—1964/65, tab. 5.
Tab. O. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.
Tab. P. Huvudtabellerna 2, 3 och 6 i Skogsstatistisk årsbok.
Tab. Q. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabell 6.
Tab. R. Uppgifter sammanställda inom Skogshögskolan.
Tab. S—T. Statens brandinspektion: Meddelande 1966:6.
Tab. U—Å. Skogshögskolan, Rapport nr 8, 1965: Skogsbrukets vägar enligt riksskogstaxeringens väginventering 1957—1963.
Tab. Ä. Skogsstatistisk årsbok, huvudtabellerna 3, 9 och 10.
- Tab. Ö. Skogshögskolan: Riksskogstaxeringens stubb inventering 1952/53—1964/65.
Tab. AB. Skogsbrukets motortransport kommitté: »Stickprovsundersökning om regionala förändringar i skogsbrukets lastbilstransporter...».
Tab. AC. Primäruppgifter hos statistiska centralbyrån.
Tab. AD. Statistiska centralbyråns sågverksinventering 1966.
Tab. AE. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.
Tab. AF. SOS, Domänverket 1960—1964.
Tab. AG. Statistiska centralbyrån: Allmän månadsstatistik.
Tab. AH. Statistiska centralbyrån: SM, nr AM 1965:15, 45 och 1966:4, 11.
Tab. AI—AK. Statistiska centralbyrån: Folkräkningen 1960.
Tab. AL—AM. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr AM 1966:6.
Tab. AN. SOS, Yrkesskador år 1962.
Tab. AO—AR. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.
- Tab. 1. Riksskogstaxeringarna 1953—1962, Jordbrnksräkningen 1961 samt statistisk årsbok för Sverige 1965 (tab. 8 o. 58).
Tab. 2. SOS, Domänverket 1964 (tab. 17 A, 17 B) samt till skogsstyrelsen från olika myndigheter insända uppgifter.
Tab. 3. Riksskogstaxeringarna 1953—1962 samt till skogsstyrelsen från skogsvårdsstyrelserna och Skogssällskapet insända uppgifter.

- Tab. 4 och 5. Rikskegstatseringarna 1953—1962.
- Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogssällskapet, Sveriges Skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelsens kännedom).
- Tab. 7 och 8. Statens brandinspektion: Meddelande 1965:5 och 1966:6.
- Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.
- Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltning m. fl.
- Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmätningsföreningarna.
- Tab. 17—19. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1965:18 och 1966:13. Primärmaterial: från flottningsföreningarna till skogsstyrelsen insända årsrapporter.
- Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelser åren 1961—1965 (ur primärmaterial).
- Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1961—1965 (huvudsakligen ur primärmaterial).
- Tab. 30. Domänverket 1955—1964 (tab. 2).
- Tab. 31—33. Sammanställda från primärmaterial insamlat av skogsstyrelsen.
- Tab. 34. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr Am 1965:45.
- Tab. 35. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr Am 1965:50.
- Tab. 36. Statistiska centralbyrån: Meddelande nr V 1965:18 och 1966:13.
- Tab. 37. Uppgifter sammanställda inom arbetsmarknadsstyrelsen.
- Tab. 38 och 39. SOS, Yrkesskador år 1962.
- Tab. 40. SOS, Domänverket 1964 och 1965 (tab. 15).
- Tab. 41. Svenska Jägarförbundets redogörelse för jaktåren 1947/48—1964/65 samt SOS, Domänverket 1946—1964 (tab. 16).
- Tab. 42. Sammanställd från administrativa uppgifter inom skogsstyrelsen.
- Tab. 43. Statistisk årsbok för Sverige 1965 (tab. 441) samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO 1965 (tab. M 3).
- Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1965.

Tabell 1. Rikets landareal vid 1964 års slut fördelad på produktiv skogsmark, inägomark och impediment. Produktiv skogsmarksareal per invånare och per ha inägor. Län

*Productive forest area, other productive land, and unproductive land at the end of 1964.
Productive forest area per inhabitant and per ha cultivated land. Counties*

1	2	3	4	5	6	7	8
County and group of counties ¹	Areal (1 000 ha) Area				Produktiv skogsmarksareal i % av total landareal Productive forest area in % of total land area	Areal produktiv skogsmark (ha) Productive forest area	
	Produktiv skogs- mark Productive forest land	Inägor ² , ³ Other productive land	Impedi- ment och övrig mark Unproductive and other land	Summa landareal Total land area		per inv. per inhabitant	per ha inägomark per ha cultivated land
				Total land area			
Nb	3 957	92	5 842	9 891	40,0	15,1	43,0
Vb	3 202	138	2 200	5 540	57,8	13,7	23,2
Jtl	2 549	73	2 129	4 751	53,7	19,3	34,9
Vnr	1 899	105	408	2 412	78,7	6,8	18,1
Gvl	1 454	105	260	1 819	79,9	5,0	13,8
Kpb	2 031	89	715	2 835	71,6	7,2	22,8
Vrm	1 271	170	319	1 760	72,2	4,4	7,5
Ör	535	146	154	835	64,1	2,0	3,7
Vstm	371	164	110	645	57,5	1,5	2,3
Ups	293	153	79	525	55,8	1,6	1,9
Sth ⁴	391	144	229	764	51,2	0,3	2,7
Sdm	338	180	114	632	53,5	1,4	1,9
Ög	552	280	174	1 006	54,9	1,5	2,0
Skb	351	329	127	807	43,5	1,4	1,1
Äbg	648	221	302	1 171	55,3	1,7	2,9
Jkp	666	164	229	1 059	62,9	2,3	4,1
Krb	607	109	182	898	67,6	3,7	5,6
Klm	689	205	216	1 110	62,1	2,9	3,4
Gtl	137	93	84	314	43,6	2,6	1,5
Gbg	151	96	249	496	30,4	0,2	1,6
Hl	200	149	126	475	42,1	1,1	1,3
Bl	173	58	60	291	59,5	1,2	3,0
Krs	265	245	106	616	43,0	1,0	1,1
Mlm	64	343	68	475	13,5	0,1	0,2
Norrland	13 061	513	10 839	24 413	53,5	10,9	25,5
Svealand	5 230	1 047	1 719	7 996	65,4	1,8	5,0
Götaland	4 503	2 293	1 921	8 717	51,7	1,2	2,0
Riket	22 794	3 852	14 480	41 126	55,4	3,0	5,9
1963	22 815	3 852	14 459	41 126	55,5	3,0	5,9

¹ Beträffande län och landsdelar, se förkortningar på sid. 17 och karta på sid. 18.
Concerning counties and groups of counties see abbreviations on page 17 and map on page 18.

² Åker, kultiverad betesmark och naturlig betesmark (enl. 1961 års jordbruksräkning). — *Arable land, pastures and grassed land (according to the Census of Agriculture 1961).*

³ Exklusive 2 330 ha kultiverad betesmark och 11 830 ha naturlig betesmark på jordbruksmed mindre än 2 ha åker. — *Excluding 2 330 hectares pastures and 11 830 hectares grassed land on farms with less than 2 hectares of arable land.*

⁴ Inklusive Stockholms stad. — *Including the city of Stockholm.*

⁵ Exklusive skogsmark inom områden otaxerade vid 3:e riksskogstaxeringen. — *Excluding forest land within regions unassessed by the third National Forest Survey.*

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

Anm.: Nationalparkerna i riket samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redo-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och landsdel <i>County</i>	Domänverket <i>State Forest Service</i>									
	Kronoskogar		a) Bergverks- skogar b) Renbetes- fjäll		Kronoall- männingar		Ecklesiastika skogar		Summa Total	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	12 123,4	1 368,8	—	—	0,5	0,3	0,5	0,3	2 124,4	1 369,4
Vb	1 033,6	1 438,6	—	—	2,2	4,9	—	—	1 035,8	443,5
Jtl	127,6	182,3	2b 65,5	2b 226,3	0,2	0,0	—	—	193,3	308,6
Vnr	135,6	27,5	—	—	—	—	—	—	135,6	27,5
Gvl	86,9	20,4	a 0,3	a 0,0	—	—	—	—	87,2	20,4
Kpb	1270,0	119,9	a 1,7	a 0,2	—	—	—	—	271,7	120,1
Vrm	28,5	5,5	a 1,3	a 0,4	—	—	—	—	29,8	5,9
Ör	82,2	19,1	a 3,0	a 0,4	—	—	—	—	85,2	19,5
Vstm	46,1	11,1	—	—	—	—	0,0	0,0	46,1	11,1
Ups	7,6	1,0	a 1,4	a 0,2	—	—	—	—	9,0	1,2
Sth	23,2	6,4	—	—	—	—	—	—	23,2	6,4
Sdm	22,7	5,2	—	—	1,1	0,6	0,2	0,1	24,0	5,9
Ög	43,8	7,2	—	—	—	—	—	—	43,8	7,2
Skb	40,5	8,5	—	—	—	—	0,0	0,0	40,5	8,5
Äbg	30,3	11,5	—	—	1,0	0,1	—	—	31,3	11,6
Jkp	32,4	7,8	—	—	0,1	0,0	—	—	32,5	7,8
Krb	31,6	6,0	—	—	—	—	0,4	0,0	32,0	6,0
Klm	68,5	10,9	—	—	—	—	—	—	68,5	10,9
Gtl	4,8	1,6	—	—	—	—	—	—	4,8	1,6
Gbg	10,7	9,0	—	—	—	—	—	—	10,7	9,0
Hl	11,3	3,9	—	—	—	—	—	—	11,3	3,9
B1	4,7	0,2	—	—	—	—	—	—	4,7	0,2
Krs	19,0	2,2	—	—	—	—	—	—	19,0	2,2
Mlm	4,7	0,4	—	—	—	—	0,0	—	4,7	0,4
Norrland	3 507,1	1 937,6	65,8	226,3	2,9	5,2	0,5	0,3	3 576,8	2 169,4
Svealand	480,3	168,2	7,4	1,2	1,1	0,6	0,2	0,1	489,0	170,1
Götaland	302,3	69,2	—	—	1,1	0,1	0,4	0,0	303,8	69,3
Riket	84 289,7	2 175,0	73,2	227,5	5,1	5,9	1,1	0,4	84 369,1	2 408,8
<i>Entire country</i>										
1963 rev.	84 282,0	2 174,2	73,1	227,6	5,3	6,6	1,1	0,4	84 361,5	2 408,8

¹ Här ingår vissa områden, som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda. Deras sammanlagda areal uppgår till ca 165 900 ha skogsmark (Nb 131 100, Vb 15 600, Jtl 9 300 och Kpb 9 900 ha) samt uppskattningsvis 492 200 ha impediment (Nb 382 300, Vb 57 000, Jtl 41 900 och Kpb 11 000 ha).

² Enligt riksskogstaxeringens bonitering. Domänverket redovisar 125 500 ha skogsmark och 136 300 ha impediment.

³ Därav f. n. avskilda från skogsbruk ca 586 400 ha ovanför skogsodlingsgränsen, varav Nb 422 200, Vb 123 500, Jtl 2 600 och Kpb 38 100 ha.

statliga myndigheter vid 1964 års slut. Länsvis

at the end of 1964. By counties

Mättenhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

visningen.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Stiftsnämnder <i>Diocesan Board</i>	Annan statlig myndighet <i>Other State Authority</i>								
Summa <i>Total</i>	Fortifikations- förvaltningen								
		Vattenfalls- styrelsen			Lantbruks- styrelsen		Summa <i>Total</i>		
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
15,0	15,5	9,2	2,1	1,3	1,1	20,3	8,9	30,8	12,1
14,1	5,9	1,0	0,2	0,3	0,1	10,2	3,8	11,5	4,1
37,6	13,5	3,2	2,6	0,3	0,0	16,1	6,7	19,6	9,3
23,9	4,1	0,7	0,7	0,1	0,0	15,2	2,9	16,0	3,6
20,1	2,7	0,5	0,6	—	—	7,4	1,0	7,9	1,6
19,0	4,7	0,6	0,1	0,0	—	8,5	1,2	9,1	1,3
30,2	5,7	0,8	0,2	0,0	—	4,1	0,4	4,9	0,6
6,7	0,9	4,5	3,7	0,1	—	0,5	—	5,1	3,7
8,5	1,7	0,3	0,3	0,1	—	1,7	0,3	2,1	0,6
7,3	1,1	1,1	1,1	—	—	2,1	0,4	3,2	1,5
8,2	1,6	6,3	4,1	—	—	1,0	0,1	7,3	4,2
6,1	0,9	1,7	0,5	—	—	1,5	0,1	3,2	0,6
9,9	1,3	3,3	4,0	0,0	—	2,1	0,3	5,4	4,3
11,0	1,9	2,0	1,6	0,0	—	1,0	0,1	3,0	1,7
14,1	3,2	0,7	0,9	0,1	—	3,1	0,6	3,9	1,5
18,3	5,4	2,4	1,7	—	—	2,3	0,5	4,7	2,2
17,5	4,6	0,5	0,3	—	—	2,2	0,6	2,7	0,9
11,6	1,4	0,3	0,3	—	—	1,4	0,2	1,7	0,5
5,8	1,3	1,6	2,1	—	—	0,7	0,2	2,3	2,3
3,0	2,6	1,2	1,8	0,0	—	1,5	0,5	2,7	2,3
4,4	1,3	0,2	0,3	—	—	0,6	0,3	0,8	0,6
2,0	0,2	0,2	0,5	—	—	0,6	—	0,8	0,5
5,3	0,7	2,0	3,6	—	—	0,4	—	2,4	3,6
1,4	0,1	0,4	1,4	0,0	—	0,0	—	0,4	1,4
110,7	41,7	14,6	6,2	2,0	1,2	69,2	23,3	85,8	30,7
86,0	16,6	15,3	10,0	0,2	—	19,4	2,5	34,9	12,5
104,3	24,0	14,8	18,5	0,1	—	15,9	3,3	30,8	21,8
301,0	82,3	44,7	34,7	2,3	1,2	104,5	29,1	151,5	65,0
300,8	82,1	45,3	32,3	2,2	1,3	80,1	22,9	127,6	56,5

⁴ Under domänverkets förvaltning står dessutom nationalparker om ca 13 000 ha skogsmark och 14 000 ha impediment, belägna huvudsakligen i Norrbottens och Gotlands län.⁵ Sjöfartsstyrelsen ingår nedan med 500 ha skogsmark och 500 ha impediment i Nb samt 200 ha skogsmark och 100 ha impediment i Vb. Innehavet i Vb övergår 1/3 1966 i domänverkets förvaltning.

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn samt
Forest land under the supervision of the County Forestry Boards and total forest area

Anm.: Nationalparkerna i riket samt skogsmark inom Stor-Stockholm ingår ej i redovis-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och landsdel <i>County</i>	Skogar tillhörande <i>Forests owned by</i>									
	Landsting, Counties etc.		Häradsallm. och allm. skogar i Norrland och Dalarna <i>Common forests</i>		Städer Towns		Övriga primär- kommuner <i>Other Communities</i>		Allm. inrätt- ningar <i>Public institu- tions</i>	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	3,9	1,1	221,7	96,9	6,3	1,6	9,1	2,7	—	—
Vb	3,6	2,4	102,2	28,3	2,3	0,5	18,6	7,8	—	—
Jtl	1,7	0,5	—	—	0,8	—	18,1	5,4	0,7	0,6
Vnr	2,0	0,3	—	—	4,4	0,6	13,5	2,2	—	—
Gvl	1,2	0,2	37,0	11,3	9,7	1,4	7,9	1,5	—	—
Kpb	1,0	0,1	167,5	75,1	1,4	0,1	22,2	5,9	1,3	0,1
Vrm	1,4	0,2	—	—	4,1	0,9	10,1	1,9	—	—
Ör	0,7	0,1	11,1	2,0	3,8	0,2	5,2	0,3	2,0	0,4
Vstm	1,4	0,1	11,6	1,9	5,7	1,0	0,6	0,1	13,4	2,8
Ups	0,8	0,1	17,3	3,2	1,8	0,4	0,4	—	12,1	1,2
Sth	1,2	0,3	3,0	0,3	22,4	5,7	7,5	1,8	6,0	1,1
Sdm	1,0	0,1	20,4	4,6	4,2	1,2	2,3	0,2	—	—
Ög	1,0	0,1	28,1	6,2	2,5	0,5	1,8	0,2	1,6	0,3
Skb	1,9	0,2	6,8	1,3	2,4	0,2	0,7	0,1	1,2	0,1
Xbg	2,3	0,3	1,8	0,5	4,7	0,8	5,2	1,4	0,2	—
Jkp	1,8	0,3	1,4	0,1	3,0	0,3	4,8	0,9	0,2	0,1
Krb	2,6	1,3	—	—	2,2	0,1	7,0	1,1	0,1	—
Klm	2,5	0,1	0,3	—	4,4	0,3	6,6	0,8	0,8	0,5
Gtl	1,9	0,5	—	—	0,3	—	0,2	—	—	—
Gbg	1,5	1,3	—	—	7,1	4,2	2,3	0,5	0,1	—
Hl	4,2	2,3	—	—	1,0	0,2	3,0	0,9	0,5	1,2
Bl	0,5	0,1	—	—	2,0	0,3	2,3	0,2	—	—
Krs	1,2	0,2	—	—	0,6	0,1	1,9	0,2	—	—
Mlm	2,1	0,1	—	—	2,0	—	0,1	—	—	—
Norrland	12,4	4,5	360,9	136,5	23,5	4,1	67,2	19,6	0,7	0,6
Svealand	7,5	1,0	230,9	87,1	43,4	9,5	48,3	10,2	34,8	5,6
Götaland	23,5	6,8	38,4	8,1	32,2	7,0	35,9	6,3	4,7	2,2
Riket	43,4	12,3	630,2	231,7	99,1	20,6	151,4	36,1	40,2	8,4
Entire country										
1963 rev.	42,8	12,0	621,0	226,3	91,8	20,1	144,5	35,1	40,6	7,9

¹ Of hick protective forests and forest on poor soil.

² Skyddsskogar,

³ Därav skyddsskogar 1 600 ha.

total skogsmarksareal vid 1964 års slut. Länsvis

at the end of 1964. By counties

ningent, ej heller skjutfält i Örebro och Stockholms län.

Mått enhet: 1 000 ha
Unit of measurement: 1 000 ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
				Summa <i>Total</i>			Därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ¹	Samtliga skogar (tab. 2 och 3) <i>All forests</i>			
Aktiebolag <i>Companies</i>		Övriga enskilda <i>Other private owners</i>		Prod. sk.	Imp. sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa prod.sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa
Prod. sk.	Imp. sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa prod.sk.	Summa prod.sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa	
386,0	191,0	1 159,8	536,7	1 786,8	830,0	2 626,8	391,2	3 957,0	2 227,0	6 184,0	
781,0	288,0	1 232,9	389,5	2 140,6	716,5	2 857,1	551,6	3 202,0	1 170,0	4 372,0	
1 185,0	397,0	1 092,2	326,1	2 298,5	729,6	3 028,1	587,0	2 549,0	1 061,0	3 610,0	
843,0	146,0	860,6	167,7	1 723,5	316,8	2 040,3	—	1 899,0	352,0	2 251,0	
610,0	88,0	673,0	78,9	1 338,8	181,3	1 520,1	42,3	1 454,0	206,0	1 660,0	
667,0	139,0	870,8	188,6	1 731,2	408,9	2 140,1	—	2 031,0	535,0	2 566,0	
480,0	96,0	710,5	131,8	1 206,1	230,8	1 436,9	—	1 271,0	243,0	1 514,0	
148,0	28,0	267,2	28,9	438,0	59,9	497,9	—	535,0	84,0	619,0	
90,0	14,0	191,6	27,7	314,3	47,6	361,9	—	371,0	61,0	432,0	
104,0	11,0	137,1	14,3	273,5	30,2	303,7	—	298,0	34,0	327,0	
45,0	6,0	267,2	60,6	352,3	75,8	428,1	—	391,0	88,0	479,0	
22,0	5,0	254,8	40,5	304,7	51,6	356,3	—	338,0	59,0	397,0	
79,0	12,0	378,9	67,9	492,9	87,2	580,1	—	552,0	100,0	652,0	
25,0	3,0	258,5	38,0	296,5	42,9	339,4	—	351,0	55,0	406,0	
40,0	8,0	544,5	162,7	598,7	173,7	772,4	—	648,0	190,0	838,0	
34,0	9,0	565,3	124,9	610,5	135,6	746,1	—	666,0	151,0	817,0	
72,0	12,0	470,9	103,0	554,8	117,5	672,3	—	607,0	129,0	736,0	
43,0	4,0	549,6	106,5	607,2	112,2	719,4	7,7	689,0	125,0	814,0	
6,0	5,0	115,7	36,3	124,1	41,8	165,9	⁸ 124,1	137,0	47,0	184,0	
3,0	2,0	120,6	160,1	134,6	168,1	302,7	—	151,0	182,0	333,0	
5,0	2,0	169,8	69,6	183,5	76,2	259,7	7,0	200,0	82,0	282,0	
6,0	0,0	154,7	21,5	165,5	22,1	187,6	12,0	173,0	23,0	196,0	
7,0	1,0	227,6	35,0	238,3	36,5	274,8	12,7	265,0	43,0	308,0	
1,0	0,0	52,3	4,0	57,5	4,1	61,6	5,9	64,0	6,0	70,0	
3 805,0	1 110,0	5 018,5	1 498,9	9 288,2	2 774,2	12 062,4	1 572,1	13 061,0	5 016,0	18 077,0	
1 556,0	299,0	2 699,2	492,4	4 620,1	904,8	5 523,5	—	5 230,0	1 104,0	6 334,0	
321,0	58,0	3 608,4	929,5	4 064,1	1 017,9	5 078,3	169,4	4 503,0	1 133,0	5 636,0	
5 682,0	1 467,0	11 326,1	2 920,8	17 972,4	4 696,9	22 641,8	1 741,5	22 794,0	7 253,0	30 047,0	
5 682,0	1 467,0	11 377,8	2 938,0	18 000,5	4 706,4	22 719,5	1 741,5	22 790,4	7 253,8	30 044,2	

Tabell 4 a. Virkesförråd på bark fördelat på trädslag och diametergrupper (brösthöjd) enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga ägoslag och ägare. Länsvis milj m³sk.

Growing stock incl. bark on all ground by species, size-groups and counties according to the National Forest Survey 1953—1962

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Diametergrupper (cm på bark) <i>Size-groups (cm upon bark)</i>					% av samtliga trädslag <i>Per cent of total</i>
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
Nb	tall	11,6	18,4	57,2	44,0	131,2	54
	gran	10,3	14,9	26,2	13,0	64,4	26
	björk	18,0	13,5	10,9	1,6	44,0	18
	övr. löv	1,5	0,9	1,3	0,7	4,4	2
	S:a	41,4	47,7	95,6	59,3	244,0	100
	torrskog	1,4	2,2	4,0	3,8	11,4	—
Därav lappm.	tall	4,7	7,5	24,9	26,4	63,6	53
	gran	4,2	6,9	15,2	9,4	35,8	30
	björk	9,0	6,2	4,3	0,5	19,8	16
	övr. löv	0,3	0,2	0,3	0,2	1,0	1
	S:a	18,2	20,8	44,7	36,5	120,2	100
	torrskog	0,8	1,3	2,5	3,1	7,7	—
Därav kustland	tall	6,8	10,9	32,3	17,6	67,7	55
	gran	6,1	7,9	11,0	3,6	28,6	23
	björk	9,1	7,3	6,6	1,2	24,2	19
	övr. löv	1,3	0,7	1,0	0,5	3,4	3
	S:a	23,3	26,8	50,9	22,9	123,8	100
	torrskog	0,6	0,9	1,5	0,7	3,7	—
Vb	tall	7,9	13,3	43,8	33,1	98,1	41
	gran	14,1	20,8	42,0	25,5	102,4	43
	björk	11,5	10,8	9,8	1,9	34,1	14
	övr. löv	1,2	0,8	1,0	0,7	3,7	2
	S:a	34,7	45,6	96,7	61,2	238,2	100
	torrskog	1,2	1,6	2,8	2,6	8,1	—
Därav lappm.	tall	3,7	6,3	20,5	18,6	49,1	35
	gran	8,1	12,2	26,5	20,4	67,1	48
	björk	7,4	7,7	6,9	1,2	23,3	16
	övr. löv	0,4	0,4	0,6	0,5	2,0	1
	S:a	19,6	26,6	54,5	40,6	141,4	100
	torrskog	0,9	1,3	2,3	2,4	6,8	—
Därav kustland	tall	4,3	7,0	23,3	14,5	49,0	51
	gran	6,0	8,6	15,6	5,1	35,3	36
	björk	4,1	3,1	2,9	0,7	10,8	11
	övr. löv	0,8	0,4	0,4	0,2	1,7	2
	S:a	15,2	19,0	42,1	20,5	96,8	100
	torrskog	0,3	0,4	0,5	0,2	1,3	—
Jtl	tall	6,3	12,6	34,7	21,0	75,1	34
	gran	17,0	23,9	48,4	26,0	115,3	51
	björk	8,8	8,5	9,7	2,4	29,4	13
	övr. löv	1,1	1,0	1,2	0,9	4,2	2
	S:a	33,2	46,0	94,1	50,7	224,0	100
	torrskog	1,0	1,3	2,2	1,7	6,2	—

Tabel 4a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därav Jämtland	tall	3,4	7,0	21,2	14,7	46,3	26
	gran	14,7	21,0	43,1	22,8	101,7	58
	björk	6,9	6,9	8,4	2,2	24,3	14
	övr. löv	1,0	0,9	1,1	0,8	3,8	2
	S:a	26,0	35,8	73,8	40,5	176,1	100
Därav Härjedalen	torrskog	0,8	1,1	1,8	1,4	5,1	—
	tall	2,9	5,6	13,5	6,8	28,8	60
	gran	2,2	2,9	5,3	3,1	13,6	28
	björk	2,0	1,6	1,3	0,2	5,1	11
	övr. löv	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1
Vnr	S:a	7,3	10,2	20,3	10,2	48,0	100
	torrskog	0,2	0,2	0,4	0,2	1,0	—
	tall	3,8	7,1	25,6	24,7	61,3	30
	gran	17,7	25,4	51,4	25,1	119,7	58
	björk	4,9	5,4	7,2	2,5	20,0	9
Därav Ångermanl.	övr. löv	2,0	1,5	1,9	1,0	6,3	3
	S:a	28,4	39,4	86,1	53,3	207,3	100
	torrskog	1,0	0,9	1,4	1,1	4,5	—
	tall	2,5	4,7	17,2	15,6	39,9	29
	gran	12,1	17,2	34,1	14,8	78,2	58
Därav Medelpad	björk	3,4	3,6	4,6	1,5	13,1	10
	övr. löv	1,3	0,8	1,2	0,6	3,9	3
	S:a	19,3	26,3	57,1	32,5	135,2	100
	torrskog	0,6	0,6	1,0	0,8	3,1	—
	tall	1,4	2,5	8,4	9,1	21,4	30
Gvl	gran	5,6	8,2	17,3	10,4	41,4	57
	björk	1,5	1,8	2,6	1,0	6,9	10
	övr. löv	0,7	0,6	0,7	0,4	2,4	3
	S:a	9,1	13,1	29,0	20,8	72,1	100
	torrskog	0,3	0,3	0,4	0,4	1,4	—
Därav Hälsingland	tall	4,4	7,7	28,2	30,1	70,5	43
	gran	10,9	14,9	31,9	15,9	73,6	45
	björk	3,7	4,2	6,2	2,0	16,1	10
	övr. löv	1,4	1,0	1,2	0,7	4,3	2
	S:a	20,4	27,8	67,6	48,8	164,5	100
Därav Gästrikland	torrskog	0,7	0,6	0,8	0,4	2,6	—
	tall	3,5	6,2	21,7	22,8	54,3	42
	gran	8,6	11,9	25,1	12,8	58,4	46
	björk	2,7	2,9	4,4	1,6	11,6	9
	övr. löv	1,1	0,7	0,9	0,6	3,3	3
Kpb	S:a	15,9	21,8	52,0	37,8	127,5	100
	torrskog	0,5	0,5	0,5	0,3	1,8	—
	tall	0,9	1,5	6,6	7,3	16,3	44
	gran	2,3	3,0	6,8	3,0	15,2	41
	björk	1,0	1,2	1,9	0,5	4,6	12
Därav Gästrikland	övr. löv	0,3	0,2	0,3	0,1	1,0	3
	S:a	4,5	6,0	15,5	10,9	37,0	100
	torrskog	0,2	0,1	0,3	0,1	0,8	—
	tall	5,9	12,8	45,2	42,2	106,1	51
	gran	10,7	16,6	38,5	17,4	83,3	40
Kpb	björk	3,9	4,0	5,4	1,6	14,9	7
	övr. löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,7	2
	S:a	21,4	34,0	89,9	61,7	206,9	100
	torrskog	0,8	1,0	1,0	0,9	3,8	—

Tabell 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Därv Särna-Idre	tall	0,6	1,1	3,8	4,6	10,1	67
	gran	0,4	0,6	1,6	1,2	3,8	25
	björk	0,5	0,4	0,3	0,0	1,2	8
	övr. löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	S:a	1,5	2,1	5,7	5,8	15,1	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	—
Därv länet i övr.	tall	5,3	11,7	41,5	37,6	96,0	30
	gran	10,3	16,0	37,0	16,2	79,5	42
	björk	3,4	3,6	5,1	1,6	13,7	7
	övr. löv	1,0	0,6	0,7	0,4	2,6	1
	S:a	19,9	31,9	84,2	55,8	191,8	100
	torrskog	0,8	0,9	0,9	0,6	3,1	—
Vrm	tall	2,5	5,2	20,6	18,3	46,6	32
	gran	7,7	12,9	37,1	24,6	82,4	57
	björk	2,4	3,1	4,8	2,0	12,4	9
	ek	—	—	—	—	—	—
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,9	0,9	1,0	0,5	3,3	2
	S:a	13,5	22,1	63,6	45,5	144,7	100
Ör	tall	1,1	2,6	11,7	12,9	28,3	40
	gran	3,3	5,6	15,8	9,5	34,2	48
	björk	1,1	1,5	2,9	1,3	6,8	9
	ek	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,5	0,5	0,7	0,4	2,1	3
	S:a	6,0	10,2	31,2	24,1	71,5	100
Vstm	tall	1,0	2,2	9,1	9,0	21,2	44
	gran	2,1	3,3	9,4	5,6	20,3	43
	björk	0,8	1,2	2,3	0,7	5,0	10
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	3
	S:a	4,1	6,9	21,3	15,6	48,0	100
Ups	tall	0,8	1,6	5,8	7,8	16,0	43
	gran	1,4	2,3	6,5	5,4	15,5	42
	björk	0,8	1,1	1,4	0,6	3,9	11
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—
	övr. löv	0,3	0,4	0,5	0,3	1,5	4
	S:a	3,3	5,4	14,2	14,1	37,0	100
Sth	tall	0,7	1,6	7,0	10,6	19,9	43
	gran	1,4	2,7	8,1	6,2	18,4	40
	björk	0,8	1,1	1,9	0,9	4,7	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	0,0	—	0,0	—
	övr. löv	0,5	0,6	1,0	0,6	2,8	6
	S:a	3,5	6,1	18,1	18,5	46,2	100
Vstn	tall	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	—
	gran	—	—	—	—	—	—
	björk	—	—	—	—	—	—
	ek	—	—	—	—	—	—
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	—	—	—	—	—	—
	S:a	—	—	—	—	—	—

Tabel 4a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Sdm	tall	0,9	1,6	6,0	9,9	18,4	44
	gran	1,5	2,3	6,4	6,3	16,5	40
	björk	0,7	0,9	1,6	0,8	4,0	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,4	0,4	0,8	0,5	2,2	5
	S:a	3,5	5,3	14,8	17,8	41,4	100
Ög	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,0	0,4	—
	tall	1,1	2,2	10,4	21,0	34,6	47
	gran	2,1	3,5	10,8	13,5	29,9	40
	björk	1,0	1,2	2,4	1,4	6,0	8
	ek	0,1	0,1	0,2	0,7	1,0	1
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,5	4
Skb	S:a	4,8	7,4	24,8	37,1	74,1	100
	torrskog	0,1	0,2	0,3	0,2	0,7	—
	tall	0,7	1,4	6,4	11,4	19,9	46
	gran	1,2	1,8	6,1	5,7	14,8	34
	björk	1,1	1,3	2,3	1,2	5,9	14
	ek	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	1
	bok	—	—	—	—	—	—
Äbg	övr. löv	0,4	0,4	0,7	0,5	2,0	5
	S:a	3,4	5,0	15,6	19,0	43,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	—
	tall	1,0	2,4	10,2	12,0	25,6	33
	gran	3,0	5,2	18,3	19,5	46,1	55
	björk	1,6	2,1	3,4	2,0	9,0	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,2	1
Därv Dalsland	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr. löv	0,5	0,5	1,0	0,5	2,4	3
	S:a	6,2	10,4	33,2	34,6	84,3	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,8	—
	tall	0,3	0,7	3,7	3,6	8,2	32
	gran	0,8	1,6	6,0	5,5	13,8	54
	björk	0,4	0,6	0,9	0,6	2,6	10
Därv Västergötl.	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	—	—	—	—	—	—
	övr. löv	0,2	0,2	0,3	0,2	0,9	3
	S:a	1,7	3,2	11,0	9,8	25,6	100
	torrskog	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	—
	tall	0,8	1,6	6,5	8,4	17,3	29
	gran	2,2	3,7	12,4	14,0	32,2	55
Jkp	björk	1,2	1,5	2,4	1,4	6,5	11
	ek	0,1	0,1	0,3	0,6	1,1	2
	bok	—	—	0,0	0,0	0,1	0
	övr. löv	0,3	0,3	0,6	0,3	1,5	3
	S:a	4,5	7,2	22,2	24,7	58,7	100
	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
	tall	1,2	2,7	9,9	16,0	29,8	35
	gran	3,4	5,6	17,5	16,6	43,1	51
	björk	1,5	1,8	3,1	1,7	8,1	10
	ek	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	1
	bok	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0
	övr. löv	0,4	0,4	1,0	0,6	2,4	3
	S:a	6,7	10,4	31,5	35,3	84,0	100
	torrskog	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	—

Tab. 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Krb	tall	1,1	2,2	9,2	11,8	24,4	34
	gran	3,4	5,1	14,7	14,6	37,8	52
	björk	1,6	1,6	2,6	1,1	6,8	10
	ek	0,1	0,1	0,2	0,5	1,0	1
	bok	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6	1
	övr. löv	0,3	0,3	0,5	0,3	1,4	2
	S:a	6,6	9,3	27,4	28,7	72,0	100
Klm	torrskog	0,2	0,2	0,2	0,1	0,6	—
	tall	1,3	2,5	12,0	21,5	37,2	46
	gran	2,7	4,0	12,9	11,4	31,0	38
	björk	1,3	1,6	3,1	1,4	7,3	9
	ek	0,4	0,2	0,6	1,5	2,8	3
	bok	0,0	—	—	—	0,0	0
	övr. löv	0,7	0,6	1,1	0,8	3,2	4
Gtl	S:a	6,3	8,9	29,7	36,7	81,6	100
	torrskog	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	—
	tall	0,4	0,7	3,3	4,1	8,5	74
	gran	0,2	0,4	1,1	0,7	2,4	21
	björk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	3
	ek	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	1
	bok	—	—	—	—	—	—
Gbg	övr. löv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1
	S:a	0,7	1,2	4,6	5,0	11,6	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
	tall	0,3	0,6	2,4	1,9	5,2	31
	gran	0,6	0,9	3,2	3,0	7,6	45
	björk	0,4	0,5	1,0	0,5	2,4	14
	ek	0,1	0,1	0,2	0,2	0,7	4
Hl	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1
	övr. löv	0,2	0,2	0,3	0,1	0,9	5
	S:a	1,6	2,4	7,2	5,8	16,9	100
	torrskog	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	—
	tall	0,6	1,0	2,8	3,4	7,7	34
	gran	0,7	1,2	3,2	3,6	8,7	38
	björk	0,5	0,6	1,3	1,0	3,4	15
Bl	ek	0,1	0,1	0,4	0,4	1,0	4
	bok	0,1	0,1	0,4	0,7	1,3	6
	övr. löv	0,1	0,1	0,2	0,1	0,6	3
	S:a	2,1	3,1	8,3	9,2	22,7	100
	torrskog	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	—
	tall	0,1	0,2	1,0	2,2	3,6	19
	gran	0,9	1,2	3,4	4,1	9,6	50
	björk	0,3	0,4	1,1	0,5	2,4	12
	ek	0,2	0,1	0,4	0,7	1,4	7
	bok	0,2	0,2	0,4	0,6	1,5	8
	övr. löv	0,1	0,2	0,3	0,2	0,8	4
	S:a	1,9	2,4	6,7	8,3	19,3	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—

Tab. 4 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8
Krs	tall	0,4	0,6	2,2	4,1	7,3	23
	gran	0,9	1,5	4,0	4,7	11,2	36
	björk	0,6	0,7	1,7	1,2	4,2	13
	ek	0,2	0,2	0,4	0,8	1,6	5
	bok	0,3	0,4	1,2	3,3	5,2	17
	övr. löv	0,3	0,4	0,9	0,4	2,0	6
	S:a	2,7	3,9	10,5	14,4	31,5	100
Mlm	torrskog	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	—
	tall	0,0	0,1	0,2	0,3	0,6	6
	gran	0,2	0,4	1,1	1,2	2,9	34
	björk	0,1	0,1	0,3	0,3	0,8	10
	ek	0,0	0,0	0,1	0,5	0,7	8
	bok	0,1	0,1	0,4	2,2	2,9	33
	övr. löv	0,1	0,1	0,3	0,2	0,8	9
Norrländs- län	S:a	0,5	0,8	2,5	4,8	8,7	100
	torrskog	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—
	tall	34,0	59,2	189,6	153,4	436,2	41
	gran	70,0	99,9	200,0	105,4	475,2	44
	björk	46,9	42,3	43,8	10,5	143,6	13
	ek	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Svealänds- län	övr. löv	7,3	5,0	6,7	4,0	23,0	2
	S:a	158,2	206,5	440,0	273,2	1 078,0	100
	torrskog	5,2	6,6	11,2	9,6	32,6	—
	tall	12,9	27,6	105,4	110,6	256,5	43
	gran	28,0	45,6	121,9	75,1	270,7	45
	björk	10,4	13,0	20,2	8,0	51,6	9
	ek	0,1	0,1	0,2	0,6	1,0	0
Götaländs- län	bok	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	övr. löv	4,0	3,7	5,4	2,8	15,9	3
	S:a	55,4	90,0	253,0	197,2	595,7	100
	torrskog	1,9	2,2	2,8	1,7	8,6	—
	tall	8,2	16,6	70,0	109,7	204,4	37
	gran	19,4	31,0	96,3	98,6	245,2	45
	björk	10,1	12,0	22,4	12,4	56,8	10
Hela riket <i>Entire country</i>	ek	1,4	1,2	3,1	6,6	12,3	2
	bok	0,8	0,9	2,8	7,4	11,8	2
	övr. löv	3,8	3,8	7,3	4,3	19,1	4
	S:a	43,6	65,4	201,8	239,0	549,8	100
	torrskog	1,2	1,2	1,4	0,7	4,6	—
	tall	55,2	103,4	364,9	373,7	897,1	40,4
	gran	117,4	176,5	418,2	279,1	991,2	44,6

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, ek — oak, bok — beech, övr. löv — other broadleaved, summa — total, torrskog — dead standing trees.

² Inkl. bjälk-, sparr- och sliperämnens samt fanérvirke. — Incl. wood for beams, rafters total, torrskog — dead standing trees.

Tabell 4 b. Virkesförråd (på bark) per hektar skogsmark inom skilda åldersklasser och ägargrupper enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Samtliga trädslag exkl. torrskog och vindfällen. Länsvis

Growing stock (incl. bark) per ha forest land by age-groups and owner groups according to the National Forest Survey 1953—1962. All species excl. dead standing trees and windfalls. By counties

Län <i>County</i>	Ägar-kategori ¹ <i>Owner group¹</i>	Aldersklass ^{2, 3} Age-group ^{2, 3}									
		Kalm.	I	II	III	IV	V	VI	VII— VIII	IX—	Samtl.
		m ³ sk. per ha									
Nb	Kronoskog	13	6	24	38	56	74	74	66	72	54
	Övr. allm.	14	7	21	42	58	73	65	61	74	55
	Aktiebolag	17	7	30	47	69	84	88	77	67	62
	Övr. ensk.	14	12	31	50	69	87	82	72	63	61
	Samtl.	14	8	27	44	63	80	78	62	71	57
därav lappmarken	>	15	7	22	36	50	67	64	59	68	50
» kustlandet	>	12	9	32	51	74	90	90	84	84	66
Vb	Kronoskog	12	8	31	54	67	91	98	89	102	71
	Övr. allm.	13	9	26	54	68	82	79	82	99	72
	Aktiebolag	9	4	30	56	78	98	98	102	102	69
	Övr. ensk.	13	9	36	62	80	97	95	88	107	72
	Samtl.	12	7	33	58	76	95	96	91	103	71
därav lappmarken	>	12	6	30	51	68	88	90	85	101	68
» kustlandet	>	12	9	35	64	85	105	108	107	111	75
Jtl	Allmänna	17	17	46	62	82	103	96	99	94	83
	Aktiebolag	14	10	40	67	90	107	104	94	90	83
	Övr. ensk.	15	13	40	69	90	107	99	92	86	81
	Samtl.	15	12	41	68	89	107	101	94	90	82
därav Jämtland	>	15	12	40	70	93	111	104	98	92	86
» Härjedalen	>	15	12	44	57	78	93	89	82	82	70
Vnr	Allmänna	12	14	41	76	118	124	140	127	137	103
	Aktiebolag	13	10	50	81	109	138	141	134	108	102
	Övr. ensk.	16	16	55	89	126	153	145	132	134	111
	Samtl.	14	13	52	84	119	144	142	132	124	100
därav Ångermanland	>	13	13	50	80	113	134	136	122	126	99
» Medelpad	>	18	12	59	96	130	161	160	153	118	124
Gvl	Allmänna	32	16	62	83	115	124	183	139	136	100
	Aktiebolag	19	15	68	103	138	154	168	174	153	116
	Övr. ensk.	22	24	69	111	136	155	160	153	161	109
	Samtl.	22	20	68	105	135	151	167	160	149	111
därav Hälsingland	>	19	20	65	100	133	149	167	156	148	111
» Gästrikland	>	29	19	78	118	142	161	166	192	164	112
Kpb	Allmänna	20	19	44	72	101	100	107	100	101	83
	Aktiebolag	16	19	55	97	129	141	138	134	101	105
	Övr. ensk.	23	20	59	100	126	128	128	124	108	103
	Samtl.	20	19	55	95	122	128	126	120	103	99
därav Särna-Idre	>	20	7	23	36	67	64	84	75	87	61
» länet i övrigt	>	20	20	57	98	125	132	132	130	114	104
Vrm	Allmänna	11	11	76	144	153	169	170	162	—	118
	Aktiebolag	12	16	78	127	148	152	153	146	139	109
	Övr. ensk.	23	23	79	135	148	144	139	130	129	112
	Samtl.	18	19	79	132	148	148	146	138	132	112
Ör	Allmänna	14	36	85	141	171	172	168*			135
	Aktiebolag	22	22	89	138	158	172	177*			129
	Övr. ensk.	24	27	92	144	163	189	207*			132
	Samtl.	22	28	90	142	164	180	185*			132

(* Förrådet i åld.kl. VI+)

Tab. 4 b (forts.)

Län	Ägarkategori	Aldersklass							
		Kalm.	I	II	III	IV	V	VI +	Samtl.
		m³sk. per ha							
Vstm	Allm. och ab	22	29	90	143	161	172	146	130
	Övr. ensk.	24	29	80	133	163	176	169	124
	Samtl.	23	29	84	138	162	174	157	127
Ups	Allm. och ab	12	22	87	144	174	193	187	125
	Övr. ensk.	19	23	81	128	163	174	181	123
	Samtl.	15	23	84	136	169	183	185	124
Sth	Allm. och ab	24	21	71	137	155	162	153	114
	Övr. ensk.	24	29	72	115	146	156	148	113
	Samtl.	24	26	72	121	149	157	150	113
Sdm	Allm. och ab	11	23	88	141	168	171	169	123
	Övr. ensk.	27	30	95	138	163	158	182	118
	Samtl.	25	29	94	138	164	160	177	119
Ög	Allm. och ab	20	29	90	142	166	197	187	135
	Övr. ensk.	22	31	87	142	177	199	192	128
	Samtl.	22	31	87	142	174	199	190	130
Skb	Allm. och ab	15	24	94	138	179	165	185	129
	Övr. ensk.	21	24	91	134	162	197	193	120
	Samtl.	20	24	92	134	165	188	190	122
Ähg	Allm. och ab	20	23	99	126	177	168	197	128
	Övr. ensk.	27	23	91	136	163	176	168	125
	Samtl.	26	23	92	134	166	175	175	126
därav Dalsland » Väster- götland	»	16	18	84	140	163	150	152	127
	»	29	25	94	133	167	195	196	125
Jkp	Allm. och ab	12	24	98	139	163	183	165	123
	Övr. ensk.	18	27	87	136	168	182	198	123
	Samtl.	17	26	88	136	167	182	188	123
Krb	Allm. och ab	18	19	89	138	174	197	184	120
	Övr. ensk.	16	29	88	126	169	182	196	114
	Samtl.	16	26	88	128	170	186	190	116
Klm	Allm. och ab	20	31	80	124	172	175	182	124
	Övr. ensk.	18	31	82	124	152	156	170	112
	Samtl.	19	31	82	124	156	161	174	114
Gtl	»	21	20	54	76	96	99	105	82
Gbg	»	19	24	87	124	128	140	132	101
H1	»	20	30	98	141	165	191	203	110
B1	»	17	32	89	135	163	181	152	108
Krs	»	16	29	94	138	167	194	197	116
Mlm	»	18	30	116	161	215	212	224	134
Riket	Samtliga	—	—	—	—	—	—	—	97
<i>Entire country</i>									

¹ Kronoskogar — state forests, övr. allm. skogar — other public forests, aktiebolags-skogar — companies' forests, övr. enskilda skogar — other private forests, samtliga — total.

² Kalmark — reproduction area and waste land — I 1—20 år years, II 21—40, III 41—60, IV 61—80, V 81—100, VI 101—120, VII—VIII 121—160, IX+ 161 år och däröver, years and more.

³ För Örebro och följande län är högsta Aldersklass VI+ dvs 101 år och däröver. The highest age-group for the county of Örebro and the following countries i VI+ i.e. 101 years and more.

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp	Trädsdag	Diametergrupper (cm på bark)					% av samtliga trädslag
		0—9,9	10—14,9	15—24,9	25 +	Summa	
I	tall	19,5	31,7	101,0	77,1	229,3	47
	gran	24,4	35,7	68,2	38,5	166,8	35
	björk	29,5	24,3	20,7	3,5	78,1	16
	övr. löv	2,7	1,7	2,3	1,4	8,1	2
	S:a	76,1	93,3	192,3	120,5	482,2	100
	torrskog	2,6	3,8	6,8	6,4	19,5	
II	tall	10,1	19,7	60,3	46,2	136,4	32
	gran	34,7	49,3	99,8	51,1	235,0	55
	björk	13,7	13,9	16,9	4,9	49,4	11
	övr. löv	3,1	2,5	3,1	1,9	10,5	2
	S:a	61,6	85,4	180,2	104,0	431,3	100
	torrskog	2,0	2,2	3,6	2,8	10,7	
III	tall	10,3	20,5	73,4	72,3	176,6	48
	gran	21,6	31,5	70,4	33,3	156,9	42
	björk	7,6	8,2	11,6	3,6	31,0	8
	övr. löv	2,4	1,6	1,9	1,1	7,0	2
	S:a	41,8	61,8	157,5	110,5	371,4	100
	torrskog	1,5	1,6	1,8	1,3	6,4	
IV	tall	13,4	28,2	118,3	162,2	321,9	39
	gran	33,2	54,3	163,6	138,9	390,0	47
	björk	14,7	18,5	31,8	15,1	79,9	10
	ek	0,8	0,5	1,7	4,3	7,9	1
	bok	0,0	0,0	0,3	0,5	0,9	0
	övr. löv	5,7	5,8	9,8	5,8	27,2	3
	S:a	67,9	107,4	325,4	327,0	827,8	100
V	torrskog	2,0	2,0	2,8	1,4	8,4	
	tall	1,8	3,2	11,9	16,0	32,9	30
	gran	3,5	5,6	16,0	17,3	42,4	38
	björk	2,0	2,7	5,5	3,6	13,6	12
	ek	0,6	0,5	1,5	2,7	5,5	5
	bok	0,7	0,8	2,4	6,8	11,0	10
	övr. löv	0,8	1,0	2,0	1,0	5,3	5
Hela riket Entire country	S:a	9,5	13,8	39,8	47,5	110,7	100
	torrskog	0,0	0,2	0,2	0,0	0,7	

Tabell 5. Total årlig tillväxt (på bark) fördelad på olika trädslag enligt riksskogstaxeringen 1953—1962. Skogsmark. Länsvis.

Total annual growth (incl. bark) by species according to the National Forest Survey 1953—1962. Forest land. By counties

1 Län och länsgrupp <i>County</i>	2 Tall <i>Pine</i>	3 Gran <i>Spruce</i>	4 Löv <i>Broadleaved</i>	5 Summa <i>Total</i>	6 m³sk. per ha	7 Tillväxt % (disk) <i>Growth in percent</i>
Milj. m³sk.						
Nb Lappmarken	1,49	0,67	0,46	2,62	1,2	2,4
kustlandet	1,93	0,76	0,84	3,53	2,0	3,0
Vb Lappmarken	1,34	1,58	0,62	3,54	1,8	2,6
kustlandet	1,50	1,18	0,53	3,21	2,6	3,4
Jtl	2,19	3,59	0,86	6,64	2,6	3,2
Vnr	1,85	4,43	0,98	7,26	3,8	3,6
Gvl	2,24	2,70	0,83	5,77	4,0	3,6
Kpb	3,00	2,77	0,66	6,43	3,2	3,2
Vrm	1,50	3,35	0,72	5,57	4,4	3,9
Ör	0,97	1,40	0,42	2,79	5,2	4,0
Vstm	0,71	0,82	0,29	1,82	4,9	3,9
Ups	0,58	0,67	0,26	1,51	5,2	4,2
Sth	0,62	0,73	0,34	1,69	4,3	3,8
Sdm	0,62	0,82	0,32	1,76	5,2	4,4
Ög	1,07	1,35	0,44	2,86	5,2	4,0
Skb	0,74	0,74	0,38	1,86	5,3	4,3
Äbg	0,86	1,96	0,52	3,34	5,2	4,1
Jkp	1,01	2,02	0,48	3,51	5,3	4,3
Krb	0,93	1,90	0,43	3,26	5,4	4,6
Klm	1,26	1,63	0,61	3,50	5,1	4,4
Gtl	0,25	0,08	0,03	0,36	2,7	3,3
Gbg	0,19	0,37	0,18	0,74	4,9	4,8
Hl	0,35	0,54	0,28	1,17	5,8	5,3
Bl	0,15	0,56	0,29	1,00	5,8	5,3
Krs	0,31	0,65	0,57	1,53	5,8	5,0
Mlm	0,02	0,17	0,20	0,39	6,2	4,6
Norrlandslänen	12,54	14,91	5,12	32,57	2,5	3,2
Svealandslänen	8,00	10,56	3,01	21,57	4,1	3,7
Götalandslänen	7,14	11,97	4,41	23,52	5,2	4,4
Hela riket	27,68	37,44	12,54	77,66	3,4	3,6
<i>Entire country</i>						

Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder 1964, fördelade aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV). Länsvis

Silvicultural measures taken in 1964, by forest-owner groups (State forest = I, other

Anm.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning sid. 176 med delvis förelse de olika ägargrupperna emellan. Se även texten sid. 47—59.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och landsdel <i>County</i>	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Scarification (incl. broadcast burning)</i>					
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a	
Nb	29 608	5 203	4 497	12 028	51 336	8 691	602	1 529	877	11 699	
Vb	11 691	1 551	18 699	11 231	43 172	7 852	510	4 938	1 926	15 226	
Jtl	1 709	640	13 953	2 890	19 192	965	379	8 976	1 013	11 333	
Vnr	1 233	561	12 736	5 583	20 063	1 156	18	5 771	186	7 131	
Gvl	1 237	892	9 247	3 166	14 542	555	223	4 207	186	5 171	
Kpb	1 915	3 087	9 609	1 893	16 504	1 207	282	5 330	249	7 068	
Vrm	390	584	8 001	2 338	11 263	317	242	2 616	794	3 969	
Ör	843	406	2 465	3 089	6 803	427	134	704	404	1 669	
Vstm	536	406	934	1 053	2 929	187	111	464	498	1 260	
Ups	113	636	1 046	518	2 313	46	312	536	368	1 262	
Sth	322	594	510	1 183	2 609	106	161	238	342	847	
Sdm	187	344	451	1 246	2 228	44	60	74	359	537	
Ög	546	670	1 611	2 945	5 772	456	235	276	1 196	2 163	
Skb	666	430	352	1 532	2 980	236	128	24	455	843	
Äbg	592	343	677	3 162	4 774	100	20	29	160	309	
Jkp	503	491	690	1 333	3 017	232	189	400	487	1 308	
Krb	330	219	1 442	1 437	3 428	299	53	707	563	1 622	
Klm	1 039	305	911	2 902	5 157	725	104	466	884	2 179	
Gtl	12	86	6	197	301	7	16	—	105	128	
Gbg	305	158	39	225	727	4	2	19	4	29	
Hl	85	99	96	771	1 051	—	1	34	32	67	
B1	76	18	141	366	601	—	10	38	58	106	
Krs	392	127	135	697	1 251	101	64	95	471	731	
Mlm	87	18	11	171	287	56	43	7	520	626	
Norrland	45 478	8 847	59 132	34 848	148 305	19 219	1 732	25 421	4 188	50 560	
Svealand	4 306	6 007	23 016	11 320	44 649	2 334	1 302	9 962	3 014	16 612	
Götaland	4 633	2 964	6 111	15 738	29 446	2 216	865	2 095	4 935	10 111	
Riket	54 417	17 818	88 259	61 906	222 400	23 769	3 899	37 478	12 137	77 283	
1963	59 465	17 343	77 575	55 392	209 775	34 791	4 495	42 408	12 648	94 342	

¹ Ecklesiastika skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges Skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal) samt vissa andra bolagsskogar.

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda skogar än aktiebolagsskogar.

på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna skogar¹ = II,

public forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV). By counties

skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförande.

Måttenhet: ha

Unit of measurement: ha

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling <i>Planting and sowing</i>					Röjning i plant- och ungskog <i>Thinning in seedlings and young stands</i>				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
7 571	687	1 007	1 679	10 944	18 966	1 964	2 569	8 917	31 716
5 288	416	6 584	4 761	17 049	15 143	953	7 907	14 652	38 655
795	483	9 148	2 881	13 307	1 349	887	8 176	1 988	12 400
1 309	206	7 144	677	9 536	1 455	1 566	10 627	3 535	17 183
703	501	4 635	855	6 694	1 936	1 169	12 613	4 158	19 876
960	819	5 436	1 115	8 330	2 780	2 226	12 981	1 755	19 742
270	558	6 656	2 541	10 025	724	703	7 572	3 250	12 249
494	183	2 113	1 110	3 900	901	518	2 418	2 239	6 076
270	292	1 296	639	2 497	673	818	2 323	656	4 470
95	566	1 437	746	2 844	229	1 393	2 458	794	4 874
224	327	657	1 043	2 251	208	648	1 172	770	2 793
192	278	432	2 767	3 669	396	697	424	2 378	3 895
570	874	1 465	3 941	6 850	796	578	1 522	2 652	5 548
613	546	425	2 442	4 026	1 239	727	338	1 112	3 416
537	608	724	3 182	5 051	898	814	530	12 284	14 526
432	726	832	4 827	6 317	913	972	1 158	733	3 776
349	318	1 528	4 073	6 268	556	665	2 230	9 716	13 167
793	247	999	3 792	5 831	1 310	414	1 254	2 225	5 203
1	96	—	486	583	16	7	—	93	116
235	200	80	815	1 330	488	637	68	993	2 186
106	214	127	2 713	3 160	230	439	212	768	1 649
62	41	217	1 259	1 579	163	156	352	2 068	2 739
368	266	208	3 001	3 843	621	504	280	2 912	4 317
179	103	17	839	1 138	128	112	22	1 346	1 608
15 666	2 293	28 508	10 853	57 330	38 849	6 539	41 892	32 550	119 830
2 505	3 023	18 027	9 961	33 516	5 906	7 003	29 348	11 842	54 099
4 245	4 239	6 622	38 870	45 976	7 358	6 025	7 966	36 902	58 251
22 416	9 555	53 167	51 684	136 822	52 113	19 567	79 206	81 294	232 180
19 595	7 864	44 328	44 061	115 848	52 148	25 007	79 964	82 048	239 167

**Tabell 7 a. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1964. Länsvis.**

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1964.

Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1 Län <i>County</i>	2 Antal bränder <i>No. of fires</i>	3 Bränd areal ¹ ha <i>Burnt area¹ hectares</i>	4 Brand-skada på växande skog ² , kr <i>Damage on grow- ing for- est², sw. cr.</i>	5 Statens andel i släck- nings- kostna- derna <i>The public's part of the ex- tin- guishing costs</i>	6 Antal förbrukade arbetsstim- mar för släck- ning <i>No. of working hours for extin- guishing fires</i>		
	totalt <i>total</i>	tillbud under 0,1 ha <i>less than 0,1 ha burnt</i>	skogs- mark <i>produc- tive forest</i>	impedi- ment <i>unprod. forest</i>			
Nb	42	22	97,2	59,4	37 900	40 910	2 907
Vb	32	19	18,3	10,5	10 800	13 730	1 225
Jtl	49	30	635,0	219,8	294 700	148 410	26 970
Vnr	76	60	70,3	48,7	53 800	68 930	2 734
Gvl	169	145	176,4	312,6	201 100	76 210	9 170
Kpb	36	18	8,9	110,8	7 900	46 470	742
Vrm	62	34	13,0	10,0	17 000	7 430	1 189
Ör	123	99	22,1	20,0	34 400	17 560	3 115
Vstm	27	16	19,0	5,3	29 000	11 680	1 474
Ups	48	41	16,0	4,7	23 600	35 280	1 671
Sth	523	368	218,9	105,8	283 400	107 630	13 971
Sdm	199	143	62,5	105,2	93 700	41 710	5 495
Ög	161	99	83,0	124,5	139 600	76 600	6 541
Skb	159	100	38,6	152,4	68 200	28 470	3 480
Äbg	147	100	29,2	93,1	44 300	12 260	3 283
Jkp	154	93	62,5	101,6	110 600	67 490	5 397
Krb	163	107	131,7	366,3	215 600	105 600	8 984
Klm	177	106	143,6	73,2	215 000	311 340	21 820
Gtl	50	45	4,0	0,9	2 300	16 400	1 725
Gbg	275	152	84,7	453,3	100 000	96 000	11 840
Hl	161	79	109,8	120,0	181 100	36 300	4 008
Bl	103	68	36,1	50,4	59 900	58 810	3 231
Krs	160	126	169,1	243,6	302 400	10 470	3 430
Mlm	12	4	0,5	4,5	1 100	—	229
I	74	41	115,5	69,9	48 700	54 640	4 132
II	125	90	705,3	268,5	348 500	217 340	29 704
III	202	163	185,3	423,4	209 000	122 680	9 912
IV	1 933	1 306	835,1	1 162,1	1 274 000	823 050	76 420
V	762	474	404,2	872,7	646 800	217 980	24 463
Riket	3 099	2 074	2 245,4	2 796,6	2 527 400	1 435 690	144 631
<i>Entire country</i>							
1961	1 904	1 290	2 199,2	1 149,4	1 730 300	836 372	26 802

¹ Exkl. tillbuds areal. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*

³ Exkl. tillbud under 0,1 ha inom Göteborgs stad. — *Excl. fires less than 0,1 ha in Gothenburg.*

Tabell 7 b. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
1965. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1965.

By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna brandtillbud.

1 <i>Län County</i>	2 <i>Antal bränder No. of fires</i>	3 <i>Bränd areal¹ ha Burnt area¹ hectares</i>	4 <i>Brand- skada på växande skog², kr Damage on grow- ing for- est², Sw. cr.</i>	5 <i>Impedi- ment improd. forest</i>	6 <i>Statens andel i släck- nings- kostna- den The public's part of the ex- tingui- shing costs Sw. cr.</i>	7 <i>Antal förbruk- ade ar- betstim- mar för släck- ning⁴</i>	8
Nb	37	19	60,1	3,8	24 600	48 224	2 347
Vb	66	38	84,1	50,9	46 300	31 167	2 790
Jtl	69	43	77,4	27,0	46 400	40 365	3 756
Vnr	68	56	14,1	15,5	11 300	10 702	1 322
Gvl	120	103	13,7	18,9	16 400	10 777	1 217
Kpb	60	42	15,9	18,5	20 700	20 275	951
Vrm	55	36	22,9	15,1	29 800	33 295	2 228
Ör	92	67	22,1	132,1	34 500	27 561	2 496
Vstm	50	34	88,5	19,8	135 400	37 882	2 864
Ups	87	80	7,7	3,3	11 300	21 057	1 665
Sth	424	283	138,7	139,8	186 800	110 583	9 731
Sdm	216	161	50,3	151,5	74 900	52 326	5 101
Ög	141	103	49,2	21,1	82 700	67 254	3 515
Skb	92	54	39,8	47,3	70 400	23 183	1 740
Äbg	88	66	84,4	74,3	128 300	48 815	3 485
Jkp	84	65	14,0	18,1	24 800	36 619	2 070
Krb	58	55	3,1	0,6	5 000	17 357	1 314
Klm	53	42	11,7	12,9	17 600	198 814	1 185
Gtl	21	18	0,3	2,3	200	2 046	359
Gbg ³	162	130	101,5	306,8	119 800	44 855	3 623
Hl	19	10	1,1	5,0	1 800	48 228	321
Bl	46	37	20,1	15,2	23 400	25 995	1 381
Krs	85	72	31,6	14,6	56 600	17 899	2 097
Mlm	3	—	3,2	—	7 200	3 418	177
Norrtälje län	360	259	249,4	116,1	145 000	141 235	11 432
Svealands län	984	703	346,1	480,1	493 400	302 979	25 036
Götalands län	852	652	360,0	518,2	537 800	534 483	21 267
Riket	2 196	1 614	955,5	1 114,4	1 176 200	978 697	57 735
Entire country	3 099	2 074	2 245,4	2 796,6	2 527 400	1 435 690	144 631

¹ Exkl. tillbuden areal. — *Excl. area of fires less than 0,1 ha burnt.*

² Enligt schablonmetod uppgjord vid skogshögskolan. — *According to a pattern made at the Royal College of Forestry.*

³ Exkl. bränder inom Göteborgs stad. — *Excl. forest fires in Gothenburg.*

⁴ Här inräknas även ortsbefolknings grovt uppskattade arbetstimmar.

Tabell 8 a. Antal skogsbränder och bränd areal 1964, fördelade efter brandorsak. Länsvis.
Number of forest fires, area destroyed in 1963, by causes. By counties

Anm.: Till statens brandinspektions kännedom komna braudtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Län County	Åskslag Lighting	Järnväg Railway	Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers				Camping- eldar Camping fires	Minder- årigas lek By children	Tobaks- rökning Smoking	Annan känd anledning ² Other known cause	Okänd anledning Unknown cause								
			Hygges- bränning Broadcast burning	Andra arb- etseldar ¹ Other work- ing fires	antal	ha													
			antal	ha	antal	ha													
Nb	1	2,0	—	—	3	2,2	7	41,0	8	54,5	1	0,0	3	2,6	3	15,6	9	38,9	
Vb	2	3,9	2	0,0	1	3,0	5	9,5	1	0,0	2	0,9	1	3,0	7	0,0	7	3,6	
Jtl	2	0,5	4	0,8	13	114,0	8	19,0	—	—	4	0,0	1	0,0	1	0,0	12	3,5	
Vnr	3	0,0	4	0,0	3	65,0	7	6,3	3	4,2	19	0,0	4	11,5	9	11,3	8	4,5	
Gvl	2	0,0	10	93,7	3	352,0	31	26,8	4	0,5	55	0,4	7	23,0	8	4,2	22	9,4	
Kpb	—	—	—	—	2	105,5	3	5,6	1	1,2	10	3,4	2	59,6	1	1,4	11	1,3	
Vrm	1	0,8	3	0,1	—	—	13	0,8	—	—	15	0,7	3	0,0	—	13,6	10	2,0	
Ör	3	6,1	12	0,4	1	12,0	29	16,8	1	0,0	27	0,5	2	0,0	—	0,3	23	1,5	
Vstm	1	0,7	1	1,2	—	—	7	9,9	—	—	4	8,3	3	0,0	—	0,3	5	1,9	
Ups	—	8	0,0	2	6,5	17	11,2	4	2,2	2	0,5	2	0,7	1	0,0	9	0,3		
Sth	9	14,9	8	1,4	19	16,8	30	18,2	15	4,7	30	10,5	13	1,1	14	13,6	60	26,4	
Sdm	7	21,5	2	0,0	2	0,0	44	18,0	4	0,8	25	8,2	11	0,0	4	4,6	63	104,3	
Ög	14	22,5	9	0,2	9	1,2	56	65,2	6	1,2	23	7,0	7	9,8	5	10,0	20	74,2	
Skb	1	0,0	4	0,0	1	0,0	51	20,5	2	2,0	21	8,8	7	3,7	1	1,6	42	53,0	
Äbg	—	7	0,0	—	—	30	82,9	1	2,0	49	12,6	3	0,5	—	4,5	44	18,6		
Jkp	9	11,0	8	0,0	9	1,5	34	59,6	2	3,6	27	3,1	7	0,8	2	7,9	19	20,4	
Krb	13	14,9	7	81,0	—	—	54	145,4	—	—	19	0,7	9	0,0	1	4,0	37	212,3	
Klm	47	77,7	8	2,4	1	1,8	9	2,6	4	0,2	25	1,7	8	0,0	2	4,2	43	56,3	
Gtl	2	0,0	—	—	2	0,8	13	0,0	2	0,0	8	0,4	3	0,0	—	0,1	4	0,3	
Gbg	4	84,1	5	0,0	—	—	57	157,9	—	—	72	54,8	2	1,7	1	3,2	87	120,6	
Hl	—	3	0,0	—	—	20	20,2	2	0,0	21	7,6	4	2,6	1	31,8	95	157,9		
Bl	1	0,0	0	0,0	1	0,0	27	37,0	—	—	21	5,1	1	0,5	2	0,0	31	26,5	
Krs	3	0,3	9	0,0	2	1,6	54	30,1	1	0,0	19	0,5	3	0,2	3	24,0	39	99,7	
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	1	0,0	—	—	1	0,0	—	0,2	8	4,8		
I	3	5,9	2	0,0	4	5,2	12	50,5	9	54,5	3	0,0	4	5,6	10	15,6	16	42,5	
II	5	0,5	8	0,8	16	179,0	15	25,3	3	4,2	23	0,0	5	11,5	10	11,3	20	8,0	
III	2	0,0	10	93,7	5	457,5	34	32,4	5	1,7	65	3,8	9	82,6	9	5,6	23	10,7	
IV	105	170,1	77	86,7	44	39,8	374	451,1	39	16,7	267	62,6	75	16,6	30	64,6	375	571,2	
V	10	84,4	17	0,0	5	1,6	171	245,2	6	0,0	141	68,4	14	5,0	7	59,3	264	409,8	
Riket	125	260,9	114	181,2	74	683,1	606	804,5	62	77,1	499	134,8	107	121,3	66	156,4	708	1 042,2	
Entire country	1962	178	159,2	129	616,3	97	731,9	246	177,1	82	67,9	251	121,3	66	31,6	32	82,9	265	711,0

¹ Inkl. kolning och tjärbränning. ² Annan känd anledning innehåller

Tabell 8 b. Antal skogsbränder och bränd areal 1965, fördelade efter brandorsak. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed in 1965, by causes. By counties
Anm.: Till statens brandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Län County	Askslag Lighting	Järnväg Railway	Eldar uppgjorda av yrkesfolk Fires lit by forest workers				Camping- eldar Camping fires		Minder- årigas lek By children		Tobaks- rökning Smoking		Annan känd anledning ² Other known cause		Okänd anledning Unknown cause			
			antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha	antal	ha
Nb	—	—	1	0,6	1	35,0	5	0,8	6	12,9	7	—	—	3	2,2	14	12,4	
Vb	6	18,5	3	—	5	69,1	7	8,2	3	0,9	11	2,0	2	0,2	9	17,4	20	23,7
Jtl	3	2,6	7	2,1	9	62,8	14	7,2	2	1,0	9	0,2	—	—	12	2,1	13	26,4
Vnr	2	5,5	2	—	—	—	13	0,5	1	—	16	4,0	2	—	11	13,0	21	6,6
Gvl	2	1,2	3	—	2	—	10	3,0	2	0,8	39	10,2	2	1,2	16	2,3	44	13,9
Kpb	2	3,6	9	2,0	1	2,0	4	1,3	—	—	16	0,2	2	0,2	10	9,0	16	16,1
Vrm	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4	0,3	—	—	14	20,5	36	17,2
Ör	1	—	6	—	2	—	9	23,8	2	0,9	26	—	3	—	23	120,8	20	8,7
Vstm	—	—	1	1,0	—	—	12	48,1	1	—	12	3,4	—	—	10	4,6	14	51,2
Ups	2	0,6	11	3,1	1	—	11	0,4	6	0,9	28	—	7	—	9	—	12	6,0
Sth	—	—	9	0,7	7	0,8	31	22,5	16	32,3	42	25,5	10	19,0	58	21,0	251	156,2
Sdm	—	—	5	6,7	6	5,9	31	51,8	1	20,0	40	5,1	7	1,1	76	91,6	50	20,1
Ög	—	—	7	—	1	—	22	15,9	7	10,4	29	7,2	2	—	44	25,9	29	10,9
Skb	1	0,5	5	—	2	0,3	29	53,4	—	—	18	4,7	2	—	21	17,8	14	10,4
Äbg	1	—	9	2,7	—	—	16	—	1	—	13	13,0	3	2,5	26	7,6	19	132,9
Jkp	4	—	9	0,2	—	—	12	1,4	2	—	19	1,2	2	0,3	12	14,9	24	14,1
Krb	2	—	2	—	—	—	11	—	—	—	15	—	1	—	16	3,7	11	—
Klm	1	—	—	—	—	—	7	0,8	—	—	13	0,1	2	6,7	12	1,2	18	15,8
Gtl	—	—	—	—	1	—	6	0,5	—	—	7	2,1	2	—	4	—	1	—
Gbg	1	—	12	0,8	1	0,5	10	350,0	2	—	45	0,8	4	0,1	26	50,8	61	5,3
Hl	—	—	2	—	—	—	1	0,3	—	—	1	0,3	1	0,2	6	3,9	8	1,4
Bl	—	—	—	—	—	—	4	20,0	—	—	12	—	3	—	12	10,9	15	4,4
Krs	1	—	7	0,6	4	—	17	0,6	—	—	11	—	—	—	15	35,5	30	9,5
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3,2
Norrland	13	22,8	16	2,7	17	166,9	49	19,7	14	15,6	82	16,4	6	1,4	51	37,0	112	83,0
Svealand	5	4,2	41	13,5	17	8,7	99	147,9	26	54,1	168	34,5	29	20,3	200	267,5	399	275,5
Götaland	11	0,5	53	4,3	9	0,8	135	442,9	12	10,4	183	29,4	22	9,8	194	172,2	233	207,9
Riket	29	27,5	110	20,5	43	176,4	283	610,5	52	80,1	433	80,3	57	31,5	445	476,7	744	566,4
Entire country 1964	125	260,9	114	181,2	74	683,1	606	804,5	62	77,1	499	134,8	107	156,4	708	1 042,2	804	1 701,8

¹ Inkl. kolning och tårbränning. ² 30-tal olika brandorsaker. De största för A-bränder är gräsbränning (redovisas också ofta under »Andra arbetseldar»), soptippars, skräpeldning, risbränning och traktorer. B-bränder under denna grupp specificeras sällan; där detta gjorts är landsvägstrafik den vanligaste orsaken.

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda 1964, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1964, by forest-owner groups. By county

Mått enhet: km
Unit of measurement: km
Se anmärkning till tab. 6!

1	2	3	4	5	6
Län och landsdel <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	311,0	49,7	35,1	164,6	560,4
Vb	174,1	2,9	84,4	189,5	450,9
Jtl	88,6	6,4	156,1	149,1	400,2
Vnr	53,8	12,6	166,1	76,3	308,8
Gvl	26,2	16,8	73,0	158,3	274,3
Kpb	6,1	44,3	71,1	189,3	310,8
Vrm	9,6	11,9	64,7	48,6	134,8
Ör	12,5	16,1	19,2	48,1	95,9
Vstm	3,4	10,9	12,5	28,9	55,7
Ups	—	17,5	13,7	25,5	56,7
Sth	4,0	6,8	5,9	10,1	26,8
Sdm	4,9	12,1	6,5	74,8	98,3
Ög	10,8	16,0	25,8	21,7	74,3
Skh	—	10,2	12,8	78,3	101,3
Äbg	5,0	28,6	21,9	229,7	285,2
Jkp	2,9	29,5	17,8	46,5	96,7
Krb	10,5	15,3	23,6	247,6	297,0
Klm	21,3	8,9	10,9	25,6	66,7
Gtl	—	1,2	—	16,4	17,6
Gbg	—	6,8	0,9	16,5	24,2
Hl	6,2	15,2	4,1	10,5	36,0
B1	1,6	3,5	4,0	6,4	15,5
Krs	3,5	6,2	6,0	55,4	71,1
Mlm	—	2,3	0,3	23,2	25,8
Norrland	653,7	88,4	514,7	737,8	1 994,6
Svealand	40,5	119,6	193,6	425,3	779,0
Götaland	61,8	143,7	128,1	777,8	1 111,4
Riket	756,0	351,7	836,4	1 940,9	3 885,0
1963	641,6	283,7	1 198,3	1 204,5	3 328,1

¹ Se noterna 1—3 tabell 6!

Tabell 10. Under 1964 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1964, by forest-owner groups. By county

	1 Län och landsdel <i>County</i>	2 Kronoskogar <i>State forests</i>	3 Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	4 Aktiebolags-skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	5 Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Mättenhet: km <i>Unit of measurement: km</i>	
						6 Summa <i>Total</i>	
Nb	118,3		8,3	367,9	3,4	497,9	
Vb	36,7		4,8	195,6	235,1	472,2	
Jtl	—		7,0	171,6	101,6	280,2	
Vnr	2,4		5,7	877,1	13,8	899,0	
Gvl	0,9		2,5	79,2	29,4	112,0	
Kpb	15,1		61,4	51,6	23,8	151,9	
Vrm	6,8		6,6	138,4	49,6	201,4	
Ör	11,0		12,8	43,5	52,7	120,0	
Vstm	6,7		18,8	117,9	20,7	164,1	
Ups	1,1		6,9	9,3	1,1	18,4	
Sth	1,9		3,5	8,6	2,1	16,1	
Sdm	—		1,7	2,7	47,2	51,6	
Ög	12,6		6,6	110,2	21,8	151,2	
Slb	4,7		1,5	85,5	33,8	125,5	
ÄBg	2,0		14,2	77,9	71,7	165,8	
Jkp	3,4		11,4	15,8	36,5	67,1	
Krb	10,9		7,7	42,4	152,5	213,5	
Klm	1,1		1,2	17,5	38,1	57,9	
Gtl	—		3,2	—	12,4	15,6	
Gbg o. Bohus	—		3,0	0,4	0,6	4,0	
Hl	1,4		2,6	1,8	27,8	33,6	
Bl	—		1,4	0,7	8,3	10,4	
Krs	1,4		2,7	2,8	54,4	61,3	
Mlm	0,5		—	0,1	21,0	21,6	
Norrland	158,3		28,3	1 691,4	383,3	2 261,3	
Svealand	42,6		111,7	372,0	197,2	723,5	
Götaland	38,0		55,5	355,1	478,9	927,5	
Riket	238,9		195,5	2 418,5	1 059,4	3 912,3	
1963	169,6		174,0	1 711,4	1 061,4	3 116,4	

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåret 1955/56—1964/65.

Estimated annual fellings, by assortments, in the felling-seasons 1955/56—1964/65.

Mättenhet: milj. m³f. ub.¹
Unit of measurement: milj. m³f. ub.¹

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment <i>Assortment</i>	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1959 /60	1960 /61	1961 /62	1962 /63	1963 /64	1964 /65
Sågtimmer av barrträd ²	14,2	14,2	15,5	13,5	17,5	16,0	15,8	16,6	19,0	20,5
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved av barr- o. lövträd	20,3	20,2	18,4	16,7	20,8	23,0	24,2	22,0	24,0	25,3
<i>Pulpwood</i>										
Brännved ³	5,6	5,4	5,2	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0	3,9
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	1,8	1,9	1,8	1,7	1,7	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0
<i>All other wood</i>										
S:a i milj. m ³ f. ub.	41,9	41,7	40,9	36,9	44,8	45,0	45,6	43,9	48,0	50,7
Total i milj. m ³ sk.	51,5	51,3	50,5	45,4	55,1	55,3	56,1	54,0	59,0	62,4

¹ Summaraden är dessutom omräkuad till m³sk., varvid summan m³f. ub. ökats med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³sk.), i.e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och sliperämnens samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, kolved, såg-, fanér- och tändsticksvirke av lövträd, träullsved, gruvtimmer, flottningsbom o. dyl. samt div. virke i jordbruket exkl. timmer. — *Minetimber, poles, charcoal wood, sawn wood and other industrial hardwoods and miscellaneous assortments for domestic use, etc.*

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha 1955—1964.

Felling in State forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, totals and per ha in the years 1955—1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
År Year	Samtliga skogar <i>All forests</i>		Därav <i>Of which</i>							
	Summa avverkni. per ha ¹	Avg-verkn. <i>State forests</i>	Kronoskogar <i>Kronoskogar</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övr. allm. skogar <i>Other public forests</i>		Balagsskogar <i>Companies' forests</i>	
	Total <i>Felling</i>	Fell-ing per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha
	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.	milj. m ³ sk.	m ³ sk.
1955	51,2	2,20	6,17	1,52	0,83	2,85	2,00	1,78	13,00	2,33
1956	51,5	2,25	5,72	1,41	0,82	2,82	1,77	1,55	12,44	2,24
1957	51,3	2,24	6,68	1,64	0,91	3,11	1,92	1,67	12,93	2,33
1958	50,5	2,20	6,36	1,56	0,75	2,57	1,71	1,48	13,20	2,38
1959	45,4	1,98	6,51	1,59	0,89	3,04	2,00	1,73	12,31	2,22
1960	55,1	2,40	7,12	1,74	0,96	3,25	2,13	1,83	13,70	2,43
1961	55,3	2,41	6,80	1,66	0,90	3,03	2,09	1,92	14,30	2,54
1962	56,1	2,46	6,89	1,68	0,87	2,94	1,95	1,83	14,72	2,61
1963	54,0	2,37	7,49	1,82	0,95	3,17	2,17	1,94	15,74	2,77
1964	59,0	2,59	7,54	1,83	1,05	3,49	2,47	2,20	16,34	2,88
Genomsnitt för angivna år	52,9	2,31	6,73	1,65	0,89	3,03	2,02	1,79	13,69	2,48
<i>Yearly average</i>										

Anm.: I avverkningskvantiteterna ingår skog som sålts på rot under året oavsett när den avverkades.

¹ Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar 1964. Länsvis

Fellings in State forests, diocesan forests and other public forests in 1964. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>State forests</i>	Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar <i>Other public forests</i>		S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>		
	Summa avverkn. <i>Total fell-ing per ha</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing per ha</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total fell-ing</i>	Av-verkn. per ha <i>Fell-ing per ha</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.
Nb	1 954	0,98	33	2,20	289	1,06	2 276	1,00
Vb	1 637	1,61	22	1,56	147	1,06	1 806	1,54
Jtl	314	2,66	74	1,96	48	1,18 ¹	436	2,22
Vnr	239	1,76	56	2,35	74	2,07	369	1,95
Gvl	287	3,30	81	4,00	121	1,90	489	2,86
Kpb	514	1,97	64	3,40	390	1,92	968	2,00
Vrm	151	5,29	147	4,90	63	2,90	361	4,50
Ör	397	4,88	30	4,55	145	4,70	572	4,80
Vstrm	239	5,20	34	4,00	147	4,23	420	4,70
Ups	38	4,98	28	3,80	139	3,75	205	3,95
Sth	85	3,63	26	3,20	142	3,00	253	3,20
Sdm	105	4,63	23	3,70	123	3,95	251	4,20
Ög	216	5,05	43	4,30	191	4,73	450	4,88
Skb	262	6,52	49	4,45	60	3,75	371	5,50
Äbg	157	5,32	64	4,60	68	3,75	289	4,70
Jkp	158	4,93	75	3,97	63	3,98	294	4,43
Krb	194	6,28	82	4,68	43	3,00	319	5,03
Klm	313	4,76	42	3,66	66	4,05	421	4,49
Gtl	7	1,33	12	2,00	9	1,92	28	1,82
Gbg	54	5,20	13	4,25	33	2,42	100	3,70
Hl	56	4,93	19	4,36	33	3,48	108	4,28
Bl	25	5,22	10	4,85	25	4,45	60	4,90
Krs	103	5,73	21	3,95	27	4,42	151	5,20
Mlm	33	7,64	4	3,25	24	5,22	61	5,92
Norrland	4 431	1,32	266	2,40	679	1,24	5 376	1,34
Svealand	1 529	3,25	352	4,09	1 149	2,83	3 030	3,15
Götaland	1 578	5,35	432	4,14	642	3,88	2 652	4,70
Riket	7 538	1,83	1 050	3,49	2 470	2,20	11 058	2,00
Entire country 1963	7 489	1,82	954	3,17	2 171	1,94	10 614	1,92

¹ Renbetesfjällen uteslutna vid beräkningen.

Tab. 14. Av virkesmätningsföreningarna eller under deras tillsyn inmätta virkeskvantiteter säsongerna 1962/63—1964/65.

Volume of timber measured either by timber measurement associations or under their supervision by forest industries during the felling-seasons 1962/63—1964/65.

Mått enhet: 1 000 m³.
Unit of measurement: 1 000 m³.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningsförening <i>Association</i>	Sågtimmer o. dyl. <i>Timber etc.</i>			Massaved o. dyl. <i>Pulpwood etc.</i>			Övrigt virke <i>Other wood</i>			Summa <i>Total</i>		
	1962/63	1963/64	1964/65	1962/63	1963/64	1964/65	1962/63	1963/64	1964/65	1962/63	1963/64	1964/65
Norrbottnens	686	853	898	2 139	1 900	1 798	50	—	115	2 875	2 753	2 811
Skellefteå	415	324	379	773	670	629	133	—	36	1 321	994	1 044
Umeå	383	475	345	889	975	638	—	—	20	1 272	1 450	1 003
Örnsköldsviks ...	304	271	500	1 190	1 495	1 522	99	162	209	1 593	1 928	2 231
Ängermanälvens	388	485	688	1 368	1 764	1 285	1	—	104	1 757	2 249	2 077
Sundsvalls ...	765	1 187	1 226	2 565	3 237	3 363	28	8	92	3 358	4 432	4 681
Summa <i>Total</i>	2 941	3 595	4 036	8 924	10 041	9 235	311	170	576	12 176	13 806	13 847
Ljusnans	410	480	510	991	1 175	1 153	27	24	129	1 428	1 679	1 792
Dalälvarnas ...	688	718	801	2 632	3 103	3 313	258	287	388	3 578	4 108	4 452
Wermåndska ...	1 031	1 189	1 401	1 938	2 482	2 428	18	31	7	2 987	3 702	3 836
Summa <i>Total</i>	2 129	2 387	2 712	5 561	6 760	6 894	303	342	474	7 993	9 489	10 080
Syd. Sveriges	514	575	879	916	1 703	1 962	114	72	34	1 544	2 350	2 875
Mellansvenska	1 124	1 000	1 143	1 941	3 131	3 491	49	107	154	3 114	4 238	4 788
Sydö. Sveriges	748	746	999	819	1 918	2 056	417	465	573	1 984	3 129	3 628
Summa <i>Total</i>	2 386	2 321	3 021	3 676	6 752	7 509	580	644	761	6 642	9 717	11 291
Hela riket	7 456	8 303	9 769	18 161	23 553	23 638	1 194	1 156	1 811	26 811	33 012	35 218
Entire country												

Anm.: Gruppen »övrigt virke» består till större delen av sågverksavfall, i mindre omfattning div. exportsortiment, brännved m. m. För sågtimmer anges volym under bark, däremot är ej bark främräknad för obarkad massaved som inmäts i travat mätt och ej heller för obarkat sågverksavfall.

Tabell 15. Medelvolym under bark för virke inmätt i fast mått av virkesmätningssföreningarna under drivningsåren 1963/64 och 1964/65

Average volume of timber measured by timber measurement associations in the felling-seasons 1963/64 and 1964/65.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmätningssförening Association	Volymenhet Unit used	1963/64						1964/65					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>	Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke <i>All wood</i>
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce		tall pine	gran spruce	tall + gran both	tall pine	gran spruce	
Norrbottnens	f ³ tr.	6,00	5,92	5,99	2,52	2,24	3,19	5,63	5,86	5,65	2,43	2,00	3,23
Skellefteå	»	6,24	6,16	6,22	2,39	2,33	3,26	5,82	5,71	5,79	2,22	2,04	3,33
Umeå	»	6,22	5,80	6,10	2,31	2,21	2,98	5,94	5,70	5,85	2,21	2,13	3,22
Örnsköldsviks	»	6,66	6,33	6,50	2,23	2,00	2,98	6,24	5,86	6,03	2,22	1,99	3,58
Ängermanälvens	»	7,16	6,69	6,85	2,68	2,50	3,04	6,50	6,16	6,26	2,35	2,20	2,99
Sundsvalls	»	6,78	2,87	2,69	3,10	6,87	6,44	6,60	2,56	2,49	3,34
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi. ¹	7,38	7,36	7,37	1,75	1,64	3,83	7,60	7,36	7,50	1,77	1,65	4,61
Dalälvarnas	f ³ to.	5,79	5,69	5,75	5,71	5,57	5,66
Wermåndska	f ³ lo. el. f ³ mi. ¹	5,48	5,49	5,49	2,45	2,22	3,32	5,25	5,32	5,29	2,38	2,16	3,46
Sydvästra Sveriges	»	5,44	5,85	5,67	2,01	2,15	4,57	5,51	5,52	5,52	2,22	2,05	5,18
Mellansvenska	»	6,23	1,94	2,14	7,64	6,33
Sydöstra Sveriges	f ³ to.	5,41	5,39

¹ För »Massaved» och »Allt inmätt virke» är volymenheten f³mi.

² Exkl. sparrämnen.

**Tabell 16. Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader för inmått virke
drivningsåren 1960/61—1964/65.**

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the felling seasons 1960/61—1964/65.

Anm.: Kostnader för virkesredovisning ej medräknade, däremot andra serviceuppdrag, som förekommer i olika omfattning inom skilda föreningar, såsom tillsyn vid skogsmätning, stukmärkning m.m. Angivna kostnader avser sedvanligt mätnings-sätt, icke stickprovsmätning vid fabrik eller upplag. Se f.ö. textavdelningen sid.

Måttenhet: öre per volymenhet
Unit of measurement: öre per volymenhet

1 Virkesmätnings- förening <i>Association</i>	2 Sortiment och enhet <i>Assortments and units</i>	3	4	5	6	7
		Drivningssäsong <i>Felling season</i>				
		1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
Norrbottens ...	rundvirke	f ³ tr.	5,0	5,1	5,1	5,7
	»	m ³ t.	23,7	25,6	29,1	24,4
						27,1
Skellefteå	»	f ³ tr.	3,9	4,1	4,3	5,3
	»	m ³ t.	24,0	27,7	21,4	43,8
						..
Umeå	»	f ³ tr.	4,4	4,5	4,5	5,0
	»	m ³ t.	32,6	..	23,0	24,0
						38,3
Örnsköldsviks ...	»	f ³ tr.	4,3	4,6	5,9	6,0
	»	m ³ t.	15,6	15,6
						¹ 15,5
Ångermanälvens	»	f ³ tr.	5,3	5,5	5,4	5,6
	»	m ³ t.	28,7	29,4	25,8	28,8
						..
Sundsvalls	»	f ³ tr.	3,8	4,1	4,6	4,8
	»	m ³ t.	29,4	34,5	29,4	23,0
						21,0
Ljusnans	sågt., f ³ fl., massav. f ³ mi.		2,8	2,9	3,8	2,8
	massaved	m ³ t.	33,4	36,2	37,1	33,8
						37,6
Dalälvaruas ...	sågtimmer	f ³ to.	4,8	5,0	5,8	5,7
	massaved	m ³ t.	36,9	38,2	42,8	42,7
						43,8
Wermålandska ...	sågtim. o. massaved	f ³ mi.	4,5	4,7	4,8	4,7
	massaved	m ³ t.	56,8	55,1	62,9	55,9
						54,2
Sydvästra Sveriges	sågtimmer	f ³ to.	4,9	4,9	5,6	4,8
	massaved	f ³ mi.	6,4	6,3	7,0	6,4
	»	m ³ t.	56,9	53,8	60,2	52,6
						51,5
Mellansvenska	sågtimmer	f ³ to.	4,0	4,1	4,8	3,9
	massaved	m ³ t.	38,6	41,2	43,0	35,5
						37,2
Sydöstra Sveriges	sågtimmer	f ³ to.	5,5	5,5	5,9	5,8
	massaved	m ³ t.	55,2	49,9	51,6	53,7
						49,3

¹ Berör till stor del ribb och bakar samt dessutom flis i stjälpt mått.

Tabell 17 a. Flottningsföreningar och flottleder 1964.

Floating associations and floatways in 1964.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Vattendom- stols- och flodområden River basins	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enings- ar1	Antal flot- tan- de2	Vattendom- stols- och flodområden River basins	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- enings- ar1	Anta flot- tan- de2
	Total längd km	Under året tra- fikerad längd km				Total längd km	Under året tra- fikerad längd km		
			No. of asso- ciations	Floating mem- bers				No. of asso- ciations	Floating mem- bers
Övre Norrbygden	6145	2 755	6	46	Österbygden ...	5 832	3 506	11	38
Torneälven	915	651	2	21	Ljusnan	2 133	1 109	9	30
Kalixälven	1894	946	1	9	Testboån	194	68	1	1
Råneälven	600	—	1	—	Dalälven	3 455	2 329	1	7
Luleälven	1 248	648	1	7	Ölandsån ⁴	—	—	—	—
Piteälven	1 054	510	1	9	Övriga Other ...	50	—	—	—
Övriga Other ...	434	—	—	—	Söderbygden ...	419	—	—	—
Nedre Norrbyg- den	8 745	4 195	8	42	Västerbygden ..	3 122	2 420	12	67
Äby och Byske- älvarna	876	435	1	8	Nissan	203	99	1	5
Skellefteälven	1 422	756	1	11	Klarälven ³ ...	1 161	1 077	1	8
Umeälven	2 756	2 328	1	10	Norsälven	567	551	1	13
Öreälven	649	365	1	6	Byälven	438	400	4	25
Lögdeälven ...	327	281	1	3	Upperudsälven	333	212	3	11
Gideälven m. fl.	1 620	—	—	—	Örekilsälven ...	160	45	1	1
Nätra älvar ...	209	—	1	—	Övriga Other ...	260	36	1	6
Övriga Other ...	886	30	2	4	Riket 1964 ...	31 079	17 310	59	230
Mellanbygden	6 816	4 434	22	37	Entire country				
Angermanälven	3 275	2 036	2	13	1963	31 196	18 910	68	252
Indalsälven ...	2 155	1 446	6	8					
Ljungan	1 000	634	12	12					
Harmångersån	127	113	1	1					
Delångersån ...	233	205	1	3					
Övriga Other ...	26	—	—	—					

¹ Föreningar som under året bedrivit flottning. — Associations which have had floating during the year.

² Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden. — Member may float in two or more river basins.

³ Exklusive inom norskt område. — Excl. Norwegian part of the river.

Tabell 17 b. Flottningsföreningar och flottleder 1965

Floating associations and floatways in 1965

Vattendom- stols- och flod- område <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>			Vattendom- stols- och flod- område <i>River basin</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		
	Total längd, km <i>Total length</i>	Under året tra- fikerad längd, km <i>Used length</i>	Antal flottande medlemmar <i>Number of float- ing members</i>		Total längd, km <i>Total length</i>	Under året tra- fikerad längd, km <i>Used length</i>	Antal flottande medlemmar <i>Number of float- ing members</i>
Övre Norr- bygden	6 060	2 402	43	Österbygden ...	5 832	3 315	33
Torne älv	915	532	18	Ljusnan	2 133	1 009	26
Kalix älv	1 894	793	9	Testeboån ...	194	63	1
Lule älv	1 248	529	7	Dalälven	3 455	2 243	6
Pite älv	1 054	548	9	Övriga other	50	—	—
Övriga Other	949	—	—	Söderbygden ...	419	—	—
Nedre Norr- bygden	8 303	3 676	39	Västerbygden	3 120	2 253	63
Äby o. Byske älvar	876	263	8	Nissan	203	24	2
Skellefte älv	1 376	693	11	Klarälven ¹ ...	1 161	1 011	8
Ume älv	2 756	2 188	10	Norsälven ...	567	556	13
Öre älv	649	229	6	Byälven	438	392	23
Lögde älv	327	293	3	Upperuds- älven	331	212	10
Övriga Other	2 319	10	1	Örekilsälven	160	45	1
Mellanbygden	6 810	4 189	34	Övriga other	260	13	6
Ångerman- älven	3 275	1 956	13	Hela riket 1965	30 544	15 835	212
Indalsälven ...	2 155	1 297	7	1960/64 medelt.	31 792	19 792	247
Ljungan	994	618	11				
Harmångersån	127	113	1				
Delångersån ...	233	205	2				
Övriga Other	26	—	—				

¹ Exklusive inom norskt område.

Tabell 18 a. Flottat och levererat virke 1964.

Wood floated and delivered in 1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden	Under året tillsläppt flottgods Wood admitted during the year					Redovisat flottgods Wood accounted for				
River basins	Sågtimmer o. d. Saw-logs etc.	Sulfit-ved Wood for sul- phite pulp	Sulfat-ved Wood for sul- phate pulp	Övrigt virke Other timber	Summa Total		Avlämnat till ägarna Delivered to the owners	Tillvara- taget sjunk- virke Collected sunken logs	Kvarlig- gande i flott- lederna Remaining in the floatways	
	1 000 m ³ f. ub.				1 000-tal stockar Thousands of logs	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f. ub.	1 000-tal stockar Thousands of logs	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f. ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f. ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f. ub.
Övre Norrbygden ...	382	277	602	0	16 130	1 262	16 088	1 245	2	—
Torneälven	79	62	126	0	4 215	267	4 191	257	0	—
Kalixälven	119	118	171	0	5 026	408	5 004	405	2	—
Råneälven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleälven	118	52	164	—	4 016	335	4 049	334	—	—
Piteälven	65	45	142	—	2 874	253	2 844	249	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden ...	431	506	634	2	19 448	1 573	19 321	1 565	0	1
Aby o. Bysk. älvar	22	30	55	—	1 300	107	1 628	135	—	—
Skellefteälven	99	95	135	—	3 970	330	3 937	327	—	—
Umeälven	248	270	380	1	11 113	899	10 762	871	—	1
Örälven	40	74	34	1	1 890	148	1 887	148	0	—
Lögdeälven	22	37	30	—	1 175	89	1 107	84	—	—
Gideälven m.fl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nätra älvar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	—	0	—	—	0	0	0	0	—	—
Mellanbygden	741	2 000	858	5	44 165	3 604	43 597	3 559	12	20
Ångermanälven	297	945	299	1	18 391	1 541	18 193	1 524	—	2
Indalsälven	174	578	271	3	13 220	1 025	13 117	1 017	6	8
Ljungan	144	368	255	2	8 986	765	8 772	748	5	8
Harmångersån	51	36	4	—	1 000	90	1 000	90	—	—
Dclångersån	74	78	30	—	2 567	182	2 515	179	2	2
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	518	568	745	—	31 239	1 831	28 770	1 685	4	118
Ljusnan	132	138	205	—	8 103	475	7 646	451	—	—
Testeboån	24	11	20	—	840	55	840	55	—	—
Dalälven	362	418	521	—	22 296	1 301	20 284	1 179	4	118
Olånsån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	437	726	320	3	19 237	1 486	18 953	1 462	5	51
Nissan	8	1	—	—	57	9	33	5	4	—
Klarälven	233	368	237	—	11 330	839	10 956	811	4	27
Norsälven	167	182	62	1	4 402	412	4 435	415	0	—
Byälven	14	36	7	2	761	59	801	62	—	1
Upperudsälven	2	16	3	1	283	21	287	22	—	—
Örekilsälven	—	110	—	—	1 942	110	1 979	112	—	19
Övriga Other	13	13	10	—	462	36	462	36	0	—
Riket 1964	2 511	4 077	3 159	10	130 219	9 756	126 729	9 516	23	190
Entire country										
1963	2 457	4 233	3 267	22	133 226	9 978	132 289	9 878	26	99

¹ I redovisningen ingår finskt virke med ca 35,0 %. — Timber from Finland is included to some 35,0 %.

Tabell 18 b. Flottat och levererat virke 1965.

Wood floated and delivered in 1965.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden River basins	Under året utsläppt flottgods Wood admitted during the year						Redovisat flottgods Wood accounted for			
	Sågtimmer o. d. Saw-logs etc.	Sulfit-ved Wood for sulphite pulp	Sulfat-ved Wood for sulphate pulp	Övrigt virke Other timber	Summa	Total	Avlämnat till ägarna Delivered to the owners	Tillvara- taget sjunk-virke Collected sunken logs	Kvarlig- gande i flottlederna Remaining in the float-ways	
	1 000 m ³ f. ub.				Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f.ub.	Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Vol- ume 1 000 m ³ f.ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f.ub.	Volym Volume 1 000 m ³ f.ub.
Övre Norrbygden	351	203	545	0	15 282	1 100	14 706	1 000	3	5
Tornälven ¹	76	48	177	0	5 860	301	5 419	275	1	5
Kalixälven	93	86	124	0	3 774	304	3 750	302	—	—
Luleälven	112	39	140	—	3 523	292	3 463	285	—	—
Piteälven	69	30	104	—	2 125	203	2 074	198	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	405	518	526	1	18 050	1 450	17 859	1 434	0	1
Äby o. Byske älvar	18	25	40	—	1 009	83	994	82	—	—
Skellefteälven	79	93	107	1	3 346	280	3 806	276	—	—
Umeälven	235	274	322	—	10 427	831	10 291	820	0	1
Örälven	49	93	32	1	2 252	174	2 223	172	0	—
Lögdeälven	23	33	26	—	1 016	82	1 045	84	—	—
Övriga Other	—	0	—	—	0	0	0	0	—	—
Mellanbygden	726	1 899	700	3	40 853	3 329	40 578	3 306	11	3
Ångermanälven	311	954	253	0	18 595	1 519	18 611	1 520	—	—
Indalsälven	171	560	233	1	11 988	965	11 958	963	5	1
Ljungan	128	302	192	2	7 576	625	7 283	601	5	2
Harmångersån	48	21	4	—	694	72	678	71	1	—
Delångersån	68	62	18	—	2 000	149	2 048	151	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	419	565	730	—	30 465	1 713	32 862	1 856	4	—
Ljusnan	126	124	204	—	7 628	453	8 159	483	—	—
Testboån	10	8	11	—	514	30	514	30	—	—
Dalälven	283	433	514	—	22 323	1 230	24 189	1 343	4	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	458	597	252	10	16 615	1 317	16 292	1 299	1	59
Nissan	5	6	—	—	33	5	58	10	—	—
Klarälven	258	328	193	—	10 119	780	10 119	782	—	14
Norsälven	153	119	46	7	3 406	326	3 428	327	1	—
Byälven	29	10	3	2	393	43	364	38	—	6
Upperudsälven	3	13	2	1	233	20	225	19	—	1
Örekilsälven	—	117	—	—	2 065	117	1 732	98	—	38
Övriga Other	9	9	7	—	367	26	366	26	—	—
Hela riket 1965	2 359	3 783	2 753	14	121 265	8 909	122 297	8 955	18	68
Entire country	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1964	2 510	4 077	3 159	10	130 219	9 756	126 729	9 516	23	190

¹ I redovisningen ingår finskt virke med drygt 40 %. — Timber from Finland is included to full 40 %.

Tabell 19 a. Utflotnings- och skiljningskostnader m. m. 1964.

Floating and sorting costs etc. in 1964.

 Mättenhet:
 Unit of measurement:
 1 000 kr

1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Utflotnings- kostnader <i>Floating expenses</i>		Skiljnings-, buntnings- och förläggningskostnader <i>Expenses for sorting etc.</i>			Förvalt- nings- kostn. (löner, pensi- oner, rän- tor etc.) <i>Total common expenses</i>	Summa geme- nsamma kostn. <i>Total common expenses</i>	Kostna- der för separat- flostning <i>Expenses for pri- vate floating</i>			
	Totalt <i>Total</i>	därav arbets- kostn. <i>of which working costs</i>	Totalt <i>Total</i>	därav arbetskostn. of which working costs							
				skiljn. <i>sorting</i>	buntn. ¹ o. d. <i>bundling</i>						
Övre Norrbygden ...	7 178	5 066	3 875	1 946	826	1 199	12 252	577			
Torneälven	1 229	1 079	1 099	552	180	359	2 687	243			
Kalixälven	2 949	2 075	1 133	599	257	311	4 393	99			
Råneälven	—	—	—	—	—	—	—	—			
Luleälven	1 557	950	765	418	185	223	2 546	67			
Piteälven	1 442	962	877	378	203	307	2 626	167			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Nedre Norrbygden ...	7 233	4 587	3 801	1 968	512	1 080	12 105	497			
Aby o. Byske älvarna	801	590	344	240	—	157	1 302	165			
Skellefteälven	1 526	1 074	850	597	—	345	2 721	118			
Umeälven	3 871	2 364	2 240	885	512	468	6 579	168			
Öreälven	615	308	220	143	—	63	897	46			
Lögdeälven	410	250	148	103	—	33	591	—			
Gideälven m.fl.	—	—	—	—	—	—	—	—			
Nätra älvarna	—	—	—	—	—	—	—	—			
Övriga Other	0	0	—	—	—	14	14	—			
Mellanbygden	12 177	7 743	6 630	3 154	1 627	2 926	21 733	1 710			
Ångermanälven	4 476	3 435	3 292	1 582	900	1 122	8 890	351			
Indalsälven	3 602	1 788	2 013	1 036	448	895	6 509	926			
Ljungan	2 894	1 604	1 181	395	280	649	4 723	371			
Harmångersån	425	288	—	—	—	—	425	15			
Delångersån	782	628	144	141	—	260	1 186	47			
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—			
Österbygden	7 559	4 062	4 646	1 840	142	1 821	14 025	864			
Ljusnan	2 538	1 286	1 794	378	142	675	5 007	117			
Testeboån	219	172	43	41	—	26	289	57			
Dalälven	4 800	2 605	2 809	1 422	—	1 116	8 725	690			
Olandsån	—	—	—	—	—	—	—	—			
Övriga Other	1	—	—	—	—	4	4	—			
Söderbygden	1	—	—	—	—	0	1	—			
Västerbygden	3 603	2 369	2 284	1 146	368	923	6 809	1 485			
Nissan	1	—	0	—	—	3	5	—			
Klarälven	2 553	1 592	1 701	767	328	498	4 752	1 159			
Norsälven	690	496	531	370	—	304	1 525	268			
Byälven	87	67	2	—	—	78	166	—			
Upperudsälven	85	60	51	9	39	17	152	57			
Örekilsälven	79	75	—	—	—	21	101	—			
Övriga Other	107	79	—	—	—	2	110	—			
Riket 1964	37 741	23 828	21 236	10 054	3 474	7 949	66 925	5 134			
Entire country											
1963	37 933	24 657	21 647	11 114	3 640	9 384	68 964	4 777			

¹ Några flottningsföreningar har inkluderat dessa kostnader i »Arbetskostnader vid skiljningen».

Tabell 19 b. Utflotnings- och skiljningskostnader m. m. 1965.

Floating and sorting costs etc. in 1965.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vattendomstols- och flodområden <i>River basins</i>	Utflotnings- kostnader <i>Floating expenses</i>		Skiljnings-, buntnings- och förläggningsskostnader <i>Expenses for sorting etc.</i>			Förvaltnings- kostn. (löner, pensioner räntor etc.) <i>Administrative expenses</i>	Summa gemen- samma kostna- der <i>Total common expenses</i>	Kostna- der för separat flostning <i>Expenses for pri- vate floating</i>
	Totalt <i>Total</i>	därav arbets- kostn. <i>of which working costs</i>	Totalt <i>Total</i>	därav arbetskostn. of which working costs	skiljn. sorting			
					buntn. o. d. bundling			
Övre Norrbygden ...	6 777	4 824	3 822	1 749	863	1 380	11 980	540
Torneälven	1 165	912	1 344	552	273	476	2 985	147
Kalixälven	2 568	1 798	911	479	212	330	3 810	116
Lulcälven	1 469	987	727	330	178	246	2 441	70
Piteälven	1 575	1 127	840	387	199	329	2 744	206
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden ...	6 824	4 207	3 244	1 715	543	1 101	11 168	433
Aby o. Byskeälvar	471	314	236	148	1)	158	864	98
Skellefteälven	1 349	943	742	518	1)	360	2 451	128
Umeälven	3 892	2 305	1 908	808	543	457	6 257	148
Öreälven	702	365	210	141	—	79	990	60
Lögdeälven	410	280	148	100	—	33	590	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	15	15	—
Mellanbygden	10 271	6 286	6 550	2 993	1 361	2 872	19 693	1 843
Ångermanälven	4 212	2 987	3 568	1 630	764	1 222	9 002	631
Indalsälven	2 854	1 481	1 823	904	398	899	5 576	746
Ljungan	2 201	1 151	1 030	338	199	558	3 789	392
Harmångersån	382	238	—	—	—	—	382	22
Delångersån	621	428	130	120	—	193	944	52
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	7 115	3 750	4 382	2 009	126	1 913	13 410	766
Ljusnan	2 374	1 361	1 559	487	126	727	4 660	128
Testeboån	154	125	26	25	—	38	218	43
Dalälven	4 586	2 264	2 796	1 497	—	1 146	8 529	595
Övriga Other	1	—	—	—	—	2	3	—
Söderbygden	—	—	—	—	—	0	0	—
Västerbygden	2 462	1 467	2 467	1 276	37	1 045	5 974	3 623
Nissan	3	—	0	—	—	3	5	—
Klarälven	1 506	732	1 947	924	1)	644	4 097	3 304
Norsälven	646	520	451	346	1)	274	1 371	276
Byälven	78	58	—	—	—	73	150	—
Upperudsälven	79	65	69	7	37	27	175	43
Örekilsälven	56	51	—	—	—	23	79	—
Övriga Other	96	41	—	—	—	2	98	—
Riket 1964	33 449	20 535	20 465	9 742	2 929	8 312	62 226	7 204
Entire country 1965	37 741	23 828	21 236	10 054	3 474	7 949	66 925	5 134

¹ Ingår i »Arbetskostnad vid skiljningen». Included in col. 5.

Tabell 24.1 Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke 1961—1965

Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1961—1965

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i den officiella, årliga industristatistiken ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). Only enterprises which usually have at least five workers engaged.

Mättenhet: 1 000 m³f.ub.
Unit of measurement: 1 000 m³f.ub.

	1	2	3	4	5	6
Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>		1961	1962	1963	1964	1965*
Sågverk <i>Saw mills</i>	13 363	13 569	14 080	16 019	..	
Sågtimmer och fanér- stock av furu » gran » lövträ	7 559 5 541 263	7 624 56 51 294	7 803 6 005 272	8 608 7 119 292	
Fanér- o. plywoodfabr. Sågtimmer och fanér- stock av furu » gran » lövträ	Veneer and plywood factories Timber etc. of pine » spruce » broadleaved wood 185	105 14 66	155 11 60	176 21 65	188	..
Wallboardfabrikerna ² Massaved av furu » gran » lövträ ej spec.	Fibreboard factories ² Pulpwood of pine » spruce » broadleaved wood unspecified 649	333 53 6 257	739 48 2 382	795 31 7 446	682	447
Massafabriker ¹ Massaved av furu » gran » asp » björk ej spec.	Pulp mills ¹ Pulpwood of pine » spruce » aspen » birch unspecified 20 850	7 317 11 353 159 1 850 171	7 149 10 393 137 2 162 199	8 779 10 714 132 2 628 179	9 146 12 080 140 3 317 237	9 266 12 014 175 3 708 314

¹ Tabellerna 20 och 21 har utgått fr. o. m. 1961 och tabellerna 22 och 23 fr. o. m. 1959.

² Förbrukning av sågverksavfall redovisas i textavdelningen. Consumption of sawmill waste is dealt with in chapter C. II.

**Tabell 25. Produktion av sågade och hyvlade trävaror samt flis år 1964.
Länsvis**

Production of sawn and planed goods in 1964. By county

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Sågade trävaror av barrträ ¹ <i>Coniferous sawn-</i> <i>wood</i>	Sågade trävaror av lövträ ² <i>Bradleaved sawn-</i> <i>wood</i>	Hyvlade trävaror ³ <i>Planed</i> <i>sawnwood</i>	Haek och flis för försäljning ^{4 5} <i>Chips and waste</i> <i>edgings for sale</i>			
	vid i indu- stristatisti- ken ingåen- de arbets- ställen <i>only enter- prises with at least five workers employed</i>	vid samtliga avsalusågar (beräkn.) <i>all commer- cial sawn- mills (estim.)</i>	vid i indu- stristatisti- ken ingåen- de arbets- ställen <i>only enter- prises with at least five workers employed</i>	vid i indu- stristatisti- ken ingåen- de arbets- ställen <i>only enter- prises with at least five workers employed</i>	vid i indu- stristatisti- ken ingåen- de arbets- ställen <i>only enter- prises with at least five workers employed</i>	för bränsle- ändamål <i>for fuel</i> <i>purposes</i>	för massa- tillverkning o. d. <i>for pulp</i> <i>production</i> <i>etc.</i>
	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 stds	1 000 m ³ l	1 000 m ³ l
Nb	112,9	125,1	0,2	0,3	9,5	5,0	771,8
Vb	107,0	121,4	0,0	0,1	16,4	8,2	623,2
Jtl	17,8	27,5	—	—	5,4	1,0	103,8
Vnr	165,8	176,1	0,0	0,1	9,7	87,3	1 287,6
Gvl	196,2	199,7	2,5	2,9	22,2	32,3	1 441,3
Kpb	127,9	129,0	0,1	0,2	37,2	18,0	578,6
Vrm	167,0	177,5	2,1	4,7	14,5	—	1 020,3
Ör	92,3	97,7	1,5	2,0	9,0	15,5	547,9
Vstm	57,1	58,0	0,7	1,2	13,4	3,9	271,0
Ups	45,9	47,8	0,7	0,8	6,3	5,0	328,1
Sth	29,9	33,0	0,1	0,1	25,9	—	148,5
Sdm	48,7	55,2	0,2	0,2	14,5	0,8	271,7
Ög	60,8	71,6	1,3	2,4	12,7	32,9	178,4
Skb	49,6	57,3	1,3	1,9	12,3	9,3	213,4
Äbg	55,7	77,7	0,4	1,4	13,7	26,1	230,0
Jkp	116,1	148,8	3,7	4,5	54,0	20,8	468,9
Krb	113,6	129,9	1,4	2,6	21,2	8,8	267,3
Klm	129,4	146,3	6,6	9,5	37,4	8,6	331,6
Gtl	2,7	6,4	0,1	0,1	0,9	1,8	—
Gbg	4,7	10,1	1,0	1,1	10,5	—	23,1
Hl	19,8	29,1	0,4	0,7	2,6	16,9	36,5
Bl	21,6	26,3	0,3	0,6	4,1	—	70,0
Krs	34,0	47,2	3,5	8,1	17,2	3,3	93,1
Mlm	7,7	8,0	3,1	4,4	2,3	6,3	—
Norrland ...	599,7	649,8	2,7	3,4	63,2	133,8	4 227,7
Svealand ...	568,8	598,2	5,4	9,2	120,8	43,2	3 166,1
Götaland ...	615,7	758,7	23,1	37,3	188,9	134,8	1 912,3
Riket	1 784,2	2 006,7	31,2	49,9	372,9	311,8	9 306,1
Entire country 1963	1 564,0	1 831,7	28,0	47,8	323,2	364,8	7 976,1

¹ Stat. nr 44.05.111/309, 44.07.001. ² 44.05.410/999, 44. ³ 44.13. ⁴ 44.01.900.4, 44.09.001.

⁵ Vid i industristatistiken ingående arbetsställen. Only enterprises with at least five workers employed.

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion 1964. Länsvis

Pulp and fibreboard production in 1964. By county

Produktion i 1 000 ton torrvikt
(dry weight)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Massa <i>Pulp</i>						Wallboard <i>Fibreboard</i>	
	Mekanisk ¹		Sulfit ²		Sulfat		Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>
	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>	Antal fabriker i drift <i>No. of running mills</i>	Produktion <i>Production</i>		
Nb	—	—	—	—	3	364	1	53
Vb	3	198	1	76	1	126	2	85
Jtl	2	37	1	32	—	—	1	24
Vnr	3	220	8	584	7	805	5	156
Gvl	2	38	7	372	5	456	2	54
Kpb	2	168	3	88	1	29	—	—
Vrm	4	116	7	368	5	323	1	53
Ör	3	35	1	25	2	129	1	12
Vstm	—	—	1	5	—	—	1	88
Ups	—	—	1	64	1	187	1	100
Sth	2	208	1	52	—	—	—	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	50
Ög	2	96	2	59	1	122	—	—
Skb	1	28	1	32	—	—	1	26
Äbg	5	81	5	105	2	47	—	—
Jkp	1	1	4	75	1	58	—	—
Krb	2	26	3	60	1	37	—	—
Klm	2	6	1	11	2	126	—	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	2	28	1	20	—	—	—	—
Hl	1	4	1	29	—	—	—	—
Bl	1	15	—	—	1	118	—	—
Krs	1	42	1	82	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrland	10	493	17	1 064	16	1 751	11	372
Svealand	11	527	14	602	9	618	5	303
Götaland	18	327	19	473	8	503	1	26
Riket	39	¹ 1 347	50	2 139	33	2 872	17	701
<i>Entire country</i>								
1963	40	¹ 1 235	51	1 849	33	2 590	17	664

¹ Därav balvkemisk massa 130 000 ton 1964 och 94 000 ton 1963.

² Inkl. sulfatdissolving.

Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1961—1965

Exports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1961—1965

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC-Rev ¹	Sortiment Assortment	Måttens- het Unit of measure- ment	1961	1962	1963	1964	1965	1961	1962	1963	1964	1965
			Kvantitet ² Quantity					Värde: 1 000 kr Value: 1 000 Sw. cr.				
241.1	Brännved och träavfall inkl. sågspän <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i> därav: thereof: Brännved, fuelwood	m ³ l.	127 334	167 658	202 836	245 799	245 401	1 325	2 015	2 761	3 870	8 745
241.2	Träkol Charcoal	—»—	17 819	16 197	27 993	36 637	16 414	404	457	668	1 257	570
241	Brännved och träkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	—»—	32 628	26 030	35 171	29 258	37 212	2 407	2 009	2 690	2 293	2 662
242.1	Massaved, Pulpwood	1 000 m ³ f.	527,9	653,1	1 011,3	1 309,5	1 695,2	36 145	46 311	68 627	93 073	116 132
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	—»—	212,4	202,9	143,1	223,2	295,6	31 011	23 301	15 207	25 131	33 312
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	—»—	12,2	10,7	10,6	11,0	13,3	966	1 196	1 441	1 420	2 160
242.4	Gruvstolpar, Pitprops	—»—	14,5	6,4	11,2	22,7	16,6	1 469	709	905	1 807	1 382
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstol- par <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	—»—	124,3	156,9	128,2	180,1	149,7	13 980	19 630	16 069	16 931	20 181
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	—»—	891,3	1 030,0	1 304,4	1 696,4	2 170,4	83 571	91 147	102 249	138 362	173 167
243.1	Järnvägs- och spårvägs- sliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	2,7	2,8	2,0	0,9	0,9	2 149	2 397	1 628	753	762

Tab. 27 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. coniferous</i> därav: <i>thereof:</i>	1 000 stds	969,6	981,6	1 039,3	1 199,6	1 130,5	1 014 715	977 420	1 052 202	1 284 182	1 341 323
243.3	hjälkar och sparrar, <i>balks</i> Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber, sawn, planed, grooved, tongued etc. non-coniferous</i>	—»— 1 000 m ³ f.	43,6 12,7	51,6 11,5	42,9 12,8	53,0 13,5	52,2 11,5	30 985 4 630	38 641 3 732	32 183 4 252	40 405 4 522	43 168 4 068
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	—»—	4 555,4	4 610,8	4 878,1	5 622,3	5 297,6	1 021 494	983 550	1 058 082	1 289 457	1 346 153
632.1 (del, part)	Lådämnen, <i>Boxboards</i>	1 000 stds	11,7	9,6	9,0	6,4	3,9	18 452	14 854	13 833	10 259	6 531
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneer sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	2 842	2 413	2 148	1 710	1 412	9 421	8 454	7 868	6 477	5 449
631.2	Kryssfanér (plywood) o. fanerat trä <i>Plywood, including wood faced with veneer sheets</i>	—»—	5 076	4 022	4 057	4 249	4 317	6 347	4 960	4 995	5 423	5 589
641.6	Byggnadsplattor av papp/pcrsmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building boards of wood pulp or of vegetable fibres</i> därav: <i>thereof:</i>	—»—	415 732	420 620	420 593	438 880	394 306	173 582	175 675	179 983	192 381	181 382
	hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	—»—	371 841	379 495	380 831	394 069	344 269	147 965	152 605	157 473	166 951	152 542
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating fibreboard of wood)</i>	—»—	43 178	41 123	39 755	44 772	49 997	25 179	29 066	22 494	25 367	28 812
631.4 (del, part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	—»—	17 168	20 393	20 714	22 296	25 853	11 296	13 033	12 705	13 424	15 355

Tab. 27 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	413,1	358,9	396,5	439,4	443,6	136 945	118 974	131 813	146 909	158 535
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	—» ³	0,0	0,0	—	—	0,1	2	9	—	—	35
251.6	Dissolvingmassa <i>Dissolving grades</i>	—» ³	371,1	340,5	388,8	392,0	361,0	319 056	270 008	305 951	336 565	318 822
251.7	Sulfatmassa exkl. dis- solvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dis- solving grades</i> därav: <i>thereof:</i> blekt, <i>bleached</i>	—» ³	1 091,0	1 279,3	1 481,3	1 587,2	1 564,7	700 630	759 742	914 303	1 064 927	1 070 088
251.8	Sulfitmassa exkl. dis- solvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dis- solving grades</i> därav: <i>thereof:</i> blekt, <i>bleached</i>	—» ³	574,1	755,3	926,7	1 024,8	1 023,2	409 562	496 717	615 191	734 381	751 581
			853,8	859,7	941,8	1 060,9	962,9	563 901	517 799	580 142	709 470	661 796
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	—» ³	467,5	509,4	579,9	693,6	610,4	333 884	327 862	381 628	487 272	448 058
			2,0	2,5	5,4	10,1	9,5	898	893	2 226	5 286	5 410
251 ⁴	Pappersmassa, <i>Pulp</i>	—» ³	2 731,0	2 841,1	3 213,8	3 489,5	3 341,8	1 721 433	1 667 425	1 934 434	2 263 156	2 236 272

¹ Förenta Nationernas reviderade varunomenklatur Standard International Trade Classification Revised (SITC-Rev.) — *The Revised Standard International Trade Classification (SITC-Rev.) drawn up by the United Nations.* ² 1 std motsvarande 4,672 m³f — *One standard equals 4,672 m³f.* ³ Torrtänkt vikt. — *Air dry weight.* ⁴ Exkl. 251.1. Pappersavfall ochpappersmäkulator. — *Excl. 251.1. Paper waste and old paper.*

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke, fanérskivor, fiberplattor och pappersmassa 1961—1965.
Imports of roundwood, sawnwood, veneers, board and pulp 1961—1965.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SITC-Rev ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Mättenhet <i>Unit of measurement</i>	1961	1962	1963	1964	1965*	1961	1962	1963	1964	1965*
			Kvantitet ² <i>Quantity</i>								Värde: 1 000 kr <i>Value: 1 000 Sw. cr.</i>	
241.1	Brännyved och träavfall inkl. sågspån <i>Fuel wood incl. sawdust and wood waste</i> därav: <i>thereof:</i> brännyved <i>fuelwood</i>	m ³ l	48 169	46 615	39 631	18 806	29 395	847	992	741	317	741
241.2	Träkol <i>Charcoal</i>	—»—	22 303	23 734	15 888	3 892	10 147	604	670	488	106	289
241	Brännyved ochträkol <i>Fuelwood and charcoal</i>	—»—	685	510	756	1 023	1 393	89	78	98	107	147
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³ f.	1 224,0	894,1	456,4	258,8	305,0	69 765	52 303	27 985	17 096	20 843
242.2	Sågtimmer ochfanérstock av barrträd <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	—»—	234,4	126,8	90,4	45,9	35,8	21 022	10 347	7 446	4 686	3 683
242.3	Sågtimmer ochfanérstock av lövträd <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	—»—	32,5	42,0	37,7	42,4	48,2	13 683	17 392	20 012	19 515	25 501
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	—»—	2,1	—	—	—	—	100	—	—	—	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rundvirke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round except pitprops</i>	—»—	0,4	2,8	1,8	1,3	0,3	90	343	368	266	128
242	Rundvirke och grovt kanthugget virke <i>Wood in the round or roughly squared</i>	—»—	1 493,4	1 065,7	586,3	348,4	389,3	104 660	80 384	55 812	41 564	50 155
243.1	Järnvägs- och spårvägssliprar av trä <i>Railway sleepers (ties) whether sawn or not</i>	1 000 stds	1,9	1,0	0,3	0,3	0,5	1 162	888	246	248	465

Tab. 28 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ <i>Lumber sawn, planed, grooved tongued etc., coniferous</i>	1 000 stds	36,2	27,1	31,1	29,0	30,7	31 127	22 703	26 334	27 718	33 861
	därav: <i>thereof:</i> bjälkar och sparrar <i>balks</i>	—»—	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	7	66	35	61	5
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ <i>Lumber sawn, planed, grooved, tongued etc., non-coniferous</i>	1 000 m ³ f.	75,0	69,6	87,5	85,8	99,1	47 834	44 271	55 682	58 980	65 004
243	Sågade eller hyvlade trävaror <i>Wood shaped or simply worked</i>	—»—	252,8	201,1	234,1	222,5	244,8	80 124	67 862	82 263	86 946	99 329
632.1 (del,part)	Lådämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	229	64	90	44	10
631.1	Fanér med en tjocklek av högst 5 mm <i>Veneers sheets with thickness 5 mm or less</i>	ton	3 422	4 089	4 516	5 232	576,3	19 918	23 307	26 638	29 469	37 404
631.2	Kryssfanér (plywood) och fanelat trä <i>Plywood including wood faced with veneer sheets</i>	—»—	12 201	13 937	17 423	22 470	27 673	16 238	17 559	22 918	31 159	40 181
641.6	Byggnadsplattor av pappersmassa, träfibrer eller andra vegetabiliska fibrer <i>Fibreboards and other building-boards of wood pulp or of vegetable fibres</i>	—»—	637	591	671	1 045	1 574	781	634	792	1 178	1 576
	därav: <i>thereof:</i> hårda träfiberplattor <i>compressed (hard) fibreboard of wood</i>	—»—	302	263	211	478	646	316	232	249	378	404
	porösa träfiberplattor <i>non-compressed (insulating) fibreboard of wood</i>	—»—	32	34	36	105	182	92	28	40	196	309
631.4 (del,part)	Spänplattor <i>Particle board (chipboard)</i>	—»—	4 569	5 499	5 695	9 077	17 977	3 091	3 651	4 045	6 279	10 960
251.2	Slipmassa av trä <i>Mechanical wood pulp</i>	1 000 ton ³	0,4	—	—	0,0	0,0	173	—	—	6	3

Tab. 28 forts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	18
251.5	Kemisk pappersmassa av annat material än trä <i>Chemical pulp of straw, of fibres and of rags</i>	1 000 ton ³	0,5	0,3	0,4	0,6	0,7	913	689	791	961	1 352
251.6	Dissolving massa <i>Dissolving grades</i>	—»— ³	1,0	0,0	0,2	0,1	0,1	1 081	32	196	130	65
251.7	Sulfatmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphate pulp excl. dissolving grades</i>	—»— ³	3,0	2,4	3,2	2,0	2,8	2 118	1 639	2 182	1 210	1 134
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	—»— ³	3,0	2,3	3,1	1,1	0,3	2 114	1 628	2 140	812	199
251.8	Sulfitmassa exkl. dissolvingmassa <i>Sulphite pulp excl. dissolving grades</i>	—»— ³	0,3	0,2	3,5	0,3	0,1	236	68	2 449	151	45
	därav: <i>thereof:</i> blekt <i>bleached</i>	—»— ³	0,3	0,0	3,4	0,3	0,0	231	23	2 430	150	10
251.9	Halvkemisk massa <i>Semi-chemical wood pulp</i>	—»— ³	0,0	—	0,0	0,2	0,6	8	--	16	65	249
251 ⁴	Pappersmassa <i>Pulp</i>	—»— ³	5,3	3,0	7,2	3,2	4,3	4 529	2 428	5 634	2 523	4 147

¹ Se tab. 27, noterna 1—4. — See notes 1—4, table 27.

Tabell 29. Sveriges export och import av vissa skogs- och skogsindustriprodukter med fördelning på export- resp. importländer 1964 och 1965.
Swedish exports and imports of certain roundwood and timber industry products by countries of destination and origin in 1964 and 1965.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SITC ¹	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. importland <i>Importing or exporting country</i>	Mätt- enhet <i>Unit of measure- ment</i>	Export				Import			
				kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr.</i>	kvantitet <i>quantity</i>		värde 1 000 kr <i>value 1 000 Sw. cr.</i>		
				1964	1965*	1964	1965*	1964	1965*	1964	1965*
242.1	Massaved <i>Pulpwood</i>	Norge	1 000 m ³ f.	1 174,2	1 443,2	83 002	100 029	133,3	153,8	9 332	11 504
		Finland	»	29,8	200,8	2 045	12 000	123,9	137,3	7 657	8 608
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	103,7	23,5	7 894	1 692	—	0,2	—	8
		Östtyskland	»	—	24,0	—	2 021	—	—	—	—
		Portugal	»	0,0	—	2	—	1,3	8,6	83	507
		Övriga	»	1,8	3,7	130	390	0,3	5,1	24	216
		Samtliga	»	1 309,5	1 695,2	93 073	116 132	258,8	305,0	17 096	20 843
242.2	Sågtimmer och fanérstock av barrträ <i>Sawlogs and veneer logs, coniferous</i>	Norge	»	82,7	119,4	6 668	9 811	32,7	33,9	3 014	3 442
		Finland	»	21,1	47,0	2 191	4 868	13,1	1,8	1 620	153
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	100,8	113,8	14 112	16 665	—	0,0	—	2
		Nederlanderna	»	5,8	8,5	642	996	—	—	—	—
		Italien	»	11,1	3,2	1 196	292	—	—	—	—
		Övriga	»	1,7	3,7	322	680	0,1	0,1	52	86
		Samtliga	»	223,2	295,6	25 131	33 312	45,9	35,8	4 686	3 683
242.3	Sågtimmer och fanérstock av lövträ <i>Sawlogs and veneer logs, non-coniferous</i>	Danmark	»	8,5	9,3	893	1 035	2,0	2,2	318	360
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	0,9	1,7	326	760	0,0	0,1	2	75
		Burma	»	—	—	—	—	5,8	7,2	6 351	9 373
		USA	»	—	—	—	—	0,8	2,2	659	1 977
		Elfenbenskusten	»	—	—	—	—	7,8	7,4	3 159	2 760
		Ghana	»	—	—	—	—	2,6	3,3	1 086	1 409
		Nigeria	»	—	—	—	—	10,2	12,5	2 778	3 314
		Kamerun	»	—	—	—	—	2,0	1,5	679	539
		Gabon	»	—	—	—	—	8,3	6,9	2 471	2 125
		Övriga	»	1,6	2,3	201	365	2,9	4,9	2 012	3 570
		Samtliga	»	11,0	13,3	1 420	2 160	42,4	48,2	19 515	25 501
242.4	Gruvstolpar <i>Pitprops</i>	Norge	»	0,9	4,4	81	309	—	—	—	—
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	20,9	10,2	1 595	862	—	—	—	—
		Övriga	»	0,9	2,0	131	211	—	—	—	—
		Samtliga	»	22,7	16,6	1 807	1 382	—	—	—	—
242.9	Pålar, stolpar och annat rund- virke utom gruvstolpar <i>Poles, pilings, posts and other wood in the round ex- cept pitprops</i>	Norge	»	13,1	29,4	1 847	2 335	—	0,0	—	2
		Danmark	»	14,9	18,9	1 661	1 901	0,1	0,1	9	7
		Island	»	4,2	3,2	733	742	—	—	—	—
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	60,4	54,8	5 742	6 639	0,0	—	2	—
		Nederlanderna	»	13,5	14,9	1 411	1 941	—	—	—	—
		Storbritannien	»	17,4	20,2	3 758	4 574	—	—	—	—
		Israel	»	1,5	2,1	340	605	—	—	—	—
		Övriga	»	5,1	6,2	1 459	1 444	1,2	0,2	255	119
		Samtliga	»	130,1	149,7	16 931	20 181	1,3	0,3	266	128

(Forts. på nästa sida)

Tabell 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
243.2	Sågade och hyvlade trävaror av barrträ	Norge	1 000 m ³ f.	110,9	141,9	28 160	38 978	9,0	13,1	2 185	3 616
		Danmark	»	704,8	758,7	157 891	186 952	0,0	0,0	23	13
		Finland	»	0,8	1,7	179	490	122,9	126,6	23 231	27 860
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	885,1	780,6	229 851	221 327	0,3	0,2	337	268
		Nederlanderna	»	1 148,5	1 135,9	248 470	278 203	—	—	—	—
		Belgien	»	130,0	119,3	31 659	31 104	—	—	—	—
		Storbritannien	»	1 451,0	1 251,6	321 413	307 661	0,0	0,0	12	0
		Irland	»	43,5	36,6	9 891	8 836	0,0	0,0	15	31
		Frankrike	»	430,0	378,4	100 848	100 433	—	—	—	—
		Spanien	»	352,6	383,0	75 660	91 694	—	—	—	—
		Italien	»	21,1	20,0	6 289	6 383	—	—	—	—
		Schweiz	»	33,0	28,5	8 286	7 841	—	—	—	—
		Grekland	»	97,5	109,9	20 572	27 036	—	—	—	—
		Saudi-Arabien	»	28,9	35,9	6 497	8 821	—	—	—	—
		USA	»	0,0	0,0	2	5	2,2	1,9	1 478	1 453
		Sudan	»	29,8	8,9	5 848	2 011	—	—	—	—
		Övriga	»	136,8	91,0	32 646	24 048	1,1	1,5	437	620
		Samtliga	»	5 604,3	5 281,9	1 284 182	1 341 323	135,5	143,3	27 718	33 861
243.3	Sågade och hyvlade trävaror av lövträ	Norge	»	6,7	5,3	1 676	1 353	0,0	0,0	28	35
		Danmark	»	1,4	1,5	585	588	10,7	11,6	6 024	6 686
		Finland	»	0,5	0,5	498	508	1,8	3,2	521	1 146
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	0,3	0,3	288	267	3,3	3,4	1 834	1 950
		Polen	»	—	—	—	—	15,7	22,3	8 060	11 747
		Storbritannien	»	3,4	2,8	1 236	1 097	0,0	0,0	28	1
		Frankrike	»	—	—	—	—	1,6	1,4	1 038	886
		Jugoslavien	»	—	—	—	—	5,0	4,8	2 435	2 489
		Rumänien	»	—	—	—	—	3,2	4,2	1 653	2 281
		Burma	»	—	—	—	—	16,0	11,3	17 714	11 938
		Tailand	»	—	—	—	—	3,1	2,7	3 760	3 124
		Malaysia	»	—	—	—	—	3,7	5,1	1 544	2 139
		Japan	»	—	—	—	—	10,3	16,2	5 697	9 817
		USA	»	0,0	—	7	—	3,0	2,4	2 915	2 434
		Övriga	»	1,2	1,1	232	255	8,4	10,5	5 729	8 331
		Samtliga	»	13,5	11,5	4 522	4 068	85,8	99,1	58 980	65 004
632.1 (del. part)	Lådämnen Boxboards	Storbritannien	»	29,4	16,9	10 051	6 152	—	—	—	—
		Övriga	»	0,7	1,4	204	379	0,1	0,0	44	10
		Samtliga	»	30,1	18,3	10 255	6 531	0,1	0,0	44	10
631.1	Fanér, kryssfanér (plywood) och fanerat trä	Norge	ton	427	344	1 879	1 485	149	118	366	277
		Danmark	»	1 772	1 519	2 886	2 600	3 305	3 405	11 110	11 012
631.2	Veneer sheets and plywood incl. wood faced with veneer sheets	Finland	»	319	240	1 474	1 129	18 625	21 815	23 432	28 804
		Förbundsrepubl.									
631.1 631.2	Tyskland Nederlanderna Storbritannien Frankrike Italien Österrike Rumänien Israel Indonesien USA Kenya Övriga	Tyskland	»	942	838	2 449	2 048	2 992	3 388	13 407	15 803
		Nederlanderna	»	68	140	126	224	121	90	446	359
		Storbritannien	»	401	350	456	593	34	32	288	237
		Frankrike	»	74	36	252	303	756	1 220	5 837	9 352
		Italien	»	0	35	3	50	287	395	2 487	3 647
		Österrike	»	28	1	51	9	209	286	601	845
		Rumänien	—	—	—	—	—	230	826	214	741
		Israel	»	—	—	—	—	367	489	845	1 224
		Indonesien	»	489	413	483	405	—	—	—	—
		USA	»	18	16	153	99	84	377	445	2 759
		Kenya	»	425	807	426	812	—	—	—	—
		Övriga	»	996	990	1 262	1 278	635	995	1 150	2 525
		Samtliga	»	5 959	5 729	11 900	11 038	27 794	33 436	60 626	77 585

(Forts. på nästa sida)

Tabell 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
631.4 (del. part)	Spänplattor <i>Particle board</i> (<i>Chipboard</i>)	Norge	ton	3 260	2 515	2 324	1 829	1 743	6 175	2 214	4 333
		Danmark	»	8 108	12 501	4 453	6 613	23	111	16	69
		Finland	»	10	—	6	—	4 148	6 332	2 364	3 591
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	4 879	4 789	2 781	2 795	1 572	3 018	912	1 685
		Polen	»	—	—	—	—	1 290	1 291	598	633
		Nederlanderna	»	3 585	4 189	2 145	2 647	31	54	38	67
		Belgien	»	416	64	260	42	4	35	3	25
		Storbritannien	»	787	700	486	484	—	—	—	—
		Japan	»	454	762	423	738	—	—	—	—
		Övriga	»	797	333	546	207	266	961	134	557
		Samtliga	»	22 296	25 853	13 424	15 355	9 077	17 977	6 279	10 960
641.6	Byggnadsplat- tor av pappers- massa, träfib- rer eller andra vegetabiliska fibrer	Danmark	»	36 513	36 909	15 400	17 947	21	0	9	1
		Finland	»	26	6	36	10	391	499	423	554
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	45 670	36 650	21 661	17 780	28	1	37	3
		Nederlanderna	»	60 579	60 023	27 630	28 666	—	—	—	—
		Belgien	»	8 926	8 813	4 773	5 550	—	—	—	—
		Fibreboards and other building boards of wood	»	139620	118629	60 066	53 296	0	—	0	—
		pulp or of vege- table fibres	»	14 550	7 964	7 307	4 519	—	0	—	0
		USA	»	73 500	73 104	31 173	31 432	506	746	664	871
		Övriga	»	59 496	52 208	24 335	22 182	99	328	45	147
		Samtliga	»	438880	394306	192 381	181 382	1 045	1 574	1 178	1 576
251.2	Pappersmassa	Förbundsrepubl.									
251.8 ²	Wood pulp	Tyskland	1 000 ton	536,9	502,0	366 459	354 011	0,0	0,0	1	3
		Nederlanderna	»	162,1	168,5	102 666	111 078	—	—	—	—
		Belgien	»	110,8	100,0	75 795	71 270	—	—	—	—
		Storbritannien	»	1 062,3	992,3	640 690	604 973	0,0	—	1	—
		Frankrike	»	420,8	374,0	270 185	248 296	0,0	—	29	—
		Spanien	»	85,6	81,1	58 013	57 237	—	—	—	—
		Italien	»	287,4	309,7	196 671	217 133	—	0,0	—	2
		Schweiz	»	71,9	68,5	50 547	50 691	—	0,0	—	5
		USA	»	135,6	172,8	93 576	114 242	0,1	0,0	117	4
		Övriga	»	606,1	563,3	403 276	380 310	2,3	3,0	1 349	1 233
		Samtliga	»	3 479,5	3 332,2	2 257 878	2 209 241	2,4	3,0	1 497	1 247
251.2	därav: <i>thereof:</i>	Danmark	»	8,2	10,3	2 860	3 741	—	—	—	—
	Slipmassa av	Förbundsrepubl.									
	trä (torrtänkt vikt)	Tyskland	»	21,9	22,0	7 496	8 273	—	—	—	—
		Nederlanderna	»	24,2	24,5	8 035	8 905	—	—	—	—
	Mechanical wood pulp (<i>air dry weight</i>)	Belgien	»	10,3	8,4	3 436	3 025	—	—	—	—
		Storbritannien	»	240,4	268,5	78 676	93 611	—	—	—	—
		Frankrike	»	53,7	55,4	18 219	20 124	—	—	—	—
		Italien	»	22,7	16,5	7 992	6 357	—	—	—	—
		Grekland	»	10,5	6,9	3 836	2 631	—	—	—	—
		Argentina	»	7,4	5,1	2 575	1 906	—	—	—	—
		Australien	»	7,6	5,2	2 626	1 942	—	—	—	—
		Övriga	»	32,5	20,8	11 158	8 020	0,0	0,0	6	3
		Samtliga	»	439,4	443,6	146 909	158 535	0,0	0,0	6	3
251.6	Dissolvingmassa (torrtänkt vikt)	Sovjetunionen	»	24,7	18,6	24 950	20 071	—	—	—	—
	Dissolving gra- des (<i>air dry weight</i>)	Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	47,1	42,1	41 633	38 449	—	—	—	—
		Nederlanderna	»	19,4	16,5	16 295	14 594	—	—	—	—
		Belgien	»	23,5	22,9	18 968	18 720	—	—	—	—
		Storbritannien	»	86,8	97,8	70 932	81 468	—	—	—	—
		Frankrike	»	32,6	30,6	27 271	26 632	0,0	—	13	—

(Forts. pd nästa sida)

Tabel 29 (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
251.6 (forts.)		Spanien	1 000 ton	8,9	6,3	7 480	5 464	—	—	—	—
		Italien	»	62,6	48,6	53 267	42 639	—	—	—	—
		Schweiz	»	12,1	10,8	10 190	9 405	—	0,0	—	—
		Tjeckoslovakien	»	11,8	11,6	12 432	12 362	—	—	—	—
		Argentina	»	8,1	7,9	6 814	6 878	—	—	—	—
		Fören. Arab-republ.	»	7,8	10,7	6 656	9 760	—	—	—	—
		Övriga	»	46,6	36,6	39 684	32 380	0,1	0,1	117	60
		Samtliga	»	392,0	361,0	336 572	318 822	0,1	0,1	130	65
251.7	Sulfatmassa, annan än dis-solvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Sulphate pulp excl. dissolving (air dry weight)</i>	Norge	»	18,5	24,5	12 604	16 587	—	—	—	—
		Danmark	»	19,0	19,9	11 718	12 793	—	—	—	—
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	361,7	356,5	246 201	249 007	—	—	—	—
		Nederländerna	»	39,5	40,1	26 915	28 617	—	—	—	—
		Belgien	»	28,9	27,9	20 424	20 250	—	—	—	—
		Storbritannien	»	445,3	380,4	298 755	263 305	—	—	—	—
		Frankrike	»	187,7	165,9	126 442	116 365	—	—	—	—
		Spanien	»	35,1	33,4	24 760	24 788	—	—	—	—
		Italien	»	76,3	115,4	50 419	78 217	—	—	—	—
		Schweiz	»	39,0	39,2	26 208	27 897	—	0,0	—	—
		Kina	»	28,6	27,0	16 985	14 133	—	—	—	—
		USA	»	108,9	139,5	76 606	92 880	—	0,0	—	—
		Argentina	»	20,0	41,0	12 694	26 205	—	—	—	—
		Australien	»	30,3	22,6	19 832	14 510	—	—	—	—
		Övriga	»	148,4	131,4	94 364	84 534	2,0	2,8	1 210	1 130
		Samtliga	»	1 587,2	1 564,7	1 064 927	1 070 088	2,0	2,8	1 210	1 134
251.8	Sulfitmassa, annan än dis-solvingmassa (torrtänkt vikt) <i>Sulphite pulp excl. dissolving (air dry weight)</i>	Danmark	»	24,4	28,3	15 297	17 756	—	—	—	—
		Förbundsrepubl.									
		Tyskland	»	106,2	81,4	71 129	58 282	0,0	0,0	1	—
		Nederländerna	»	79,0	87,4	51 421	58 962	—	—	—	—
		Belgien	»	48,1	40,8	32 967	29 275	—	—	—	—
		Storbritannien	»	289,8	245,6	192 327	166 589	0,0	—	1	—
		Frankrike	»	146,8	122,1	98 253	85 175	0,0	—	16	—
		Spanien	»	37,0	40,2	24 230	26 532	—	—	—	—
		Italien	»	125,8	129,2	84 993	89 920	—	0,0	—	—
		Schweiz	»	20,8	18,5	14 149	13 389	—	—	—	—
		Grekland	»	19,0	24,3	13 533	17 242	—	—	—	—
		Kina	»	39,1	11,3	28 049	7 663	—	—	—	—
		USA	»	26,7	33,3	16 963	21 362	0,0	0,0	1	—
		Övriga	»	98,2	100,5	66 159	69 649	0,3	0,1	132	46
		Samtliga	»	1 060,9	962,9	709 470	661 796	0,3	0,1	151	46

¹ Se not 1—4 till tab. 27!² Exkl. pappersavfall och pappersmakulatur, kemisk massa av annat material än trä och halvkemisk massa. — *Excl. paper waste and old paper, chemical pulp of straw, of fibres and of rags and semi-chemical wood pulp.*

**Tabell 30. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
1955—1964. Länsvis**

Net value of wood cut in State forests in 1955—1964. By counties

Måttenshet: kr pr m³sk.
Unit of measurement:

Tabell 31 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1963/64. Sågtimmer av furu och gran

Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous timber.

I) Övre och mellersta Norrland

Anm.: Priserna gäller för obarkat timmer av o/s kvalitet¹ och 16' medellängd fritt utsorterat 2 km körväg. Semesterersättning och s.k. arbetsgivaravgifter är fr.o.m. detta är överförda från gemensamma till direkta drivningskostnader.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Prisområde <i>Region</i>	Trädslag <i>Species</i>	Bruttopriser i öre per f ³ to. <i>Gross prices in öre per f³to.</i>												Pris i öre per f ³ för mantel- volymen <i>Prices in öre per f³ of volume above f³to.</i>
		5"	5½"	6"	6½"	7"	7½"	8"	8½"	9"	9½"	10"	10½"	
														och grövare
Torneälven— Piteälven	t g	196 —	204 —	215 206	226 209	241 212	252 215	260 217	269 220	276 222	286 229	294 231	305 236	99
Åbyälven— Kolabodaån	t g	197 —	205 —	216 207	227 210	242 213	253 216	261 218	270 221	277 223	287 230	295 232	306 237	100
Rickleånn— Öreälven	t g	198 —	206 —	217 208	228 211	243 214	254 217	262 219	271 222	278 224	288 231	296 233	307 238	101
Leduånn— Lögdeälven	t g	199 —	207 —	218 209	229 212	244 215	255 218	263 220	272 223	279 225	289 232	297 234	308 239	102
Nätraälven— Ljungan	t g	200 —	208 —	219 210	230 213	245 216	256 219	264 221	273 224	280 226	290 233	298 235	309 240	103
1	2	3	4	5										
Prisområde <i>Region</i>		Omkostn. i öre per f ³ tr. <i>Costs in öre per f³tr.</i>												
		huggning <i>cutting</i>	körning <i>transport</i>	gemens. kostn. <i>common costs</i>	summa									
		timmer och massaved ob. 3,0 f ³ tr. per bit												
Torneälven— Piteälven		38	36	20	94									
Åbyälven— Kolabodaån		37	35	19	91									
Rickleånn— Öreälven		36	36	18	90									
Leduånn— Lögdeälven		36	37	19	92									
Nätraälven— Ljungan		40	39	17	96									

¹ För annan kvalitet än o/s var prisskillnaden följande:

å toppcylinderns värde
(å hela stockvolymens värde)

Tillägg för S-timmer, tall	Avdrag för V-gran tall
25 %	30 %
20 »	25 »
	15 »

Utskottskvalitet mottogs som regel icke.

Tabell 31 a (forts.)

II) Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller, där ej annat anges, obarkat timmer av o/s-kvalitet. Körningskostnaden avses för Ljusnanområdet. Kopparbergs och Värmlands län 1 km, för Gästrikland, Örebro, Västmanlands, Uppsala, Stockholm, Södermanlands och Östergötlands län 0,5 km samt för övriga sydsvenska län 0,3 km. Semesterersättning och s. k. arbetsgivaravgifter är fr.o.m. detta år överförda från gemensamma till direkta drivningskostnader.

Region	1 Prisområde (fledområde resp. län)	2 Medel- längd <i>Average lengths</i>	3 Träd- slag <i>Spe- cies</i>	4 Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.)	5 Gross prices in öre per f ³ to.	6 7 8 9 10 11 12 13 14 15	Bruttopriser i öre per f ³ to. (Ljusnan per f ³ fl.)	Omkostn. i öre per f ³ to. <i>Costs in öre per f³ to.</i>	12 hugg- ning <i>cut- ting</i>	13 kör- ning <i>trans- port</i>	14 ge- mens. <i>com- mon costs</i>	15 sum- ma <i>total</i>		
				5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"	14"	
Ljusnan (Marmen)	16'	t g	— —	200 191	225 206	245 221	265 231	285 241	300 241	300 241	20	23	20	63
Gvl Gästrikl. bilväg	15'	t g	215 215	241 225	262 232	292 237	311 242	328 247	353 252	353 252	24	30	16	70
Kpb huvudälv	15'	t g	— —	250 235	275 245	300 250	325 255	340 260	365 265	365 265	27	36	22	85
	bilväg	15'	t g	— —	235 220	260 230	285 235	310 240	325 245	350 250	350 250			
Vrm	» 15'	t g	1235 1225	249 239	255 245	259 249	264 254	269 259	273 263	273 263	30	35	20	85
Ör	» 14,5' 15'	t g	— —	230 220	245 230	263 240	285 250	300 260	320 270	325 270	22	36	19	77
Vstm	» 14,5' 15'	t g	— —	225 215	245 225	265 235	285 245	300 255	320 265	320 265	28	34	17	74
Ups	» 14' 15'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	300 230	320 235	320 235	21	27	16	64
Sth	» 14' 15'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	295 230	310 235	310 235	26	29	12	67
Sdm	» 14' 15'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	295 230	310 235	310 235	28	33	17	73
Ög	» 14'	t g	200 195	215 200	245 225	265 235	275 245	295 250	310 260	315 265	26	33	19	78
Skb ²	» 14'	t g	250 215	265 230	275 235	280 240	285 245	290 250	300 255	300 255	23	31	25	79
Äbg. Dal norra, (bil- väg o. kanalsjö)	14'	t, g	— —	230	236	243	249	255	258	258	28	28	24	80
Dalsödra, bilväg	13'—14' 14'	t g	— —	220	235	245	255	260	265	265	28	28	24	80
Västerg.	» 13'—14'	t, g	205 230	215 250	230 260	240 270	240 280	250 290	260 290	260 290				
Jkp	» 12'—14'	t g	214 200	244 218	272 230	286 244	303 256	316 266	338 275	335 275	28	30	14	72
Krb	» 12,5'—13' 13,5'	t g	205 195	225 215	255 240	275 250	290 265	305 270	315 280	325 280	25	31	14	70

Tabell 31 a (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Klm	bilväg	13' 13,5'	t g	205 195	225 215	255 240	275 250	290 265	305 270	315 280	325 280	25	32	15	72
Gtl	»	14'	t g	180 165	195 175	210 185	225 195	240 200	255 205	270 210	290 230	25	31	20	76
Gbg	»	13' 14'	t g	— —	220 205	235 215	245 230	255 240	260 250	265 260	265 260	29	30	21	80
Hl ²	»	13' 13,5'	t, g	— —	205 215	220 240	235 250	245 265	255 270	265 280	265 280	29	36	10	75
Bl	»	13' 13,5'	t g	205 195	255 215	255 240	275 250	290 265	305 270	315 280	325 280	28	30	13	71
Krs ³	»	12' 13'	t, g	160 200	165 205	190 225	200 235	215 245	220 250	225 260	230 265	29	30	21	80
Mlm ³	»	13' 14'	t g	200 205	215 220	230 235	245 250	255 260	260 270	265 275	265 275	26	27	15	68

Anm.: För annan kvalitet än o/s gällde följande tillägg och avdrag i %.

	Tillägg för S-tim- mer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Ljusnan	20	25	20	4—	4—
Gvl, (Gtr) Kpb	25	30	20	45	35
Vrm ⁵	30	20	15	4—	4—
Ör	40	30	15	45	35
Vstm	40	26	15	41	32
Ups	40	28	16	42	30
Sth, Sdm	40	28	16	42	30
Ög	35	20	15	35	35
Skb	30	25	15	40	40
Ähg, Dalsland, norra	—	20	15	4—	4—
» , » , södra	30	20	20	40	40
» , Västergötland	30	25	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb	35	20	14	35	34
Klm	35	20	14	35	34
Gtl	—	25	20	40	35
Gbg	30	20	20	40	40
Hl	—	15	15	30	30
Bl	35	20	14	35	34

¹ Priserna i första kolumnen gällde 5½". För helbarkat timmer på huvudälv betalades för tall 16 öre mer, för gran 13 öre mer än i tabellen angivna priser.

² För större och bättre partier har högre priser betalats.

³ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

⁴ Ingen notering, utskottskvalitet mottogs som regel icke.

⁵ Avdrag resp. tillägg utgår även för flottat timmer på bilvägspriset.

Tabell 31 b. Brutto priser för drivningsåret 1964/65. Sågtimmer av furu och gran.

Gross prices during the felling-season 1964/65. Coniferous timber.

Anm.: Följande priser har gällt för obarkat timmer av o/s kvalitet vid angiven leveransplats. Lokala och temporära pristillägg har förekommit i viss omfattning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Flodområde, län <i>Region</i>	Me- del- längd <i>Aver- age length</i>	Träd- slag <i>Spe- cies</i>	Brutto priser i öre per f ³ to (Ljusnan per f ³ fl.)							
			<i>Gross prices in öre per f³to</i>							
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12" och grövre
Torneälven—	16'	t	211	241	266	285	301	322	332	332
Ljungan fritt	»	g	—	230	245	253	258	267	273	273
slutskilje ¹	»	t	251	277	298	313	327	347	355	355
	»	g	—	272	284	290	293	300	305	305
Ljusnan fritt	16'	t	—	220	245	265	285	305	320	320
Marmen	»	g	—	196	216	231	246	256	266	266
Gvl, Gästrik- land	15'	t	—	260	282	314	334	354	374	374
	»	g	—	250	258	264	270	274	278	278
Kpb huvudälv	15'	t	(235)	265	290	325	355	370	390	390
	»	g	(235)	250	265	280	285	290	290	290
	bilväg	t	—	260	285	310	335	355	375	375
		g	—	245	260	265	270	275	280	280
Vrm bilväg	15'	t	270	284	290	294	299	304	308	308
	»	g	260	274	280	284	289	294	298	298
Ör. Vstm	»	14,5'	t	—	260	280	300	320	335	355
		15'	g	—	245	255	265	275	285	295
Ups	»	14'	t	250	265	280	295	310	330	350
		15'	g	235	240	245	250	255	260	265
Sth, Sdm	»	14'	t	250	265	280	295	310	325	340
		15'	g	235	240	245	250	255	260	260
Ög	»	13,5'	t	225	245	275	300	310	330	340
		14'	g	215	235	255	270	285	290	300
Skb		14'	t	281	296	306	312	318	324	334
		»	g	245	258	267	272	277	283	291
Äbg, Dal, n:a bilväg och kanalsjö	14'	t, g	—	258	264	273	279	287	290	290
Dal. s:a bilväg	13'—14'	t	—	245	260	275	285	290	290	280 ²
	14'	g	—	230	245	260	270	280	280	275 ³
Västerg.	»	13'	t	235	255	285	310	320	340	350
		14'	g	235	250	270	285	295	300	310

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jkp, Krb, Hl Klm, Bl bilväg	13' 13,5'—14'	t g	235 225	255 245	285 265	310 280	320 295	340 300	350 310	360 310
Gtl	»	14'	t g	220 205	235 210	250 215	265 220	280 225	295 230	310 230
Gbg	»	13' 14'	t g	— —	245 230	260 245	275 260	285 270	290 280	280 275 ³
Krs ⁴	»	12' 13'	t g	170 210	180 215	215 230	235 250	250 270	260 285	270 290
Mlm	»	12' 13,5'	t g	218 225	238 245	269 265	293 280	304 295	323 300	334 310

¹ Den första prisserien för tall resp. gran avser enbart toppeylinderns volym. Därutöver utgick 112 öre per f³ mantelvolym. I den andra serien är mantelvolymens värde inräknat i f³to.-priset enligt grunderna för gällande stockprisnotors konstruktion. Tilläggs- och avdragsprocenterna för annan kvalitet än o/s i den undre tabellen gäller enbart på priserna i den första serien.

² Gäller 5½".

³ » fr.o.m. 14".

⁴ Medelpriser för genomsnittskvalitet.

För annan kvalitet än o/s gäller följande tillägg eller avdrag i procent (avser 8" timer, där procentsatserna varierar efter diametern).

	Tillägg för S- timmer	Avdrag för V		Avdrag för VI	
		t	g	t	g
Torneälven—Ljungan	25	30	20	Ingen	noter.
Ljusnan	20	25	20	»	
Dalarna—Gästrikland	25	26	18	44	30
Vrm	30	20	15	Ingen	noter.
Ör, Vstm	40	25	15	40	35
Ups	35	25	14	37	26
Sth, Sdm	34	27	16	41	30
Ög	35	20	15	35	35
Skb	30	25	15	35	35
Äbg, Dal n:a	—	20	15	Ingen	noter.
» s:a samt Gbg	—	20	20	40	40
Västergötland	30	25	15	35	35
Jkp	50	35	20	50	50
Krb, Klm, Bl	35	20	14	36	36
Gtl	—	30	18	45	34
Hl	—	25	15	35	35
Mlm	—	20	35	15	35

Tabell 32 a. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1963/64.

Massaved av barrträd

Gross prices during the felling-season 1963/64. Coniferous pulpwood.

Anm.: Priserna gäller Torneälven—Ljusnan fritt slutsilje, i övrigt — där ej annat anges — leverans vid bilväg. Alla priser i m³t avser helharkad ved. Huggningskostnad söder om Ljungan inkluderar helbarkning. Körningskostnad avser samma väglängder, som i tabell 31 a angivs för sägtimmer.

Semesterersättning och s. k. arbetsgivaravgifter är fr.o.m. detta år överförda från gemensamma till direkta drivningskostnader.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Prisområde (flod-område resp. län) Region	Mått- enhet Unit used	Vir- kes- längd Length of logs	Brutto priser i kr per måttenhet Gross prices in Sw. cr. per unit				Omkostn. i kr per måttenhet Costs in Sw. cr. per unit				
			tall pine (sulphate wood)		gran spruce (sulphite wood)		hugg- ning cutting	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total	
			hb.	ob.	hb.	ob.					
Torneälven—Pite- älven	f ³ tr.	—	1: 54	1: 39	1: 63	1: 48					
Abyälven—Kola- bodaån	»	—	1: 55	1: 40	1: 64	1: 49					
Rickleän—Öre- älven	»	—	1: 56	1: 41	1: 65	1: 50					
Leduän—Lögde- älven	»	—	1: 57	1: 42	1: 66	1: 51					
Nätraälven— Ljungan	»	—	1: 58	1: 43	1: 67	1: 52					
Ljusnan (fritt Marmen)	f ³ mi.	10,5'	1: 68	1: 53	1: 79	1: 64	0: 60	0: 24	0: 18	1: 02	
Vrm, huvudälv bilväg	»	—	1: 64	—	1: 80	—	0: 52	0: 30	0: 20	1: 02	
Abg	»	—	1: 57	—	1: 73	—	
Gbg	»	—	1: 57	—	1: 73	—	
			prima	sekunda	prima	sekunda					
Gvl Gästrik., bilv.	m ³ t.	3 m	37: —	26: —	42: 50	29: 75	16: 10	6: 75	2: 90	26: 75	
Kpb huvudälv	»	»	38: 50	27: —	44: —	30: 75					
n:a delen bilv.	»	»	38: 50	24: 75	41: —	28: 75	14: 80	7: 80	3: 80	26: 40	
s:a delen »	»	»	37: —	26: —	42: 50	29: 75					
Vrm	»	»	39: 25	27: 50	44: —	30: 80	
Ör	»	2 m	40: —	28: —	45: —	31: 50	15: 95	7: 30	3: 35	26: 60	
	»	3 m	39: —	27: 25	44: —	30: 80					
Vstm	»	»	39: —	27: 25	44: —	30: 80	15: —	7: 20	2: 20	24: 40	
Ups n:a delen	»	»	37: —	26: —	42: 50	29: 75	14: 60	6: 60	2: 30	23: 50	
s:a delen »	»	»	37: —	26: —	44: —	30: 80					
Sth, Uppland	»	»	37: —	26: —	44: —	30: 80	16: 20	7: —	2: 50	25: 70	
Södermanl.	»	»	39: —	27: 25	44: —	30: 80					
Sdm	»	2 m	40: —	28: —	45: —	31: 50	14: 85	6: 95	2: 30	24: 10	
	»	3 m	39: —	27: 25	44: —	30: 80					
Ög	»	»	2 m	40: —	28: —	45: —	31: 50	16: 30	6: 75	2: 35	25: 40
Skb	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	15: 50	6: 90	3: 20	25: 60
Äbg	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	15: 10	6: 65	4: 05	25: 80
Jkp	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	14: 95	5: 60	1: 15	21: 70
Krb	»	»	»	40: —	28: --	45: —	31: 50	14: 95	5: 95	1: 85	22: 75
Klm	»	»	»	40: --	28: —	45: —	31: 50	16: 60	6: 60	2: 50	25: 70
Gtl	»	»	»	34: —	—	39: —	—	14: 70	7: 15	2: 10	23: 95
Gbg	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	15: 30	6: 85	2: 60	24: 75
Hl	»	»	»	40: —	30: 50	45: —	33: 50	17: 60	7: 25	1: 45	26: 30
Bl	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	15: 55	6: 85	1: 05	23: 45
Krs	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	18: —	6: 35	3: 30	27: 65
Mlm	»	»	»	40: —	28: —	45: —	31: 50	17: 20	6: 30	3: 90	27: 40

Se under timmer, tab. 31 a

TABELLER

Tabell 32 b. Brutto priser för drivningsåret 1964/65. Massaved.

Gross prices during the felling-season 1964/65. Pulpwood.

Anm.: Följande priser har gällt för prima kvalitet av resp. träslag. För sekunda kvalitet har kubikmeterpriset regelmässigt varit 30 % lägre. Där såväl 2- som 3-metersved mottagits, har priset vanligtvis varit 1 kr/m³t. högre för 2-metersved.

1 Flodområde, län Region	2 Måttenhet Unit used	3 Virkeslängd Length of logs	Brutto priser i kr per måttenhet Gross prices in Sw. cr. per unit				
			tall pine	gran spruce	björk birch		
			bb	ob	hb	ob	ob
Torneälven—							
Ljungan							
fritt slutskilje	f ³ tr.	fall.	1: 67	1: 52	1: 76	1: 61	—
Ljusnan,							
fritt Marmen	f ³ mi.	10.5'	1: 82	1: 66	1: 93	1: 77	—
Vrm huvudälv	»	fall.	1: 77	—	1: 91	—	—
bilväg	»	»	1: 70	—	1: 84	—	—
Äbg, Dal	»	»	1: 70	—	1: 84	—	—
Gbg	»	»	1: 70	—	1: 84	—	—
Nb fritt fabrik	m ³ t.	3 m	—	31: 40	—	33: 20	24: 54 ¹
Vb	»	»	—	31: —	—	32: 80	—
Vnr	»	»	—	—	—	—	27: 50 ¹
Gvl, Häl-							
sing-							
land	»	»	45: 75	36: —	48: 50	38: 25	28: 50
Gästrik-							
land	bilväg	»	»	40: 75	30: 25	46: —	35: —
Kpb, huvudälv	»	»	42: 25	31: 75	47: 50	36: 50	—
n:a delen bilväg	»	»	39: 25	28: 75	44: 50	33: 50	20: —
s:a	»	»	40: 75	30: 25	46: —	35: —	22: —
Vrm, Ör	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	24: —
Vstm, n:a	»	»	40: 75	30: 25	46: —	35: —	23: —
s:a	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	22: 50
Ups. n:a	»	»	40: 75	30: 25	46: —	35: —	23: —
s:a	»	»	40: 75	30: 25	46: 75	37: —	23: —
Sth, Uppl.	»	»	40: 75	31: —	46: 75	37: —	22: —
Söder törn	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	22: —
Sdm	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	22: —
Ög	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	24: — ²
Skb	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	22: 50
Äbg	»	»	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	24: — ²
Jkp, Krb,							
Klm, Hl,							
Bl	»	»	2 m	43: 50	33: 75	47: 75	38: —
Gtl	»	»	»	40: 75	30: —	47: 75	36: 75
Gbg	»	3 m	42: 50	32: 75	46: 75	37: —	26: — ^{1b}
Krs, Mlm	»	2 m	43: 50	33: 75	47: 75	38: —	24: —

¹ Härtill har utgått fraktbidrag om 1—5 kr/m³t. vid biltransport 3—18 mil² För 2-metersved³ För randbarkad ved

Tabell 33 a. Brutto priser i kr/m³t. för drivningsåret 1963/64. Diverse vedsortiment.

Gross prices in Sw. er. per m³t. during the felling-season 1963/64. Other wood.

Anm.: Priserna gäller obarkad ved fritt bilväg, där ej annat är angivet. Drivningskostnader uppgives mycket olika. I allmänhet ligger de nära bruttopriset, varför endast i gynnsamma fall något nämnvärt rotnetto kan påräknas.

1	2	3	4	5
Län	Klenmassaved <i>Small pulpwood</i>	Boardved <i>Boardwood</i>	Brännved <i>Fuelwood</i>	
			1:a björk <i>birch</i>	pannved <i>boilerwood</i>
Nb	28: 50	23: —
Vb lappmark			30: —	17: —
Vb kustland	28: —	18: —
Jtl
Vnr
Gvl Hälsingland	25: — ¹⁾			
Gvl Gästrikland	21: —	15: —
Kpb	gr 23: —
	tl 20: —			
Vrm	gr rb 31: —	..	30: —	25: —
	tl rb 25: —			
Ör	gr rb 31: —	..	25: —	18: 50
	tl rb 25: —			
Vstm	gr 24: —	rb 19: —	26: —	19: —
Ups	21: —	15: 50
Sth	20: —	15: 25	27: 50	17: —
Sdn	20: —	16: —	25: —	19: —
Ög	26: —	18: —
Skb	23: 50	rb 19: —	29: —	18: —
Dal	gr rb 31: —			
Äbg	tl rb 25: —	..	30: —	18: —
Västerg.	26: —	18: —
Jkp	25: 25	17: 50
Krb	barr 24: 50			
	lös 20: —			
Klm	25: 50	19: —
Gtl	26: —	20: —
Gbg	gr rb 31: —			
	tl rb 25: —	17: —	26: —	19: —
Hl	23: —	..
Bl	barr 24: 50	..	26: —	..
	lös 20: —	..	22: —	14: —
Krs	20: —	..
Mlm		

¹⁾ Gäller fritt fabrik. Fraktkost tillkommer med 0:50 — 5:— kr för 4—18 mils biltransport.

Tabell 33 b. Brutto priser i kr/m³t. för drivningsåret 1964/65. Diverse vedsortiment.

Gross prices in Sw. cr. per m³t. during the felling season 1964/65. Other wood.

Anm.: Priserna gäller obarkad ved fritt bilväg, där ej annat är angivet. Drivningskostnader uppgives mycket olika. I allmänhet ligger de nära bruttopriset, varför endast i gynnsamma fall något närmvärt rotnetto kan påräknas.

1	2	3	4	5
Län <i>County</i>	Klenmassa- ved <i>Small pulpwood</i>	Boardved <i>Boardwood</i>	Brännved <i>Fuelwood</i>	
			1:a björk birch	pannved <i>boilerwood</i>
Nb	28: 50	23: —
Vb lappmark	29: —	17: —
Vb kustland	31: —	24: —
Jtl	22: —
Vnr
Gvl Hälplingland	27:50 ¹⁾
Gvl Gästrikland	22: 75	15: —
Kph	gr 24: 75	
	tl 21: 75
Vrm	gr rb 32: —	..	30: —	26: —
	tl rb 26: —
Ör	gr rb 31: —	..	25: —	18: 50
	tl rb 25: —
Vstm	gr 24: 75	rb 21: —	28: —	20: 50
Ups	22: 50
Sth	22: 50	16: 50	28: —	17: —
Sdm	23: 50	16: —	27: —	19: —
Ög	24: —	16: —
Skb	23: 50	18: —
	DaI	gr rb 32: —
Äbg	tl rb 26: —	..	30: —	18: —
	Västerg.
Jkp	28: —	..
Krb	barr 27: —	
	löv 21: —	..	28: —	20: —
Klm	24: —	16: —
Gtl	24: —	20: —
Gbg	gr rb 32: —	17: —	26: —	19: —
Hl
B1	barr 27: —
	löv 21: —	..	28: —	..
Krs	20: —	13: —
Mlm	20: —	14: —

¹ Gäller fritt fabrik. Fraktbidrag tillkommer med 0:50 — 5:— kr för 4—18 mils biltransport.

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänster¹ i kr (vägda genomsnitt²), avverkningssäsongerna 1960/61—1964/65. Länsvis

Average daily wages¹ (weighed averages²) of forest workers in the felling-seasons 1960/61—1964/65. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers				
	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
Nb	53	60	71	77	81	94	99	119	121	116
Vb	50	54	64	68	71	86	92	104	118	114
Jtl	43	47	49	58	63	72	77	80	89	100
Vnr	42	47	56	59	64	76	83	95	96	107
Gvl	48	49	55	60	69	78	82	88	92	103
Kpb	54	62	69	74	82	71	82	85	95	96
Vrm	48	47	53	58	59	71	78	83	88	89
Ör	46	50	55	63	67	61	69	76	80	82
Vstm	46	49	54	59	66	64	67	75	85	93
Ups	39	42	50	60	65	69	74	80	85	90
Sth ³	39	43	53	60	65	65	74	80	82	93
Sdm	40	44	51	57	61	63	69	69	78	79
Ög	42	45	53	58	66	60	62	73	72	82
Skb	46	49	51	60	71	57	64	66	78	94
Äbg	42	43	46	56	67	59	61	65	71	81
Jkp	45	49	56	59	71	62	68	79	81	98
Krb	46	48	58	75	70	71	74	77	87	83
Klm	43	48	54	62	74	56	69	71	74	78
Gtl ³	40	—	—	—	—	60	—	—	—	—
Ghg	46	51	57	62	73	56	65	75	79	85
Hl	40	50	50	55	59	56	65	65	70	82
B1	55	60	58	73	70	80	80	70	70	85
Krs	48	53	53	59	70	67	67	65	54	72
Mlm	42	43	45	53	80	65	71	71	—	—
Riket	49	54	62	68	73	79	85	96	102	103
<i>Entire country</i>										
<i>Index basår</i> <i>Basic year</i> 1959/60 = 100	109	120	138	151	162	108	116	132	140	141

¹ Redovisningen gäller domänverket. — *The list ranges under the Forest Service.*

² Vägda med avverkade kvantiteter. — *Weighed with felled quantities.*

³ Fr. o. m. 1 januari 1962 ingår Gotlands revir i Stockholms revir. — *The county of Gotland is included in the county of Stockholm in these statistics from January 1, 1962.*

**Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket 1964—1965 vid domänverket och
54¹ större skogsbolag.**

*Number of forest workers in State forests and in 54¹ of the largest companies forests in
1964 and 1965.*

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

Note: The reports refer to the number of workers employed the second Tuesday by
stated month.

1	2	3	4	5	6	7	
Arbetsgivare <i>Employers</i>	Månad och år <i>Month</i> <i>and year</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>					
		avverkningsarbete ² <i>logging</i>		skogs- vårds- arbeten ³ <i>silvi- culture</i>	anlägg- nings- arbeten ⁴ <i>construc- tion</i>	samtliga <i>all</i>	
		totalt <i>total</i>	därav <i>of which</i> körning <i>hauling</i>				
Domänverket	febr.	64	9 877	2 865	47	157	10 081
<i>State Forest Service</i>	»	65	8 604	2 490	16	210	8 830
	maj	64	4 687	1 110	2 967	387	8 341
	»	65	4 961	1 269	2 524	306	7 791
	aug.	64	3 611	627	3 322	818	7 751
	»	65	3 813	578	2 953	589	6 855
	nov.	64	7 394	1 645	383	504	8 281
	»	65	6 747	1 343	333	377	7 457
Skogsbolagen	febr.	64	30 930	11 015	83	419	31 432
<i>Companies</i>	»	65	28 522	9 722	68	587	29 177
	maj	64	15 774	3 152	7 515	446	23 735
	»	65	16 074	3 743	7 015	482	23 571
	aug.	64	16 350	1 985	3 322	816	20 488
	»	65	15 440	2 254	3 428	704	19 572
	nov.	64	23 380	5 647	583	800	24 763
	»	65	22 218	5 649	710	806	23 734
Summa ⁵	febr.	64	40 807	13 880	130	576	41 513
<i>Total</i>	»	65	37 126	12 212	84	797	38 007
	maj	64	20 461	4 262	10 482	883	31 776
	»	65	21 035	5 012	9 539	788	31 362
	aug.	64	19 961	2 612	6 644	1 634	28 239
	»	65	18 753	2 832	6 381	1 293	26 427
	nov.	64	30 774	7 292	966	1 304	33 044
	»	65	28 965	6 992	1 043	1 183	31 191

¹ Ursprungligen 54 nu endast 45 (fr.o.m. maj 1964) p.g.a. fusioner och andra organisatoriska förändringar. — Originally 54 now only 45 due to merger and other administrative changes.

² Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi. — Marking, felling, hauling and floating with own labour.

³ Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogsdikning och plantskolearbeten. — Removal of waste, scarification, planting and sawing, thinning, ditch draining and nursery work.

⁴ Skogsvägbyggnad samt uppförande av arbetarbostäder i egen regi. — Forest road building and workers' housing wit own labour.

⁵ Fr.o.m. februari 1964 saknas rapport från ett företag, som genomsnittligt brukar sysselsätta 0,4 % av det totala antalet sysselsatta vid de privata företagen.

Tabell 36 a. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken 1964.

Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1964.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vattendomstols- och flodområden River basins	För- valt- nings- perso- nal Admin- istra- tive per- son- nel	Antal sysselsatta arbetare ¹ No. of workers employed in						Av arbetarper- sonalen fullgjorda dags- verken 1000 tal ¹ No. of day-works performed by workers		
		i flottn.-arbete m. m. in floating etc.			vid skiljen in sorting			i flott- nings- arbete in float- ing	vid skilje in sor- ting	sum- ma total
		omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 15 juli about July 15th	omkr. 15 aug about Aug. 15th	omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 15 juli about July 15th	omkr. 15 aug about Aug. 15th			
		—	—	—	—	—	—			
Övre Norrbygden	45	1 348	1 016	365	257	672	549	70	59	128
Tornälven	10	489	255	145	144	282	233	17	17	33
Kalixälven	15	745	464	76	60	180	90	29	16	45
Råneälven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luleälven	11	28	153	49	17	78	92	11	11	22
Piteälven	8	86	144	95	36	132	134	13	15	28
Övriga Other	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	50	893	865	182	16	623	396	74	38	113
Aby o. Byske älvarna ..	6	33	88	58	6	40	44	7	4	11
Skellefteälven	9	76	270	61	10	178	89	15	11	26
Umeälven	31	588	457	60	—	253	263	43	18	61
Öreälven	1	130	48	2	—	60	—	6	3	9
Lögdälven	1	66	2	1	—	92	—	4	2	6
Gideälven m. fl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nätra älvarna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	138	1 728	1 465	615	160	822	768	149	90	239
Ångermanälven	50	549	624	261	70	371	373	48	42	90
Indalsälven ²	56	496	374	132	62	261	203	47	29	76
Ljungan ²	22	423	366	141	28	156	159	37	16	53
Harmängersån	2	68	15	—	—	—	—	6	—	6
Delångersån	8	192	86	81	—	34	33	10	3	13
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osterbygden	102	950	780	384	47	243	419	96	43	139
Ljusnan	46	427	253	117	47	99	171	27	16	43
Testeboån	2	32	41	35	—	10	7	3	1	3
Dalälven	54	491	486	232	—	134	241	66	27	93
Oländsån	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	64	798	401	244	155	276	269	75	28	103
Nissan	4	—	2	—	—	—	—	0	—	0
Klarälven	27	378	201	142	127	183	195	57	16	73
Norsälven	10	350	85	55	28	80	50	13	11	24
Byälven	9	26	25	11	—	—	—	2	—	2
Upperudsälven	7	—	75	27	—	13	24	1	1	2
Örekilsälven	2	8	10	8	—	—	—	1	—	1
Övriga Other	5	36	3	1	—	—	—	1	—	1
Riket 1964	400	5 717	4 527	1 790	635	2 636	2 401	464	258	722
Entire country										
1963	461	7 076	4 334	1 880	737	3 315	2 938	545	290	835

¹ Antalet sysselsatta arbetare jämte fullgjorda dagsverken är delvis approximativt beräknade. —Number of workers engaged and number of day-works performed by workers are partly estimated.

² För Ljungan och Indalsälven delvis gemensam förvaltningspersonal. —Ljungan and Indalsälven share some of the administrative personnel.

Tabell 36 b. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt täri fullgjorda dagsverken 1965.

Personnel employed in floating activity and number of day-works performed in 1965.

Vattendomstols- och flodområde <i>River basin</i>	För- valt- nings- per- sonal <i>Ad- minis- tra- tive per- sonnel</i>	Antal sysselsatta arbetare ¹ <i>Number of workers employed</i>						Av arbetsperso- nalen fullgjorda dagsverken 1 000- tal ² <i>Number of days in 1 000 performed by workers</i>		
		i flottningsarbete mm <i>in floating etc.</i>			vid skiljen in sorting					
		omkr. about 15 maj	omkr. about 1 juli	omkr. about 15 aug.	omkr. about 15 maj	omkr. about 1 juli	omkr. about 15 aug.	i flott- nings- ar- bete float- ing	vid skilje sort- ing	Sum- ma <i>Total</i>
		omkr. about 15 maj	omkr. about 1 juli	omkr. about 15 aug.	omkr. about 15 maj	omkr. about 1 juli	omkr. about 15 aug.	i flott- nings- ar- bete float- ing	vid skilje sort- ing	Sum- ma <i>Total</i>
Övre Norrbygden	52	555	746	221	163	488	532	59	48	107
Torne älv	9	259	160	48	74	117	234	15	19	34
Kalix älv	14	212	373	86	40	160	83	24	10	34
Råne älv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lule älv	11	11	103	43	16	84	81	11	7	18
Pite älv	15	73	110	44	33	127	134	10	11	21
Övriga Other	1 ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrbygden	50	630	805	239	12	523	248	67	33	100
Äby o. Byske älvar	5	10	58	36	2	35	35	4	3	7
Skellefte älv	9	75	251	67	10	84	93	12	9	21
Ume älv	30	355	426	132	—	228	120	41	17	58
Öre älv	2	108	13	3	—	80	—	5	3	8
Lögde älv	1	82	57	1	—	96	—	4	2	6
Övriga Other	3 ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanbygden	131	1 474	1 089	480	131	655	727	124	81	205
Ångermanälven	50	542	495	206	55	218	357	41	36	77
Indalsälven ²	55	427	250	115	53	261	199	43	30	74
Ljungan ²	17	307	210	90	23	148	141	28	13	41
Harmångersån	2	78	17	3	—	—	—	4	—	4
Delångersån	7	120	117	66	—	28	30	8	2	10
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Österbygden	99	983	566	356	150	391	312	79	37	116
Ljusnan	44	414	139	57	31	96	101	22	12	33
Testboån	2	23	36	5	—	—	10	2	0	2
Dalälven	53	546	391	294	119	295	201	55	25	80
Övriga Other	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Söderbygden	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbygden	58	521	292	144	198	276	288	61	23	84
Nissan	4	—	2	—	—	—	—	0	—	0
Klarälven	27	258	95	64	145	192	191	46	12	58
Norsälven	6	212	96	36	53	74	68	11	11	22
Byälven	7	17	15	11	—	—	—	1	—	1
Upperudsälven	7	—	73	24	—	10	24	1	1	2
Örekilsälven	2	8	10	8	—	—	—	1	—	1
Övriga Other	5	26	1	1	—	—	—	1	—	1
Hela riket 1965	391	4 163	3 498	1 440	654	2 383	2 102	390	223	613
Hela riket 1960/64 medelt.	470	7 248	5 076	1 930	940	3 697	3 163	583	233	921

¹ Antal sysselsatta arbetare jämt fullgjorda dagsverken är delvis approximativt beräknade

² För Indalsälven och Ljungan delvis gemensam förvaltningspersonal

³ Ersättas av sysslomanuskap

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruken 1963—1965¹
Labour-exchange activities in forestry in 1963—1965.

1 <i>Månad</i> <i>Month</i>	2 <i>Lediga platser²</i> <i>Vacancies</i>			3 <i>Tillsatta platser</i> <i>Placements</i>			4 <i>Tillsatta platser</i> <i>på 100 lediga</i> <i>No. of placements</i> <i>per 100 vacancies</i>		
	1963	1964	1965	1963	1964	1965	1963	1964	1965
	Januari	2 405	2 532	2 135	1 931	1 875	1 574	80	74
Februari	1 622	1 669	1 748	1 282	1 241	1 119	79	74	64
Mars	1 368	1 078	1 263	1 163	864	903	85	80	71
April	1 530	1 366	1 398	1 315	1 143	1 116	86	84	80
Maj	3 721	3 333	2 742	3 463	3 080	2 459	93	92	90
Juni	1 980	1 746	1 938	1 828	1 566	1 668	92	90	86
Juli	1 152	800	885	865	600	618	75	75	70
Augusti	1 116	997	1 237	868	704	752	78	71	61
September	1 371	1 263	1 294	940	897	782	69	71	60
Oktober	1 714	1 542	1 493	1 215	1 102	966	71	71	65
November	1 928	1 769	1 756	1 425	1 328	1 236	74	75	70
December	1 598	1 368	1 184	1 094	915	713	68	67	60
Hela året	19 241	17 173	15 925	17 389	15 352	13 906	—	—	—
<i>Whole year</i>									

¹ Den 1 januari 1963 infördes vid arbetsförmedlingen ett nytt yrkesklassificerings-system (Nordisk yrkesklassificering). Uppgifterna fr. o. m. 1963 omfattar arbetstillfällen för skogsbefäl, skogs- och flottningsarbetare, däremot inte praktikplatser som ingår i uppgifterna för 1962.

² Talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstätt aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att årssiffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammanslagna.

Tabell 38. Antal arbetstimmar¹ samt arbetsolycksfall² i skogs- och flottningsarbeten 1962. Samtliga arbetsgivare³ (inkl. staten).

*Number of working-hours and number of industrial accidents in forest work and floating in 1962.
All employers (incl. public service)*

1	2	3	4	5	6	7	8
Näringsgren ⁴ <i>Branch of industry</i>	Antal arbets-givare <i>No. of em-ployers</i>	1 000-tal arbets-timmar ⁵ <i>Thou-sands of working hours</i>	Arbetsolycksfall <i>Industrial accidents at actual work-place</i>			Sjukersätt-nings-dagar ⁶ <i>Sickness benefit days</i>	Genomsnittlig invaliditetsprocent <i>Average percentage of disablement</i>
			samtliga fall <i>all cases</i>	därav <i>of which</i>			
				invaliditetsfall <i>cases of disability</i>	dödsfall <i>fatal cases</i>		
Skogsvård och kolning ⁷ <i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>	233	7 557	165	2	—	3 195	15,0
Skogsavverkning och flottning <i>Logging and floating</i>	19 865	108 033	6 172	88	12	185 276	22,6
Skogs- och flottningsarbeten, totalt <i>Forestry and floating</i>	20 098	115 590	6 367	90	12	138 471	22,4
Samtliga näringsgrenar <i>All branches of industry</i>	357 560	5 411 324	114 012	1 890	318	2 690 073	21,1

¹ Fr.o.m. 1955 anges arbetskraftens omfattning i riksförsäkringsverkets olycksfallsstatistik med 1 000-tal arbetstimmar. Där antalet arbetstimmar ej varit känt har en under hela året sysselsatt arbetstagare ansetts motsvara 2 150 arbetstimmar utom för vissa yrkesgrupper med lägre timantal, såsom kontor, skolor och yrken med fem dagars arbetsvecka. I olycksfallsstatistiken 1954 och tidigare angavs arbetskraftens omfattning med antal årsarbetare, varvid en årsarbetare definierades som 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

² S.k. färdolycksfall ingår icke. Av arbetsolycksfall föranledda yrkesskador indelar i tre svårhetsklasser — övergående fall, invaliditetsfall och dödsfall. I antalet olycksfall ingår icke lättare skador, som icke föranlett sjukskrivning efter utgång av den lagstadgade karenstiden av tre dagar.

³ T.o.m. 1959 ingick i denna statistik endast större arbetsgivare exkl. staten, d.v.s. sådana, som under året haft arbetstagare i en omfattning motsvarande i runt tal minst 10 000 arbetstimmar.

⁴ Fr.o.m. 1960 registreras arbetsgivare endast inom en näringsgren, och arbetsgivarens huvudsakliga verksamhet avgör näringsgrenstillhörigheten. Olycksfall, som drabbat den i privatskogsbruket ledda arbetskraften t.ex. i samband med avverkningsarbeten ingår därför huvudsakligen i näringsgrenen »jordbruk och djurskötsel» olycksfall. Olycksfall som drabbat kontorspersonal anställd hos arbetsgivare härförd till t.ex. näringsgrenen »Skogsavverkning» ingår emellertid fr.o.m. 1960 också bland skogsavverkningens arbetsolycksfall.

⁵ Avser antal arbetstimmar utförda av arbetstagare anställda hos försäkringspliktiga arbetsgivare, redovisade i kol. 2.

⁶ I antalet sjukersättningsdagar (d.v.s. exkl. karensdagar) har dagar med halv sjukpenning medräknats med halva antalet.

⁷ Som arbetsgivare inom denna näringsgren räknas bl.a. skogssällskapet, skogsvårdsstyrelser och virkesmätningsförningar. Insamlare av vass, kott m.m. bärdföras även till denna näringsgren.

Tabell 39. Antal på grund av arbetsolycksfall förlorade arbetsdagar per tusental olycksfall per 1 milj. arbetstimmar och antal förlorade arbetsdagar per olycksfall per 1 milj. arbetsdagar.

1	2	3	4	5	6	7
Näringsgren Branch of industry	Antal förlorade arbetsdagar per 1 000 arbets timmar (svårhets- orsak) <i>No. of working days lost per 1 000 working-hours (severity dent)</i>					
	Motor, transmis- sion, arbets- maskin, hiss, kran, annan lyft- anordning <i>Motor, cranes, etc.</i>	Fordon, fartyg, flygplan <i>Vehicle, ship, air plane</i>	Hand- verktyg (även maskin- drivet) redskap <i>Hand- tool, simple equip- ment</i>	Explo- sion, eld e. d. <i>Explo- sion, fire etc.</i>	Fall, halkning <i>Falls, slipping</i>	Fallande föremål, as <i>Falling objects, subsid- ences</i>
Skogsvård och kolning	0,01	0,01	0,17	—	0,44	0,01
<i>Planting and conservation of forests, charcoal burning</i>						
Skogsavverkning och flottning	0,07	0,86	1,09	0,22	0,34	0,25
<i>Logging and floating</i>						
Skogs- och flottningsarbeten totalt ...	0,07	0,80	1,03	0,20	0,35	0,24
<i>Forestry and floating</i>						
Samtliga näringsgrenar	0,33	0,29	0,13	0,05	0,34	0,11
<i>All branches of industry</i>						

¹ Svårhetstalet är det riskmått som används i riksförsäkringsverkets omarbetade olycksfallsstatistik.
 kol. 15 + kol. 16
 arbetstimmar (kol. 11 = $\frac{1}{1000}$). Enligt rekommendationer av sjätte socialstatistiska kon-
 bär en förlust av 300 arbetsdagar och ett dödsfall eller ett fall av total invaliditet motsvara en för-
 år 1960.

² Till olycksfallsorsakerna i kol. 10 (»Övriga») har bäröftts hett eller kallt ämne (fast, flytande fallsorsak.

arbetstimmar (svårhetstal¹⁾ fördelade efter huvudsaklig olycksfallsorsak, antal fall i skogs- och flottningsarbeten 1962.. Samtliga arbetsgivare (inkl. staten).
*accidents at actual work-place distributed by main cause of accident, number of accidents per 1 mil.
 All employers (incl. service).*

8	9	10	11	12	13	14	15	16
tal) fördelade på huvudsaklig olycksfalls- rates) distributed by main cause of accident				»Svårhetstal» härrörande från »Severity rates» due to			Antal olycksfall per 1 milj. arbetsstim- mar	Antal för- lorade ar- betsdagar per olycks- fall
Klämning, trampning på, stöt av eller mot föremål <i>Crushing with ob- jects etc.</i>	Lyftning, bärning el. lik- nande hante- ring <i>Lifting, carrying and handling of ob- jects</i>	Övriga ² Other	Samtliga Total	Sjukdom Sickness	Invalidi- tet Dis- ability	Död Death	No. of acci- dents per 1 million working- hours	No. of work- ing days lost per accident
0,01	0,03	0,00	0,69	0,39	0,30	—	25,8	27
0,05	0,14	0,07	3,34	1,12	1,38	0,83	57,1	58
0,05	0,13	0,07	3,16	1,07	1,31	0,78	55,1	57
0,04	0,08	0,07	1,44	0,44	0,55	0,44	21,1	68

Svårhetstalet motsvarar i princip antalet genom skadorna förlorade arbetsdagar per 1 000-tal utförda
 ferensen 1947 har vid konstruktionen av detta riskmått en sjuktid av 365 dagar förutsätts inne-
 lust av i genomsnitt 7 500 arbetsdagar. För vidare upplysning om svårhetstalet se SOS, Yrkesskador
 (gasformigt), elektrisk ström, giftigt eller frätande ämne, djur och annan ej särskilt nämnd olycks-

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 samt per år 1961—1965. Länsvis

Number of elks killed during legal shooting seasons during the periods 1946—1950, 1951—1955, 1956—1960 (yearly average) and in the years 1961—1965. By counties.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Län County	1946/ 1950	1951/ 1955	1956/ 1960	1961	1962	1963	1964					1965				
	årsmedeltal yearly average						tjur bulls	ko cows	års- kal- var calves (less than 1 year)	ej an- givet kön sex un- spec.	sum- ma total	tjur bulls	ko cows	års- kal- var calves (less than 1 year)	ej an- givet kön sex un- spec.	sum- ma total
Nb	157	158	1 224	1 722	1 649	1 946	958	866	292	—	2 056	913	765	165	—	1 843
Vb	500	1 242	2 208	2 603	2 226	2 456	1 109	914	320	—	2 343	1 125	632	210	—	1 967
Jtl	1 264	2 928	4 603	3 884	3 272	3 354	1 478	1 235	610	—	3 323	1 541	1 168	553	—	3 262
Vnr	630	1 653	2 083	1 810	1 645	1 255	556	454	103	—	1 113	562	397	161	—	1 120
Gvl	916	1 848	2 929	3 292	3 012	2 832	1 057	845	694	—	2 596	1 121	940	625	—	2 686
Kpb	1 366	2 265	3 977	4 564	4 452	4 438	1 666	1 365	868	—	3 899	1 662	1 399	771	—	3 832
Vrm	865	1 785	2 600	3 065	3 258	3 361	1 397	1 313	694	—	3 404	1 581	1 318	638	—	3 537
Ör	964	1 351	1 231	1 382	1 378	1 369	622	468	196	—	1 286	699	507	195	—	1 401
Vstm	941	1 121	1 118	1 123	1 018	1 096	517	452	155	—	1 124	603	492	182	—	1 277
Ups	903	1 094	714	644	576	552	247	212	130	—	589	297	211	125	—	633
Sth	840	1 038	846	780	741	720	315	273	73	—	661	367	286	70	—	723
Sdm	804	1 099	1 061	1 113	1 066	1 023	488	402	133	—	973	507	894	135	—	1 036
Ög	897	1 151	903	905	903	942	412	344	171	—	927	478	370	184	—	1 032
Skb	494	724	780	820	868	867	421	368	108	—	897	455	367	110	—	932
Äbg	586	859	1 033	1 200	1 249	1 084	570	481	134	—	1 185	579	547	138	—	1 264
Jkp	412	535	650	784	800	905	341	326	124	—	791	420	332	103	—	855
Krb	493	636	615	681	736	821	425	328	107	—	860	467	392	141	—	1 000
Klm	670	780	780	809	804	765	400	308	126	—	834	435	342	122	—	899
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	194	243	296	293	315	300	173	129	30	—	332	203	144	19	—	366
Hl	228	371	390	422	435	534	306	214	45	—	565	315	211	69	—	595
Bl	67	81	132	175	164	201	87	72	64	—	223	85	80	52	—	217
Krs	158	160	236	297	272	345	159	130	17	2	308	180	107	14	—	301
Mlm	36	34	39	39	59	75	29	25	12	—	66	26	19	7	—	52
Riket	14 386	23 596	30 448	32 407	31 298	31 241	13 683	11 524	5 146	2	30 355	14 621	11 420	4 789	—	30 880
<i>Entire country</i>																

Tabell 41. Antal dödade¹ villebråd i genomsnitt per år under perioderna 1946—1950, 1951—1955 och 1956—1960 samt under åren 1960, 1961, 1962, 1963 och 1964.

Number of game killed during the periods 1946—1950, 1951—1955 and 1956—1960 (yearly average) and in 1960, 1961, 1962, 1963 and 1964.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Villebråd		1946/ 1950	1951/ 1955	1956/ 1960	1960	1961	1962	1963	1964
Älg	<i>Elk</i>	14 386	23 596	30 448	32 289	32 407	31 298	31 241	30 830
Kronhjort	<i>Red deer</i>	24	43	55	60	42	36	33	47
Dovhjort	<i>Fallowdeer</i>	310	830	1 200	1 230	1 330	1 260	1 097	1 162
Rådjur	<i>Roe deer</i>	16 000	23 420	33 760	38 400	42 600	44 400	46 775	48 594
Skogshare	<i>Hare</i>	149 460	123 800	105 000	94 000	110 500	109 000	118 300	109 820
Fälthare		105 900	105 300	77 400	80 000	85 000	78 000	57 620	57 577
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	131 600	129 800	169 000	213 500	287 000	468 000	278 010	71 290
Rödräv	<i>Fox</i>	68 400	81 620	76 400	70 000	73 500	75 000	76 790	71 727
Grävling	<i>Badger</i>	10 740	9 680	9 200	9 000	8 500	8 000	8 185	8 256
Utter	<i>Otter</i>	1 440	1 120	800	700	600	500	394	389
Mård	<i>Marten</i>	940	730	1 520	2000	1 900	2 400	2 682	2 999
Iller	<i>Polecat</i>	1 380	1 460	1 460	1 900	1 800	1 900	2 041	1 997
Vildmink	<i>Mink</i>	2 400	5 760	13 950	16 200	15 600	16 000	19 562	21 401
Hermelin o småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	7 680	9 220	5 470	4 600	5 350	..	3 710	3 752
Ekorre	<i>Squirrel</i>	326 100	233 300	50 000	31 900	24 000	20 000	14 215	11 905
Säl ²	<i>Seal</i>	1 532	570	753	528	532	459	392	186
Björn ²	<i>Bear</i>	17	21	26	25	24	27	28	24
Lodjur ²	<i>Lynx</i>	12	8	10	20	18	11	21	19
Varg ²	<i>Wolf</i>	9	5	6	4	4	4	5	5
Järv ²	<i>Glutton</i>	41	23	20	22	18	15	24	23
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	44 420	322 333	11 300	12 000	12 600	27 000	26 480	19 454
Orre	<i>Blackgrouse</i>	60 020	326 333	11 300	9 900	10 700	15 800	17 575	11 057
Järpe	<i>Hazelhen</i>	72 000	31 000	9 700	8 300	8 300	16 800	12 345	11 495
Ripa	<i>Grouse</i>	123 260	80 100	49 100	42 850	47 400	55 500	67 000	50 300
Fasan	<i>Pheasant</i>	84 060	151 300	90 300	81 700	87 000	72 000	83 005	79 775
Rapphöna	<i>Partridge</i>	30 960	18 460	15 000	13 500	15 000	12 300	7 020	6 457
Morkulla	<i>Woodcock</i>	30 400	26 600	20 300	4 200	4 000	3 800	3 390	2 597
Duvhök	<i>Goshawk</i>	8 900	6 300	5 300	5 400	5 000	5 200	4 351	4 458
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	8 160	7 380	5 800	5 600	4 700	3 400	3 177	2 915

¹ Dödade vid jakt.

² För säl, björn, lodjur, varg och järv avses kaleuderår samt betr. övrigt vilt jaktåren 1/7 1946—30/6 1947 t.o.m. 1/3 1962—28/2 1964.

³ Treårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952 och 1953.

⁴ Tvåårsmedeltal: fridlyst i hela landet 1952—1954.

⁵ Morkullan är totalfredad under våren fr.o.m. 1960.

Tabell 42. Under budgetåret 1964/65 genom Kungl. Maj:ts, skogsstyrelsens eller skogs för särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis.

*State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1964/65.
Counties.*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län <i>County</i>	Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>									
	Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>						Skogsdikning <i>Draining</i>			
	Icke jordbruksmark <i>Reforestation</i>			Sämre jordbruksmark <i>Afforestation</i>						
	Areal <i>Area</i>	Beräk- nad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräk- nad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	Båt- nads- areal <i>Area</i>	Beräk- nad brutto- kostnad <i>Estimat- ed gross cost</i>	Stats- bidrag <i>Govt. grants</i>	
	ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		ha	1 000 kr		
Nb	3 850,1	960,1	479,8	15,4	8,8	4,4	75,3	19,9	5,0	
Vb	881,0	357,1	174,9	100,9	67,4	33,7	223,8	31,9	8,0	
Jtl	536,0	303,7	124,8	20,0	13,6	6,8	369,0	106,3	26,6	
Vnr	2,3	0,7	0,3	58,5	41,9	20,9	—	—	—	
Gvl	22,8	16,9	8,5	571,3	390,9	195,4	307,0	91,5	22,9	
Kpb	139,8	68,0	34,9	254,0	212,3	106,2	131,5	47,7	12,0	
Vrm	49,2	37,7	18,9	971,3	664,5	332,2	198,4	72,0	18,0	
Ör	—	—	—	462,6	335,1	167,6	130,8	38,1	9,5	
Vstm	7,9	4,6	2,3	209,9	153,2	77,8	31,5	10,0	2,5	
Ups	1,0	1,1	0,6	212,9	211,9	106,0	29,6	19,6	4,9	
Sth	—	—	—	488,1	399,6	199,8	—	—	—	
Sdm	—	—	—	606,2	497,4	250,0	28,8	18,9	4,7	
Ög	13,0	10,0	5,0	764,4	601,1	300,6	24,0	20,6	5,2	
Skb	140,6	129,2	60,0	601,9	520,0	260,0	—	—	—	
Äbg	356,2	332,1	158,7	612,2	529,2	264,6	101,2	60,0	15,0	
Jkp	5,5	3,6	1,8	608,0	409,0	204,5	214,1	102,0	25,6	
Krb	47,1	42,4	20,9	569,0	479,6	239,8	134,9	76,3	18,9	
Klm	16,6	15,8	7,2	644,0	539,4	269,7	51,2	40,0	10,0	
Gtl	225,7	148,6	72,3	67,9	49,2	24,6	55,0	15,7	3,7	
Ghg	4,7	3,6	1,7	141,0	113,6	56,3	4,1	3,3	0,8	
Hl	74,0	52,0	27,0	263,7	191,2	95,6	67,7	39,6	9,9	
Bl	44,3	36,5	17,7	506,1	416,4	208,2	16,0	19,5	4,9	
Krs	191,9	158,6	76,7	784,2	841,1	420,5	83,9	38,8	9,7	
Mlm	49,4	60,6	27,9	260,8	322,8	161,4	124,0	64,9	16,2	
Riket ⁵	6 609,1	2 742,9	1 321,9	9 794,3	8 009,2	4 006,6	2 401,8	936,6	234,0	
Entire country										
1963/64	5 695,3	2 016,8	1 002,1	9 915,8	7 866,2	3 973,8	1 945,4	727,4	176,4	

¹ Prisutjämningsmedel för återupphyrgnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949). ² Hit hänföres bidrag till åtgärder av såriiga omfattning att de icke kräver särskild planering (s.k. understödsbidrag och förenklat förfaraende). ³ Av skogsvårdsstyrelserna beviljade bidrag för enskilda skogsvårdföretag.

vårdsstyrelsernas beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>				Norrländska skogsproduktionsanslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>		Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>
Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>	Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Aterväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>			Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>	Samverkansområden ³ <i>Co-operation areas</i>	Skogsvårdsområden ³ <i>Silvi-culture areas</i>	
Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Statshidrag, samtliga åtgärder ⁴ <i>Govt. grants for all forestry measures</i>		
	km	1 000 kr		ha	1 000 kr					
17,0	46,6	1 149,9	521,1	—	—	—	0,5	280,1	406,4	1 714,3
19,7	64,2	1 747,2	605,9	14,0	8,5	4,2	—	784,4	439,0	2 069,8
19,2	162,9	5 397,3	2 533,9	58,0	34,4	13,2	—	151,2	15,7	2 891,4
11,5	20,6	540,7	246,4	6,0	2,9	1,5	—	72,5	—	353,1
14,0	64,8	1 380,9	635,2	—	—	—	—	—	—	876,0
10,1	157,6	3 530,0	1 500,3	—	—	—	—	—	—	1 663,5
135,0	152,7	4 180,9	1 932,9	—	—	—	—	—	—	2 437,0
18,9	40,2	677,7	293,9	—	—	—	—	—	—	489,9
5,9	15,4	355,6	170,1	—	—	—	—	—	—	218,7
17,5	2,7	69,9	28,0	—	—	—	—	—	—	81,5
1,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201,4
10,0	39,5	851,8	334,9	—	—	—	—	—	—	599,6
31,9	8,7	160,4	67,3	—	—	—	—	—	—	410,0
62,6	27,0	516,6	278,7	—	—	—	—	—	—	661,3
70,1	36,9	1 017,2	449,1	—	—	—	—	—	—	957,5
38,8	77,0	1 208,5	491,7	—	—	—	—	—	—	762,4
64,6	15,5	263,7	104,7	—	—	—	—	—	—	184,5
126,0	26,9	475,4	200,9	—	—	—	—	—	—	613,8
26,0	4,5	41,6	15,6	—	—	—	—	—	—	142,2
43,2	17,8	433,0	220,0	—	—	—	—	—	—	322,0
1,0	18,6	608,2	289,9	—	—	—	—	—	—	423,4
2,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	232,8
56,3	12,3	230,0	92,0	—	—	—	—	—	—	655,2
12,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	278,5
815,1 ⁵	1 012,4	24 836,5	11 012,5	78,0	45,8	18,9	0,5	1 288,2	861,1	19 239,8
724,4	943,4	23 074,8	10 074,9	179,0	60,9	30,3	1,0	1 038,2	1 634,1	18 655,2

⁴ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader. ⁵ Skogssällskapet, som tidigare av skogsstyrelsen också tilldelats bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder, har under senare år ej tilldelats dylika medel. ⁶ Varav sämre jordbruksmark 639 055:— kr cl. 2 404,7 ha.

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och procent av landarealen, i vissa länder 1964.

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries in 1964.

1 Land <i>Country</i>	2 Land- area ¹ milj. ha <i>Land area in mill. ha</i>	3 Invånare milj. <i>No. of inhabi- tants in mill.</i>	4 Skogsmarksarea ² <i>Forest area</i>	5	6
			Totalt milj. ha <i>in mill. ha</i>	i % av land- arealen in % of total landarea	ha per invå- nare no. of ha per in- habitant
Argentina	277,7	21,7	70,0	25,2	3,2
Australien	769,5	10,9	48,4	6,3	4,4
Belgien och Luxemburg	3,4	9,6	0,7	20,6	0,1
Brasilien	851,2	76,4	561,7	66,0	7,4
Burma	67,8	23,7	45,3	66,8	1,9
Canada	997,6	18,9	417,7	41,9	22,1
Colombia	113,8	15,1	69,4	61,0	4,6
Finnland	33,7	4,5	21,9	65,0	4,9
Frankrike	54,7	47,9	11,6	21,2	0,2
Italien	30,1	50,5	5,8	19,3	0,1
Japan	37,0	95,9	23,0	62,2	0,2
Jugoslavien	25,6	19,1	8,8	34,4	0,5
Kina ⁵	956,1	700,0	76,6	8,0	0,1
Kongo, Demokratiska republiken	234,5	15,0	129,1	55,1	8,6
Norge ⁶	32,4	3,7	7,5	23,1	2,0
Peru	128,5	11,0	70,0	54,5	6,4
Polen	31,2	30,7	7,5	24,0	0,2
Portugal ⁷	9,2	9,0	2,6	28,3	0,3
Sovjetunionen ⁸	2 240,2	224,8	1 131,1	50,5	5,0
Spanien ⁹	50,5	31,1	15,9	31,5	0,5
Storbritannien	24,4	53,8	1,7	7,0	0,05
Sudan	250,6	12,8	58,5	23,3	4,6
Sverige	45,0	7,7	22,8	50,7	3,0
Tanzania	94,0	10,1	51,3	54,6	5,1
Turkiet	79,0	30,3	10,6	13,4	0,3
USA ¹⁰	936,3	189,4	315,8	33,7	1,7
Västtyskland ¹¹	24,9	57,6	7,0	28,1	0,1
Östtyskland ¹²	10,8	17,2	3,0	27,8	0,2
Österrike	8,4	7,2	3,4	40,5	0,5
Totalt <i>Total</i>	13 577,3	3 210,0	4 404,9	32,4	1,4

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² Total area. — *Total area.*

³ Exkl. urinvånare. — *Excl. aborigines.*

⁴ Exkl. indianerna i djungeln. — *Excl. Indians in the jungle.*

⁵ Exkl. Formosa och Pescadorerna. — *Excl. Formosa and the Pescadores.*

⁶ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁷ Inkl. Azorerna och Madeira. — *Incl. the Azores and Madeira.*

⁸ Inkl. de asiatiska delarna. — *Incl. Asian part.*

⁹ Inkl. Baleärerna och Kanarieöarna. — *Incl. the Balearic and the Canary Islands.*

¹⁰ Inkl. Alaska och Hawaii, exkl. Panamakanalzonen och Puerto Rico. — *Incl. Alaska and Hawaii, excl. the Panama Canal zone and Puerto Rico.*

¹¹ Inkl. Väst-Berlin. — *Incl. West-Berlin.*

¹² Inkl. Öst-Berlin. — *Incl. East-Berlin.*

¹³ All landareal inkl. insjöar och vattendrag men exkl. obebodda polarområden och obebodda öar. — *Landarea incl. lakes and watercourses but excl. uninhabited polar areas and uninhabited islands.*

Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning
1963 och 1964.

Removals in certain countries with an extensive logging in 1963 and 1964.

Mättenhet: milj. m³f.u.b.

Unit of measurement: million m³ solid volume under bark

1	2	3	4	5	6	7
Land <i>Country</i>	1963			1964		
	Barrträd <i>Coniferous</i>	Lövträd <i>Broad-leaved</i>	Summa <i>Total</i>	Barrträd <i>Coniferous</i>	Lövträd <i>Broad-leaved</i>	Summa <i>Total</i>
Argentina	0,2	9,5	9,7	0,3	10,5	10,8
Australien ¹	*1,8	*13,7	*15,5	1,9	14,7	16,6
Brasilien	321,8	*116,5	*337,3	22,1	122,0	144,0
Canada	*89,5	*7,7	*97,2
Columbia	*25,3	*25,3
Finland ²	*33,5	*11,3	*44,8	34,6	11,5	46,1
Frankrike	13,4	29,8	43,1	14,2	30,4	44,6
Indien ⁴	1,4	14,8	16,2
Indonesien	0,1	84,8	84,9
Italien	1,5	15,0	16,5	1,5	16,3	17,8
Japan	33,4	26,2	59,6
Jugoslavien	4,4	13,3	17,7	4,4	13,6	17,9
Nigeria ⁵	—	30,7	30,7
Norge ^{1,6}	*6,6	*0,5	*7,1	7,3	0,5	7,8
Polen ⁷	13,8	2,7	16,5	14,3	2,8	17,1
Sovjetunionen	296,1	64,0	360,1
Spanien	5,3	10,1	15,4
Sudan ¹	0,0	20,3	20,3	0,0	20,4	20,4
Sverige	38,0	5,9	43,9	41,8	6,2	48,0
Tanzania	0,0	11,3	11,3	0,0	11,4	11,4
Tjeckoslovakien	9,9	2,6	12,6	10,0	2,8	12,7
Uganda ¹	0,0	10,7	10,7	0,0	10,7	10,7
USA	*207,7	*84,1	*291,8	221,6	79,3	300,9
Västtyskland ^{2,7}	15,9	7,8	23,7	18,4	8,8	27,2
Östtyskland ⁶	5,6	1,3	6,9	5,1	1,2	6,3
Österrike	8,9	1,5	10,4	9,3	1,5	10,8
Totalt <i>Total</i>	*919,5	*956,9	*1 876,4	948,6	965,3	1 913,9

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. — Year ending 30 June.

² Avser uppgifter om förbrukning. — Removals more accurately described as utilization.

³ Reviderade data. — Revised figures.

⁴ Redovisningsåret avslutat 31/3 1962. — Year ending 31 March 1962.

⁵ Redovisningsåret avslutas 31/3. — Year ending 31 March.

⁶ Exkl. husbehovsvirke. — Excl. rural consumption.

⁷ Redovisningsåret avslutas 30/9. — Year ending 30 September.

⁸ År 1962. — Year 1962.

⁹ År 1961. — Year 1961.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel 1964.

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade, in 1964.

Mättenhet: 1 000 m³f.ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ solid volume under bark

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Land <i>Country</i>	Export					Import					
	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	Sum- ma <i>Total</i>	Såg- och fanértimmer <i>Timber</i>		Massa- ved <i>Pulp- wood</i>	Props <i>Pit- props</i>	Sum- ma <i>Total</i>	
	barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>				
Australien ¹	—	18	—	—	18	10	187	—	—	197	
Belgien, Luxemburg	136	92	11	106	345	61	426	516	7	1 010	
Brasilien	—	37	—	—	37	—	1	—	—	1	
Canada	215	89	2 977	—	3 281	1 165	253	308	—	1 726	
Filippinerna ¹	—	5 514	—	—	5 514	—	—	—	—	—	
Finland	82	40	837	251	1 210	507	5	1 120	—	1 632	
Frankrike	252	654	733	166	1 805	4	1 402	1 108	14	2 528	
Ghana	—	688	—	—	688	—	—	—	—	—	
Italien	3	2	—	—	5	699	1 190	1 203	20	3 112	
Japan	10	1	—	—	11	5 354	8 329	586	—	14 269	
Jugoslavien	2	0	358	6	366	—	15	—	—	15	
Kongo (Leopoldville)	—	83	—	—	83	—	5	—	—	5	
Nederlanderna	8	15	10	116	149	81	378	374	31	864	
Nigeria	—	..	—	—	
N. Borneo (Sabah)	—	3 384	—	—	3 384	—	34	—	—	34	
Norge	72	—	286	—	358	97	12	1 898	—	2 007	
Portugal	1	—	155	58	214	38	44	1	—	83	
Schweiz	95	43	10	—	148	86	258	127	—	471	
Sovjetunionen	3 219	72	4 046	1 390	8 727	
Storbritannien	—	—	—	—	—	21	545	313	645	1 524	
Sverige	223	11	1 308	23	1 565	46	42	259	—	347	
Turkiet	2	9	—	—	11	—	1	21	—	22	
USA	4 633	288	163	—	5 084	39	256	1 537	—	1 832	
Västtyskland	74	70	34	18	196	503	1 952	1 242	620	4 317	
Östtyskland	79	79	..	91	843	..	934	
Österrike	2117	36	3	79	285	24	247	626	—	897	
Totalt <i>Total</i>	9 906	17 607	16 419	2 368	46 300	9 999	17 978	15 636	1 992	45 605	
1963 ³	8 679	17 414	15 310	2 648	44 051	8 947	16 851	15 238	1 947	42 983	

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. — Year ending 30 June

² Inkl. 109 000 m³ bilat timmer. — Incl. 109 000 m³ hewn timber.

³ Reviderade data. — Revised figures.

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer 1964.

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries in 1964.

1 Land <i>Country</i>	2 Sägvirke inkl. lådämnen <i>Sawnwood incl. boxboards</i>	3 Slipers <i>Sleepers</i>	4 Ply- wood	5 Spän- plat- tor <i>Par- ticle board</i>	6 Massa <i>Trämassa</i>	7 Pulp <i>Wood pulp</i>	8 Annan fiber- massa <i>Other fibre pulp</i>	9 Summa <i>Total</i>	10	11
	barr <i>conif- erous</i>	löv <i>broad- leaved</i>			Meka- nisk <i>Mechani- cal</i>	Ke- misk <i>Chemi- cal</i>	Halv- ke- misk <i>Semi chemi- cal</i>			
	1 000 m ³ f			1 000 m ³	1 000 ton					
Australien ¹	731	2 466	365	106	38	208	197	19	424	..
Belgien	325	315	60	70	57	109	62	—	171	6
Brasilien	2 801	2 730	424	210	5	200	330	50	580	125
Canada	² 21 902	¹ 204	..	1 508	65	6 034	6 258	160	12 452	25
Chile	535	480	42	8	..	71	³ 87	..	158	—
Filippinerna ¹	25	1 155	—	416	—	—	—	—	—	30
Finland	6 891	93	63	511	93	1 594	3 545	191	5 330	—
Frankrike	5 150	2 655	570	490	301	442	823	93	1 358	186
Italien	847	1 166	95	300	108	362	174	115	650	41
Japan	⁴ (23 724)	⁴ (6 068)	⁴ (344)	⁴ (2 073)	⁴ (89)	910	3 280	830	5 020	3
Jugoslavien	1 614	1 074	120	145	78	85	242	—	327	—
Malacka	—	⁵ 1 736	⁶ ..	22	—
Nederländerna ...	82	238	2	48	44	152	—	—	152	405
Norge	1 640	11	33	18	73	898	828	72	1 798	—
Nya Zeeland	⁵ 1 666	⁶ 71	⁶ 21	⁶ 23	⁶ 5	⁷ 207	⁷ 192	⁷ 4	7 403	—
Portugal	1 250	120	100	10	28	6	145	—	151	7
Rumänien	2 682	1 951	209	229	126	67	162	—	229	71
Schweiz	1 210	114	26	28	94	137	113	—	250	—
Sovjetunionen ...	⁴ 89 250	⁴ 515 750	⁶ ..	1 700	310	⁴ (1 150) ⁴ 82 757	..	⁴ 48 3907
Spanien	159	46	73	153	8	234	101
Storbritannien ...	266	729	7	39	126	240	⁸ 40	..	280	160
Sverige	9 345	160	100	68	92	1 220	5 016	130	6 366	—
USA	⁶ 9 660	⁶ 13 903	⁶ ..	11 630	742	4 913	21 464	² 422	28 799	500
Västtyskland	7 054	1 745	..	654	916	642	725	—	1 367	..
Östtyskland	⁵ 1 605	⁵ 380	⁶ ..	34	..	250	395	5	650	45
Österrike	⁶ 4 507	⁵ 251	⁶ 70	30	93	180	537	4	721	—
Totalt <i>Total</i>	279 938	76 418	..	21 994	4 074	21 105	⁵ 3 592	..	74 697	4 417
1963 ⁹	271 927	76 280	..	20 316	3 458	19 786	⁵ 49 828	..	69 614	4 313

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. — Year ending 30 June.

² Exkl. lådämnen. — Excl. boxboards.

³ Inkl. halvkemisk massa. — Incl. semi-chemical wood pulp.

⁴ År 1963. — Year 1963.

⁵ Slipers ingår i sågvirket. — Sleepers production is included in sawnwood.

⁶ Redovisningsåret avslutas 31/3. — Year ending 31 March.

⁷ 1/4 1964—31/3 1965.

⁸ Inkl. annan fibermassa. — Incl. other fibre pulp.

⁹ Reviderade data. — Revised figures.

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror 1964.

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products in 1964.

Land Country	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Sågvirke, inkl. lådämnar <i>Sawnwood incl. boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>		
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>								
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	
	<i>1 000 m³f</i>										
	<i>1 000 ton</i>										
Australien ¹	1	628	34	160	51	—	0	14	—	202	
Belgien o. Luxemb.	79	951	30	142	8	15	31	32	0	237	
Brasilien	473	—	18	—	2	—	2	—	3	28	
Canada	15 481	376	386	289	23	3	297	88	3 299	68	
Chile	
Danmark	21	1 082	73	65	8	6	5	39	26	107	
Egypten	—	444	—	—	—	31	—	20	—	52	
Filippinerna ¹	0	92	—	356	—	—	67	
Finland	4 624	7	52	11	1	—	438	0	2 125	2	
Frankrike	403	1 498	316	155	245	12	62	27	100	963	
Italien	4	2 640	10	355	0	163	29	6	3	863	
Japan	97	962	213	23	—	14	360	1	0	528	
Jugoslavien	342	12	474	1	45	—	27	—	44	38	
Malacka	9	—	652	—	2	—	5	0	—	1	
Nederländerna ...	15	2 879	15	196	0	63	11	64	2	500	
Norge	172	143	0	60	—	—	2	9	872	45	
Rumänien	1 434	0	622	—	—	—	80	—	34	18	
Schweiz	2	380	8	79	1	20	0	32	9	156	
Sovjetunionen ...	7 676	..	—	244	243	..	180	46	
Storbritannien	9 488	2	948	—	170	2	864	—	3 017	
Sverige	5 604	135	14	86	4	1	7	38	3 490	3	
USA	1 881	11 350	300	714	56	11	18	815	1 433	2 669	
Västtyskland	185	3 854	91	231	23	46	56	46	72	1 102	
Östtyskland	—	1 269	—	56	—	9	..	111	
Österrike	2 732	8	47	26	22	0	6	1	155	42	
Totalt <i>Total</i>	43 920	43 706	4 958	4 887	961	855	2 521	2 396	12 349	12 336	
1963 ⁶	41 406	40 847	4 393	4 410	924	745	2 052	1 976	11 313	11 402	

¹ Redovisningsåret avslutas 30/6. — Year ending 30 June.

² Ingår i virke av barrträ. — Included in coniferous sawnwood.

³ Ingår i virke av lövträ. — Included in broadleaved sawnwood.

⁴ Ingår i sågvirket. — Included in sawnwood.

⁵ År 1958. — Year 1958.

⁶ Reviderade data. — Revised figures.